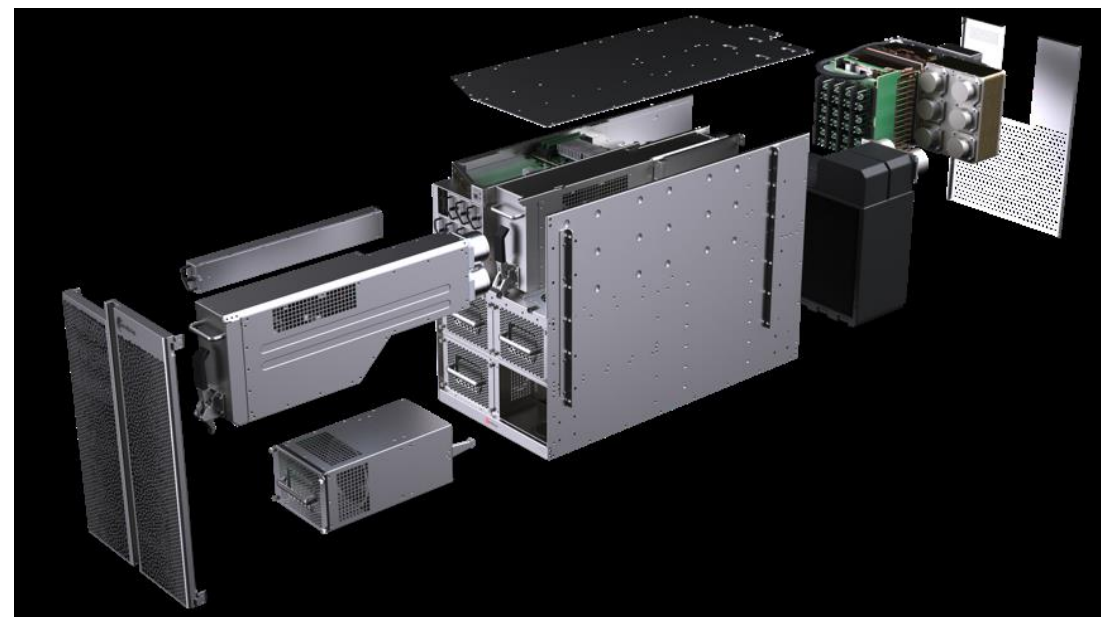
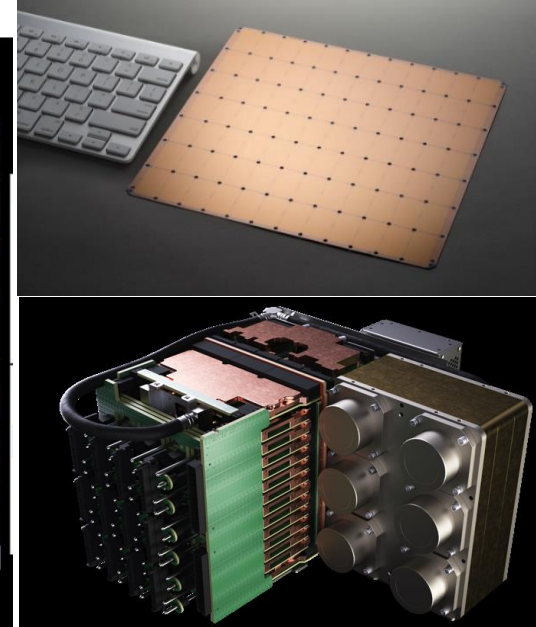
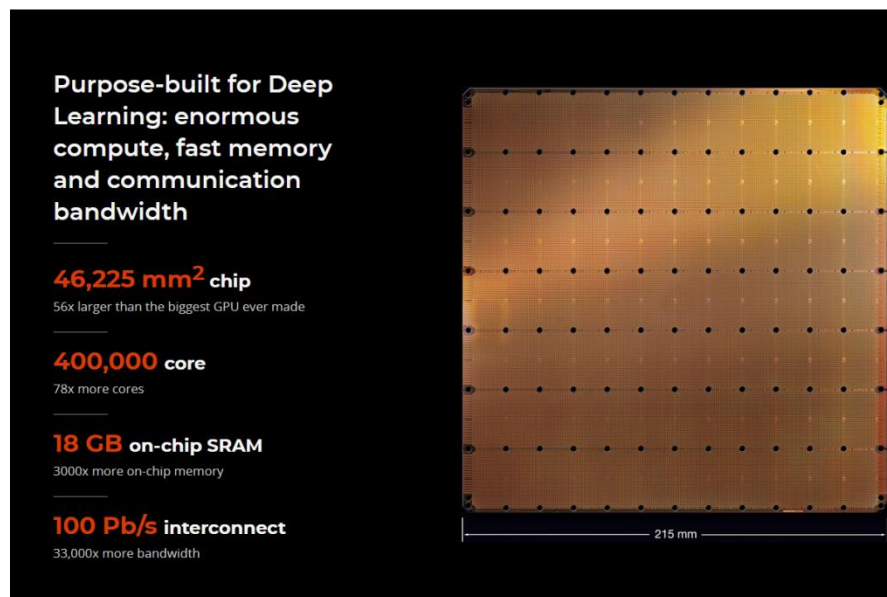

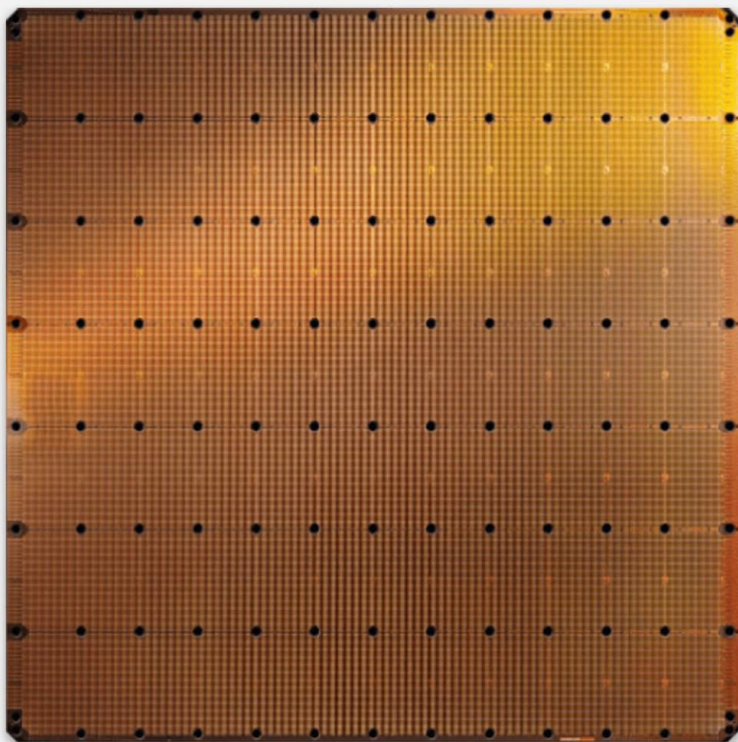
Σχεδιασμός Ολοκληρωμένων Κυκλωμάτων VLSI – II

Hardware Τεχνολογικές προκλήσεις

- Cerebras → WSE 1.2 τρισεκατομμύρια transistors
  - 86 δις νευρώνες στον ανθρώπινο εγκέφαλο
  - 500 δις άστρα στον γαλαξία
  - ~\$1.2 trillion η χρηματιστηριακή αξία της Apple@2018!
- Κόστος, επιδόσεις, πολυπλοκότητα, ενέργεια/ισχύς,...

Εξέλιξη @2022

Cerebras WSE-2
46,225mm² Silicon
2.6 Trillion transistors

Largest GPU
826mm² Silicon
54.2 Billion transistors

Cerebras Wafer-Scale Engine

Fabrication process

7nm

Silicon area

46,225mm²

Transistors

2.6 Trillion

AI-optimized cores

850,000

Memory (on-chip)

40GB

Memory bandwidth

20PB/s

Fabric bandwidth

220Pb/s

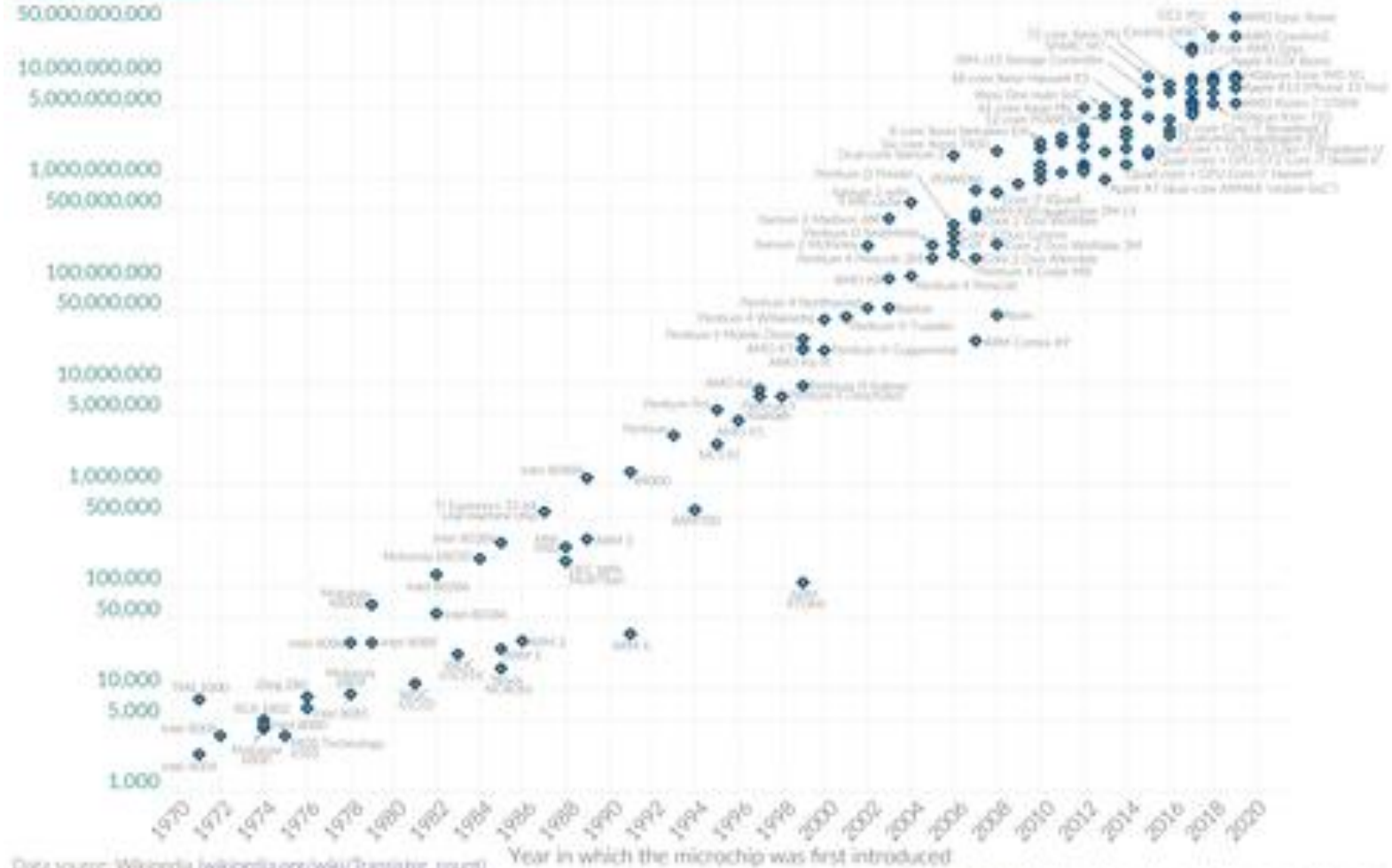
Εξέλιξη chips

Moore's Law: The number of transistors on microchips doubles every two years

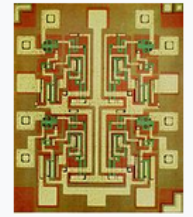
Moore's law describes the empirical regularity that the number of transistors on integrated circuits doubles approximately every two years. This advancement is important for other aspects of technological progress in computing - such as processing speed or the price of computers.

Transistor count

Data source: Wikipedia (wikipedia.org/wiki/transistor_count)
OurWorldInData.org - Research and data to make progress against the world's largest problems. Licensed under CC-BY by the authors Hannah Ritchie and Max Roser.

Semiconductor device fabrication

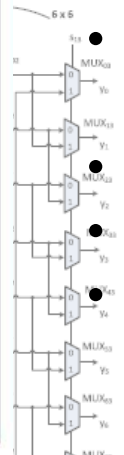
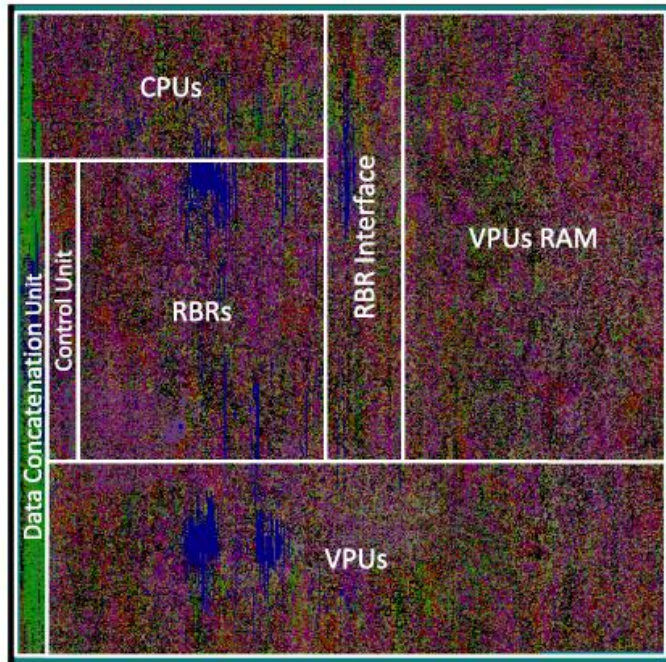
MOSFET scaling (process nodes)

- 10 μm – 1971
- 6 μm – 1974
- 3 μm – 1977
- 1.5 μm – 1981
- 1 μm – 1984
- 800 nm – 1987
- 600 nm – 1990
- 350 nm – 1993
- 250 nm – 1996
- 180 nm – 1999
- 130 nm – 2001
- 90 nm – 2003
- 65 nm – 2005
- 45 nm – 2007
- 32 nm – 2009
- 22 nm – 2012
- 14 nm – 2014
- 10 nm – 2016
- 7 nm – 2018
- 5 nm – 2020
- 3 nm – 2022
- Future
- 2 nm ~ 2024

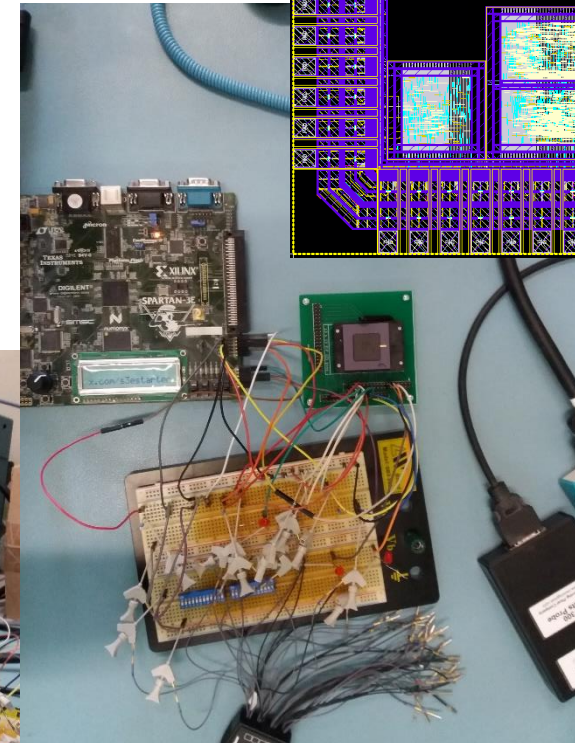
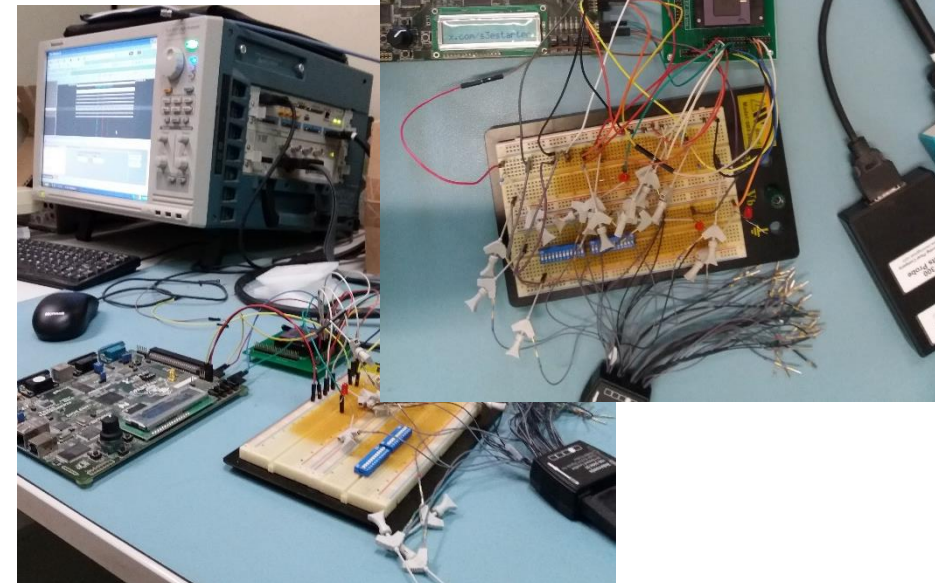
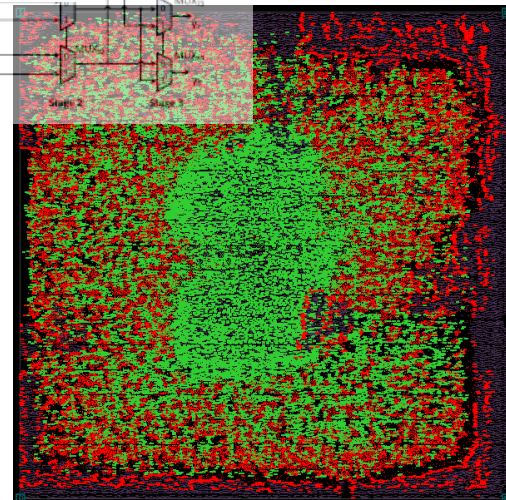
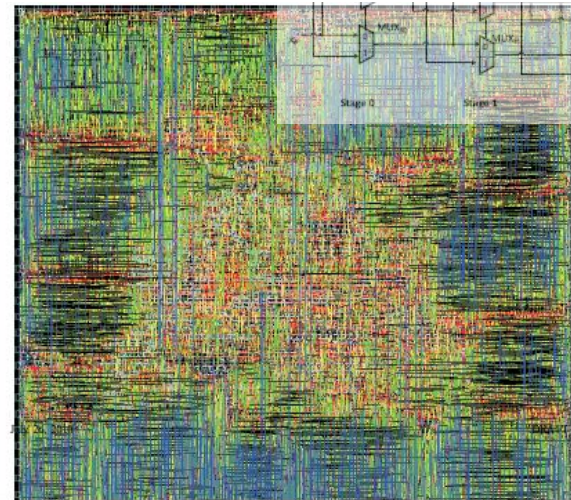
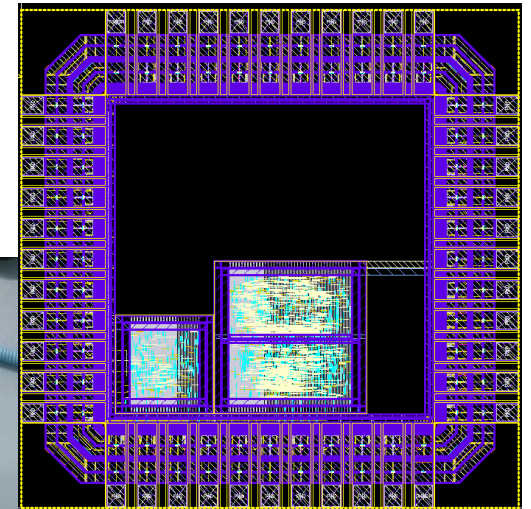
- Half-nodes
- Density
- CMOS
- Device (multi-gate)
- Moore's law
- Transistor count
- Semiconductor

Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Moore's_law

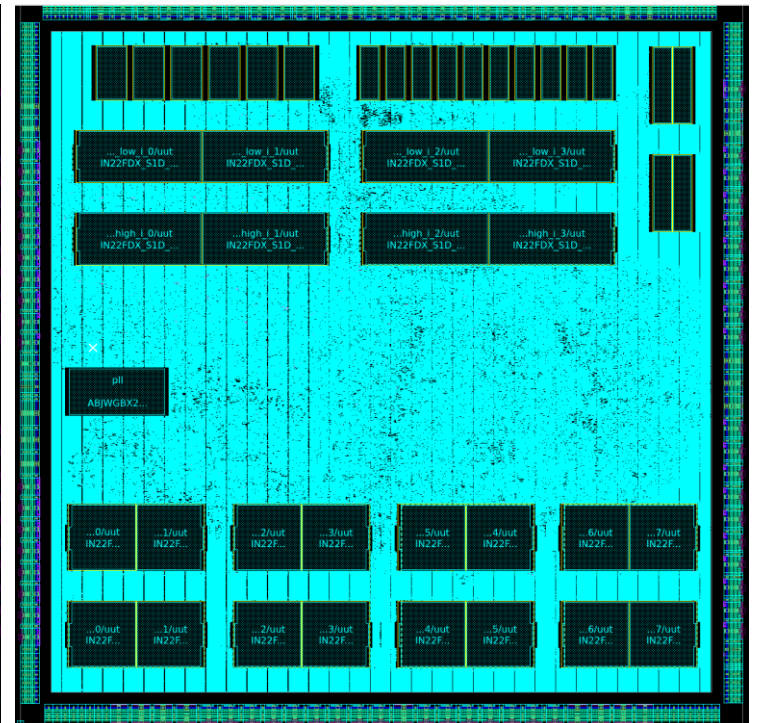
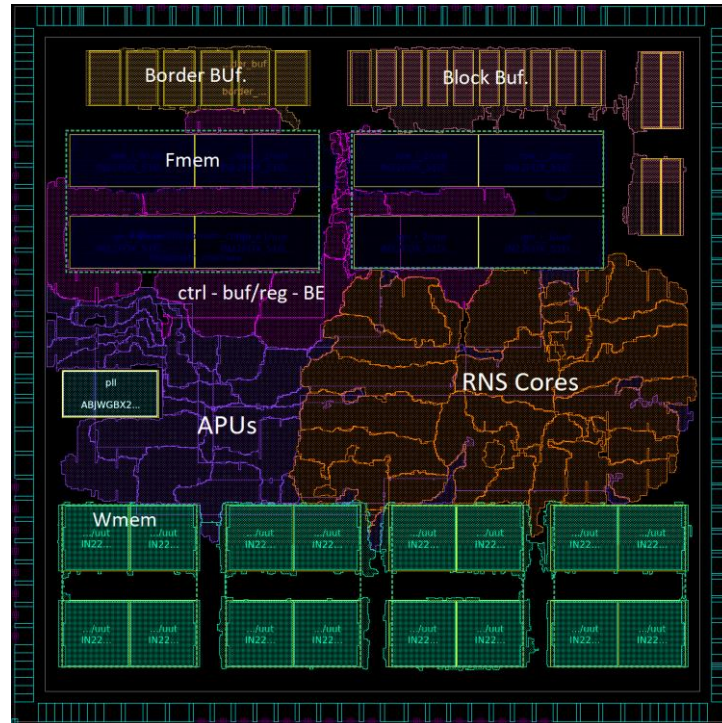
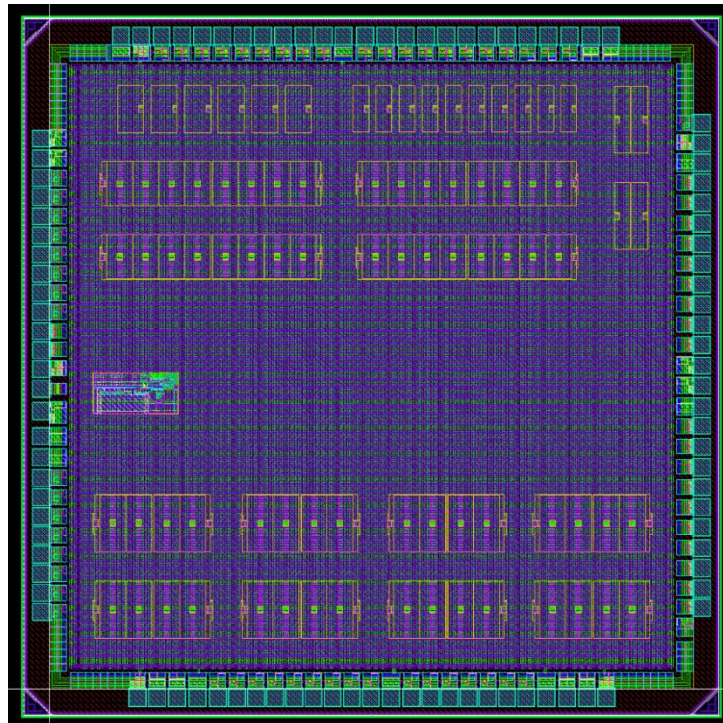
Ψηφιακά συστήματα μεγάλης κλίμακας ολοκλήρωσης

- Ολοκληρωμένα ψηφιακά συστήματα VLSI σε τεχνολογίες 90 nm, 65 nm, 45 nm, 28 nm, 22 nm
- Επεξεργαστές ειδικού σκοπού, telecom, video, secure/crypto,...
- Hardware για AI και machine learning ASIC, MPSoC, Ultrascale FPGAs,...
- GPUs, Jetson Xavier,...

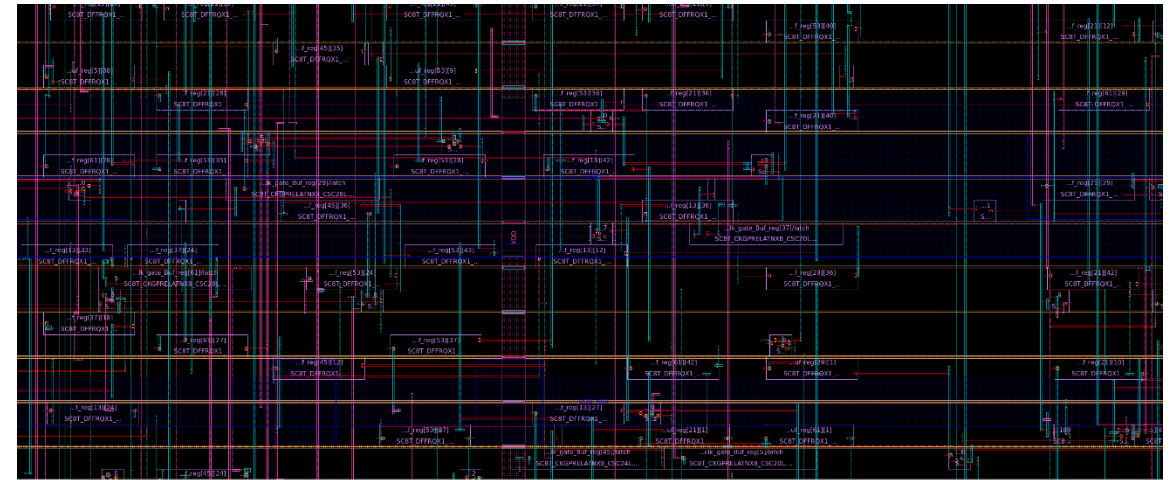
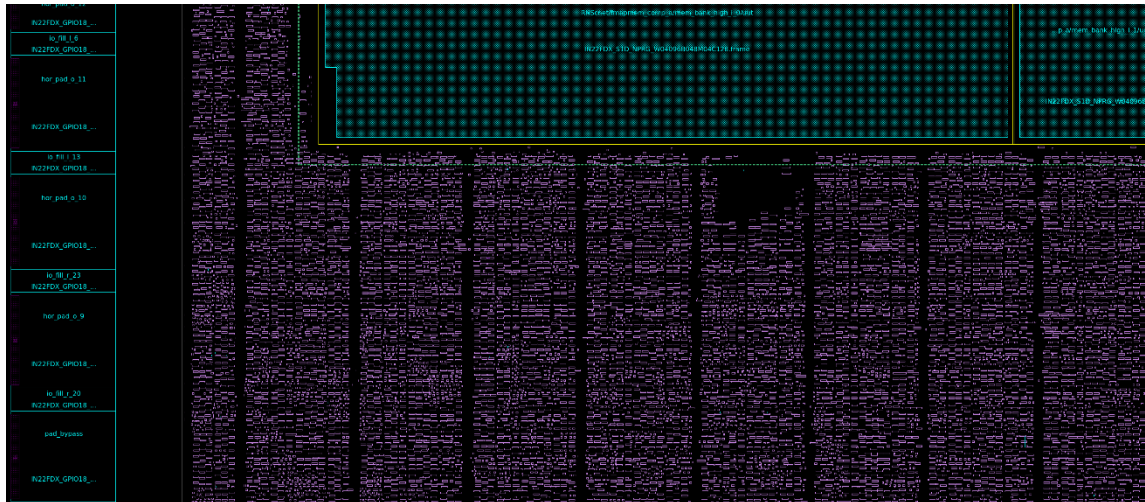

Ένας επιταχυντής μηχανικής μάθησης

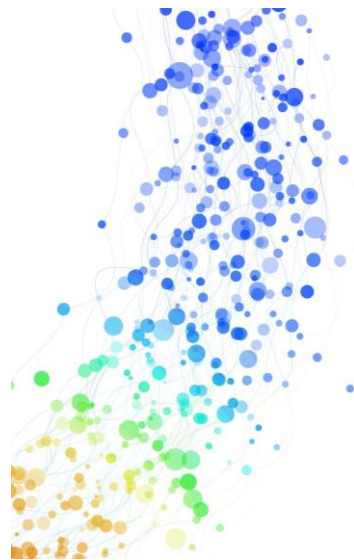

GF 22nm

Υλοποίηση με standard-cell library

European Chips Act

The need for EU action

Chips are strategic assets for key industrial value chains. With the digital transformation, new markets for the chip industry are emerging such as highly automated cars, cloud, Internet of Things, connectivity, space, defence and supercomputers.

1 trillion
microchips were
manufactured around the
world in 2020

10%
EU's share of the global
microchips market

Recent global semiconductor shortages forced factory closures in a range of sectors, from cars to healthcare devices. This made more evident the extreme global dependency of the semiconductor value chain on a very limited number of actors in a complex geopolitical context.

The findings of the [Chips Survey](#), launched by the European Commission, highlighted that industry expects demand for chips to double by 2030. This reflects the growing importance of semiconductors for European industry and society. There will be challenges in meeting this increasing demand, especially in light of the current semiconductor supply crisis.

In her 2021 [State of the Union speech](#), Commission President Ursula von der Leyen set the vision for Europe's chip strategy, to jointly create a state-of-the-art European chip ecosystem. This will include production, as well as connecting the EU's world-class research, design and testing capacities.

Strengthening Europe's technological leadership

an saved. To change your preferences at any time, see our [cookies policy](#) or visit the link in the page

Close

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-chips-act_en

Υποσυστήματα χειρισμού Δεδομένων

- Περίγραμμα Διάλεξης
  - Κυκλώματα για πρόσθεση/αφαίρεση
  - Ανιχνευτές 1/0
  - Συγκριτές
  - Μετρητές
  - Κωδικοποίηση
  - Ολισθητές
  - Πολλαπλασιασμός

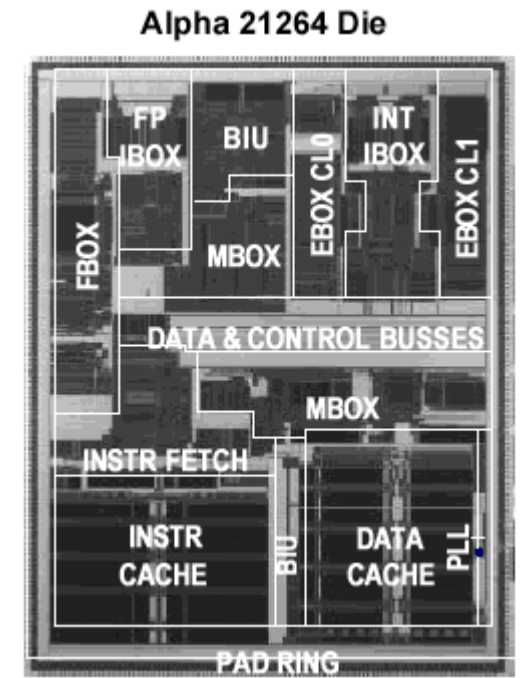
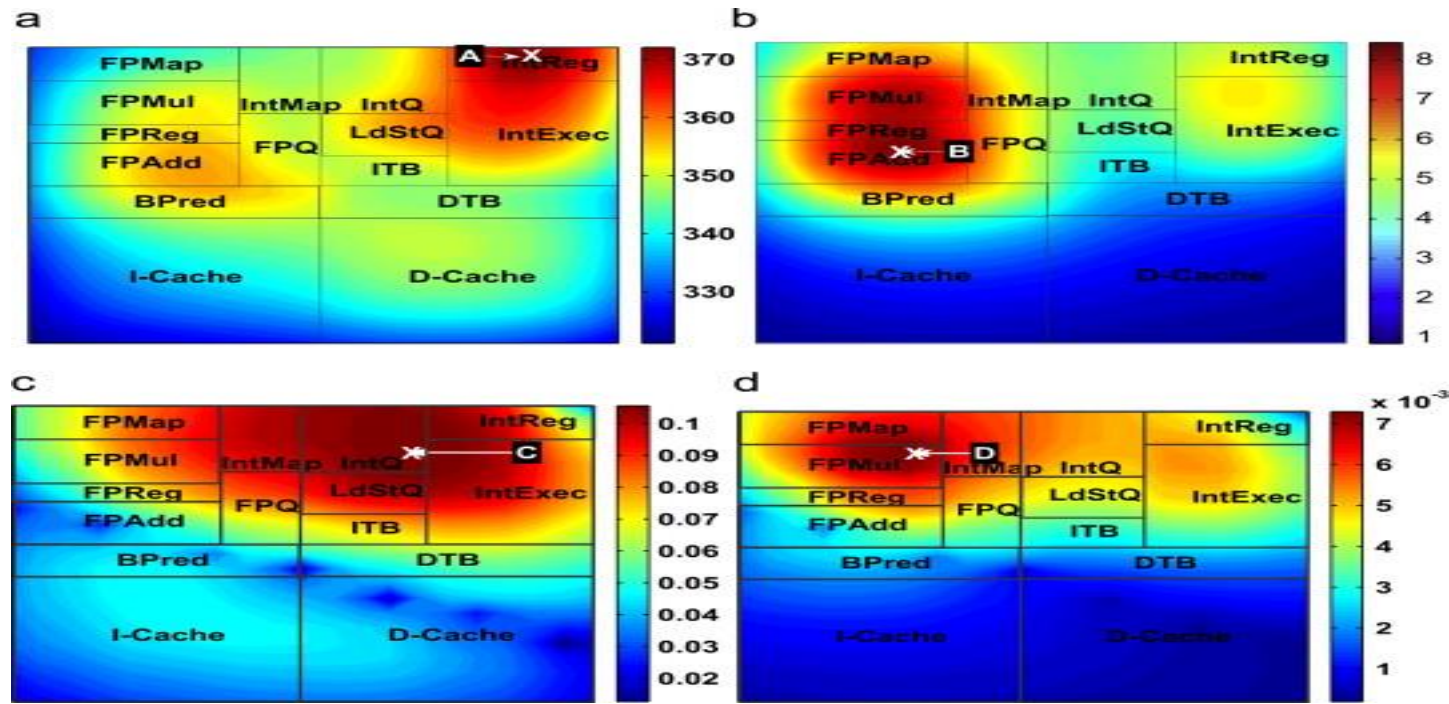

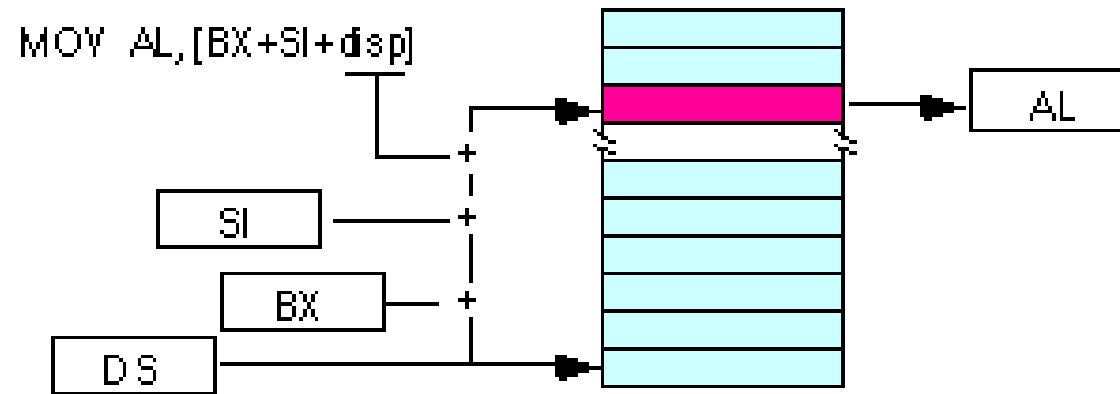
Fig.25 Statistical profile of the temperature and voltage drop of a 16,642 node power grid across an Alpha 21364 CPU core: (a) temperature expected value, (b) standard deviation of the temperature, (c) expected value of the vo...

Kian Haghdad , Javid Jaffari , Mohab Anis

Power grid analysis and verification considering temperature variations

Microelectronics Journal Volume 43, Issue 3 2012 189 - 197

<http://dx.doi.org/10.1016/j.mejo.2011.12.008>

mov al, disp[bx][si]

ADD AL, -3

Χρήσεις - Αθροιστές

Γενικού σκοπού

- ALUs
- Παραγωγή διευθύνσεων σε συστήματα μνήμης
- Ακέραιες μονάδες και
- Μονάδες πράξεων κινητής υποδιαστολής

Ειδικού σκοπού

Βάρη ψηφίων

$$\begin{array}{rcccccc} & 2^5 & 2^4 & 2^3 & 2^2 & 2^1 & 2^0 \\ & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ + & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ \hline & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcccccc} & 0 & 0 & 2^3 & 0 & 2^1 & 0 \\ & 0 & 2^4 & 0 & 2^2 & 2^1 & 2^0 \\ \hline & 2^5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2^0 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcccccc} & 0 & 0 & 8 & 0 & 2 & 0 \\ & 0 & 16 & 0 & 4 & 2 & 1 \\ \hline & 32 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} & 10 \\ + & 23 \\ \hline & 33 \end{array}$$

Άθροιση δυαδικών

$$\begin{array}{r}   \\ 0 1 1 \\ + 0 0 1 \\ \hline   \\ 0 0 1   \end{array}$$

ακέραιοι χωρίς πρόσημο

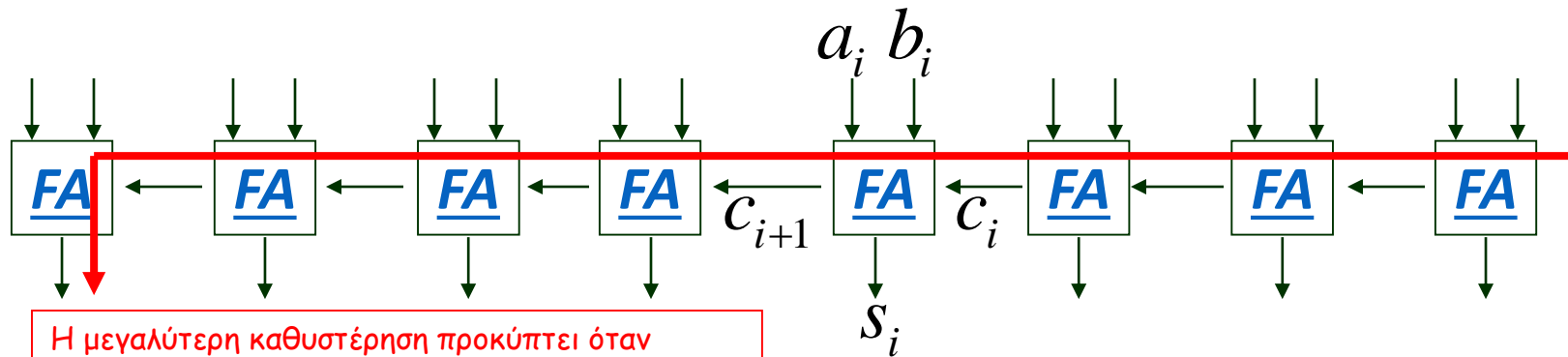
Δυαδικός πολλαπλασιασμός

$$\begin{array}{r} 101100 \quad \text{Πολλαπλασιαστέος} \\ \times 1011 \quad \text{Πολλαπλασιαστής} \\ \hline 101100 \\ 101100 \\ 000000 \\ \hline + 101100 \\ \hline 111100100 \quad \text{Γινόμενο} \end{array}$$

Μερικά γινόμενα

$$(101100)_2 \times (1011)_2 = 44 \times 11 = 484 = (111100100)_2$$

Αθροιστής Κυματισμού Κρατούμενου (Ripple Carry)

Η μεγαλύτερη καθυστέρηση προκύπτει όταν ένα ψηφίο κρατούμενου προκαλεί αλλαγές σε όλα τα ψηφία μέχρις και το περισσότερο σημαντικό του αποτελέσματος.

Καθυστέρηση ενός FA

$$A = nA_{FA}$$

Εμβαδό ενός FA

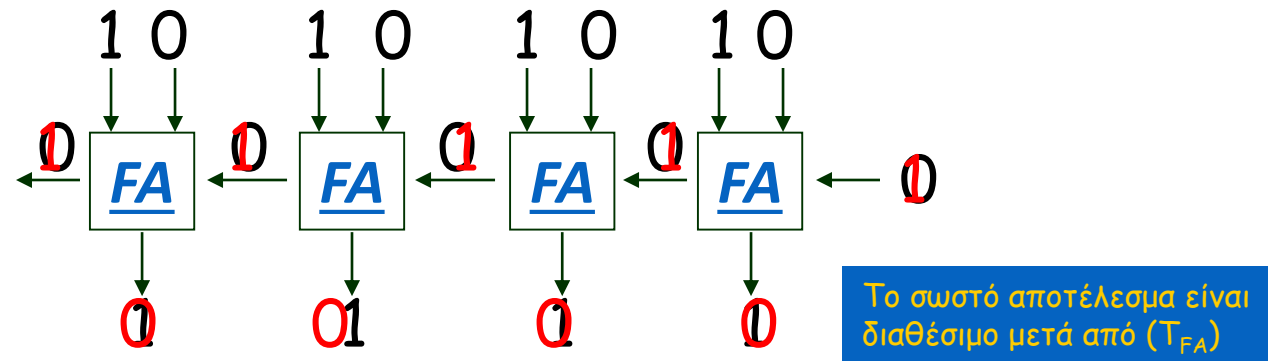
Η πολυπλοκότητα της υλοποίησης εξαρτάται γραμμικά από το μήκος λέξης n των όρων.

$$T_d \approx nT_{fa}$$

Πλήθος FAs

Μεγαλύτερη Καθυστέρηση σε Αθροιστή Κυματισμού 4 Δυαδικών Ψηφίων

Θεωρήστε ότι θέλουμε να προσθέσουμε τους δυαδικούς 1111 και 0000 με κρατούμενο εισόδου 0.

Μετά από ικανό χρονικό διάστημα τα ενδιάμεσα κρατούμενα γίνονται 0 και η έξοδος 1111.

Έστω τώρα ότι το κρατούμενο εισόδου γίνεται 1.

Μετά από χρόνο ίσο με την χρονική καθυστέρηση ενός FA (T_{FA}), το κρατούμενο εξόδου του λιγότερο σημαντικού αθροιστή γίνεται 1, και το ψηφίο αθροίσματος 0. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι τώρα **1110**

Μετά από $2T_{FA}$, το κρατούμενο εξόδου του **δεύτερου** λιγότερο σημαντικού αθροιστή γίνεται 1, και το ψηφίο αθροίσματος 0. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι τώρα **1100**

Μετά από $3T_{FA}$, το κρατούμενο εξόδου του **τρίτου** λιγότερο σημαντικού αθροιστή γίνεται 1, και το ψηφίο αθροίσματος 0. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι τώρα **1000**

Μετά από $4T_{FA}$, το κρατούμενο εξόδου του **περισσότερο** σημαντικού αθροιστή γίνεται 1, και το ψηφίο αθροίσματος 0. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι τώρα **0000**

Επιτάχυνση Διάδοσης του Κρατουμένου

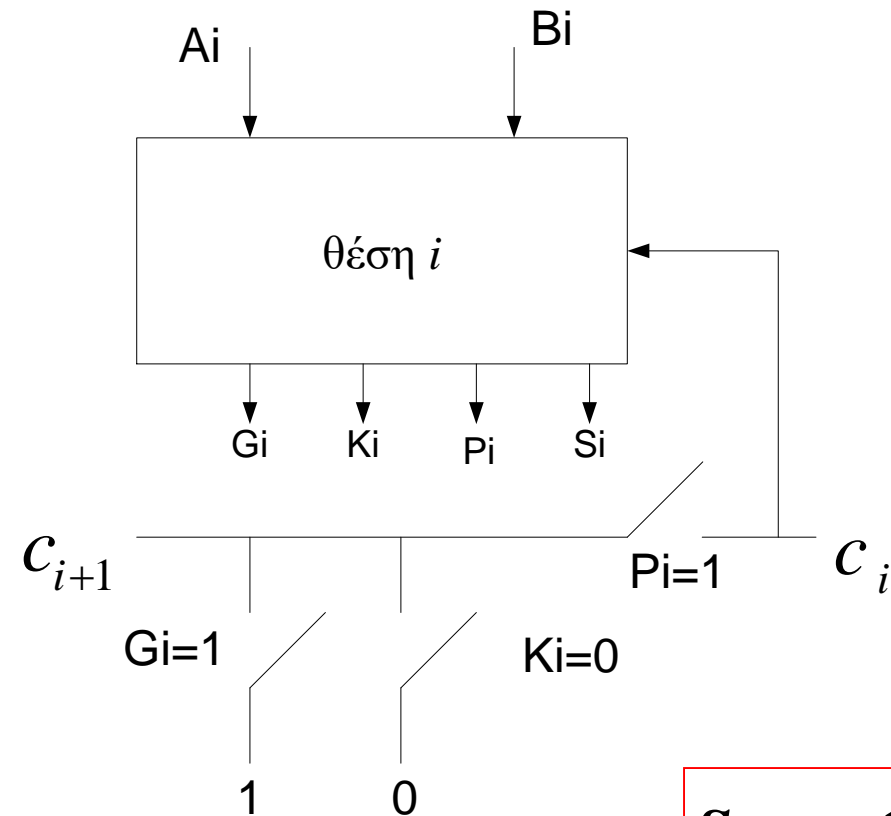
$$\begin{aligned}c_{i+1} &= a_i b_i + a_i c_i + b_i c_i \\ &= a_i b_i + (a_i + b_i) c_i\end{aligned}$$

Το ψηφίο κρατουμένου εκφράζεται συναρτήσει νέων σημάτων ελέγχου.

$$\left. \begin{aligned}p_i &\triangleq a_i + b_i \\ g_i &\triangleq a_i b_i\end{aligned} \right\} \Rightarrow c_{i+1} = g_i + p_i c_i$$

$$k_i \triangleq \overline{a_i b_i}$$

Η Τεχνική Διάδοσης Κρατούμένου Manchester Carry Chain

$$s_i = a_i \oplus b_i \oplus c_i$$

Η Τεχνική Πρόβλεψης Κρατούμενου (carry look ahead)

Ξεκινώντας από τον αναδρομικό ορισμό του κρατούμενου, εκτελούμε unrolling

$$c_{i+1} = g_i + p_i c_i$$

$$c_1 = g_0 + p_0 c_0$$

$$c_2 = g_1 + p_1 c_1 = g_1 + p_1 (g_0 + p_0 c_0) = g_1 + p_1 g_0 + p_1 p_0 c_0$$

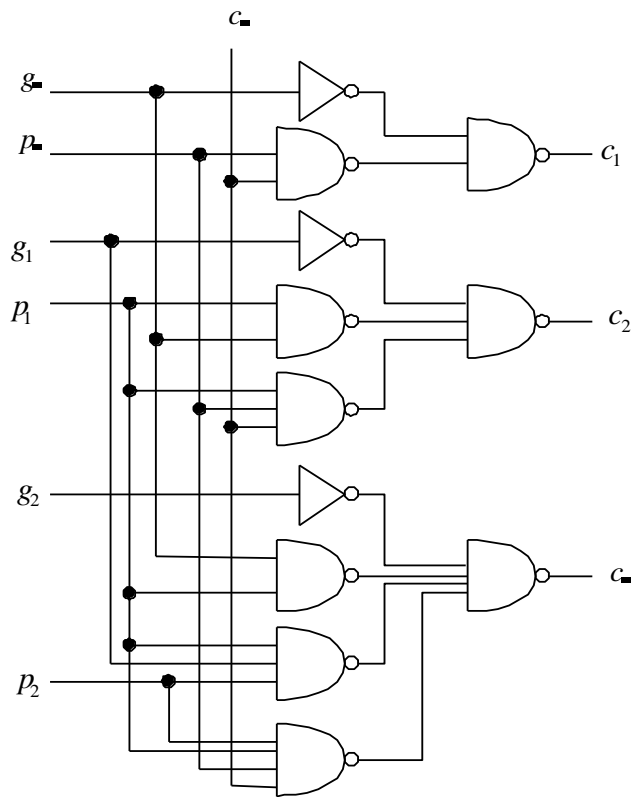
$$c_3 = g_2 + p_2 c_2 = g_2 + p_2 (g_1 + p_1 g_0 + p_1 p_0 c_0)$$

$$= g_2 + p_2 g_1 + p_2 p_1 g_0 + p_2 p_1 p_0 c_0$$

⋮

$$c_{i+1} = g_i + \sum_{j=0}^{i-1} \left(\prod_{k=j+1}^i p_k \right) g_j + \prod_{k=0}^i p_k c_0$$

Αθροιστής Πρόβλεψης Κρατούμένου

- $p_{n/2} \rightarrow n(n+2)/4$ πύλες.

- Αριθμός transistors

$$(n^3 + 9n^2 + 20n) / 3$$

[(i+2)(i+5) tr ανά
ψηφιακή θέση]

- Καθυστέρηση (με fanin)

$$T_D = t_L (0.25n^2 + 4.4n + 33.1)$$

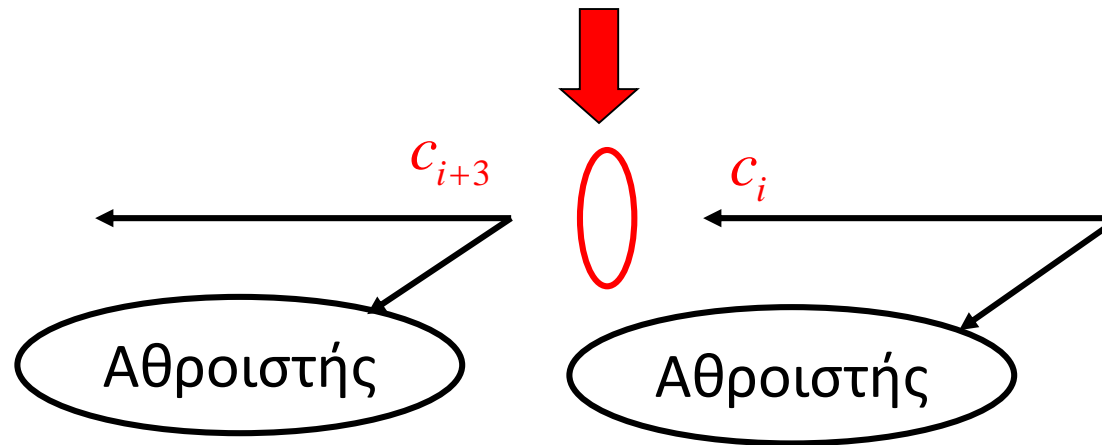
t_L , καθυστέρηση αντιστροφεία

Group Carry Look-Ahead

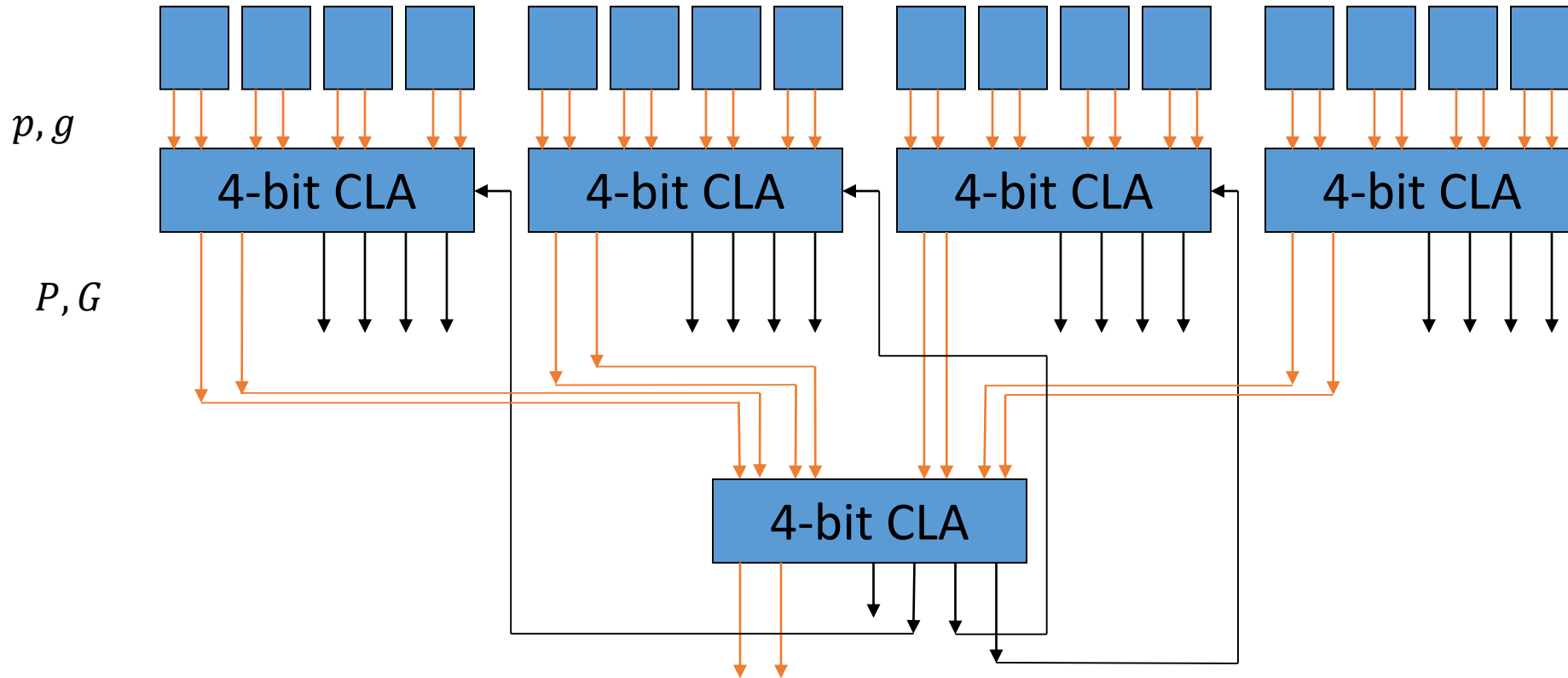
$$G_{i+3:i} = g_{i+3} + g_{i+2}p_{i+3} + g_{i+1}p_{i+2}p_{i+3} + g_i p_{i+1}p_{i+2}p_{i+3}$$

$$P_{i+3:i} = p_i p_{i+1} p_{i+2} p_{i+3}$$

$$c_{i+3} = G_{i+3:i} + P_{i+3:i}c_i$$

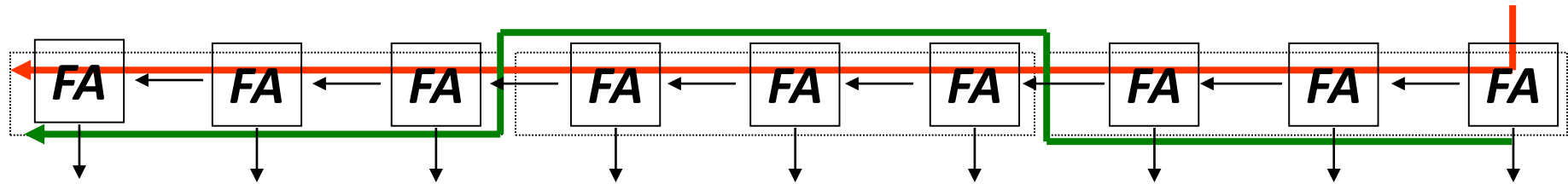

Πρόβλεψη Κρατούμενου Πολλών Επιπέδων

$$T = 4 \log_4 n + 1$$

Ο Αθροιστής Carry-skip

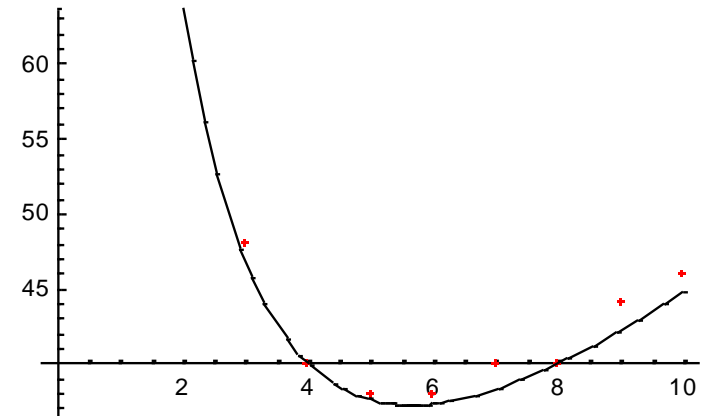
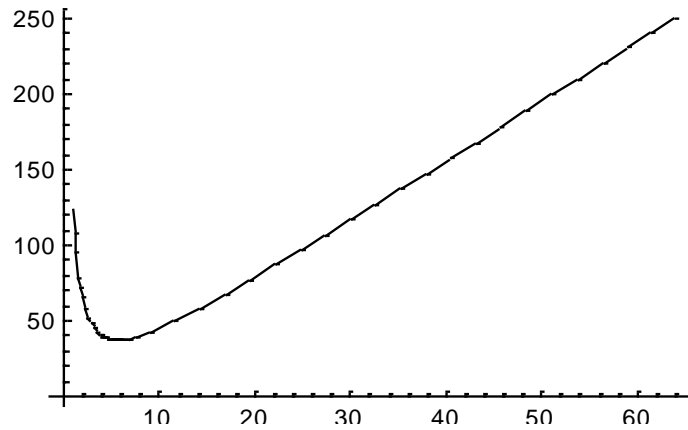

$$T_d = 2T_{add} + \left(\left\lceil \frac{n}{r} \right\rceil - 2 \right) T_{skip} = 4(r-1) + 2 \left(\left\lceil \frac{n}{r} \right\rceil - 2 \right)$$
$$= 4(r-2) + 2 \left\lceil \frac{n}{r} \right\rceil$$

n , μήκος λέξης αθροιστή

r , μήκος μπλοκ

$$T_d = 4(r - 2) + 2\frac{n}{r}$$

Βέλτιστος Carry-Skip Σταθερού Μήκους Μπλοκ

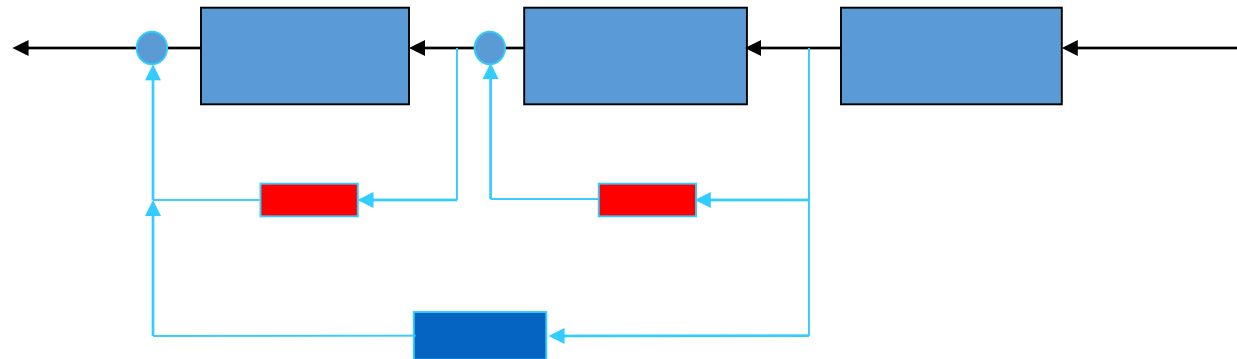
$$T(r) = 4(r - 2) + 2\frac{n}{r}$$

$$\frac{dT}{dr} = 4 - 2\frac{n}{r^2} \quad \frac{dT}{dr} = 0 \Leftrightarrow r_{\text{opt}} = \sqrt{\frac{n}{2}}$$

$$T_{\text{opt}} = 4\left(\sqrt{\frac{n}{2}} - 2\right) + 2\frac{n}{\sqrt{\frac{n}{2}}} = 4\sqrt{2n} - 8$$

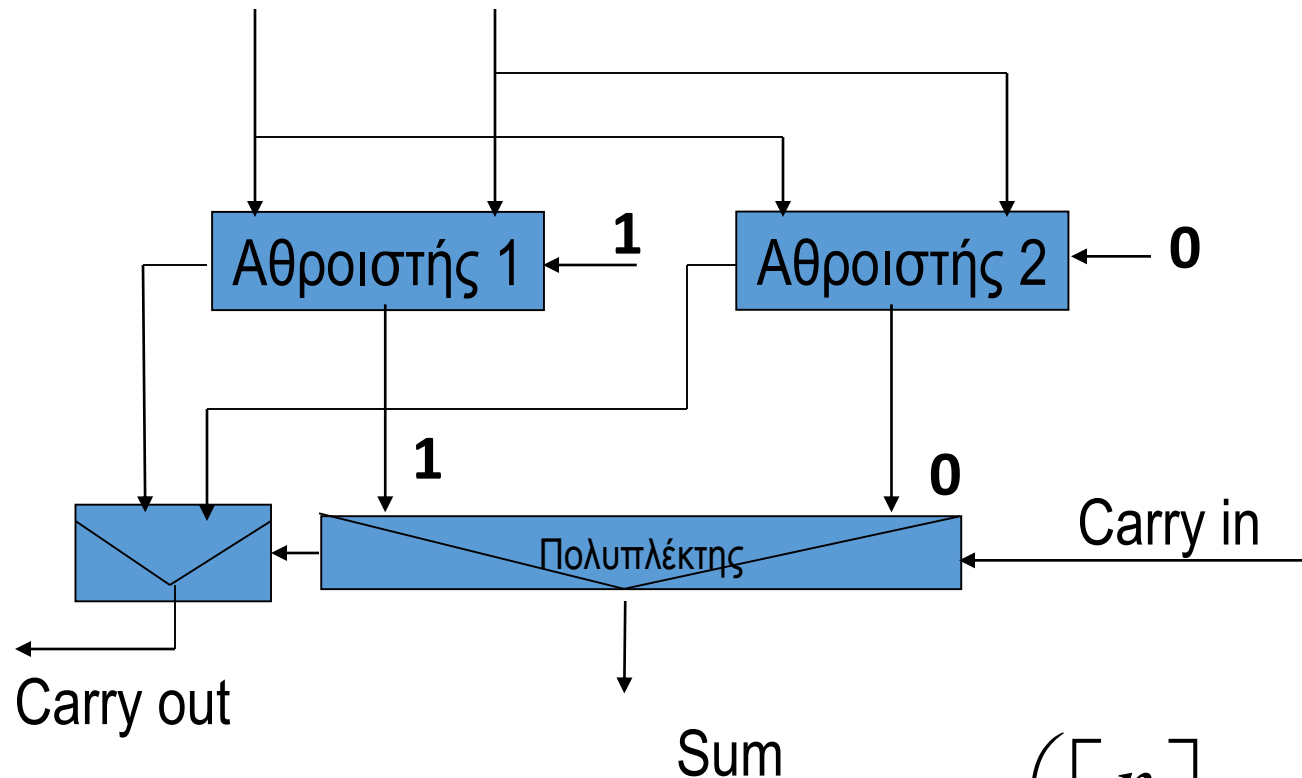
Αθροιστής Carry-Skip Πολλών Επιπέδων

r -bit adder blocks

Καταργεί συνεχόμενες παρακάμψεις.

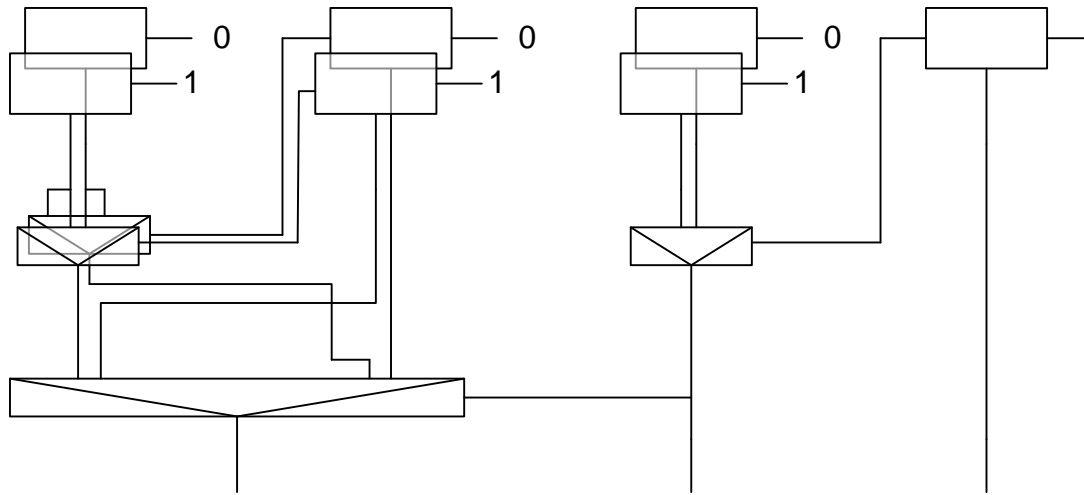
Ο Αθροιστής Επιλογής Κρατούμενου (carry-select)

σειριακή εξάρτηση
carry-out από carry-in

$$T_d = 2 \left(\left\lceil \frac{n}{r} \right\rceil - 1 \right) + T_{add}(r)$$

Αθροιστής Επιλογής Κρατούμενου Δύο Επιπέδων

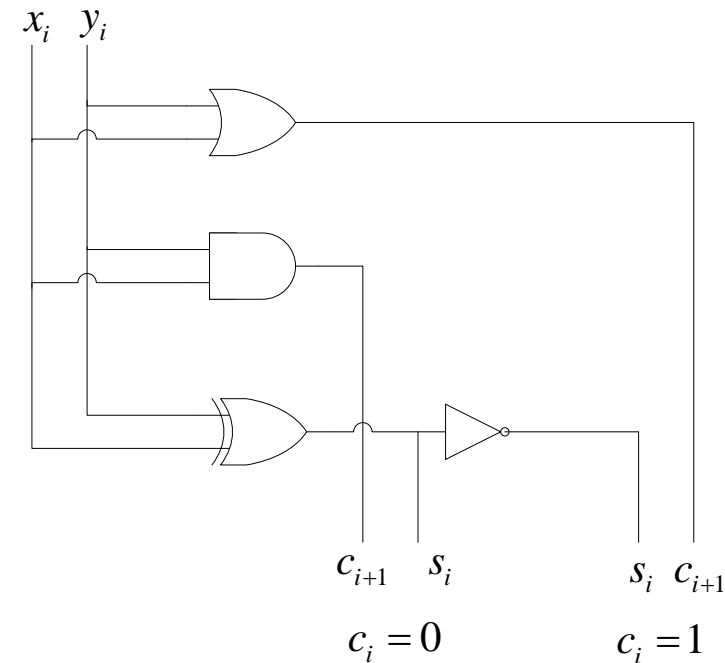

$$T_d = K + 2 \left\lceil \log_2 \left(\left\lceil \frac{n}{r} \right\rceil - 1 \right) \right\rceil$$

Η επιλογή των αποτελεσμάτων γίνεται με δυαδικό δένδρο.
Ο κάθε αθροιστής έχει μήκος $r = n / 4$

Ο Αθροιστής Conditional-Sum

- Ο **carry-select** με αθροιστές μήκους $r = 1$ λέγεται αθροιστής **conditional sum**.
- Το κύκλωμα άθροισης χρησιμοποιεί κοινό hardware για τις δύο περιπτώσεις.

Ο Αθροιστής Ling

- Τροποποίηση των βοηθητικών σημάτων του Carry Look Ahead.

$$h_i = c_i + c_{i-1}$$

$$t_i = p_i + g_i \quad (\text{σήμα Transmit})$$

Αρχή Λειτουργίας Αθροιστή Ling

$$\begin{aligned}c_{i-1}p_{i-1} &= c_{i-1}p_{i-1} + g_{i-1}p_{i-1} + c_{i-1}p_{i-1}p_{i-1} \\ &= c_{i-1}p_{i-1} + (g_{i-1} + c_{i-1}p_{i-1})p_{i-1} \\ &= c_{i-1}p_{i-1} + c_i p_{i-1} = (c_{i-1} + c_i) p_{i-1} = h_i p_{i-1}\end{aligned}$$

$$p_i = a_i \oplus b_i$$

$$\begin{aligned}c_i &= g_{i-1} + c_{i-1}p_{i-1} \\ &= h_i g_{i-1} + h_i p_{i-1} = h_i t_{i-1}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}h_i &= c_i + c_{i-1} = (g_{i-1} + p_{i-1}c_{i-1}) + c_{i-1} \\ &= g_{i-1} + c_{i-1} = g_{i-1} + h_{i-1}t_{i-2}\end{aligned}$$

$$s_i = p_i \oplus c_i = p_i \oplus h_i t_{i-1} = (t_i \oplus h_{i+1}) + h_i g_i t_{i-1}$$

Το Πλεονέκτημα του Αθροιστή Ling

- Unrolling του διαδιδόμενου σήματος για τέσσερις όρους (**Ling**):

- Unrolling του διαδιδόμενου σήματος για τέσσερις όρους (**CLA**):

$$h_i = g_{i-1} + g_{i-2} + g_{i-3}t_{i-2} + g_{i-4}t_{i-3}t_{i-2} + h_{i-4}t_{i-4}t_{i-3}t_{i-2}$$

- Ένας παράγοντας λιγότερος στους όρους πολλών παραγόντων $\Rightarrow$ μείωση fan-in

$$c_i = g_{i-1} + g_{i-2}t_{i-1} + g_{i-3}t_{i-2}t_{i-1} + g_{i-4}t_{i-3}t_{i-2}t_{i-1} + c_{i-4}t_{i-4}t_{i-3}t_{i-2}t_{i-1}$$

Συνδυασμένοι (Hybrid) Αθροιστές

Οι αθροιστές των επεξεργαστών
συνδυάζουν τεχνικές.

Συνήθως κάποια διασταύρωση carry look
ahead και carry select είναι αποδοτικότερη.

Τεχνολογία

Μήκος λέξης

Ασυμπτωτικές Πολυπλοκότητες Αθροιστών

Είδος Αθροιστή	Σύντμηση	Χρόνος	Εμβαδό
Κυματισμού (ripple)	RCA	$O(n)$	$O(n)$
Manchester	MCC	$O(n)$	$O(n)$
Constant width Carry Skip	CSK	$O(\sqrt{n})$	$O(n)$
Variable width Carry Skip	VSK	$O(\sqrt{n})$	$O(n)$
Carry Select	CSL	$O(\sqrt{n})$	$O(n)$
Carry look ahead	CLA	$O(\log n)$	$O(n \log n)$
ELM	ELM	$O(\log n)$	$O(n \log n)$
Brent-Kung	B&K	$O(\log n)$	$O(n \log n)$
Signed Digit (βάση r)	SD- r	$O(b)$	$O(n)$
Carry-save	CSA	$O(1)$	$O(n)$

Πολυπλοκότητες Αθροιστών

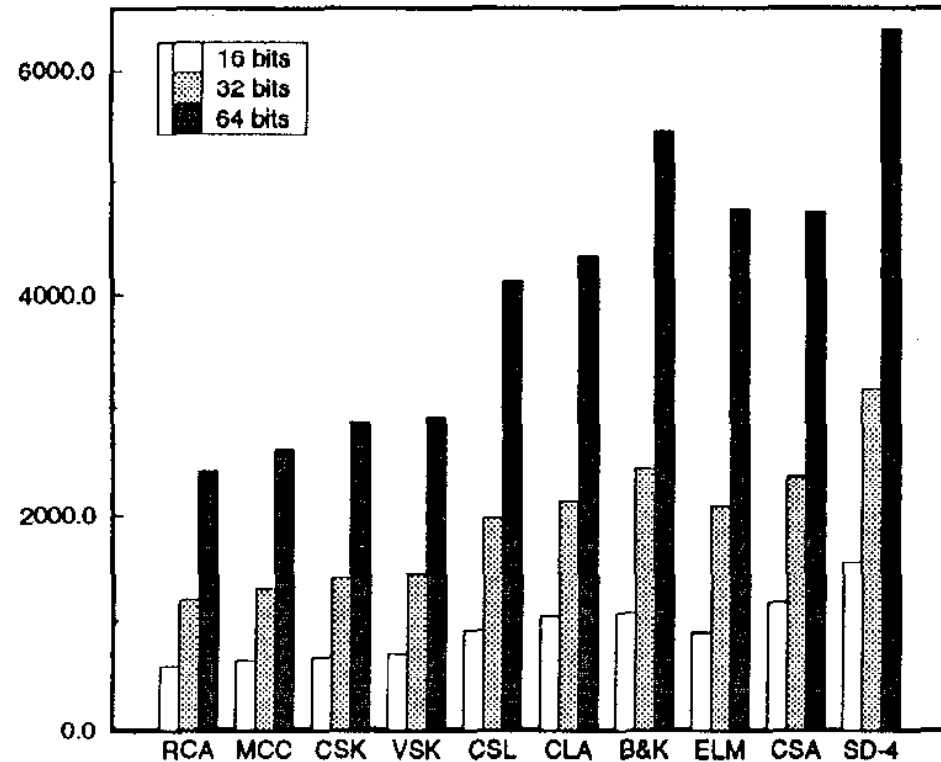
ADDER CIRCUIT DESCRIPTION

Adder Type	Area ($\times 10^6 \lambda^2$)			No. of transistors			Max transistor size (n/p)		
	16-bit	32-bit	64-bit	16-bit	32-bit	64-bit	16-bit	32-bit	64-bit
RCA	0.40	0.80	1.60	596	1204	2420	3/3	3/3	3/3
MCC	0.48	0.96	1.90	642	1298	2610	4/4	4/4	4/4
CSK	0.82	1.62	3.22	682	1410	2866	4/4	4/4	4/4
VSK	0.81	1.76	3.44	706	1440	2900	3/3	3/3	3/3
CSL	0.76	1.45	2.75	914	1982	4128	5/7	6/10	8/13
CLA	1.14	2.27	4.55	1038	2132	4348	4/4	4/4	4/4
B&K	1.25	3.00	6.76	1072	2442	5444	3/3	3/3	3/3
ELM	1.08	2.36	5.38	892	2078	4752	3/5	5/7	8/12
CSA	1.05	2.03	3.90	1176	2360	4728	3/3	3/3	3/3
SD-4	1.36	2.71	5.41	1550	3166	6398	3/5	3/5	3/5
SD-8	1.11	2.42	4.61	1228	2812	5452	3/5	3/5	3/5
SD-16	1.09	2.17	4.32	1186	2490	5098	3/5	3/5	3/5
SD-32	0.97	2.25	4.16	1020	2572	4900	3/5	3/5	3/5
SD-64	1.12	2.23	4.07	1180	2530	4780	3/5	3/5	3/5
SD-128	1.27	2.11	3.78	1340	2364	4412	3/5	3/5	3/5

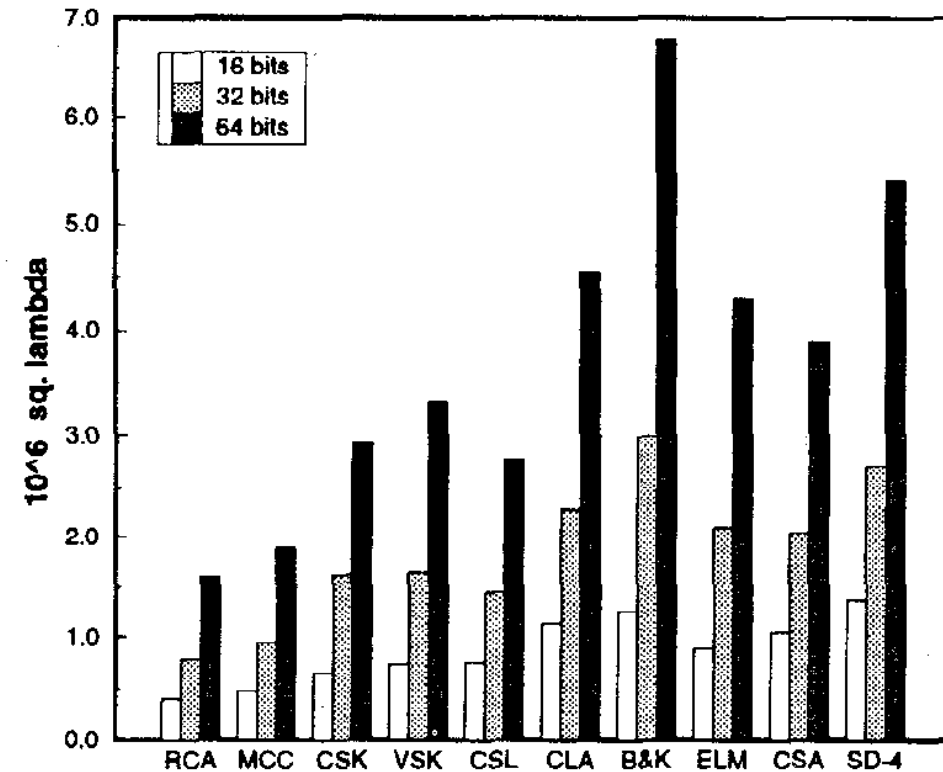
- C. Nagendra, M. J. Irwin and R. M. Owens, "Area-time-power tradeoffs in parallel adders," in *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Analog and Digital Signal Processing*, vol. 43, no. 10, pp. 689-702, Oct. 1996, doi: 10.1109/82.539001.

Απαιτήσεις εμβαδού αθροιστών

NUMBER OF TRANSISTORS

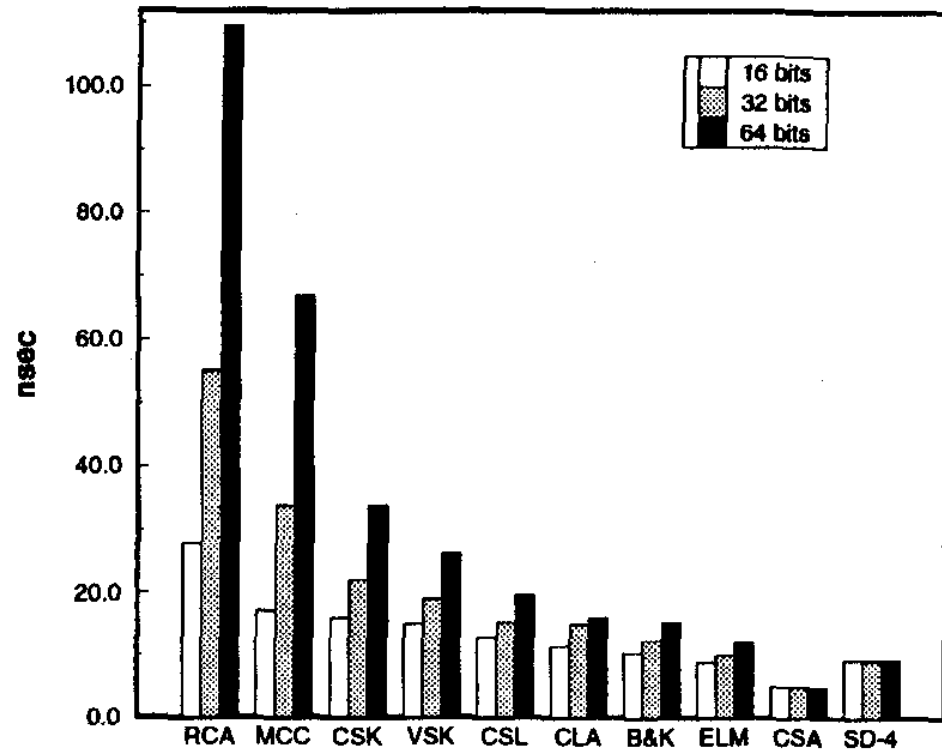

AREA

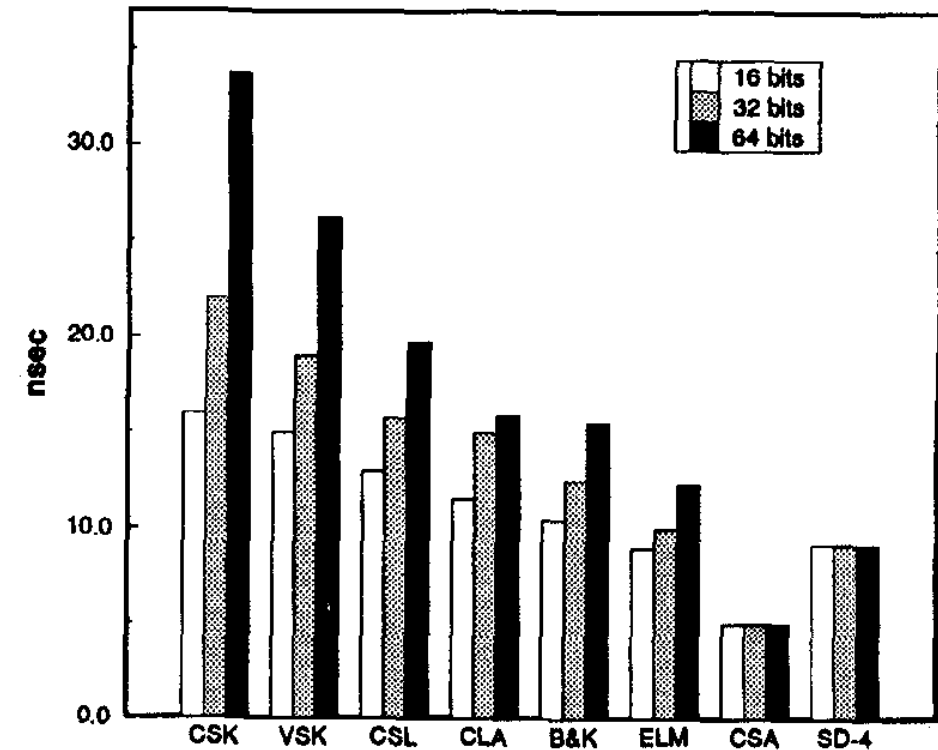

Καθυστερήσεις αθροιστών

DELAY

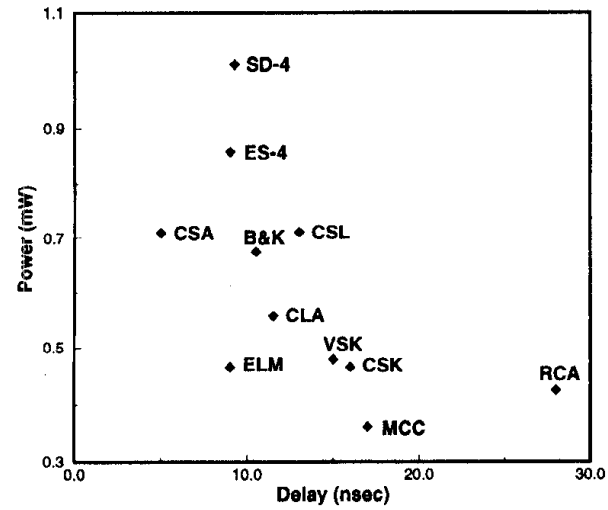
DELAY

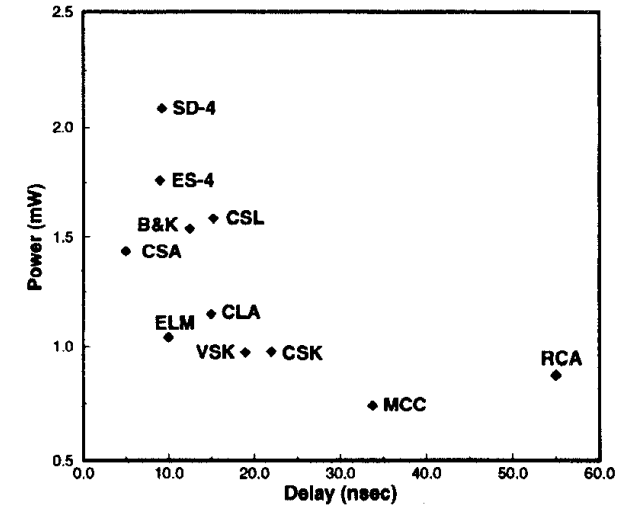
Ταχύτεροι αθροιστές

Power vs delay

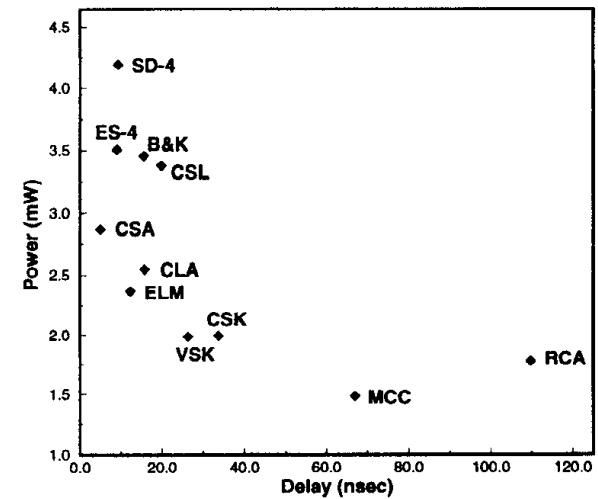
16-bit adders

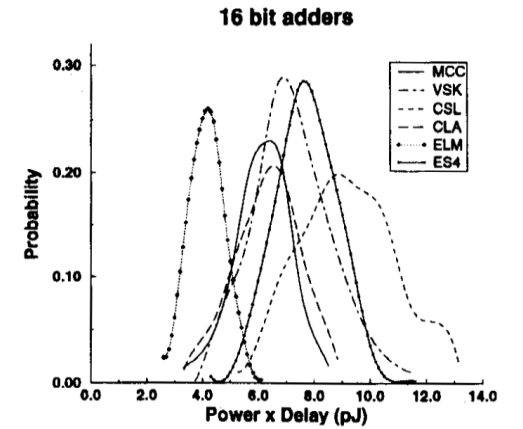
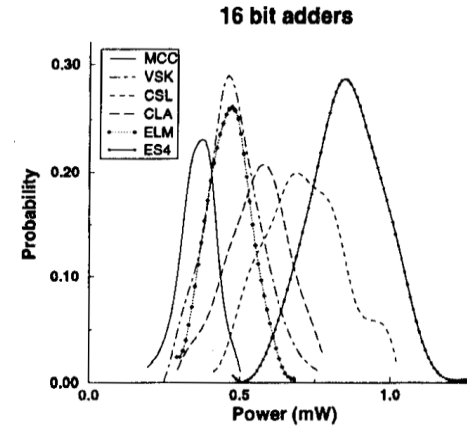
32-bit adders

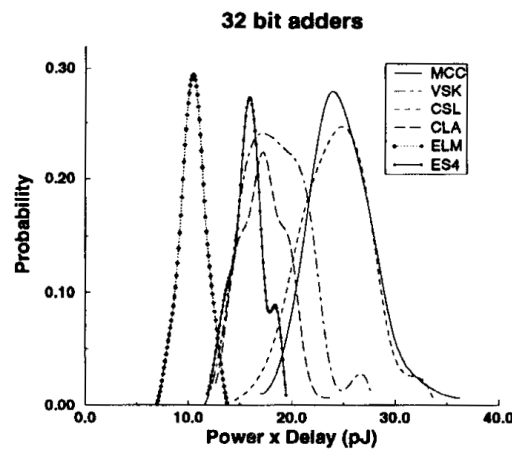
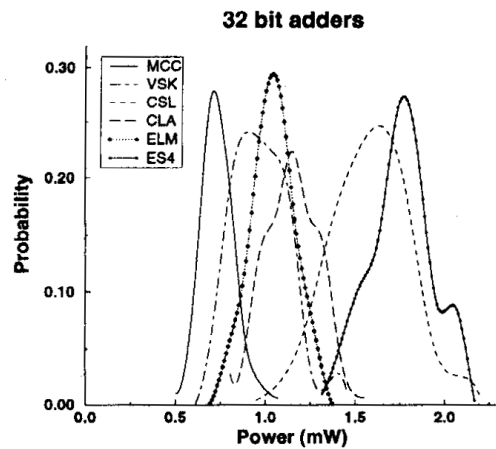
64-bit adders

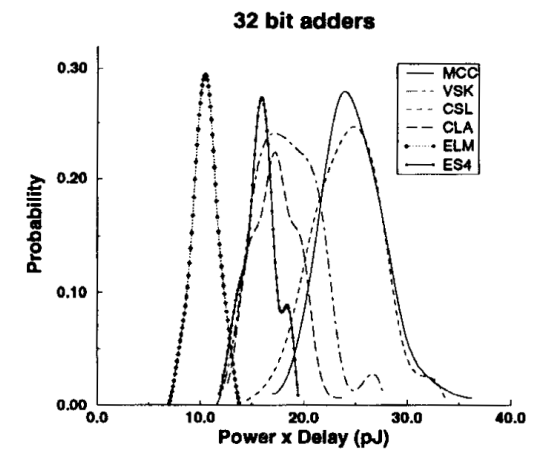
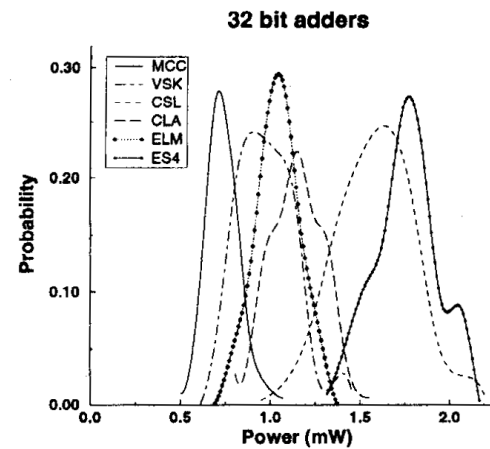
Στοιχεία Απαιτήσεων Ισχύος Αθροιστών

(a)

(b)

(b)

Γιατί Υπολογισμός Προθέματος (Prefix)

Το πρόβλημα υπολογισμού του κρατουμένου με τη χρήση βοηθητικών σημάτων μετασχηματίζεται σε **γνωστό πρόβλημα**.

Αντιμετωπίζει το σειριακό υπολογισμό του κρατουμένου $\Leftrightarrow$ CLA

Αντιμετωπίζει το πρόβλημα του fan-out στον carry look-ahead.

Κυκλώματα Παράλληλου Προθέματος (Parallel Prefix)

- Υπολογίζεται η παράσταση

όπου a_i γνωστά $a_1 \circ a_2 \circ \dots \circ a_n$

προσεταιριστικός αλλά όχι
αντιμεταθετικός τελεστής

Παράδειγμα:

$$(a_1 \circ a_2) \circ (a_3 \circ a_4) \circ (a_5 \circ a_6) = ((a_1 \circ a_2) \circ a_3) \circ ((a_4 \circ a_5) \circ a_6)$$

Ο Τελεστής Υπολογισμού Κρατούμένου

$$(P, G) \circ (\tilde{P}, \tilde{G}) \triangleq (P \cdot \tilde{P}, G + P \cdot \tilde{G})$$

Εφαρμόζεται σε ζεύγη
σημάτων propagate, generate

$$P_{i:j} \triangleq \begin{cases} P_i, & i = j \\ P_i \cdot P_{i-1:j}, & i > j \end{cases}$$

$$G_{i:j} \triangleq \begin{cases} G_i, & i = j \\ G_i + P_i \cdot G_{i-1:j}, & i > j \end{cases}$$

Ορισμός σημάτων **group**
propagate, generate

$$(P_{i:j}, G_{i:j}) = (P_{i:m}, G_{i:m}) \circ (P_{m-1:j}, G_{m-1:j}), \quad i \geq m \geq j + 1$$

Μη επικαλυπτόμενα groups

$$(P_{i:j}, G_{i:j}) = (P_{i:m}, G_{i:m}) \circ (P_{v:j}, G_{v:j}), \quad i \geq m, \quad v \geq j, \quad v \geq m - 1$$

Επικαλυπτόμενα groups

Αρχή Λειτουργίας Αθροιστών Parallel Prefix

1

Πρόβλημα το fanout των σημάτων propagate ανά bit σε CLA

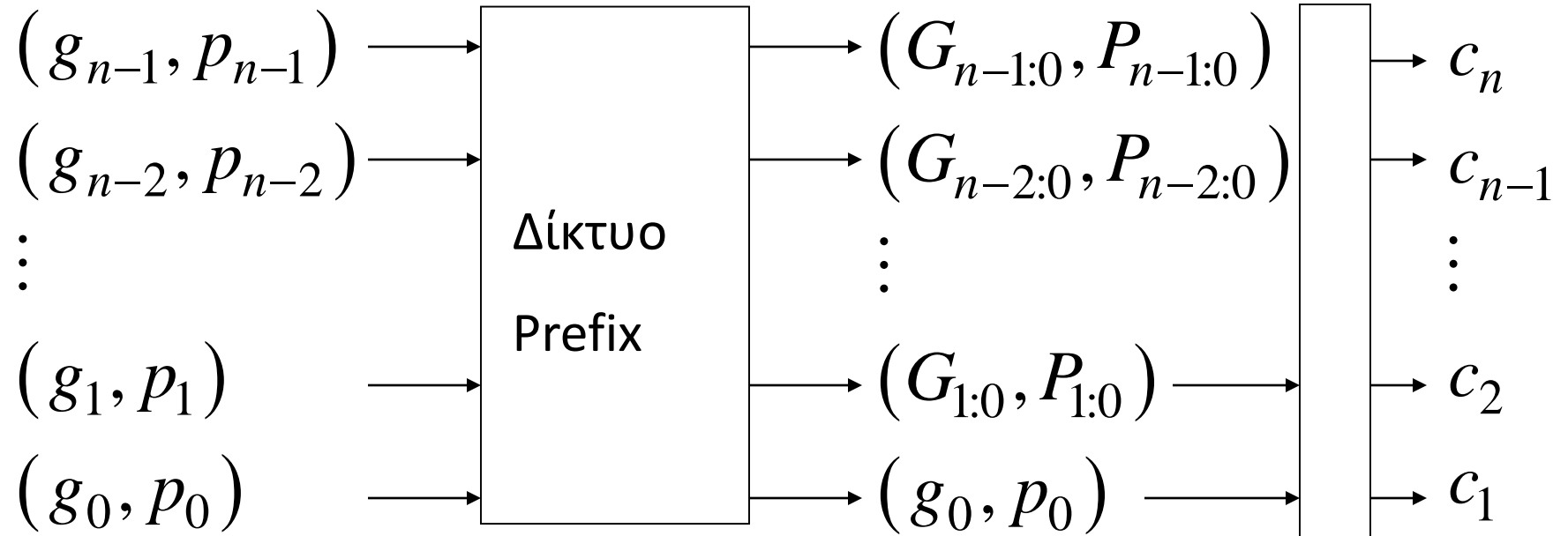
2

Λύση $\Rightarrow$ Χρήση propagate και generate σημάτων από επικαλυπτόμενα groups

3

Αποδοτικός υπολογισμός με parallel prefix δίκτυα τελεστή κρατούμενου

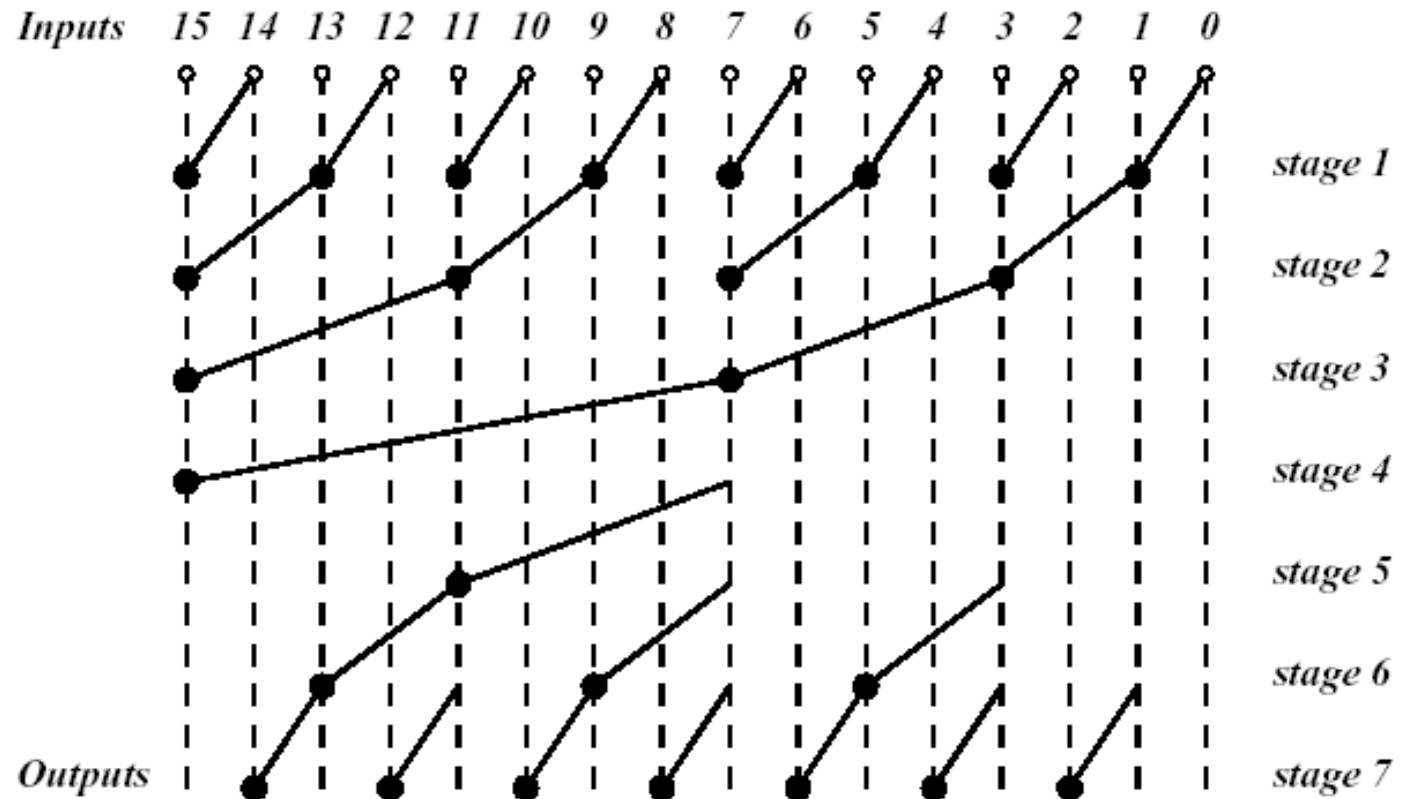
Οργάνωση Αθροιστών Parallel Prefix

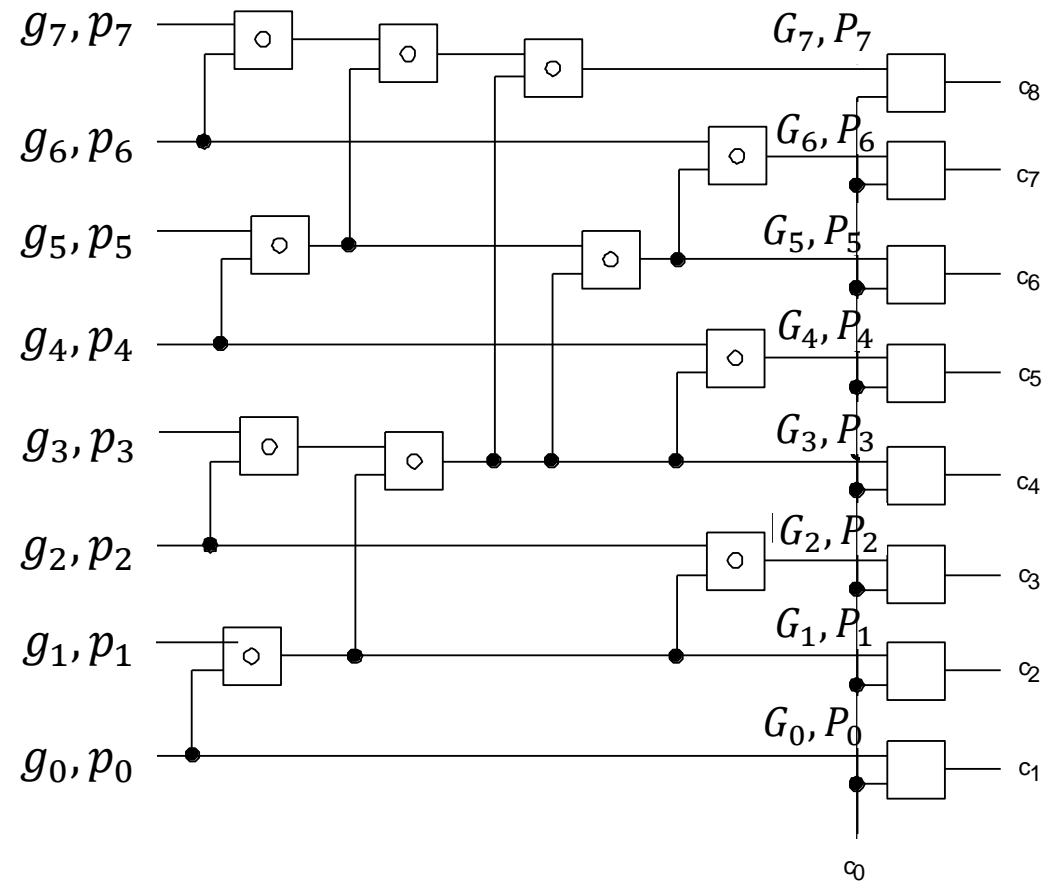
$$c_m = G_{m:0} + P_{m:0}c_0, \quad m > 0$$

Αθροιστής Παράλληλου Προθέματος Brent-Kung

Κρατούμενα σε Brent-Kung

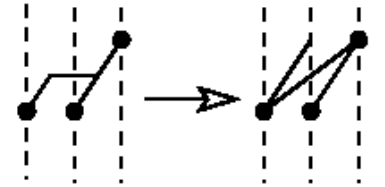
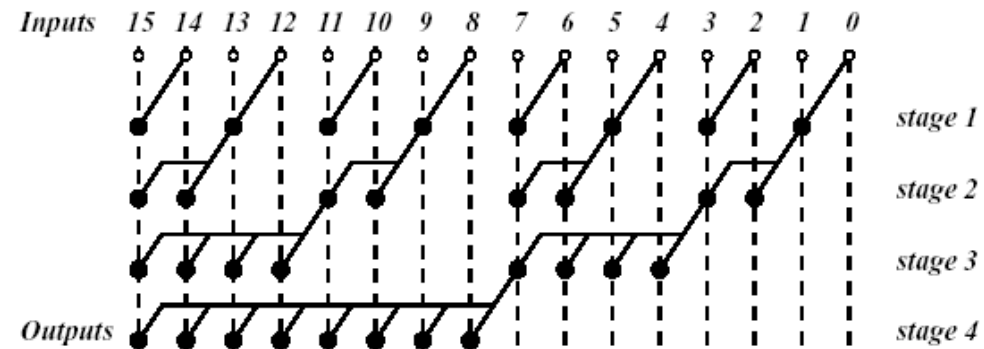

$$N_{tr} = 64n - 16\log_2 n - 32 \quad n = 2^k$$

$$T_{D,ADD} = t_L (2\log_2^2 n + 16\log_2 n + 17.8)$$

Αθροιστής Ladner- Fischer

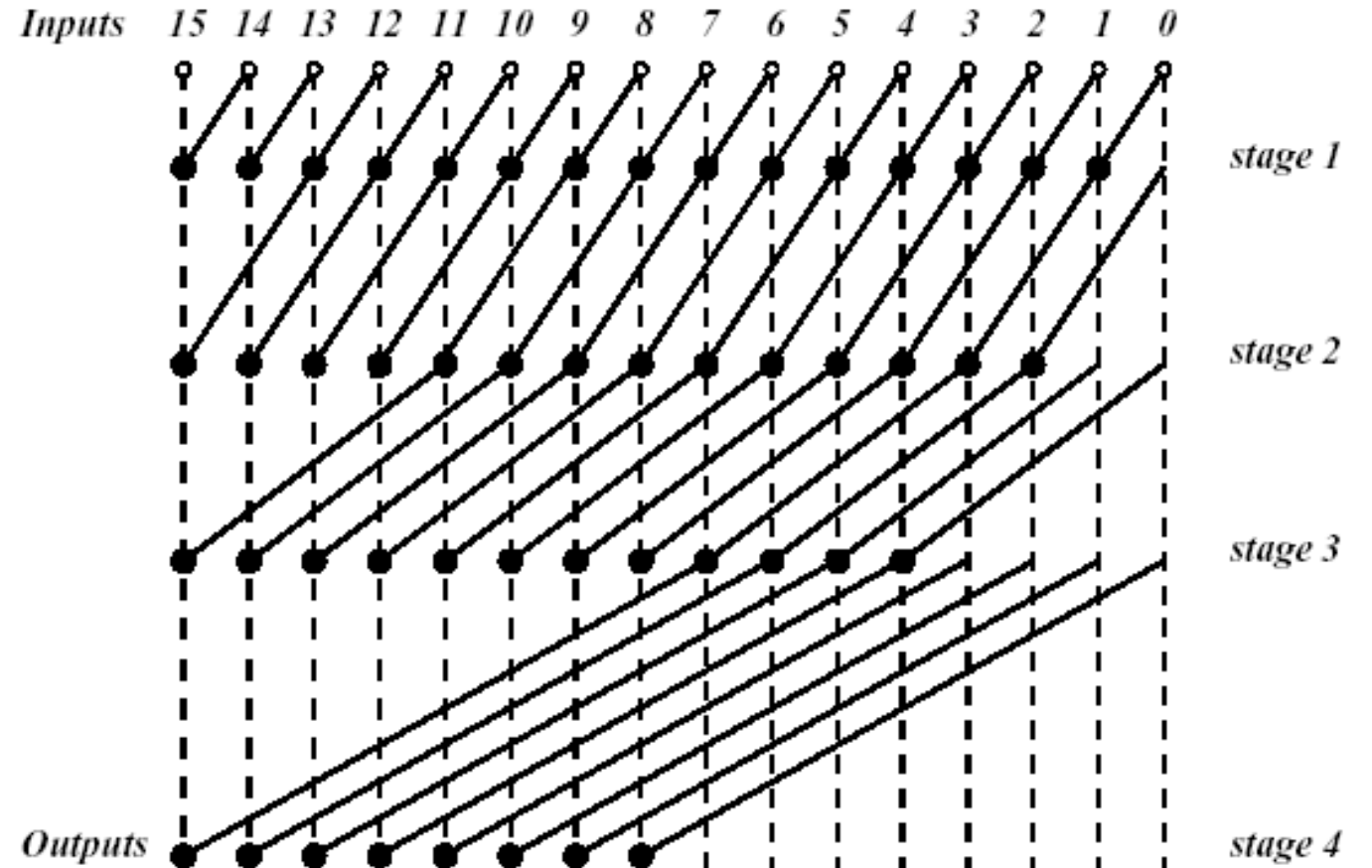

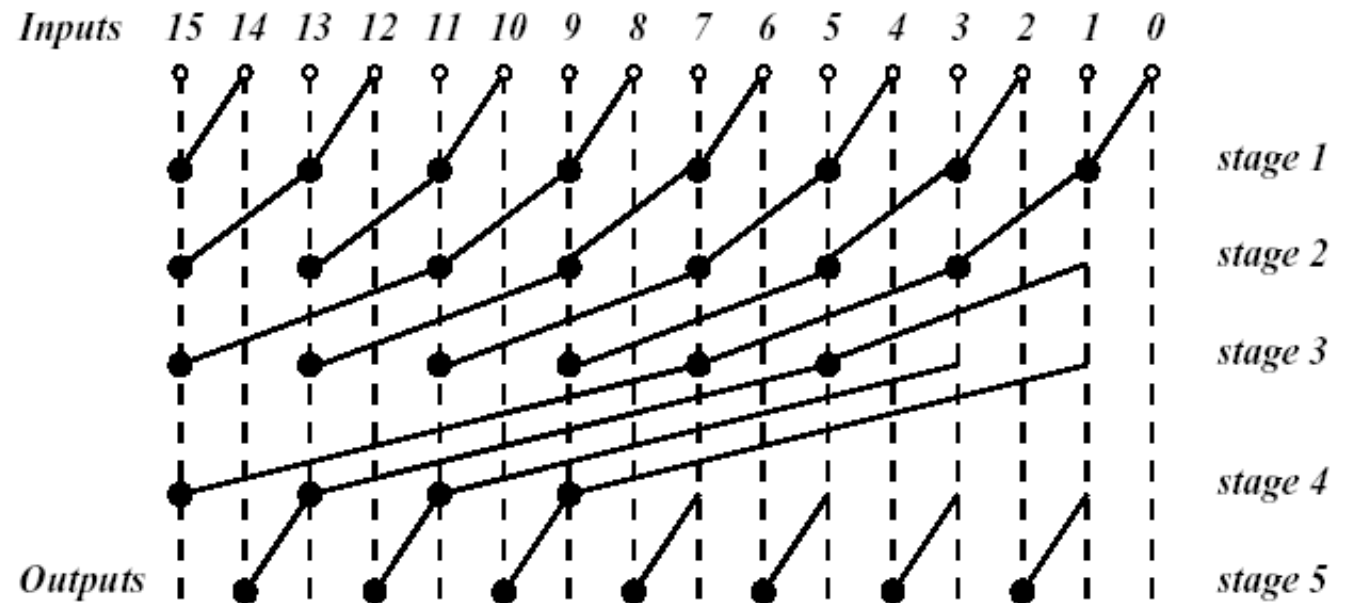
Αθροιστής Kogge- Stone

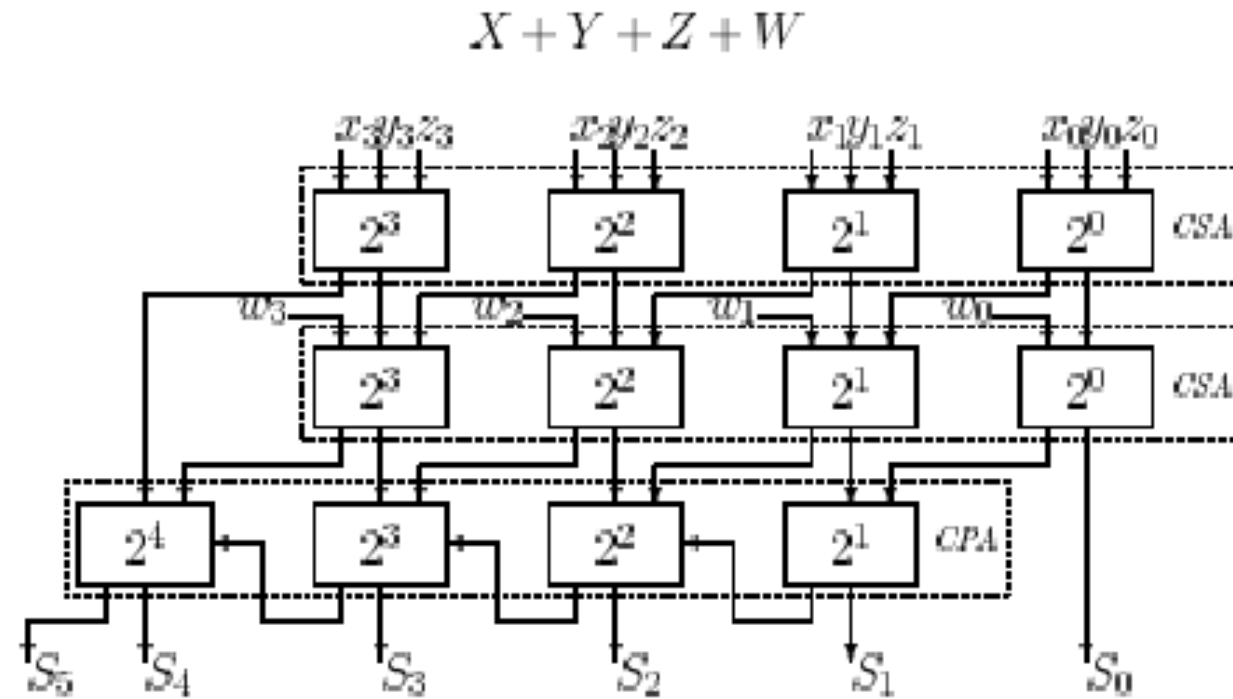

Αθροιστής Han- Carlson

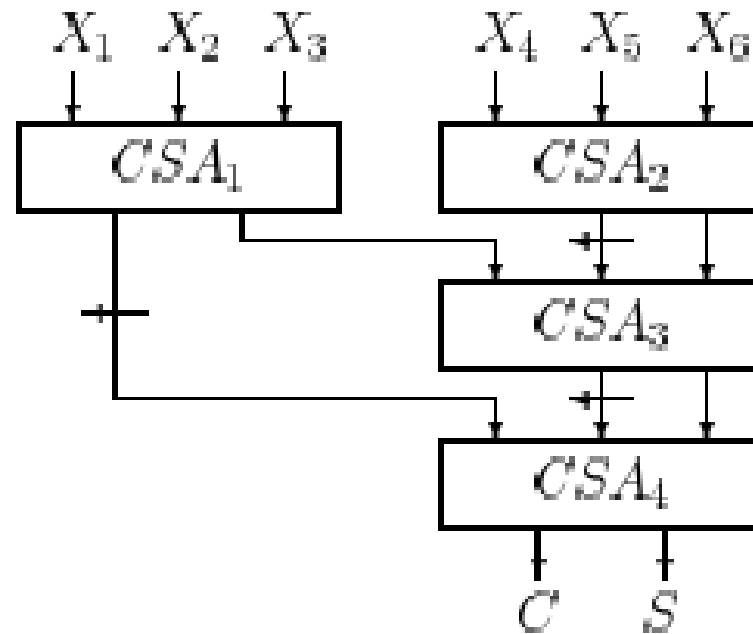
Άθροιση Διατήρησης Κρατούμενου (carry save)

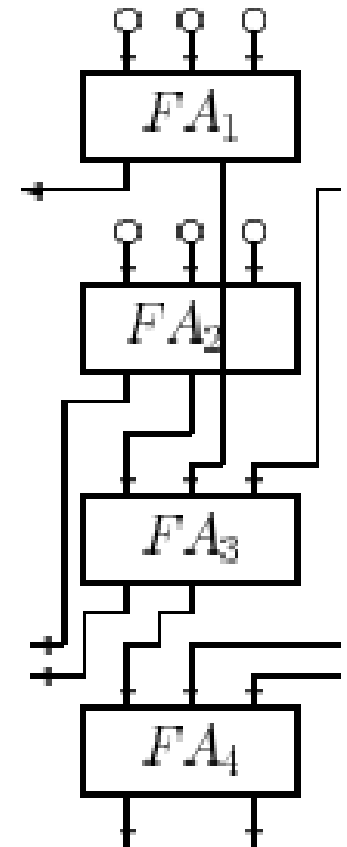
$$T = (k - 2)T_{CSA} + T_{CPA}$$

Δένδρα Carry Save Αθροιστών

(a)

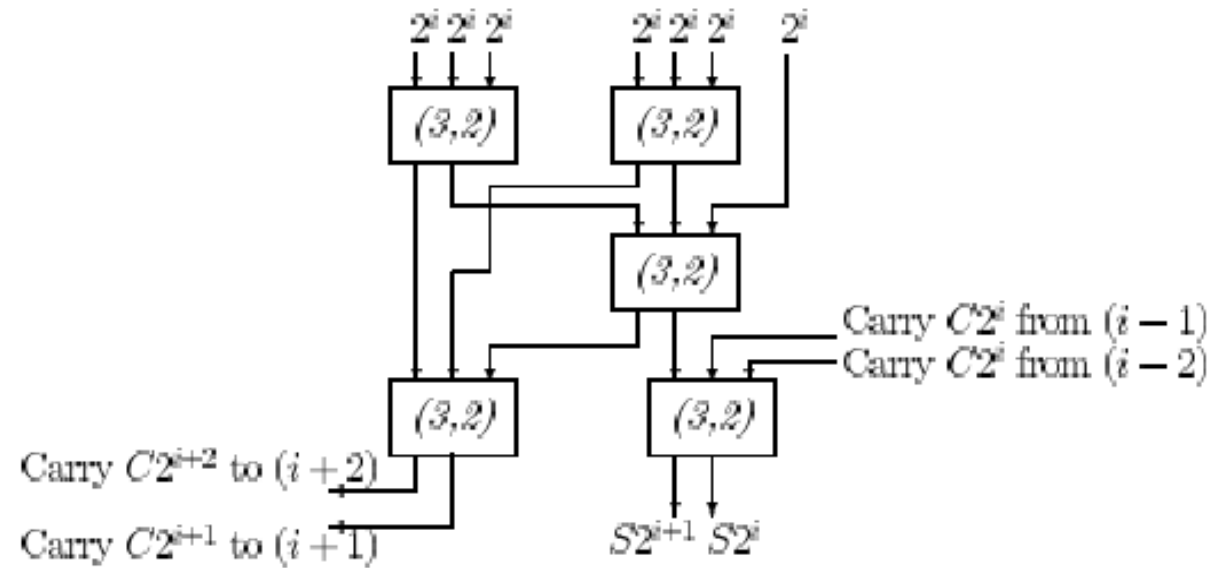
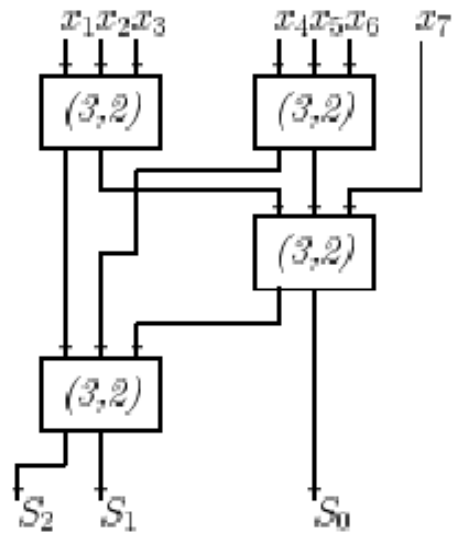
(b)

Αριθμός επιπέδων σε δένδρα carry save

Αριθμός Όρων	Αριθμός Επιπέδων
3	1
4	2
$5 \leq k \leq 6$	3
$7 \leq k \leq 9$	4
$10 \leq k \leq 13$	5
$14 \leq k \leq 19$	6
$20 \leq k \leq 28$	7
$29 \leq k \leq 42$	8
$43 \leq k \leq 63$	9

$$\text{επιπεδα} \approx \frac{\log(k/2)}{\log(3/2)}$$

Counters και Compressors

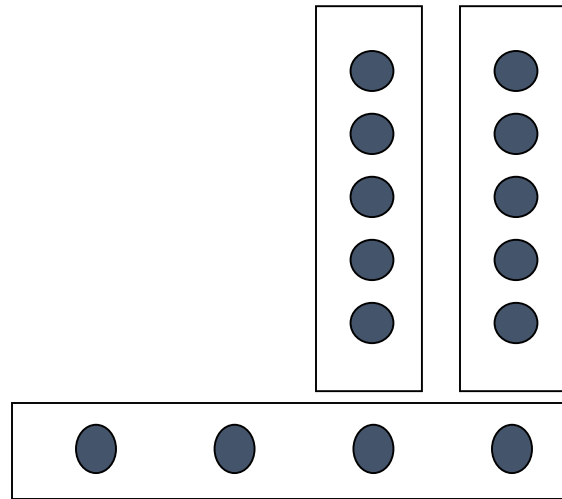
Γενικευμένοι Counters

$$(k_{l-1}, k_{l-2}, \dots, k_0, m)$$

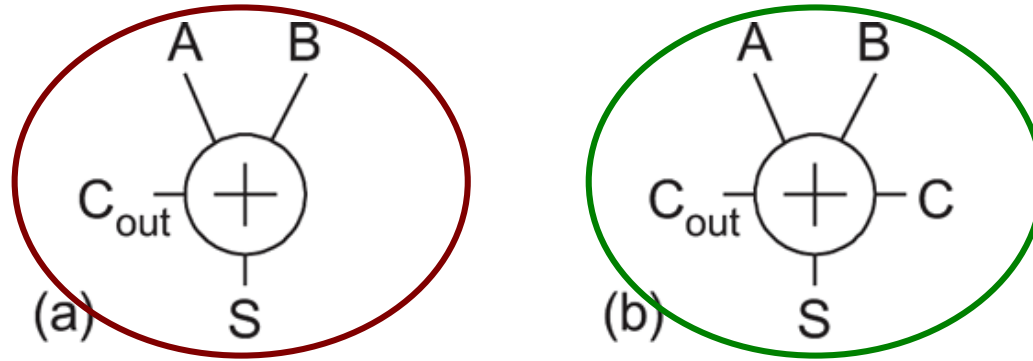
$$2^m - 1 \geq \sum_{i=0}^{l-1} k_i 2^i$$
$$2^m - 1 \geq k(2^l - 1)$$

Παράδειγμα:

Ένας (5,5,4) counter

Πρόσθεση 1 bit

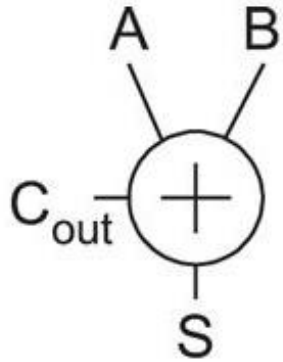

FIG 10.1 Half and full adders

- Ημιαθροιστής (Half adder) προσθέτει 2 εισόδους (A, B).
  - Απαιτούνται 2 bits για την αναπαράσταση του αποτελέσματος,
    - το **άθροισμα S (Sum)** και
    - το **κρατούμενο Cout (Carry-out)**

- Ο πλήρης αθροιστής (Full-adder) έχει τρεις εισόδους.
  - γιατί χρειάζεται αυτό;

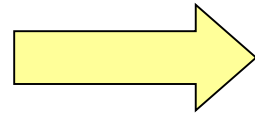
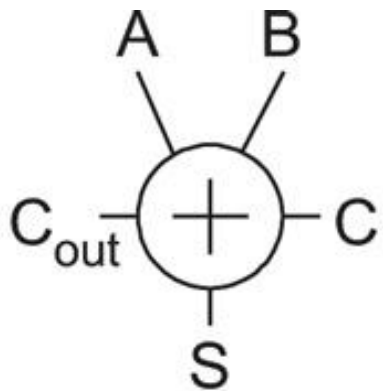

Πρόσθεση 1 bit – Πίνακες Αληθείας

Table 10.1 Truth table for half adder

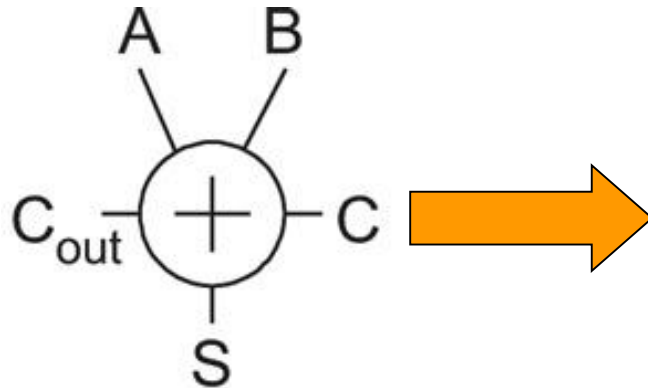
<i>A</i>	<i>B</i>	C_{out}	<i>S</i>
0	0	0	0
0	1	0	1
1	0	0	1
1	1	1	0

Table 10.2 Truth table for full adder

<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>G</i>	<i>P</i>	<i>K</i>	C_{out}	<i>S</i>
0	0	0	0	0	1	0	0
		1				0	1
0	1	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	0	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	1	0	1	0	0	1	0
		1				1	1

Συνάρτηση Generate

A	B	C	G	P	K	C _{out}	S
0	0	0	0	0	1	0	0
		1				0	1
0	1	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	0	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	1	0	1	0	0	1	0
		1				1	1

Στον full adder είναι χρήσιμος ο ορισμός των **Generate (G)** , **Propagate (P)** και των **Kill (K)** σημάτων.

Ο αθροιστής δημιουργεί (generates) κρατούμενο όταν το C_{out} είναι αληθές ανεξάρτητα από το C_{in}, οπότε: $G=A \cdot B$

Συναρτήσεις Kill & Propagate

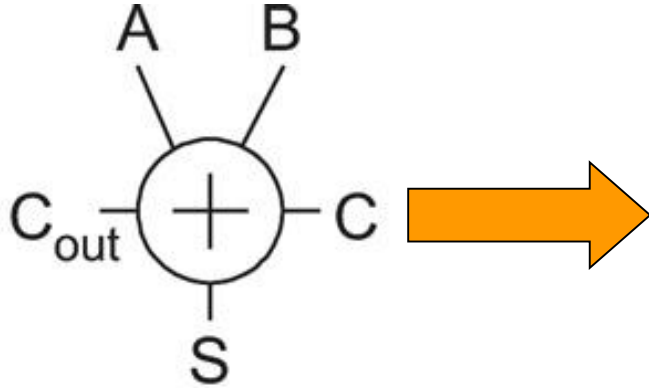

Table 10.2 Truth table for full adder							
A	B	C	G	P	K	C _{out}	S
0	0	0	0	0	1	0	0
		1				0	1
0	1	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	0	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	1	0	1	0	0	1	0
		1				1	1

Ο αθροιστής «σκοτώνει» (kills) το carry όταν $A=B=0$ ανεξάρτητα από το C_{in} , οπότε: $K = \overline{A} \bullet \overline{B} = \overline{A+B}$

Ο αθροιστής μεταδίδει (propagates) το carry-in όταν μία είσοδος είναι 1, δηλαδή: $P = A \oplus B$

Συναρτήσεις Ημιαθροιστή 1 bit

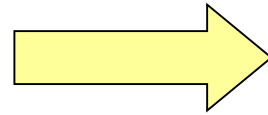
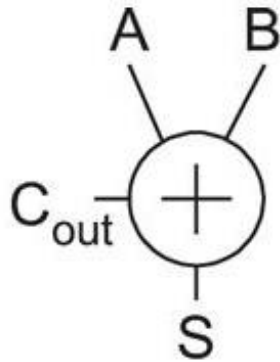
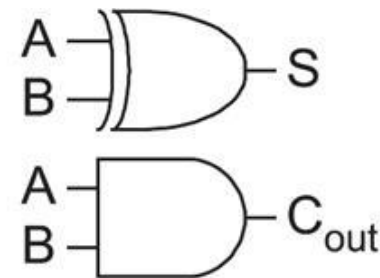
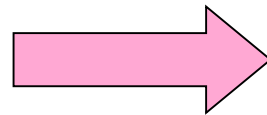

Table 10.1		Truth table for half adder	
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C_{out}</i>	<i>S</i>
0	0	0	0
0	1	0	1
1	0	0	1
1	1	1	0

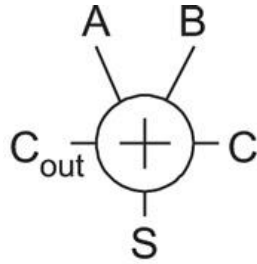
Από τον πίνακα αληθείας, η λογική του half adder είναι:

$$S = A \oplus B$$
$$C_{out} = A \bullet B$$

FIG 10.2 Half adder design

Συναρτήσεις Πλήρη Αθροιστή 1 bit

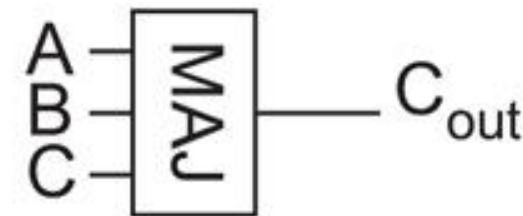
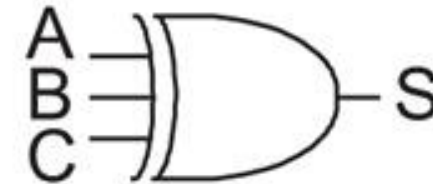
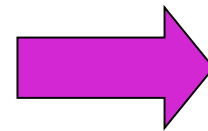

Table 10.2 Truth table for full adder

A	B	C	G	P	K	C _{out}	S
0	0	0	0	0	1	0	0
		1				0	1
0	1	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	0	0	0	1	0	0	1
		1				1	0
1	1	0	1	0	0	1	0
		1				1	1

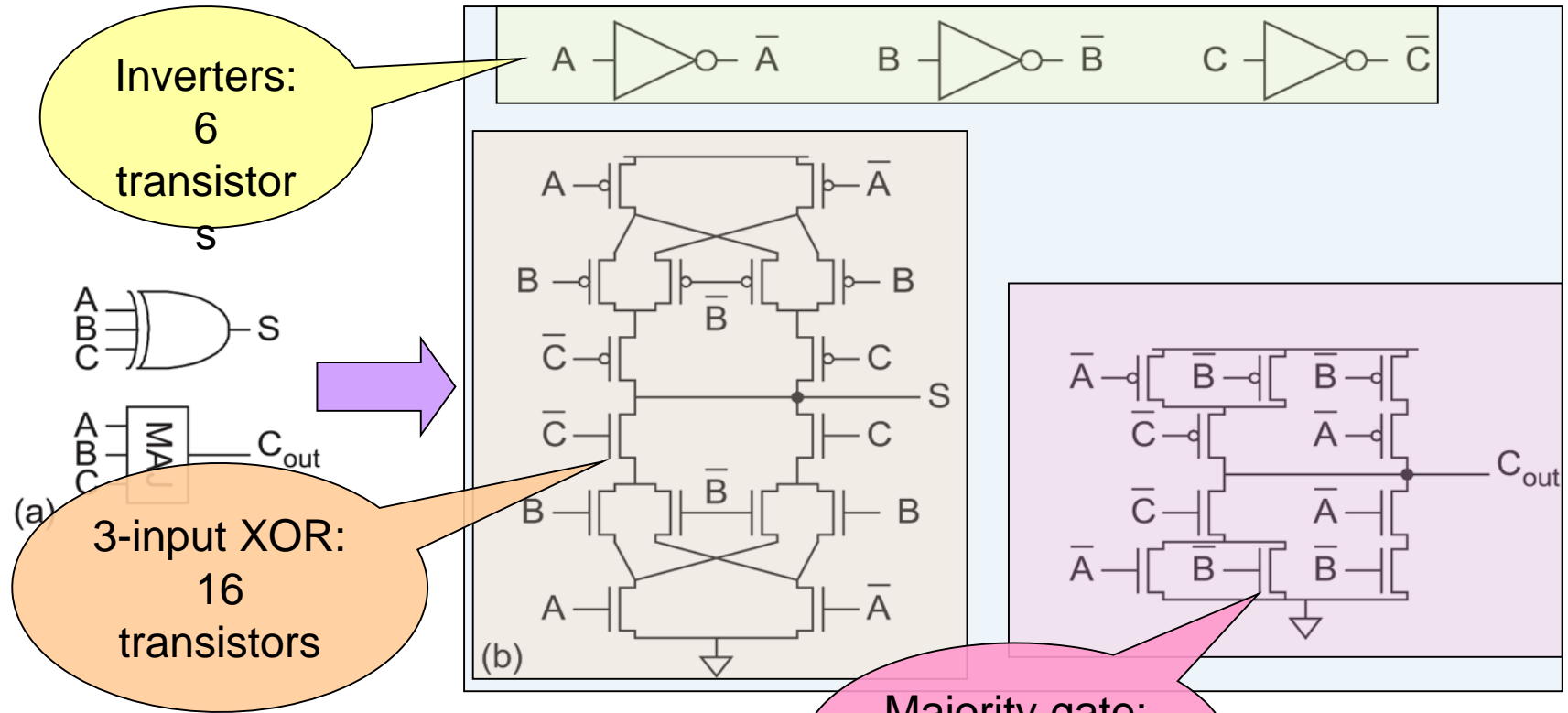
Ομοίως από τον πίνακα αληθείας, η λογική του full adder είναι:

$$\begin{aligned}
 S &= A\bar{B}\bar{C} + \bar{A}B\bar{C} + \bar{A}\bar{B}C + ABC = \\
 &= (A \oplus B) \oplus C = P \oplus C \\
 C_{out} &= AB + AC + BC = \\
 &= AB + C(A + B) = \\
 &= \overline{\bar{A}\bar{B} + \bar{C}(\bar{A} + \bar{B})} = MAJ(A, B, C)
 \end{aligned}$$

Δηλαδή το carry παίρνει την τιμή της πλειοψηφίας των A, B, C π.χ. αν A=1, B=0, C=1 πλειοψηφούν οι '1'.

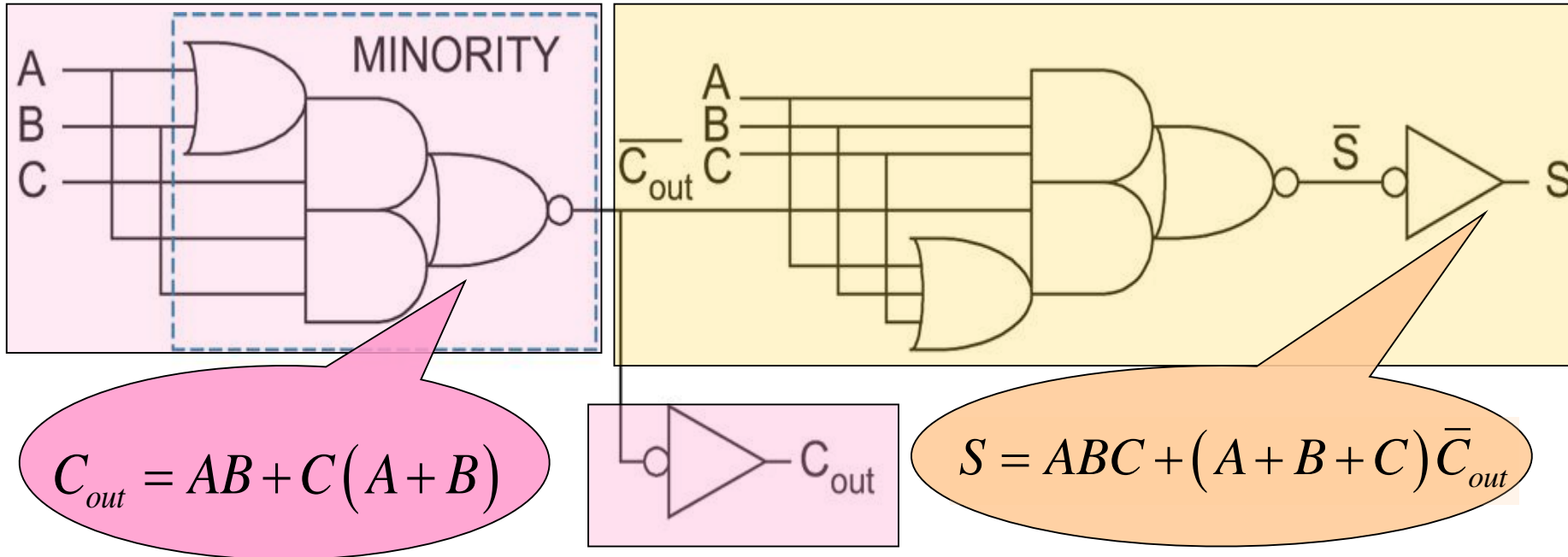
Κυκλωματικός Σχεδιασμός Αθροιστή 1 bit

FIG 10.3 Full adder design

Πλήρης αθροιστής με συνολικά **32 transistors**

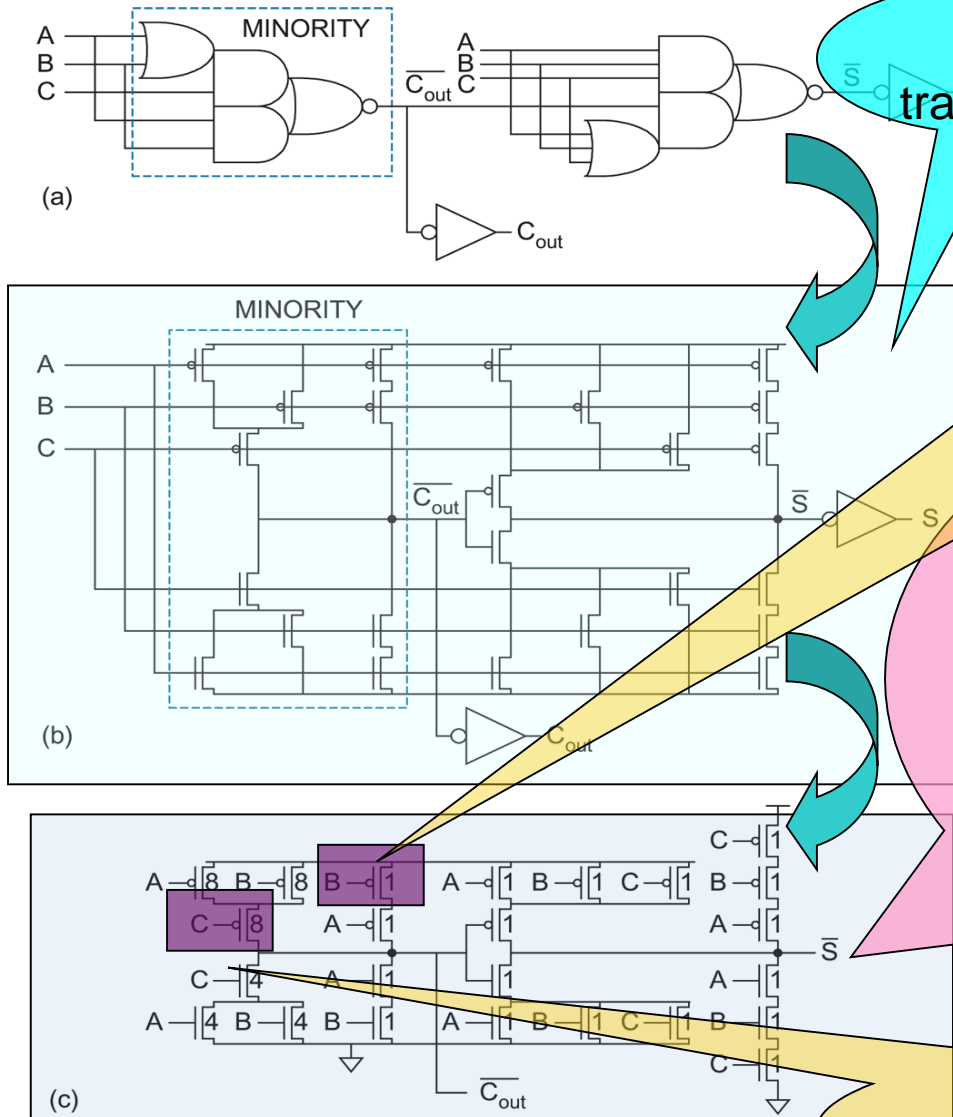
Εναλλακτικός Κυκλωματικός Σχεδιασμός Αθροιστή 1 bit (1/)

Μία πιο συμπαγής μορφή του adder βασίζεται στο γεγονός ότι το S μπορεί να παραγοντοποιηθεί έτσι ώστε να συμπεριλάβει και το C_{out}:

$$S = ABC + (A + B + C)\bar{C}_{out}$$

Εναλλακτικός Κυκλωματικός Σχεδιασμός Αθροιστή 1 bit (1/)

28 transistor

Όσοι να έρθει το C από την προηγούμενη βαθμίδα θα έχει φορτίσει το C_{out} (π.χ. αν ο δρόμος A, B άγει δηλαδή $A=B=0$. Επομένως δεν ανήκει στο critical path

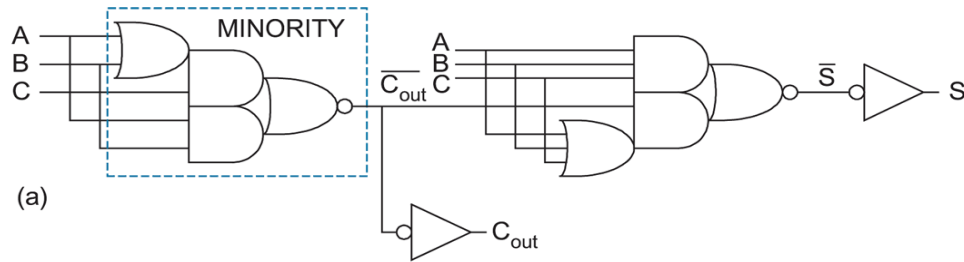
- Τα τρανζίστορ που δεν ανήκουν στο critical path έχουν ελάχιστο πλάτος ($W=1$) => μικρή επιβάρυνση της χωρητικότητας C_L της προηγούμενης βαθμίδας
- Τα τρανζίστορ που βρίσκονται στο critical path έχουν μεγαλύτερο πλάτος (4 ή 8) => μείωση αντίστασης και γρήγορη φόρτιση της C_{out} της παρούσας βαθμίδας
- Ο ακριβής υπολογισμός του πλάτους των τρανζίστορ ευρίσκεται με προσομοίωση.

Όσο πιο μεγάλο είναι (μικρή R) τόσο γρηγορότερα φορτίζει το C_{out} .

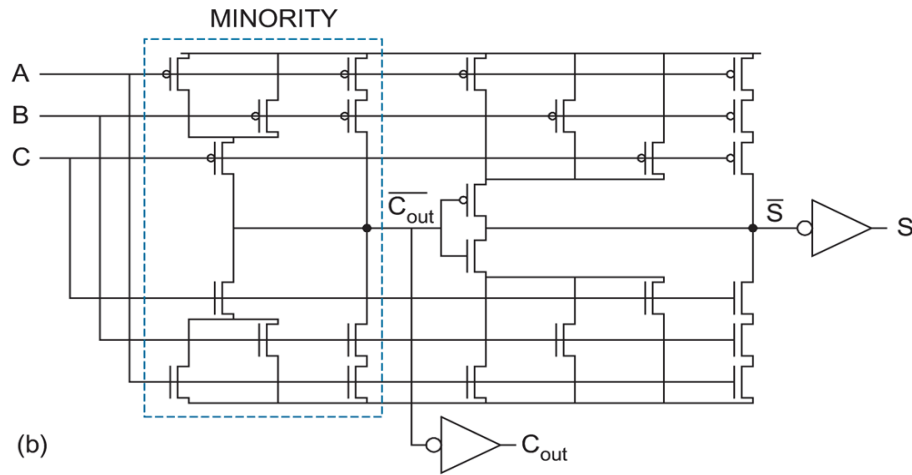
FIG 10.4 Full adder for carry-ripple operation

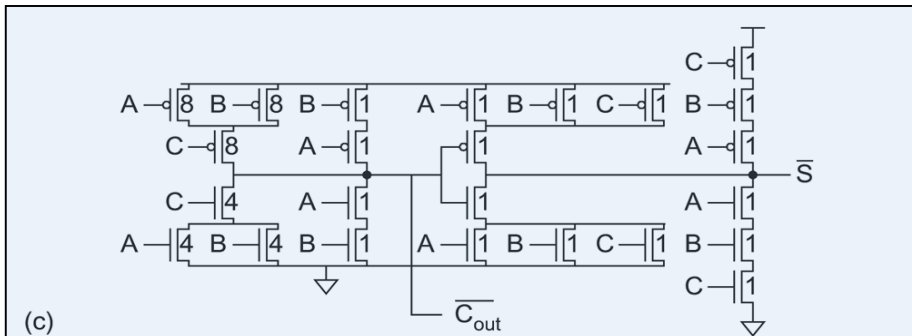
Εναλλακτικός Κυκλωματικός Σχεδιασμός Αθροιστή 1 bit (1/)

(a)

(b)

(c)

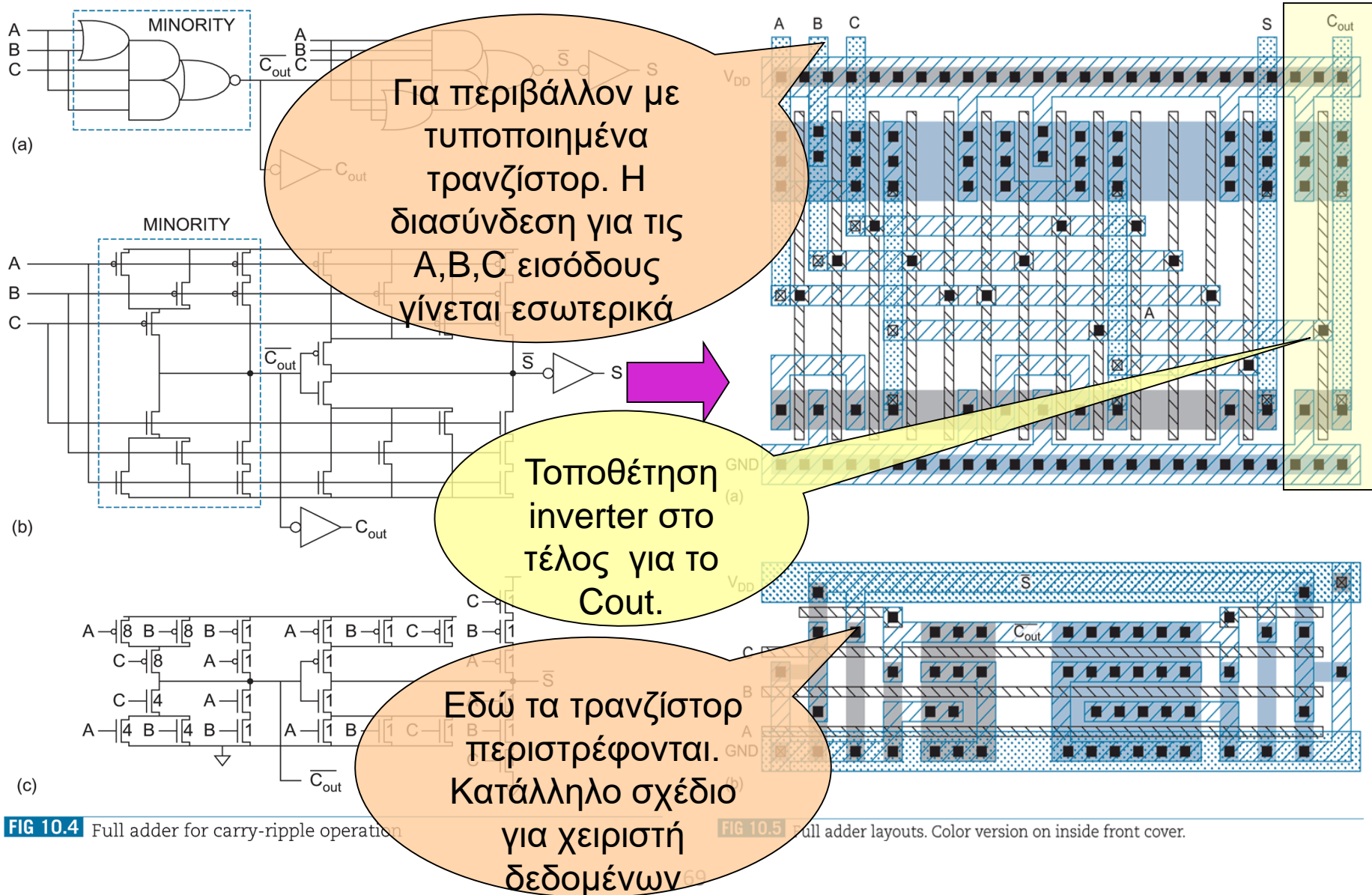
FIG 10.4 Full adder for carry-ripple operation

➤ Τοποθέτηση του πιο αργού σήματος carry-in στις εσωτερικές εισόδους

— οι εσωτερικές χωρητικότητες να έχουν εκφορτιστεί/φορτιστεί όταν έρχεται το πιο αργό σήμα (carry)

➤ Εξάλειψη των αντιστροφών στην έξοδο C. Απαιτείται αντιστροφή των A και B στις ζυγές βαθμίδες. Συνολικά έχουμε λιγότερο υλικό δηλ, υλοποίηση με 24 αντί 28 transistors

Εναλλακτικός Κυκλωματικός Σχεδιασμός Αθροιστή 1 bit (1/)

Για περιβάλλον με τυποποιημένα τρανζίστορ. Η διασύνδεση για τις A,B,C εισόδους γίνεται εσωτερικά

Τοποθέτηση inverter στο τέλος για το C_{out} .

Εδώ τα τρανζίστορ περιστρέφονται. Κατάλληλο σχέδιο για χειριστή δεδομένων

Κυκλωματικός Σχεδιασμός πύλες μετάδοσης και XOR (1/2)

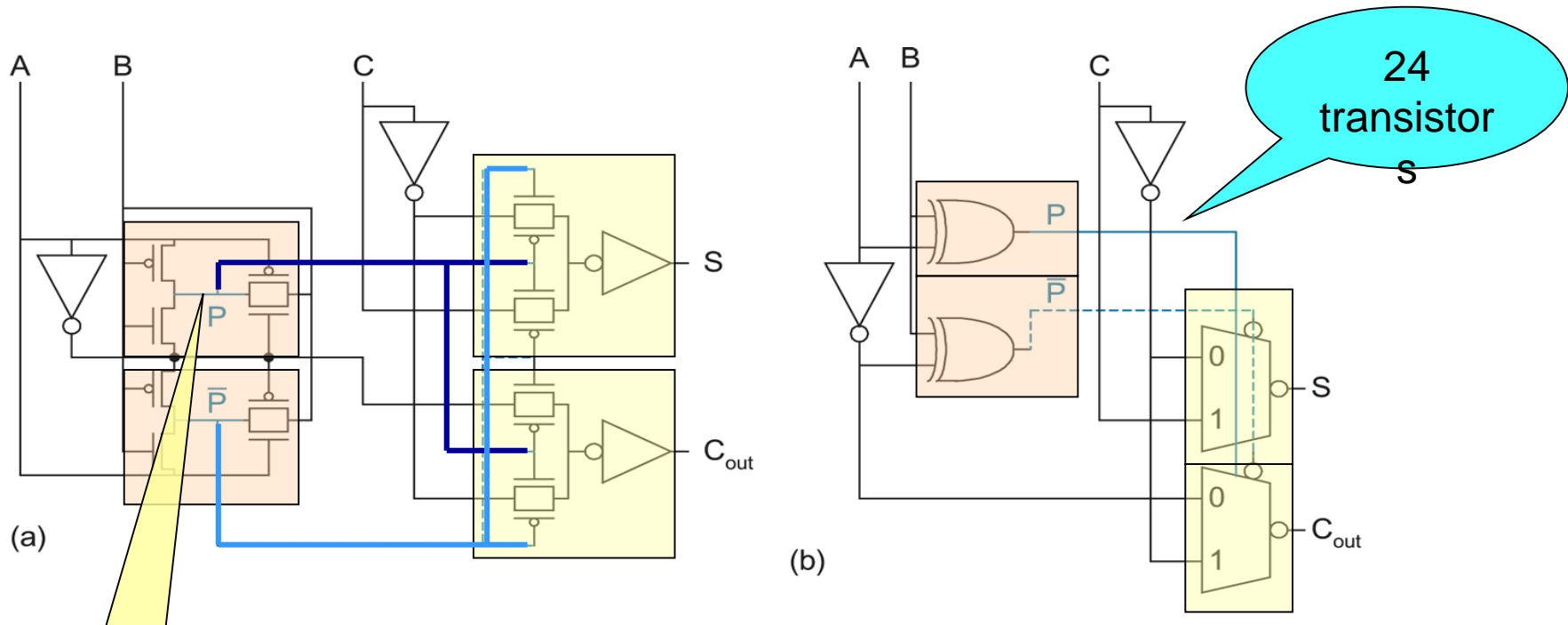

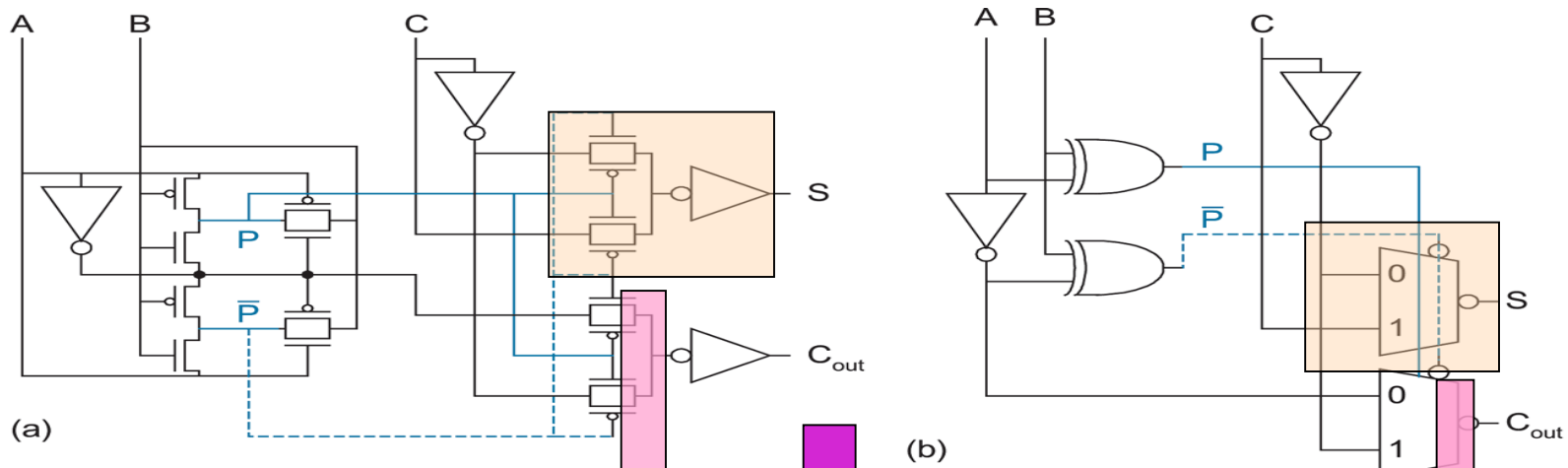
FIG 10.6 Transmission gate full adder

Δημιουργία XOR: Όταν $A=1$ ο inverter δεν λειτουργεί

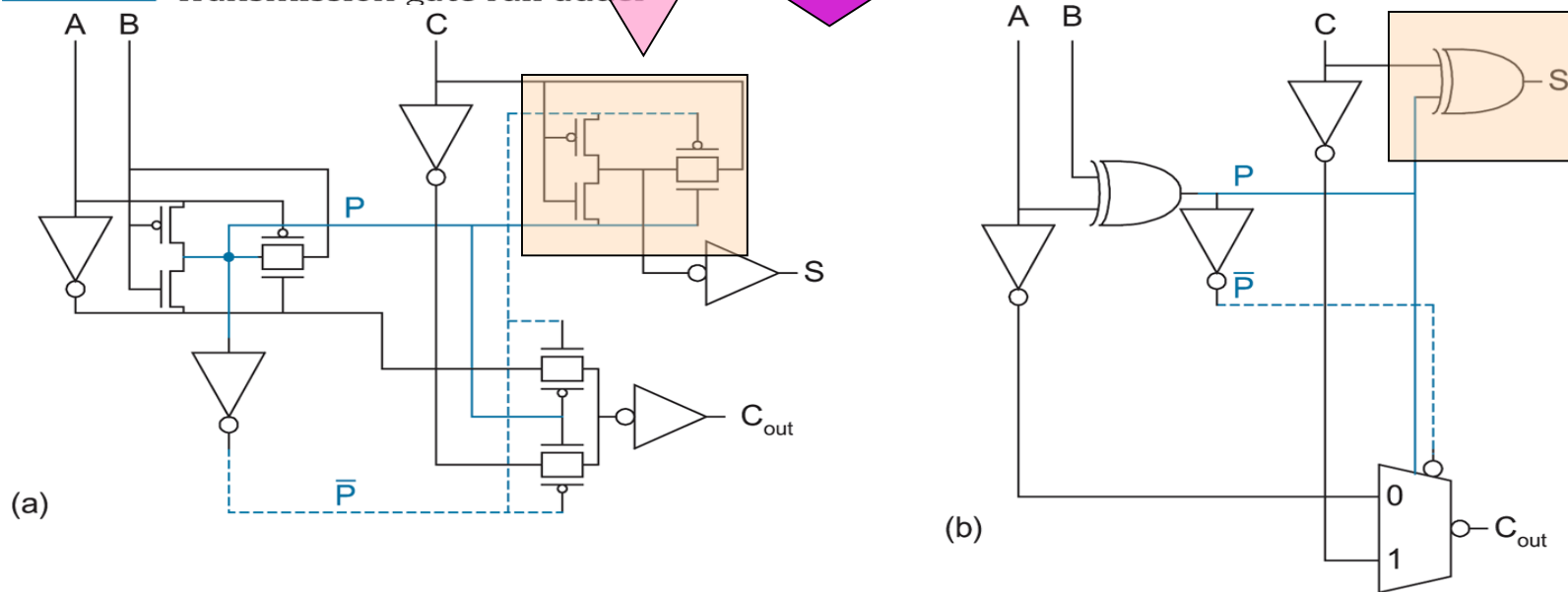
Χρήση των $P, \bar{P}$ για έλεγχο των 4 πυλών μεταφοράς

Λαμβάνουμε τα $P, \bar{P}$ αυτόχρονα. Με inverter αντί για XOR για παραγωγή του $\bar{P}$ θα υπήρχε καθυστέρηση

Κυκλωματικός Σχεδιασμός πύλες μετάδοσης και XOR (2/2)

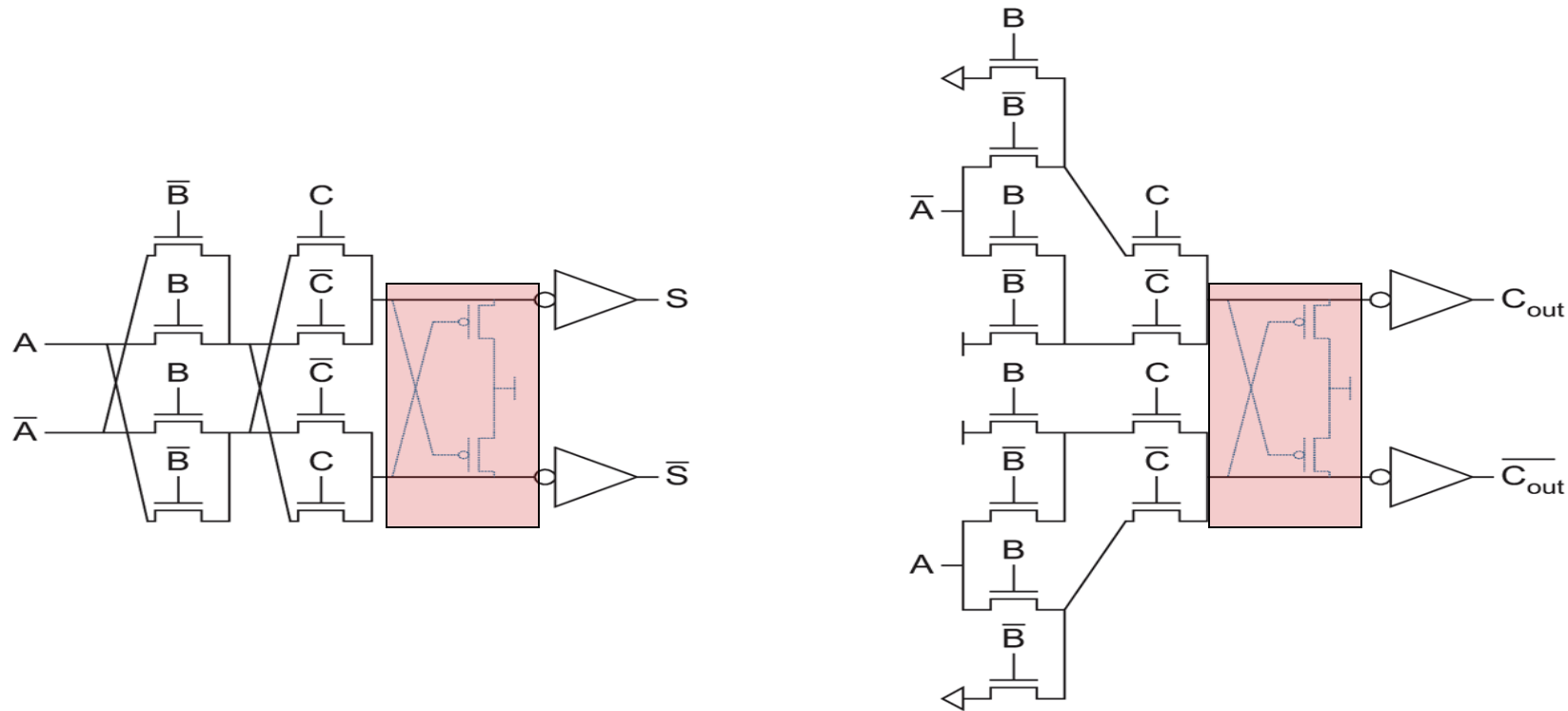

FIG 10.6 Transmission gate full adder

FIG 10.7 Zhuang full adder

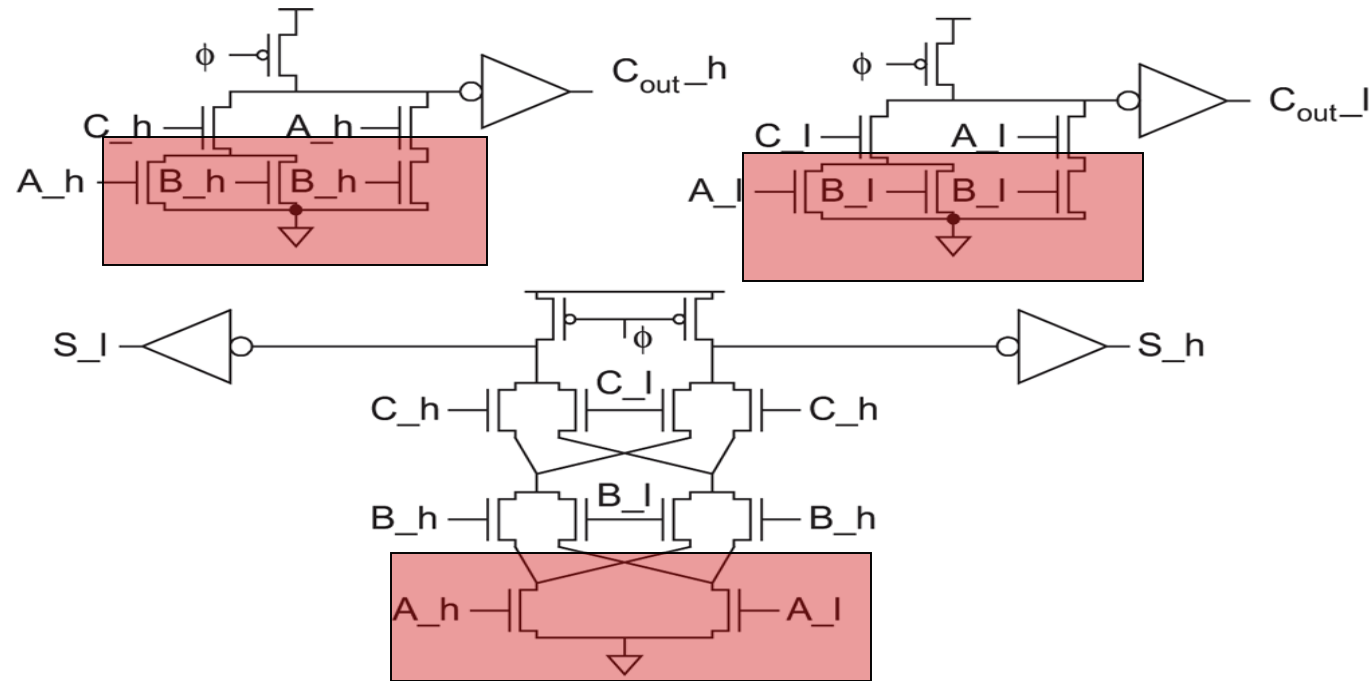
Κυκλωματικός Σχεδιασμός με CPL λογική

FIG 10.8 CPL full adder

- Τα αμυδρά p-τύπου τρανζίστορ επαναφέρουν την τάση στο V_{dd}
- Συγκρινόμενη με προσεκτική υλοποίηση του Σχ. 10.4c είναι ελαφρώς γρηγορότερη, συγκρίσιμη κατανάλωση και με μεγαλύτερη επιφάνεια

Κυκλωματικός Σχεδιασμός με dual rail domino λογική

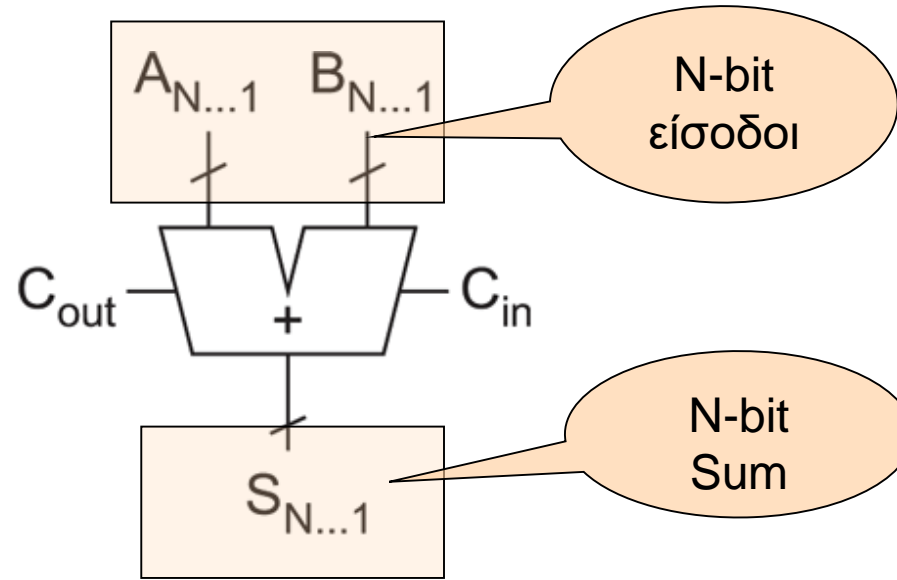

FIG 10.9 Dual-rail domino full adder

Οι δυναμικοί full adders χρησιμοποιούνται στους γρήγορους multipliers

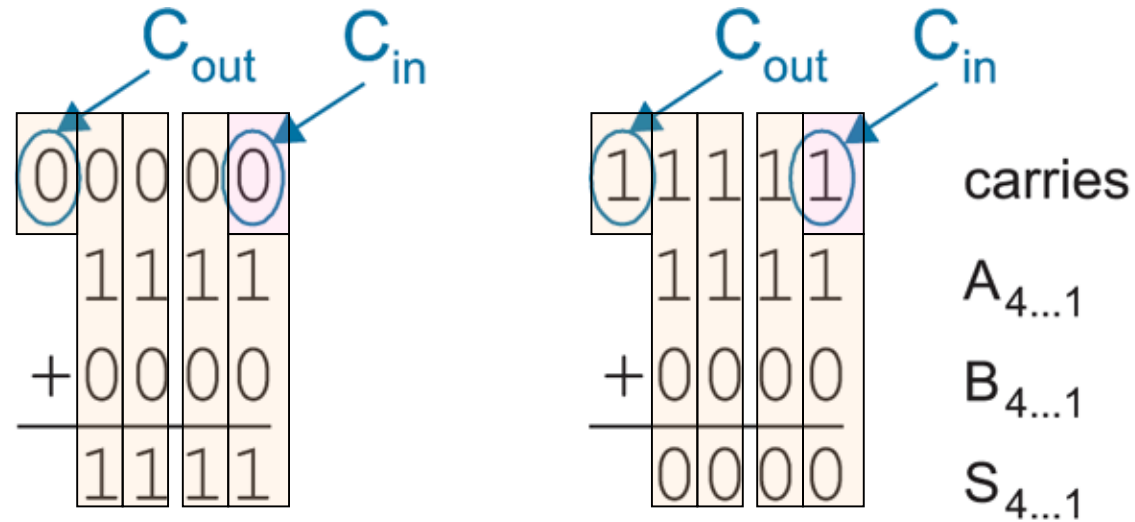
- Χρήση **footless λογικής** – λείπει το n transistor για το ϕ
- Όταν στην προφόρτιση δεν δημιουργείται μονοπάτι προς την γη μπορεί να παραλειφθεί το transistor
  - Σε πολλές περιπτώσεις αυτό επιτυγχάνεται με πρόσθετο κύκλωμα.

Carry – Propagate Addition

FIG 10.10 Carry-propagate adder

Μετάδοση Κρατουμένου

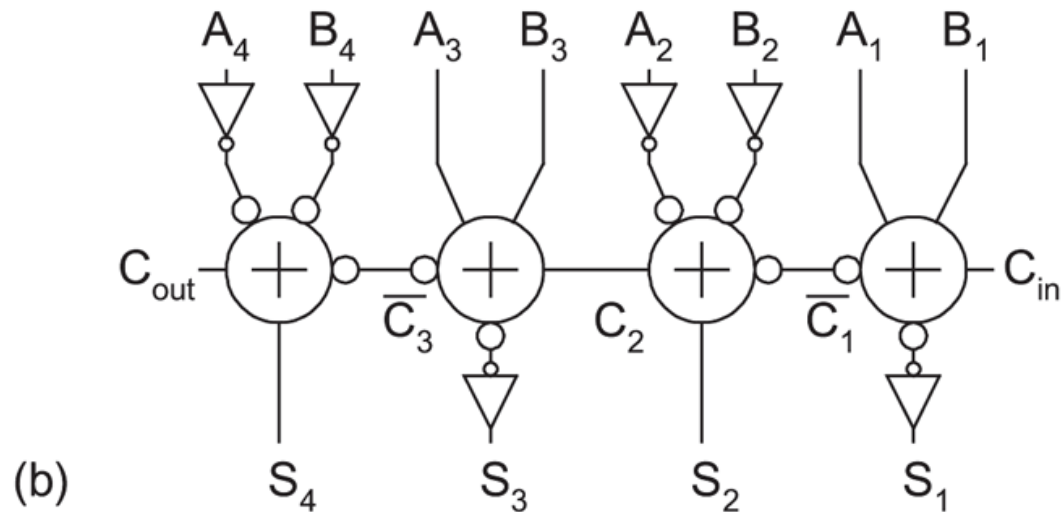
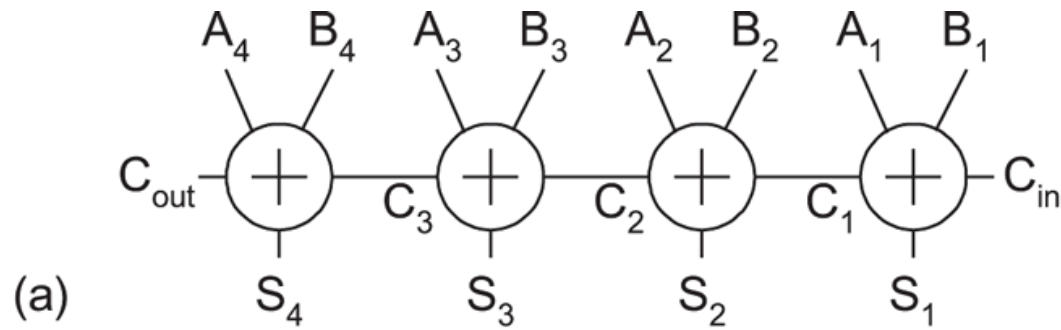
FIG 10.11 Example of carry propagation

Δύο παραδείγματα όπου τα carry και sum bits επηρεάζονται από το C_{in}

Η απλούστερη σχεδίαση είναι ο carry-ripple adder (RCA) όπου το carry-out ενός bit είναι συνδεδεμένο στο carry-in του επόμενου bit

Ripple Carry Adder

FIG 10.12 4-bit carry-ripple adder

➤ Η καθυστέρηση είναι ο χρόνος για τη μετάδοση του carry μέσα από τα N στάδια

➤ Η πρόσθεση είναι αυτοδυϊκή πράξη (η συνάρτηση των συμπληρωματικών εισόδων είναι το συμπλήρωμα της συνάρτησης)

➤ Ένας αθροιστής που δέχεται συμπληρ. εισόδους παράγει μη συμπληρ. εξόδους (C, S)

➤ **Η παράληψη των αντιστροφών μικραίνει το critical path**

➤ Η χρήση NOT στις εισόδους και sum δεν είναι στο critical path

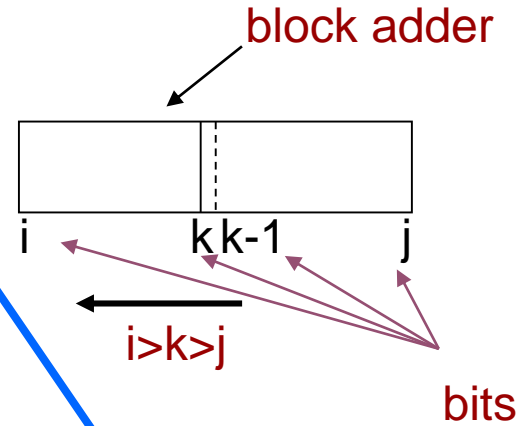
Carry Generation & Propagation

$$G_{i:j} = G_{i:k} + P_{i:k} G_{k-1:j}$$

$$P_{i:j} = P_{i:k} P_{k:j}$$

$$G_{i:i} = G_i = A_i B_i$$

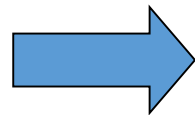
$$P_{i:i} = P_i = A_i \oplus B_i$$

Το block (i:j) παράγει carry όταν το block (i:k) παράγει carry ή όταν το block [(k-1):j] παράγει carry και το block (i:k) το μεταδίδει

Για το bit 0 έχουμε:

$$\left. \begin{array}{l} C_0 = C_{in} \\ C_n = C_{out} \end{array} \right\}$$

$$G_{0:0} = C_{in}$$

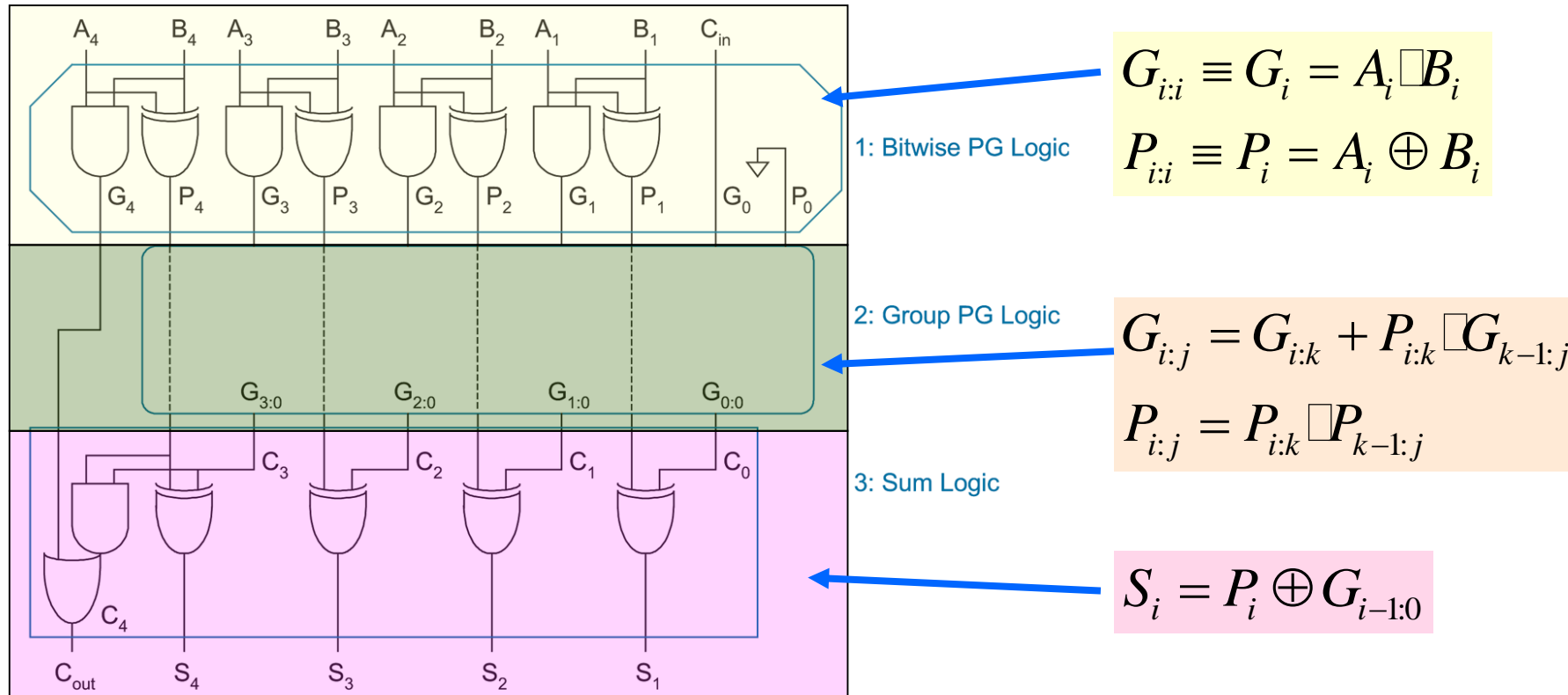
$$P_{0:0} = 0$$

Το group μεταδίδει carry αν και το πάνω και το κάτω μέρος μεταδίδουν carry

Το sum είναι:

$$S_i = P_i \oplus G_{i-1:0}$$

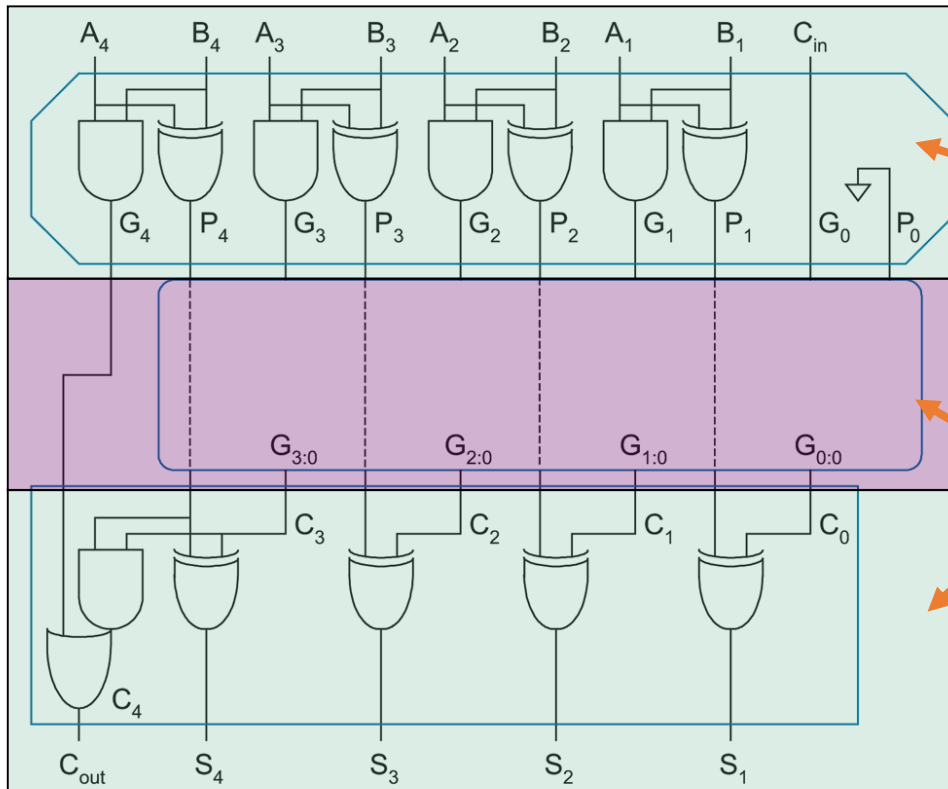
Πρόσθεση με Λογική Γέννησης & Διάδοσης Κρατουμένου (1/2)

FIG 10.13 Addition with generate and propagate logic

➤ Η πρόσθεση μπορεί να απλοποιηθεί στη διαδικασία των παραπάνω τριών βημάτων

Πρόσθεση με Λογική Γέννησης & Διάδοσης Κρατουμένου (2/2)

1: Bitwise PG Logic

2: Group PG Logic

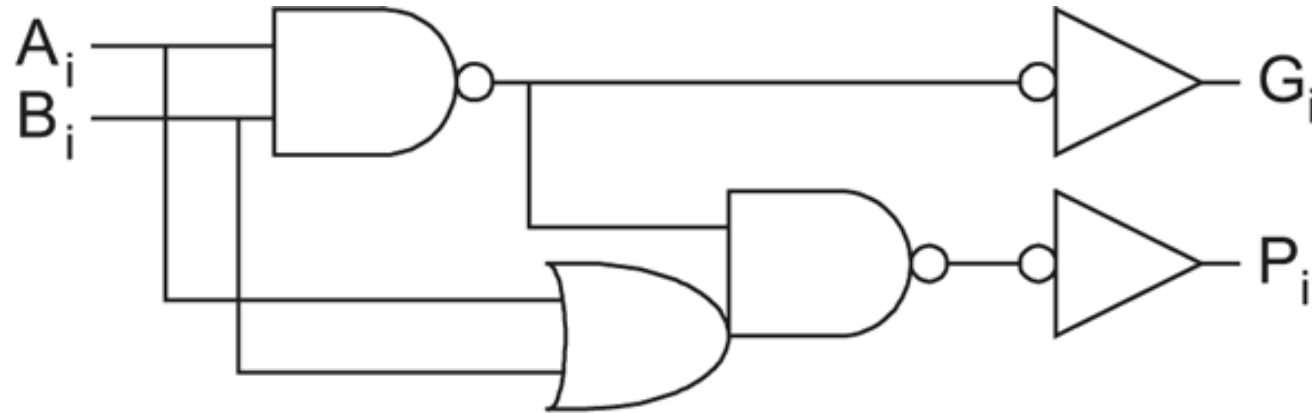
3: Sum Logic

Η λογική υπολογισμού του 1^{ου} και 3^{ου} επιπέδου δεν αλλάζει στις διάφορες μεθόδους υπολογισμού του $C_i = G_{i:0}, i=1...N$

Υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι υλοποίησης για το 2^ο επίπεδο με πλεονεκτήματα σε ταχύτητα, επιφάνεια και πολυπλοκότητα

FIG 10.13 Addition with generate and propagate logic

Διαμερισμός λογικής PG

FIG 10.14 Shared bitwise PG logic

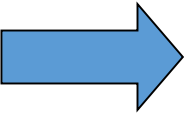
- Ένα μέρος από hardware του Group PG logic μπορεί να μοιραστεί στην bitwise PG logic για απλοποίηση του Group PG logic

Carry-Ripple Addition (1/7)

- Το critical path του carry-ripple adder περνάει από carry-in σε carry-out κατά μήκος της αλυσίδας όλων των βαθμίδων
- Επειδή τα σήματα P, G θα έχουν ήδη υπολογιστεί τη στιγμή που θα έρθει το carry μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απλούστευση της συνάρτησης του Cout σε μία AND-OR πύλη

$$\begin{aligned} C_i &= A_i B_i + (A_i + B_i) C_{i-1} \\ &= A_i B_i + (A_i \oplus B_i) C_{i-1} \\ &= G_i + P_i C_{i-1} \end{aligned}$$

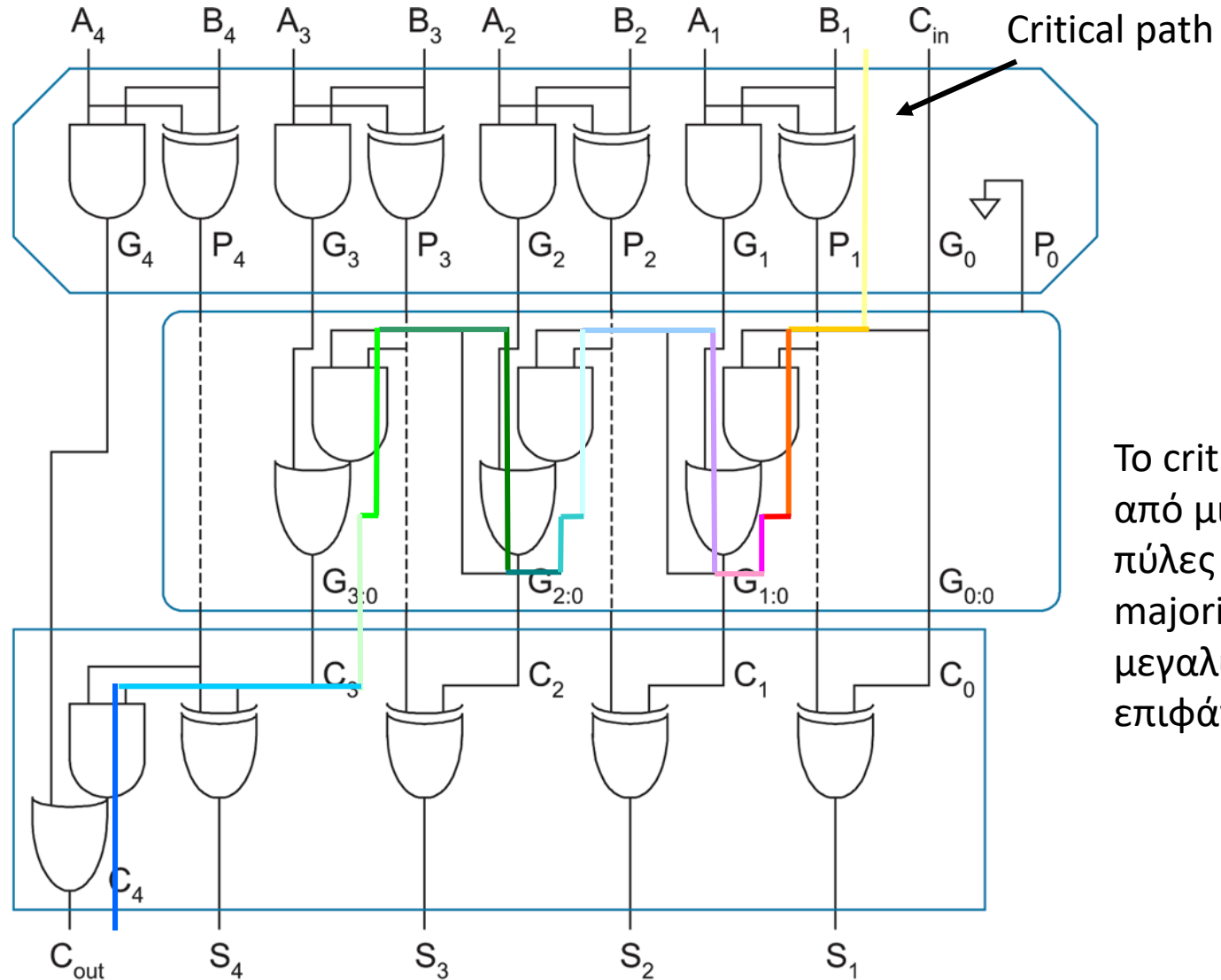
$C_i = G_{i:0}$

$$G_{i:0} = G_i + P_i G_{i-1:0}$$

- Η πρόσθεση με κύμα μπορεί να παρουσιασθεί σαν ακραία μιας λογικής PG ομάδας όπου
  - Μια ομάδα 1-bit (εδώ το G_i) group συνδυάζεται με ένα (i)-bit ($G_{(i-1):0} = C_{i-1}$) group για να σχηματισθεί ένα (i+1)-bit group

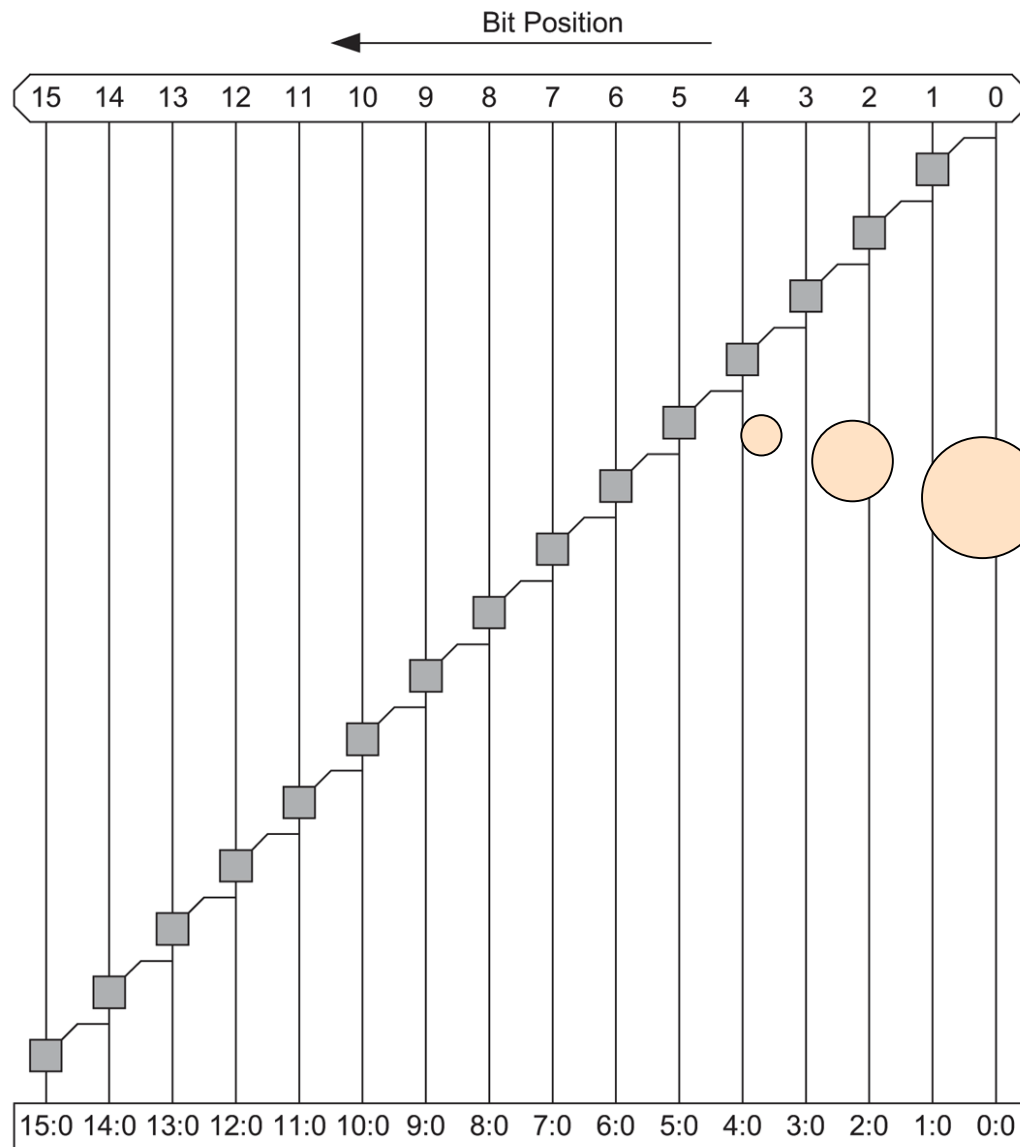
Carry-Ripple Addition (2/7)

Το critical path περνάει μέσα από μια αλυσίδα από AND-OR πύλες και όχι από αλυσίδα από majority πύλες που έχουν μεγαλύτερη καθυστέρηση και επιφάνεια

FIG 10.15 4-bit carry-ripple adder using PG logic

Carry-Ripple Addition (3/7)

PG Logic για 16-bit adder

Χρήση διαγραμμάτων αυτού του είδους για σύγκριση διαφορετικών υλοποιήσεων αθροιστών. Δείχνει την καθυστέρηση της κάθε λογικής

FIG 10.16 Carry-ripple adder group PG network

Carry-Ripple Addition (4/7)

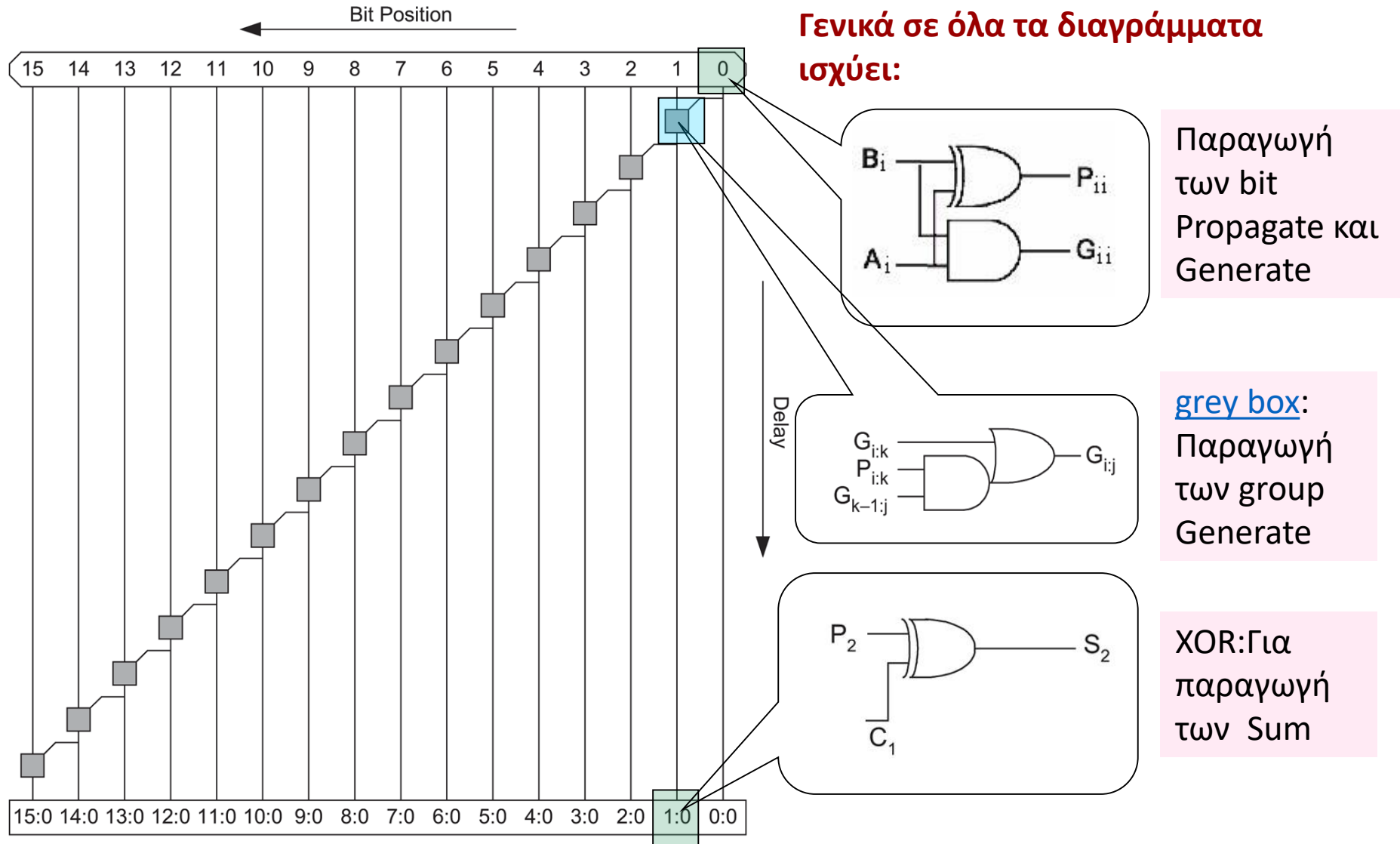

FIG 10.16 Carry-ripple adder group PG network

Carry-Ripple Addition (5/7)

Σε τέτοιου είδους διαγράμματα θα ισχύει αυτή η αντιστοίχιση

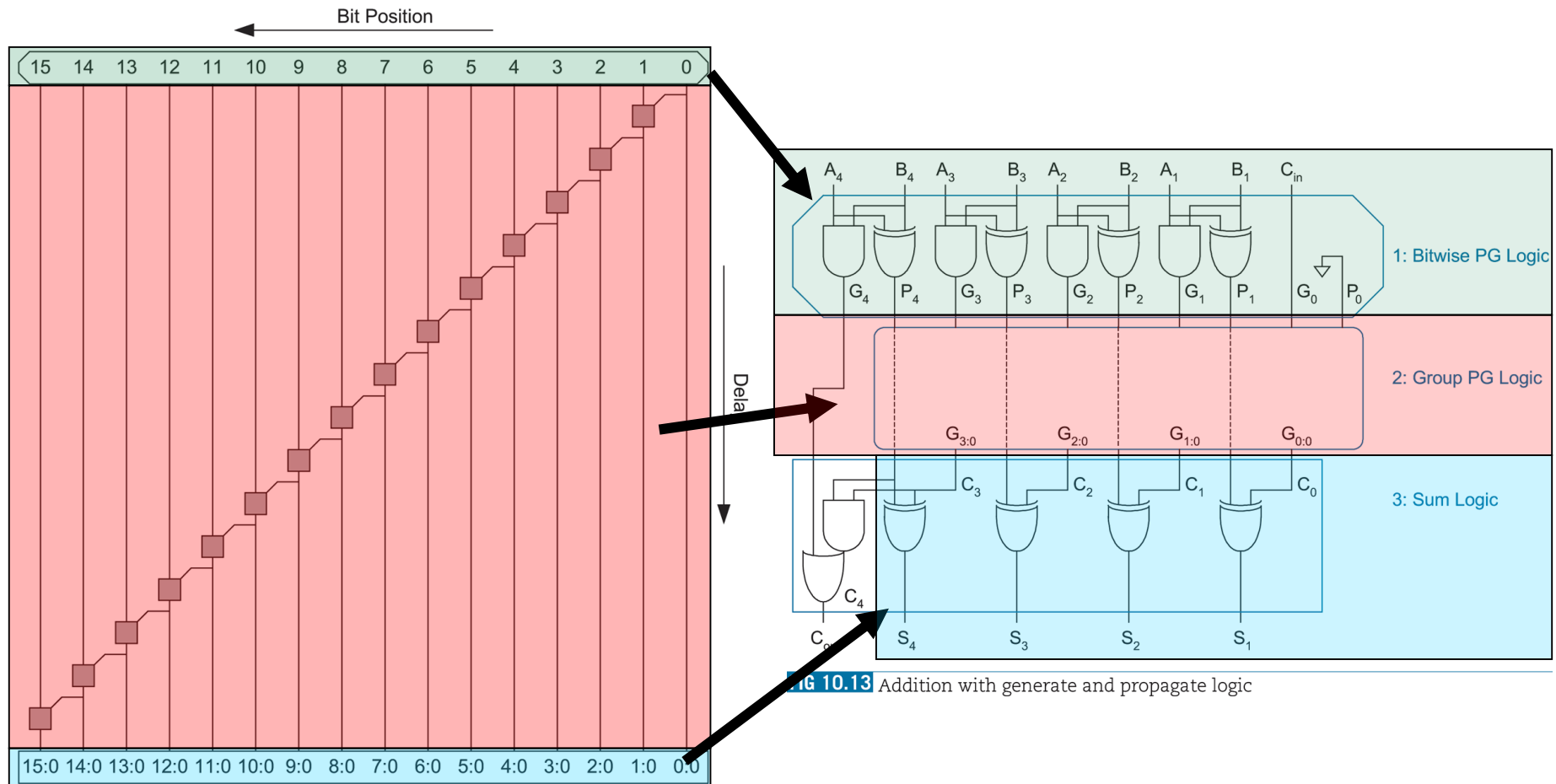

FIG 10.16 Carry-ripple adder group PG network

Carry-Ripple Addition (6/7)

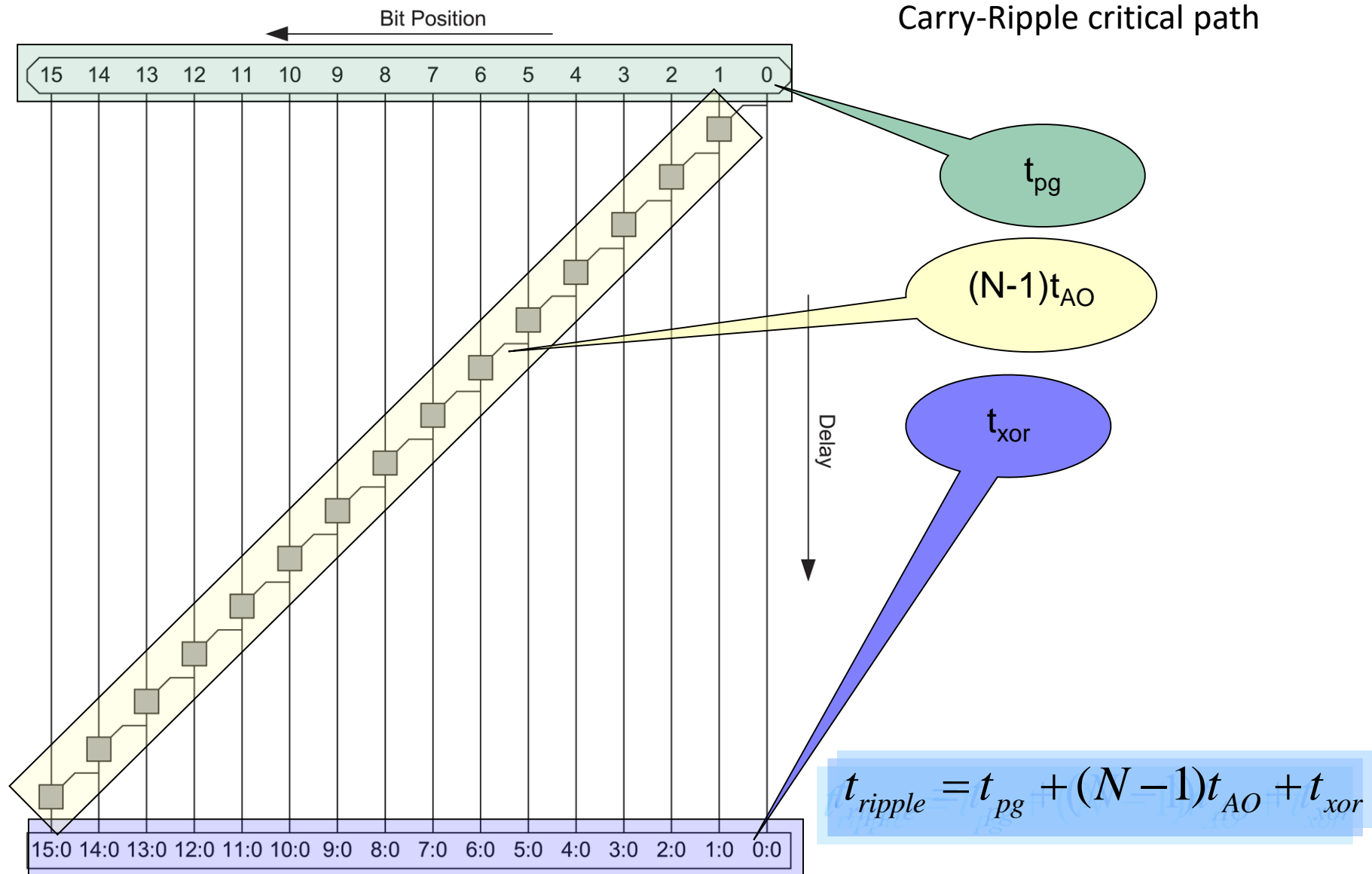

FIG 10.16 Carry-ripple adder group PG network

Carry-Ripple Addition (7/7)

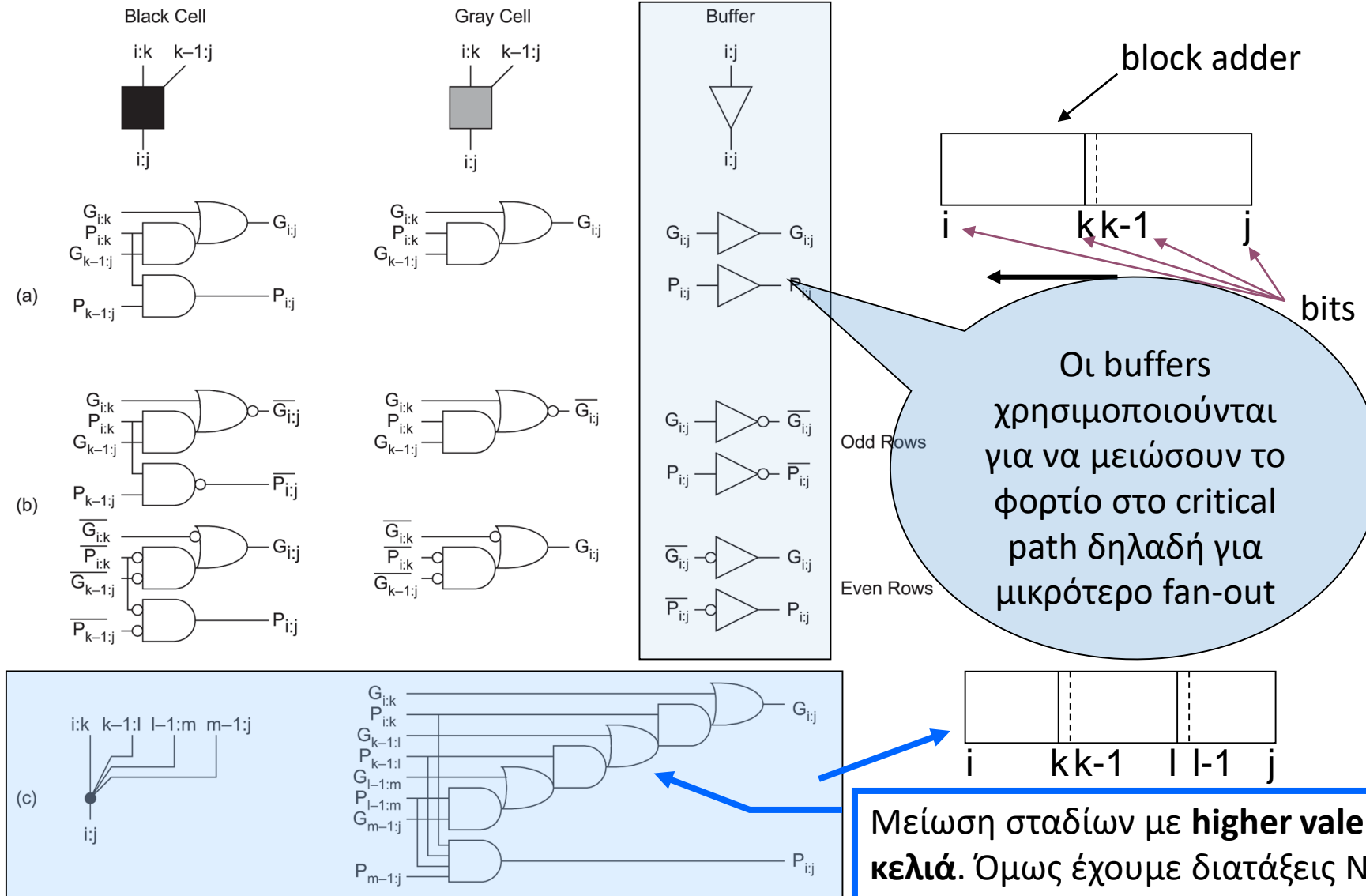
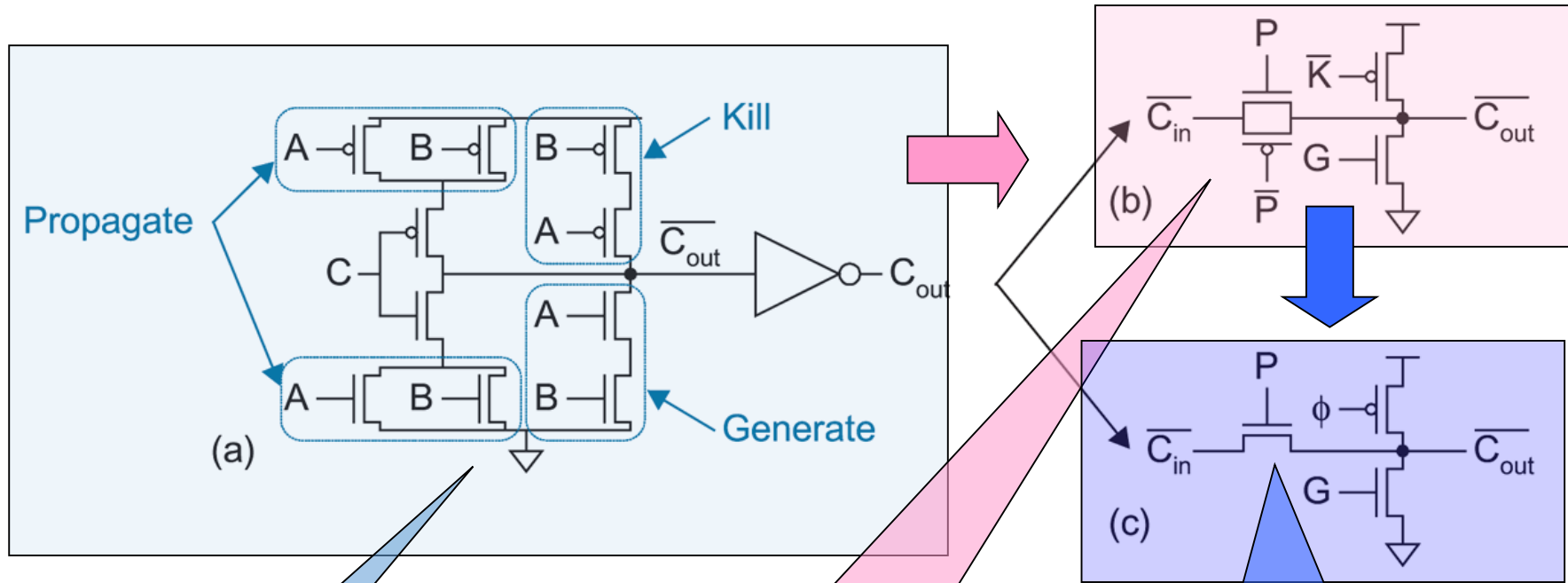

FIG 10.17 Group PG cells

Μείωση σταδίων με **higher valency κελιά**. Όμως έχουμε διατάξεις N transistors στη σειρά

Manchester Carry Chain Adder (1/5)

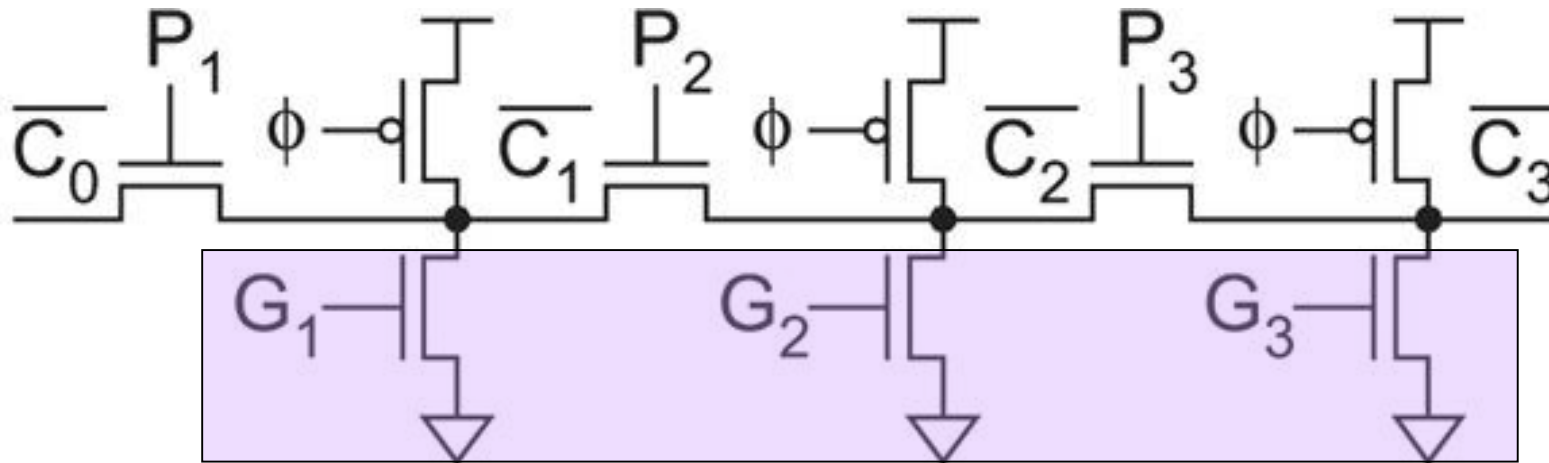
FIG 10.18 Carry chain designs

Majority gate

Στατική Βαθμίδα: Το $\overline{C_{in}}$ μεταδίδεται μέσω της πύλης μεταφοράς. G (Generate Carry) δημιουργεί το Nmos transistor όταν άγει και Kill (K') το Pmos

Δυναμική Βαθμίδα: Είναι γρηγορότερη και απαιτεί λιγότερη επιφάνεια

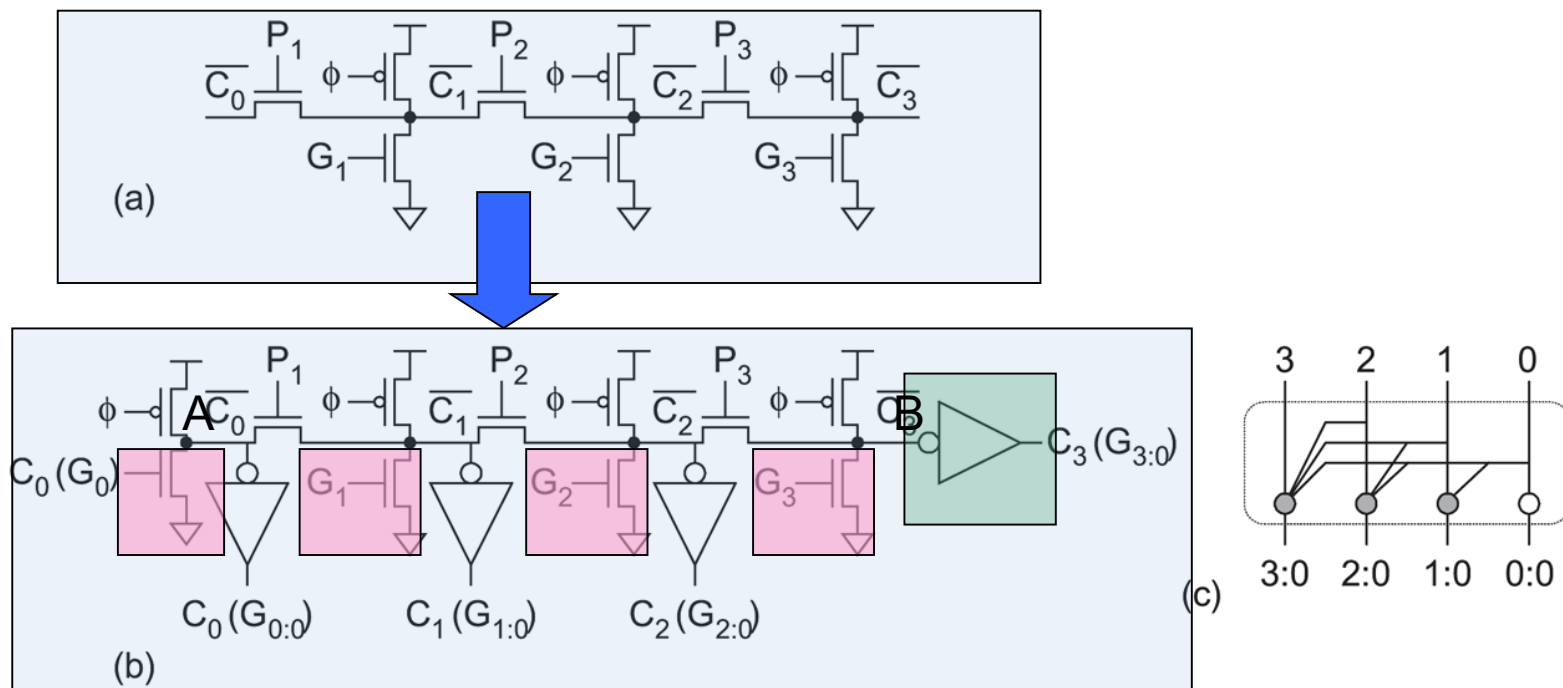
Manchester Carry Chain Adder (2/5)

- Πολλά επίπεδα της δυναμικής βαθμίδας συνδέονται και δημιουργούν την Manchester carry chain για έναν multi-bit Manchester adder

Η διάταξη αυτή επειδή έχει N transistors στη σειρά εισάγει **μεγάλη καθυστέρηση** γι αυτό το N είναι συνήθως μικρό (π.χ. $N=4$)

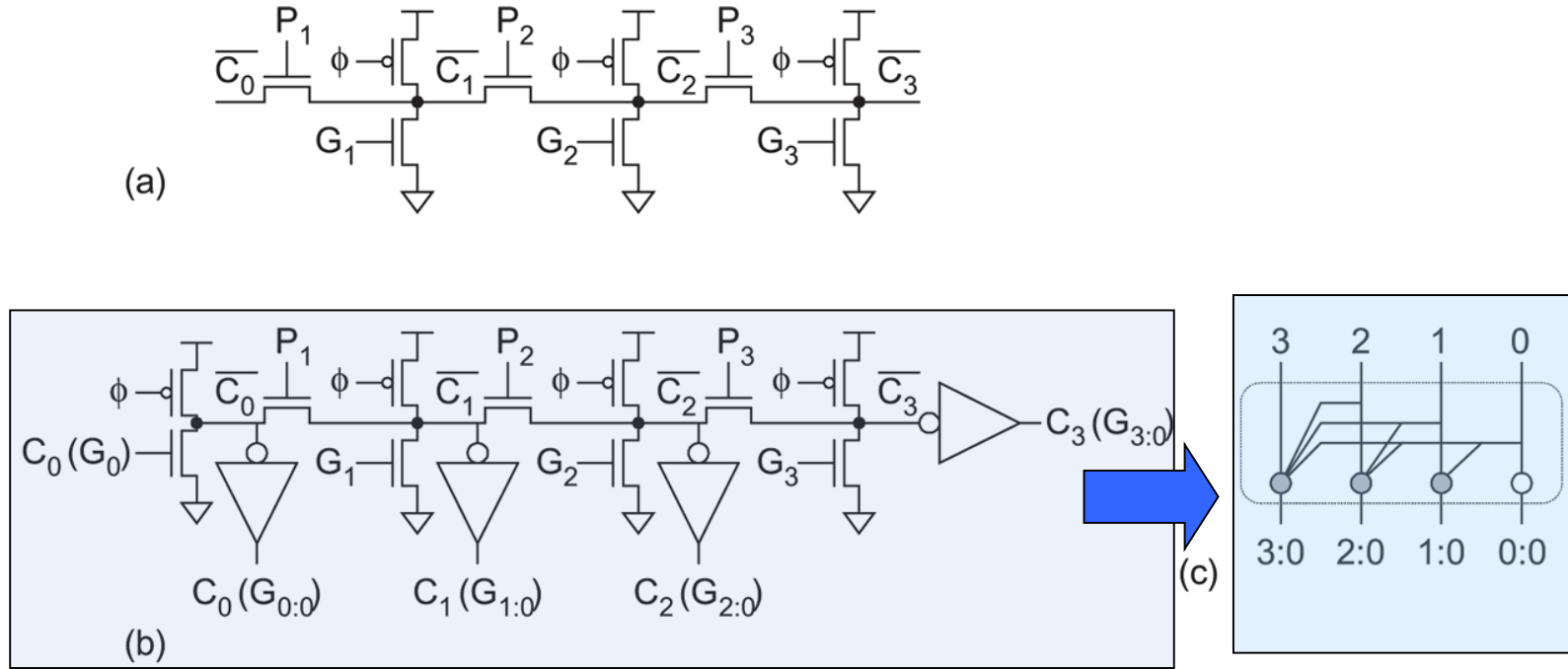
Manchester Carry Chain Adder (3/5)

FIG 10.19 Manchester carry chains

- Επίλυση του προηγούμενου προβλήματος με εισαγωγή inverter
- **Προφόρτιση:** Άγουν όλα τα ϕ οπότε η χωρητικότητα του κόμβου (AB) φορτίζεται από 4 τρανζίστορες στα οποία εφαρμόζεται το ϕ
- **Εκφόρτιση:** Η κατανεμημένη χωρητικότητα εκφορτίζεται μέσω 4 τρανζίστορες (3 του κόμβου AB και το η τρανζίστορ του αντιστροφέα)

Manchester Carry Chain Adder (4/5)

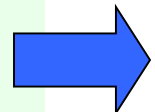
FIG 10.19 Manchester carry chains

$$C_0 = G_{0:0} = C_0$$

$$C_1 = G_{1:0} = G_1 + P_1 C_0$$

$$C_2 = G_{2:0} = G_2 + P_2 (G_1 + P_1 C_0)$$

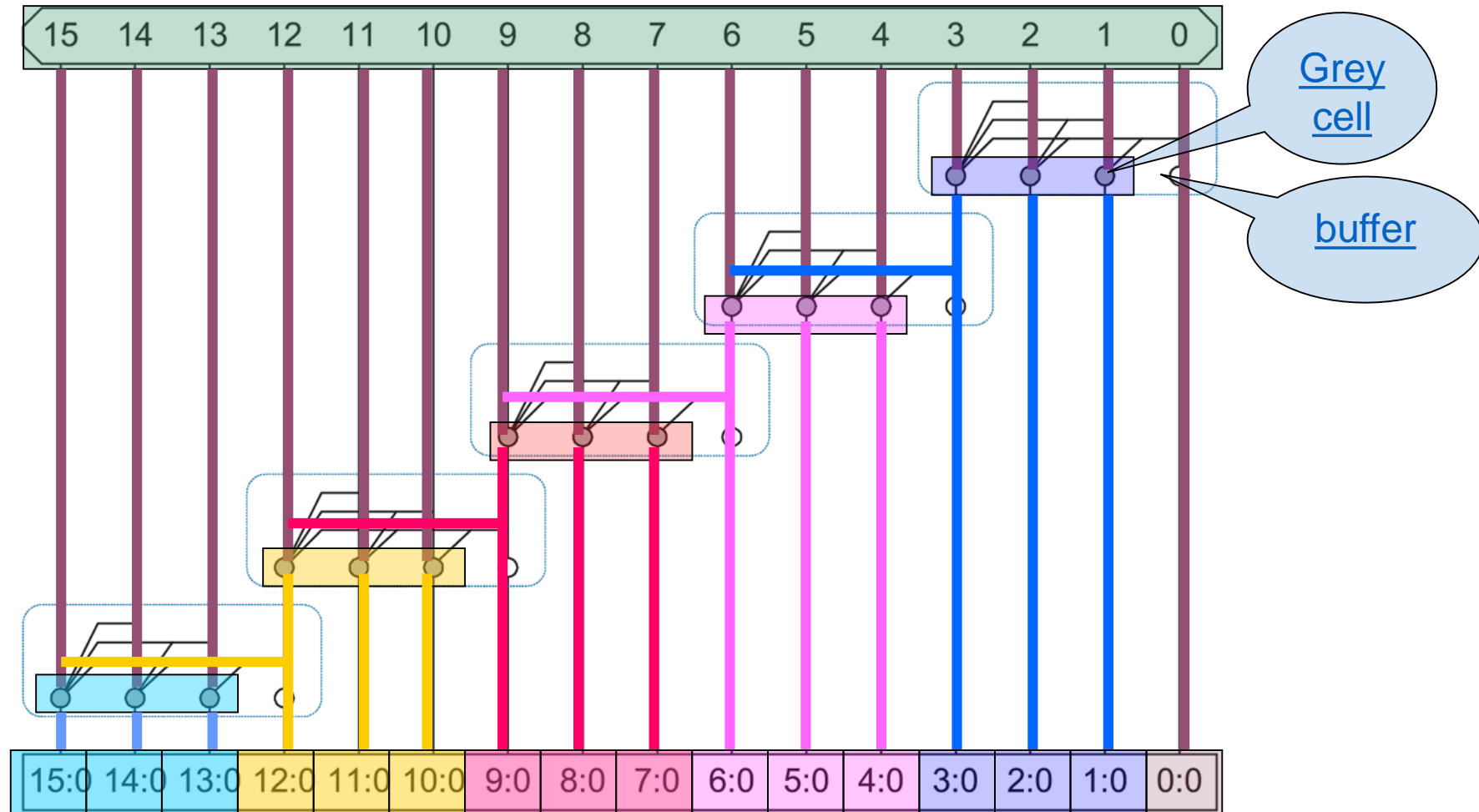
$$C_3 = G_{3:0} = G_3 + P_3 (G_2 + P_2 (G_1 + P_1 C_0))$$

Ο Manchester carry chain μπορεί να αναπαρασταθεί σαν ένας buffer με 4 gray cells (συνήθως βέλτιστη επιλογή στο μέγεθος της αλυσίδας)

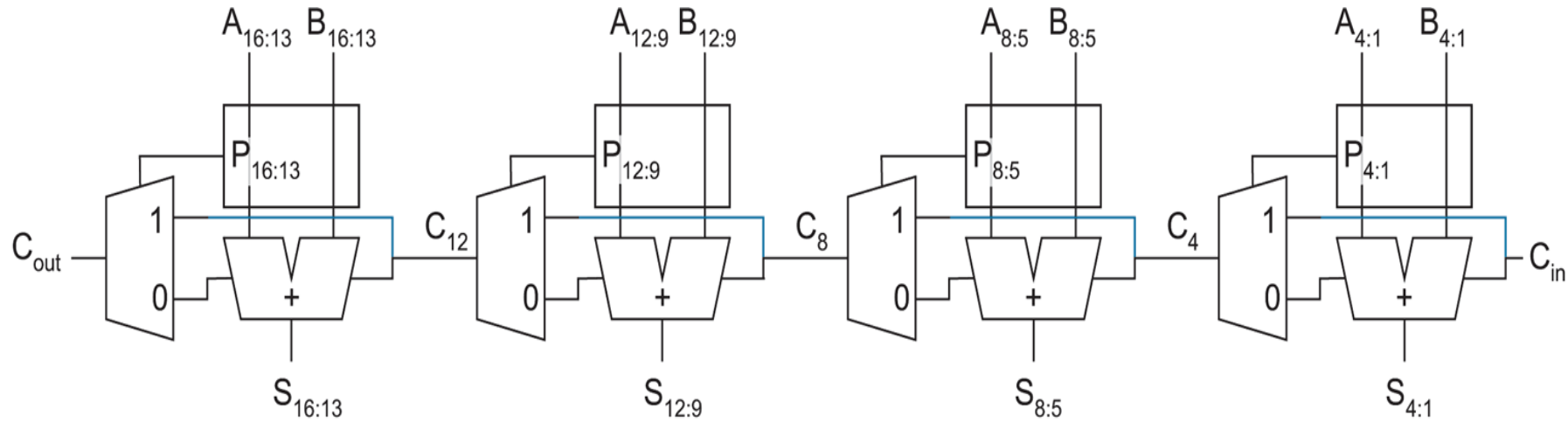

Manchester Carry Chain Adder (5/5)

FIG 10.21 Manchester carry chain adder group PG network
Καλύτερος από τον carry-ripple ($N/3$ slots) – όμως αργός για μεγάλους adders

Carry-Skip Adder (1/12)

FIG 10.22 Carry-skip adder

- Υπολογίζει το group propagate ($P_{4:1}$, $P_{8:5}$, $P_{12:9}$, $P_{16:13}$) για κάθε αλυσίδα από carry (τεσσάρων bit εδώ) και το χρησιμοποιεί για να παρακάμψει μεγάλους carry ripple adders => **μείωση critical path**

Carry-Skip Adder (2/12)

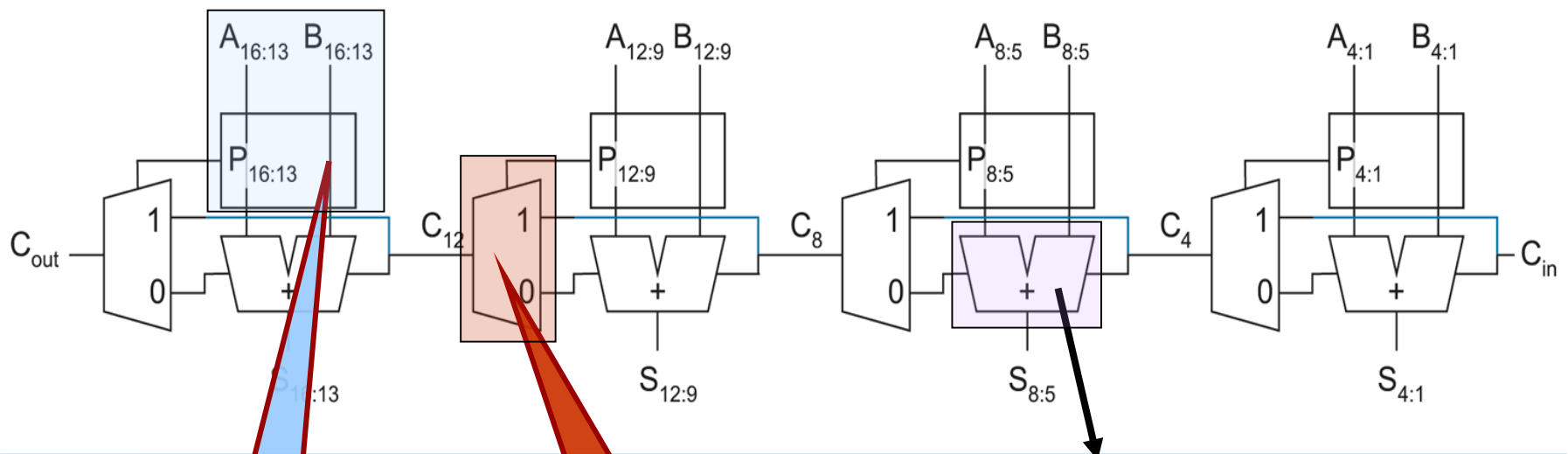
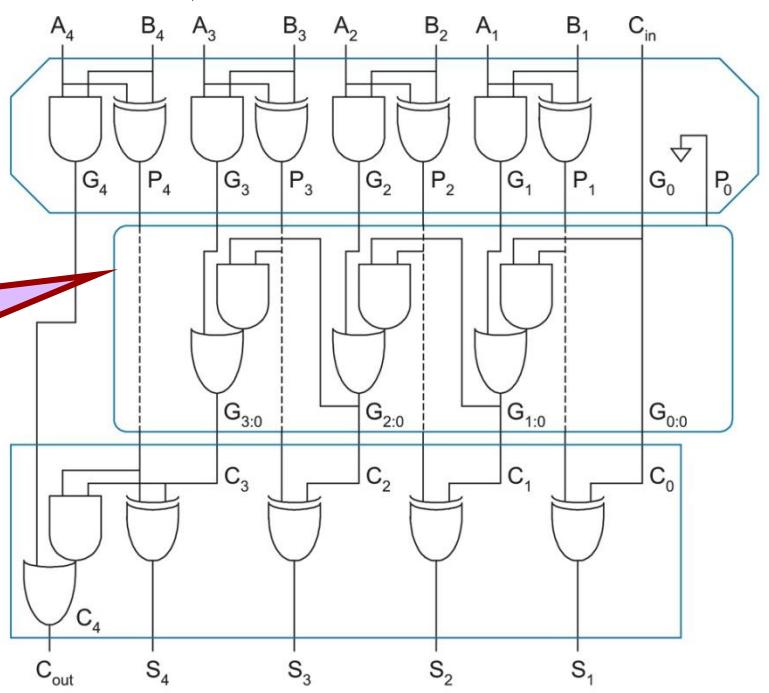

FIG 10.22 Carry-skip adder

Mux

AND 4 εισόδων για propagate 4 εισόδων

Carry Ripple adder [\(click for details\)](#)

Carry-Skip Adder (3/12)

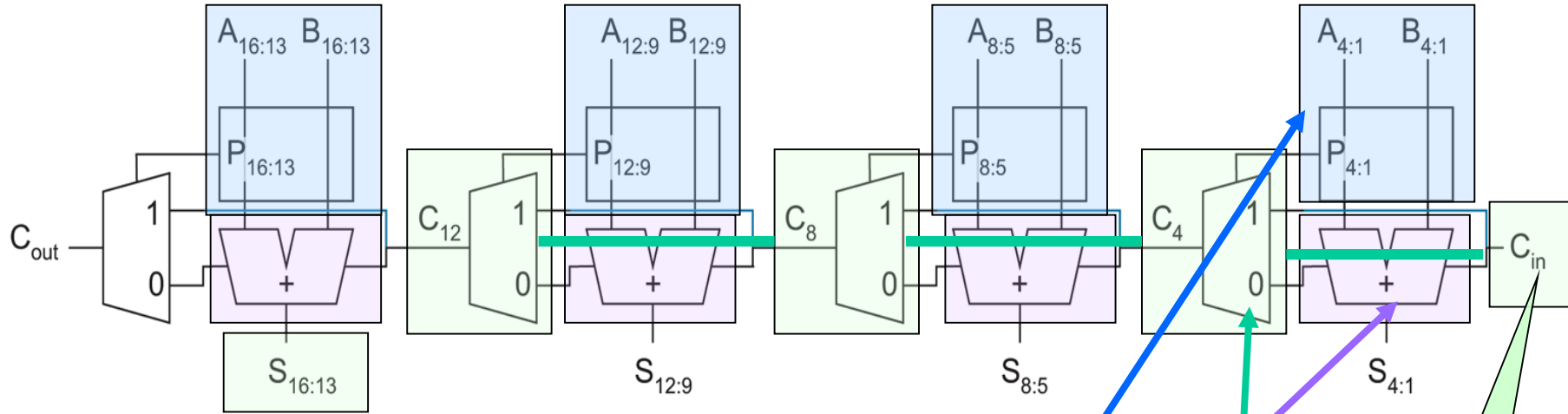

FIG 10.22 Carry-skip adder

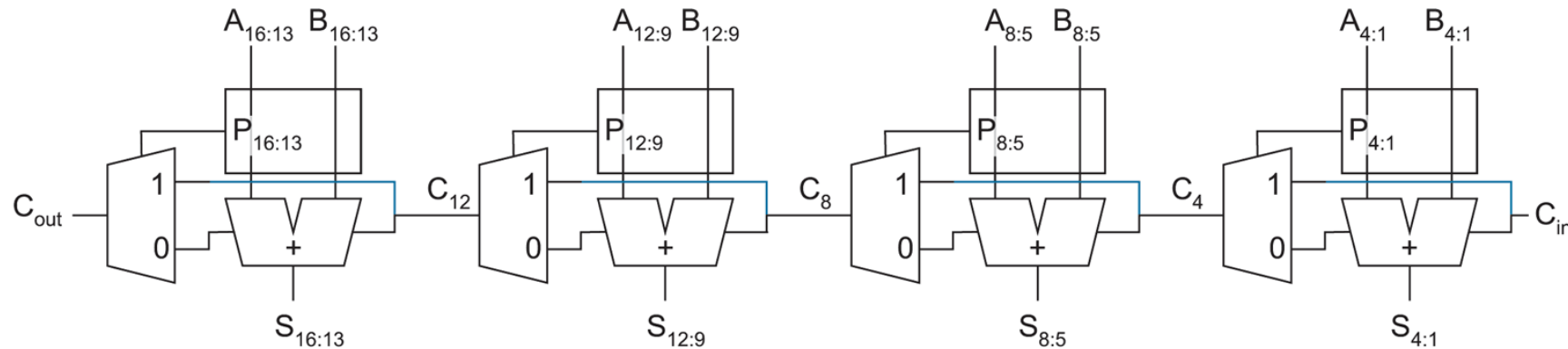
Ελέγχει το MUX ο οποίος επιλέγει την είσοδο 1 (C_{in}) ή την είσοδο 0 (έξοδο C_{out} του τετράμπιτου αθροιστή)

Υπολογίζεται το carry-out για carry-in=0

Ο Mux επιλέγει το σωστό carry-out με βάση το C_{in}

Σωστό carry-in

Carry-Skip Adder (4/12)

FIG 10.22 Carry-skip adder

- Αρχικά τα 4 group propagate blocks ταυτόχρονα υπολογίζουν το $P_{4:1}$, $P_{8:5}$, $P_{12:9}$, $P_{16:13}$
- Παράλληλα ο carry ripple που αντιστοιχεί στα ψηφία 4:1 και του είναι γνωστό το C_{in} υπολογίζει τα $S_{4:1}$ και το C_4
- Όταν $P_{4:1}=1$ δηλαδή ο block αθροιστής (4:1) κάνει propagate τότε ο MUX επιλέγει το C_{in} , δηλαδή το C_{in} διαδίδεται στην έξοδο του block.
- Όταν το $P_{4:1}=0$ τότε ο MUX επιλέγει την έξοδο του ripple carry

Carry-Skip Adder (5/12)

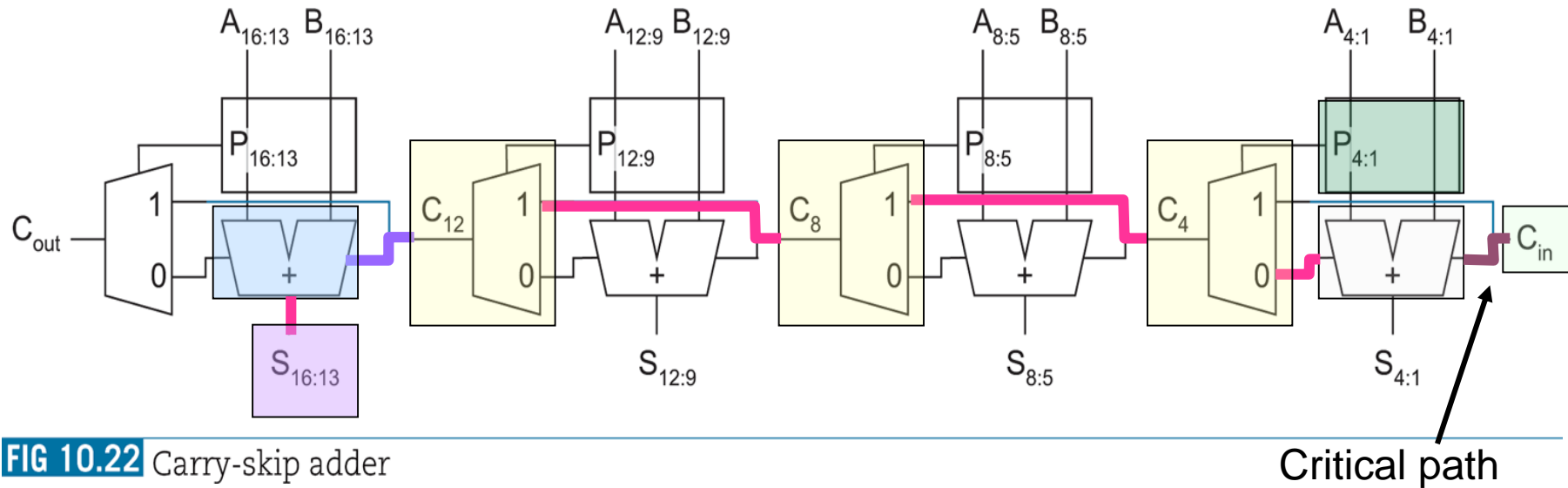

FIG 10.22 Carry-skip adder

- Το critical path (συνολική καθυστέρηση) μπορεί να οριστεί με βάση την χειρότερη περίπτωση για την εύρεση του carry-out (το πιο αργό σήμα)
- Με βάση τα προηγούμενα η χειρότερη περίπτωση είναι να χρειαστεί να περάσει το carry-out από όλους τους multiplexers δηλαδή να έχουμε συνεχώς Propagate εκτός του πρώτου (4:1)

Carry-Skip Adder (6/12)

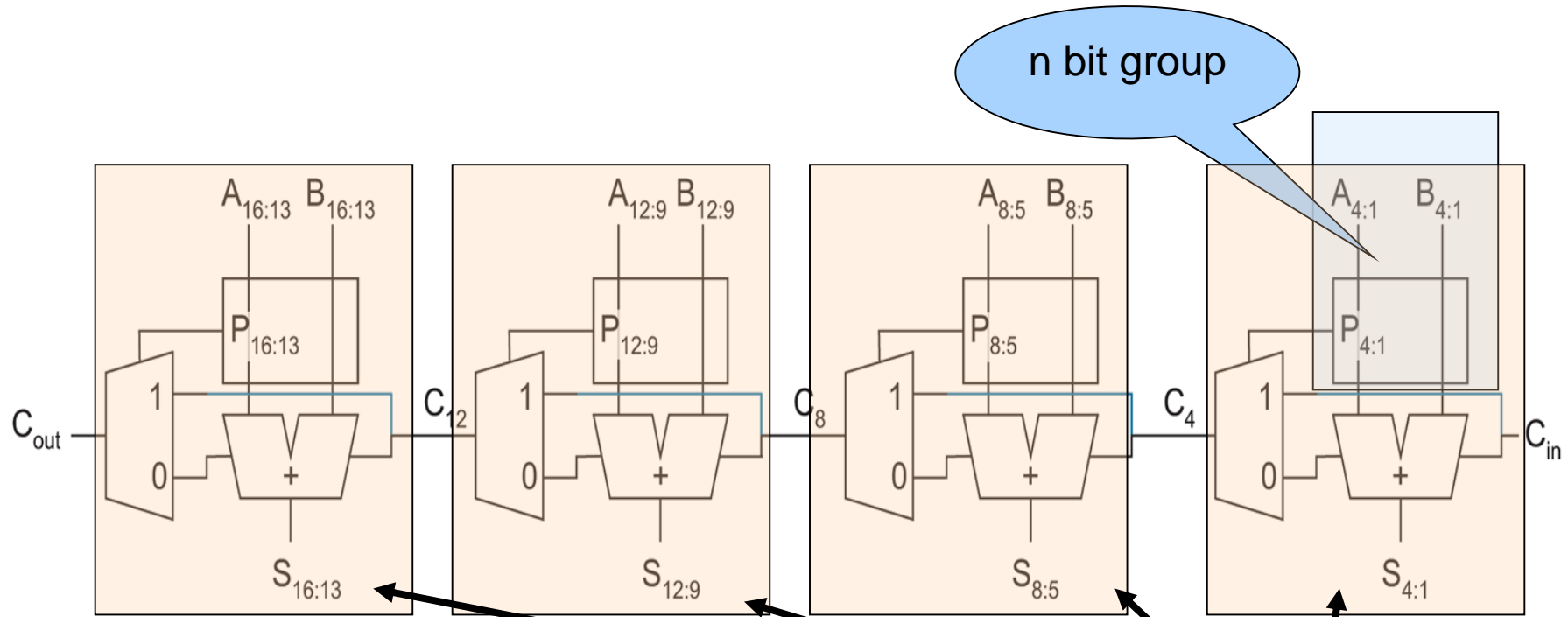
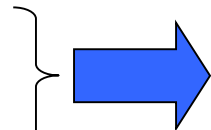

FIG 10.22 Carry-skip adder

Εδώ έχουμε:

n=4

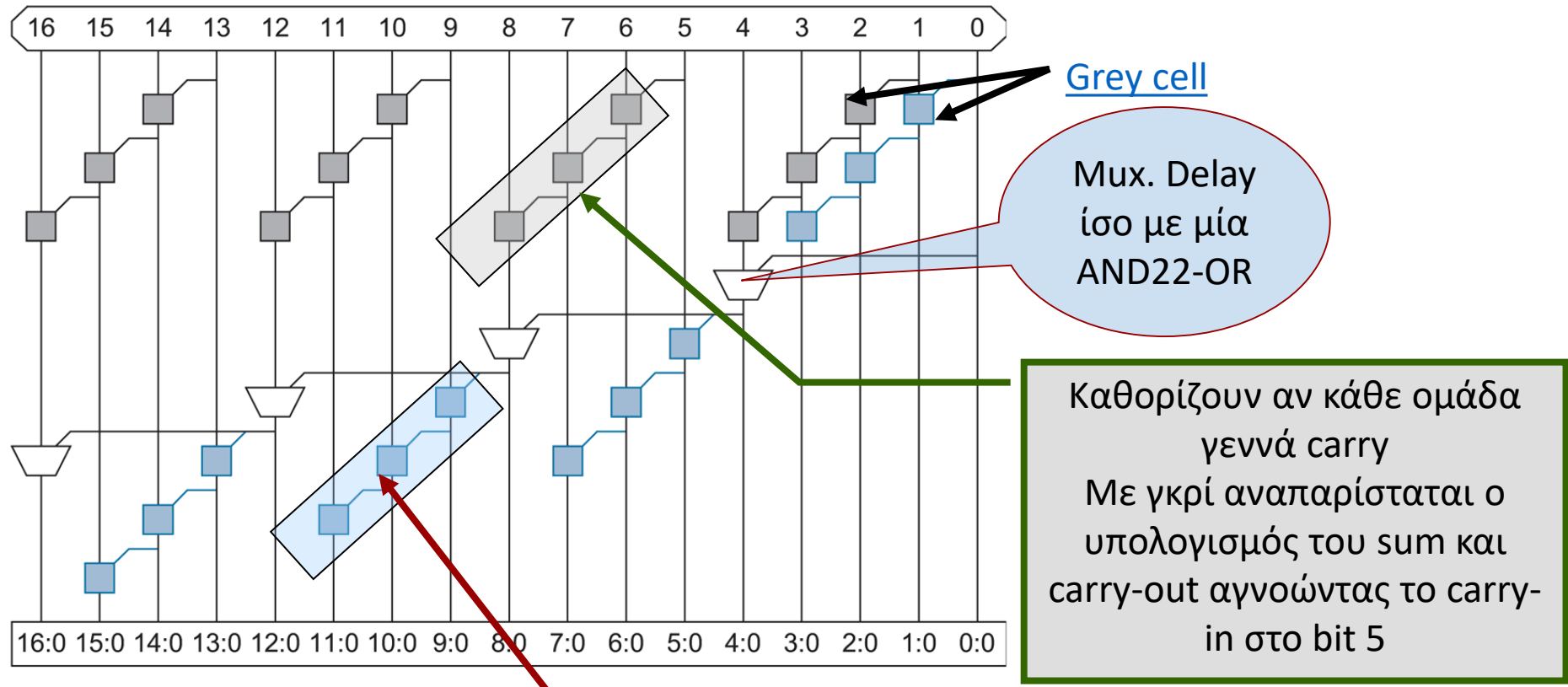
k=4

$N = n \cdot k = 16$ bits

k n-bit groups

Carry-Skip Adder (7/12)

FIG 10.23 Carry-skip adder PG network

Με γαλάζιο αναπαρίσταται ο υπολογισμός του σωστού carry-out. Αθροιστές παράγουν carry-out όταν το carry-in στέλνεται μέσω παράκαμψης.

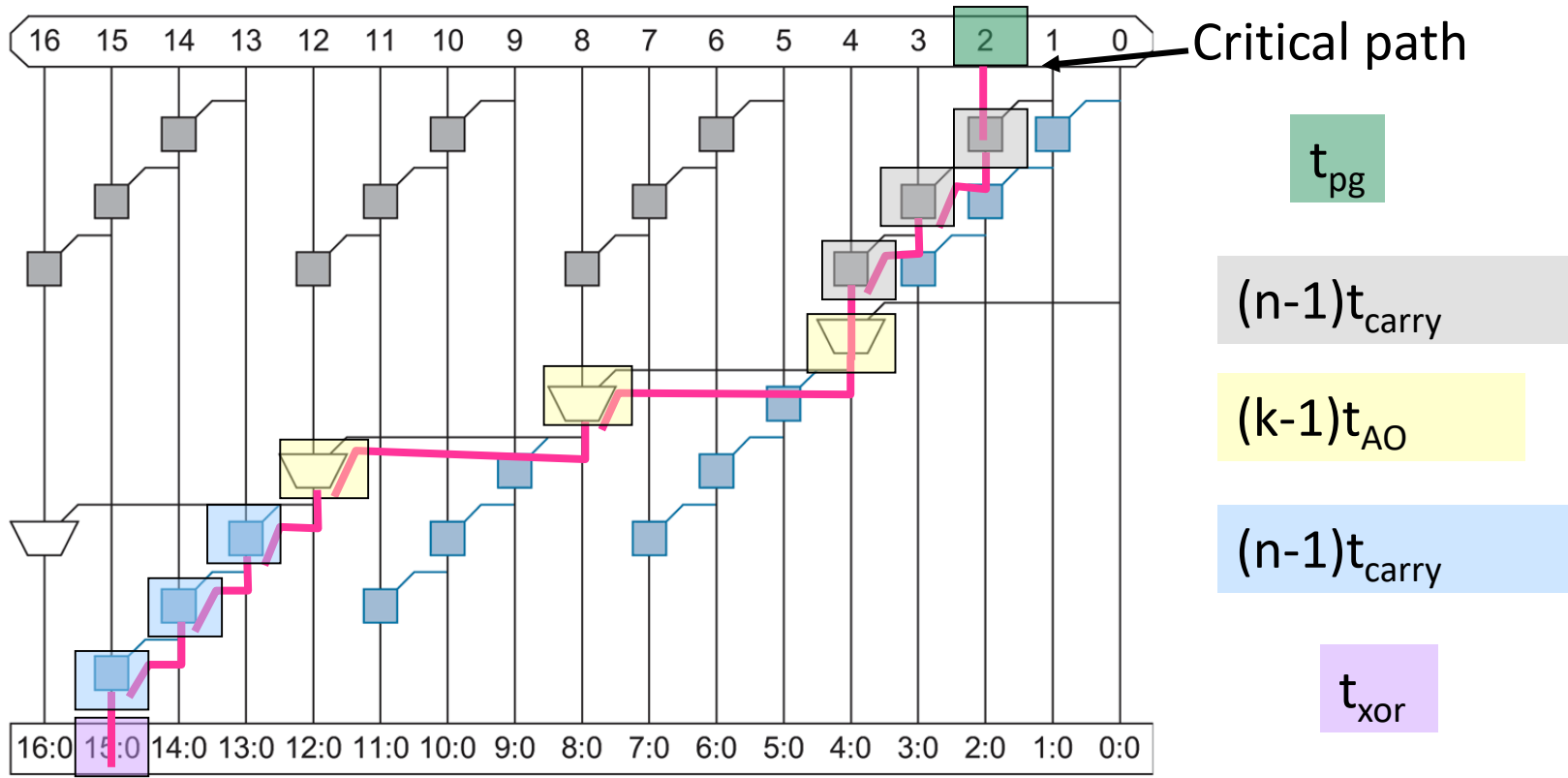
Καθορίζουν αν κάθε ομάδα γεννά carry. Με γκρί αναπαρίσταται ο υπολογισμός του sum και carry-out αγνοώντας το carry-in στο bit 5.

Μυχ. Delay ίσο με μία AND22-OR

Grey cell

Carry-Skip Adder (8/12)

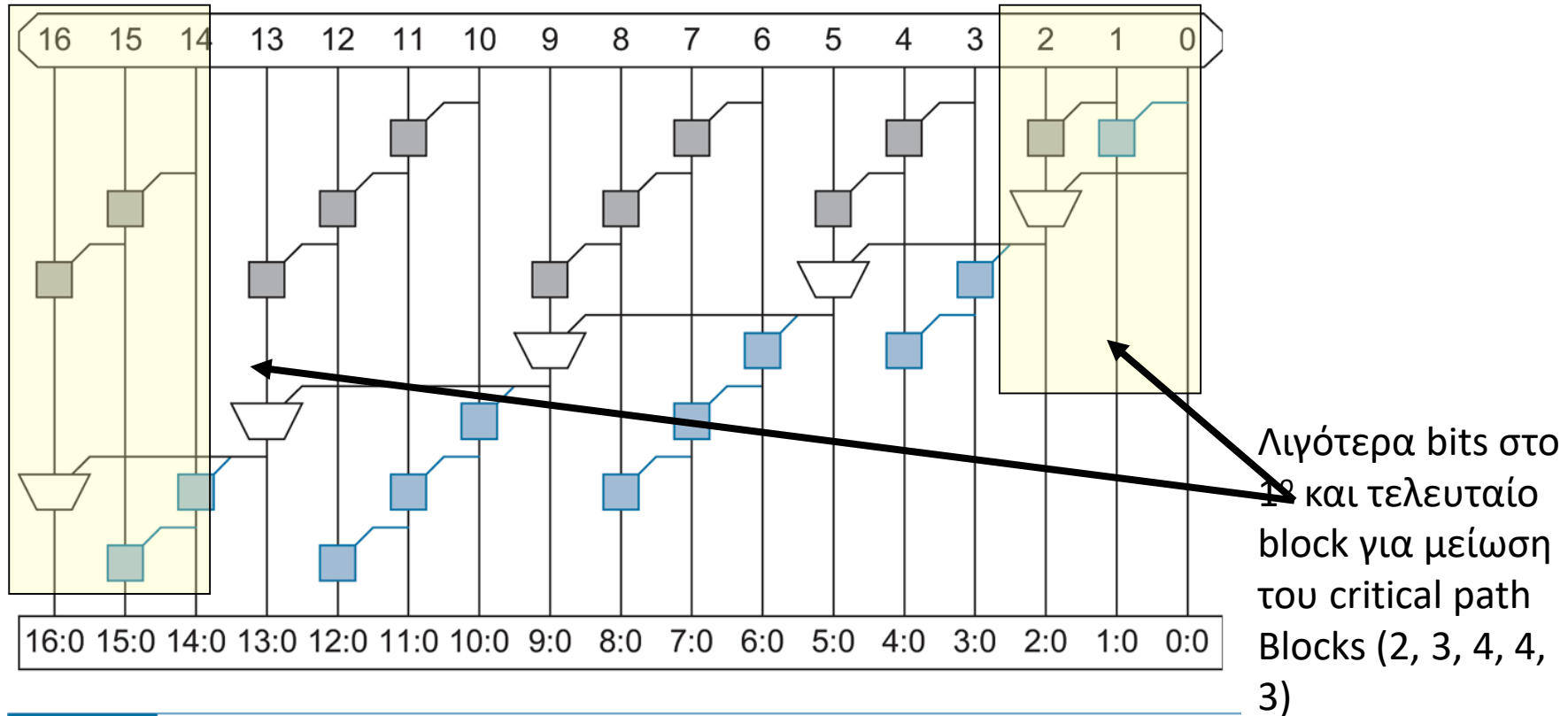
FIG 10.23 Carry-skip adder PG network

Συνολικά η καθυστέρηση είναι:

$$t_{skip} = t_{pg} + (n-1)t_{carry} + (n-1)t_{carry} + (k-1)t_{AO} + t_{xor} \Rightarrow$$

$$t_{skip} = t_{pg} + 2(n-1)t_{carry} + (k-1)t_{AO} + t_{xor}$$

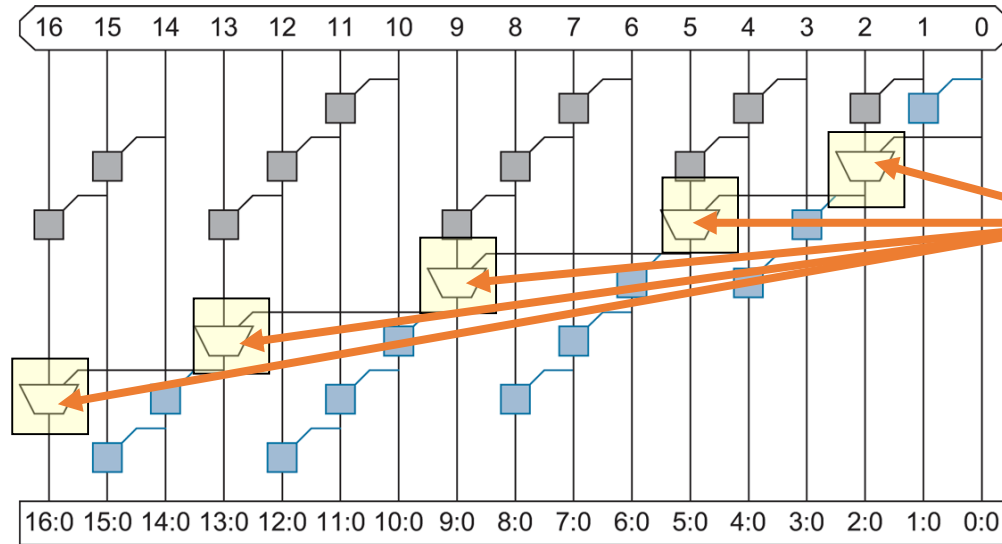
Carry-Skip Adder (10/12)

FIG 10.24 Variable group size carry-skip adder PG network

➤ Το critical path εξαρτάται από το μέγεθος του 1^{ου} και τελευταίου block. Μία βελτίωσή του είναι η προσθήκη λιγότερων bits στο 1^ο και τελευταίο block και περισσότερα bits στα ενδιάμεσα blocks

Carry-Skip Adder (11/12)

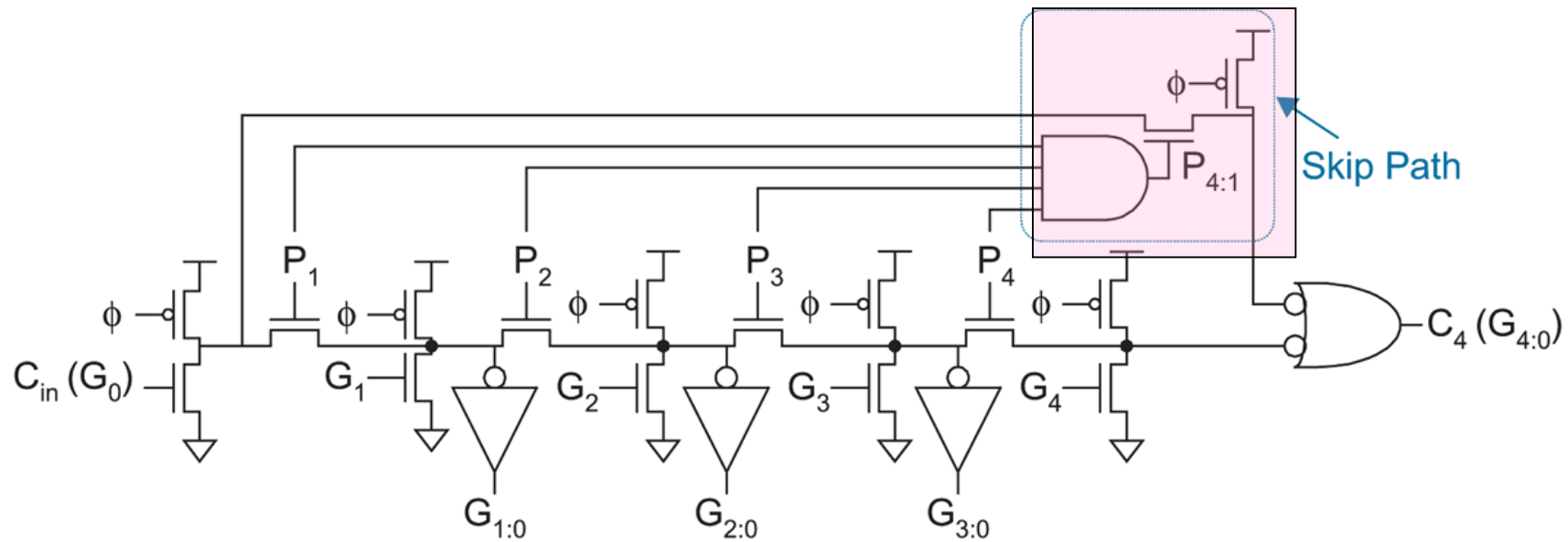

Ο Μιχ παρουσιάζει περίπου την ίδια καθυστέρηση με μία AND-OR πύλη => μπορούσαν να αντικατασταθούν γιατί αντιστοιχούν εδώ στην ίδια λογική

FIG 10.24 Variable group size carry-skip adder PG network

- Αύξηση του critical path και προβλήματα στον adder
  - Στην πρόσθεση $111\dots111+000\dots000+C_{in}$ και $C_{in}=0$ δεν παρουσιάζεται πρόβλημα
  - Αν όμως $C_{in}=1$ κάθε block παράγει carry. Αν το $C_{in}=0$ θα πρέπει να μεταδοθεί μέσω των N βαθμίδων

- Το πρόβλημα αυτό δεν υπάρχει στους domino skip adders, CLA και carry select adders

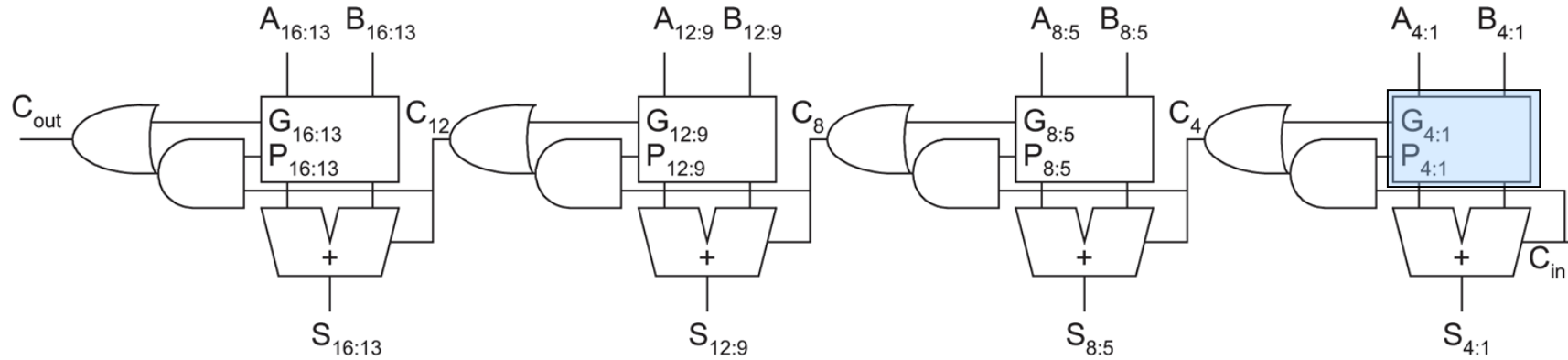
Carry-Skip Adder (12/12)

FIG 10.25 Carry-skip adder Manchester stage

- Το πρόβλημα αυτό λύνεται με την χρήση domino λογικής επειδή όλα τα κρατούμενα μηδενίζονται κατά τη διάρκεια της προφόρτισης
- Ο carry-skip adder με τη βαθμίδα Manchester επιλύει το πρόβλημα που δημιουργούν οι AND-OR πύλες

Carry-Lookahead Adder (1/7)

FIG 10.26 Carry-lookahead adder

- Ο Carry-lookahead Adder είναι παρόμοιος με τον carry-skip
- Υπολογίζονται στα ορθογώνια **group generate και τα group propagate σήματα** (γρηγορότερο από το ripple carry) ώστε να μην χρειαστεί να περάσει από τον ripple-carry για να προσδιορίσει αν δημιουργεί carry

Carry-Lookahead Adder (2/7)

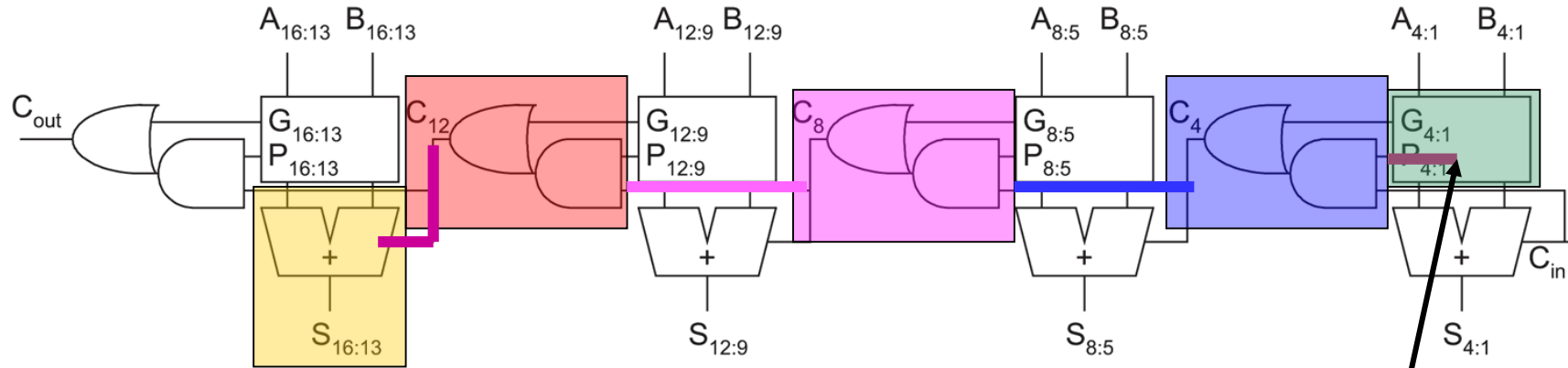
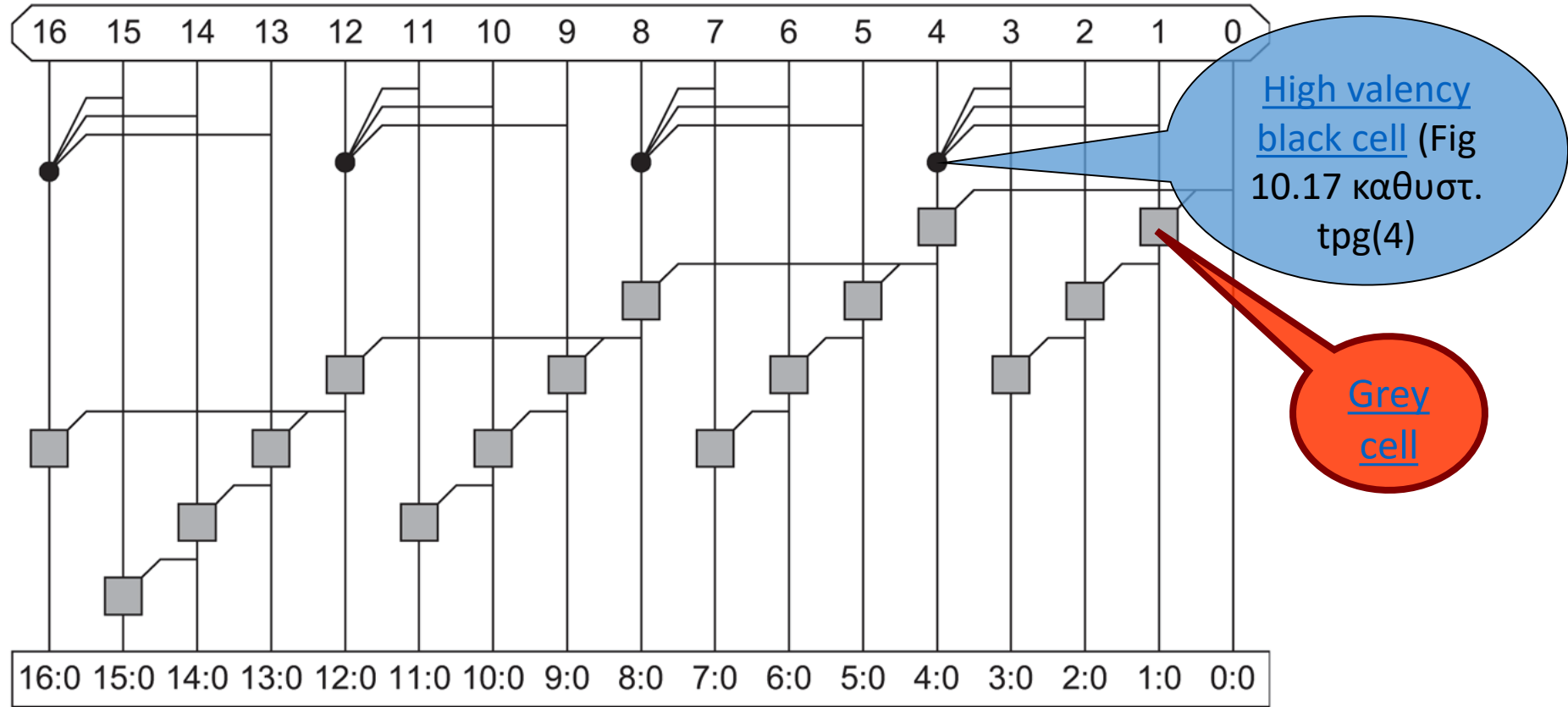

FIG 10.26 Carry-lookahead adder

Critical path

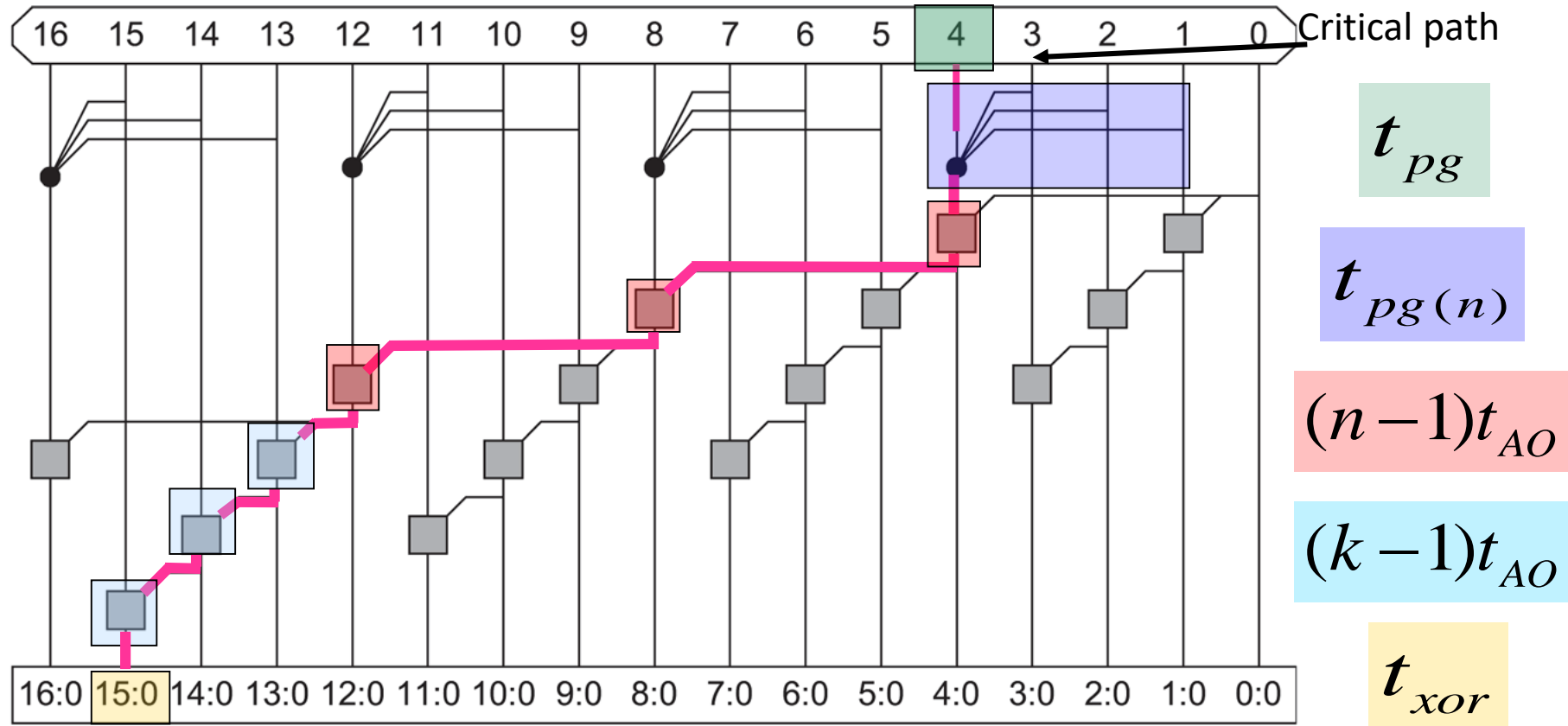
- Ο Carry-lookahead Adder παρουσιάζει καλύτερο critical path από τον carry-skip επειδή δε χρειάζεται να περάσει από όλους τους ripple carry

Carry-Lookahead Adder (3/7)

FIG 10.27 Carry-lookahead adder group PG network

Carry-Lookahead Adder (4/7)

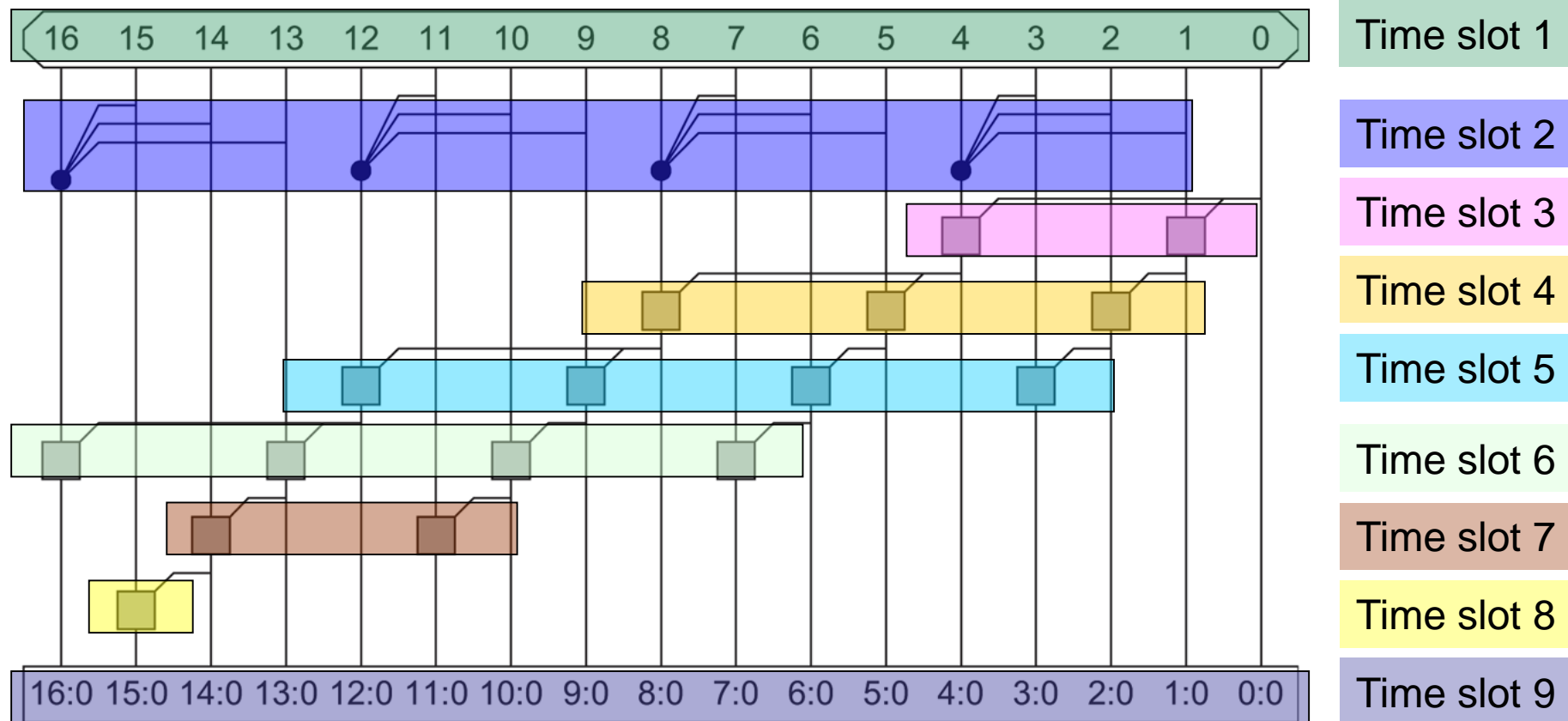
FIG 10.27 Carry-lookahead adder group PG network

Critical path of Carry-Lookahead Adder

$$t_{cla} = t_{pg} + t_{pg(n)} + \left[(n-1) + (k-1) \right] t_{AO} + t_{xor}$$

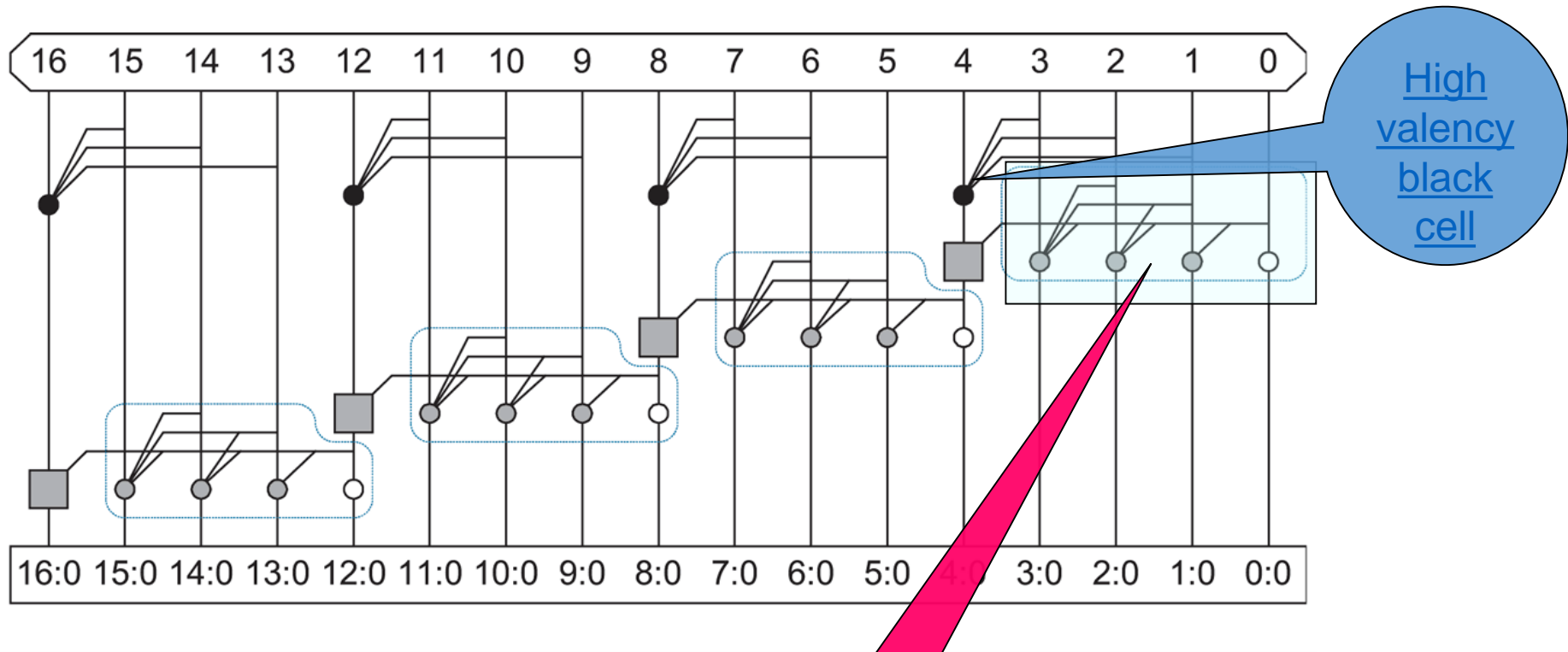
Carry-Lookahead Adder (5/7)

FIG 10.27 Carry-lookahead adder group PG network

➤ Οι χρονικές στιγμές δε διαρκούν όλες το ίδιο

Carry-Lookahead Adder (6/7)

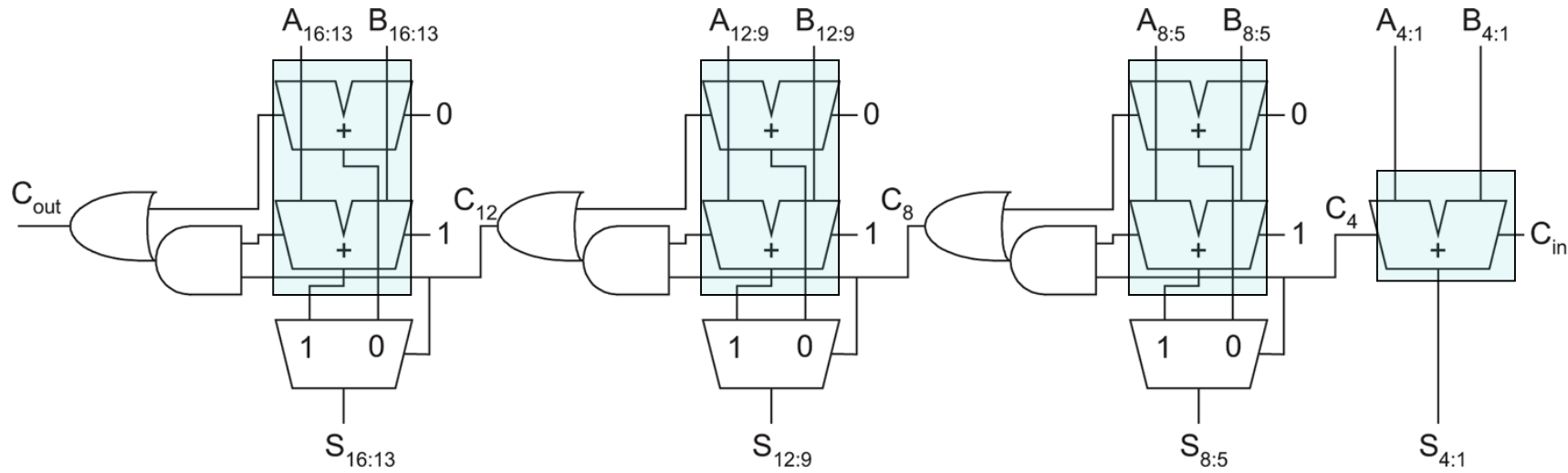
FIG 10.28 Improved CLA group PG network

Βαθμίδα
Mancheste

↓

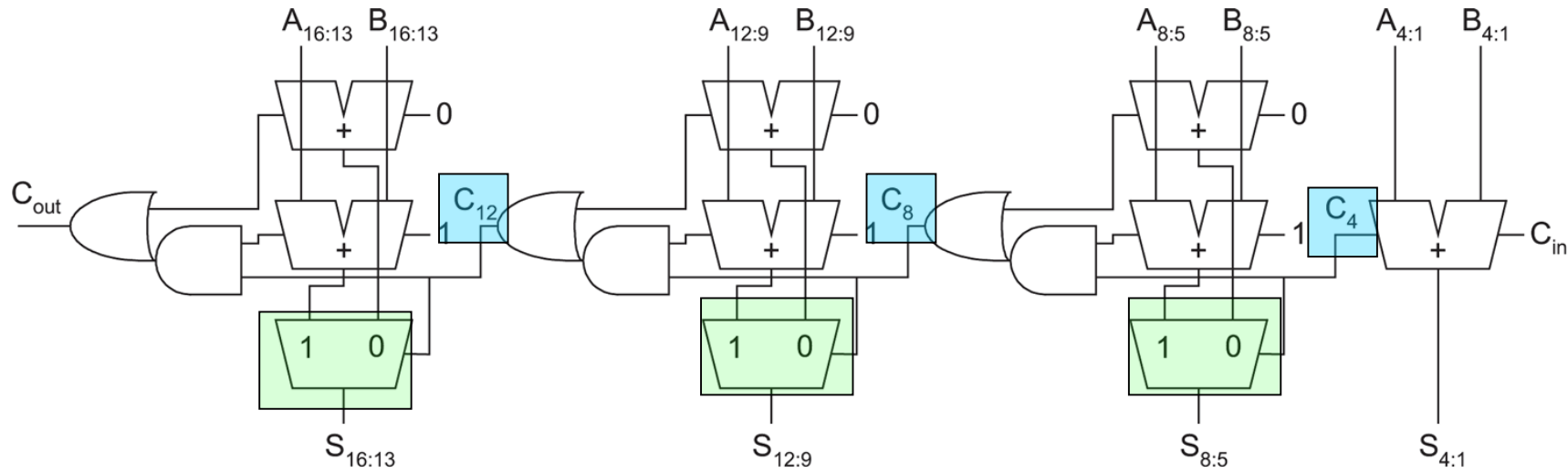
➤ Για βελτίωση του critical path γίνεται συνδυασμός των high valency κελιών και της βαθμίδας Manchester

Carry-Select Adder (1/12)

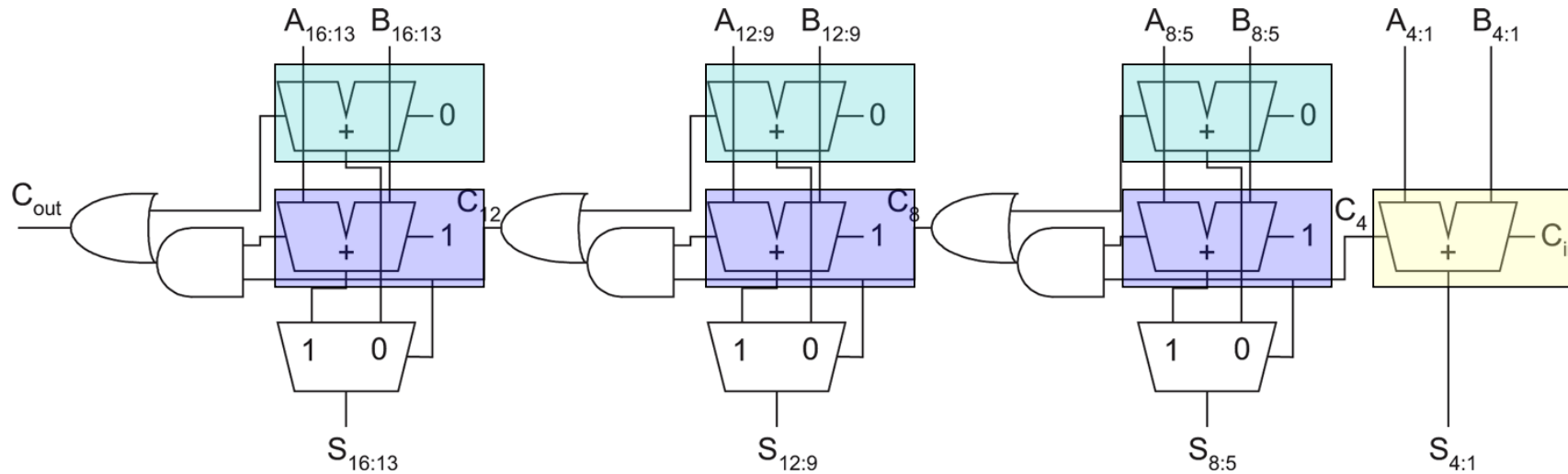
➤ Γίνεται προϋπολογισμός των εξόδων για τις πιθανές εισόδους

Carry-Select Adder (2/12)

ύστερα με ένα MUX γίνεται η επιλογή της σωστής εξόδου S ανάλογα με το Carry in

Carry-Select Adder (3/12)

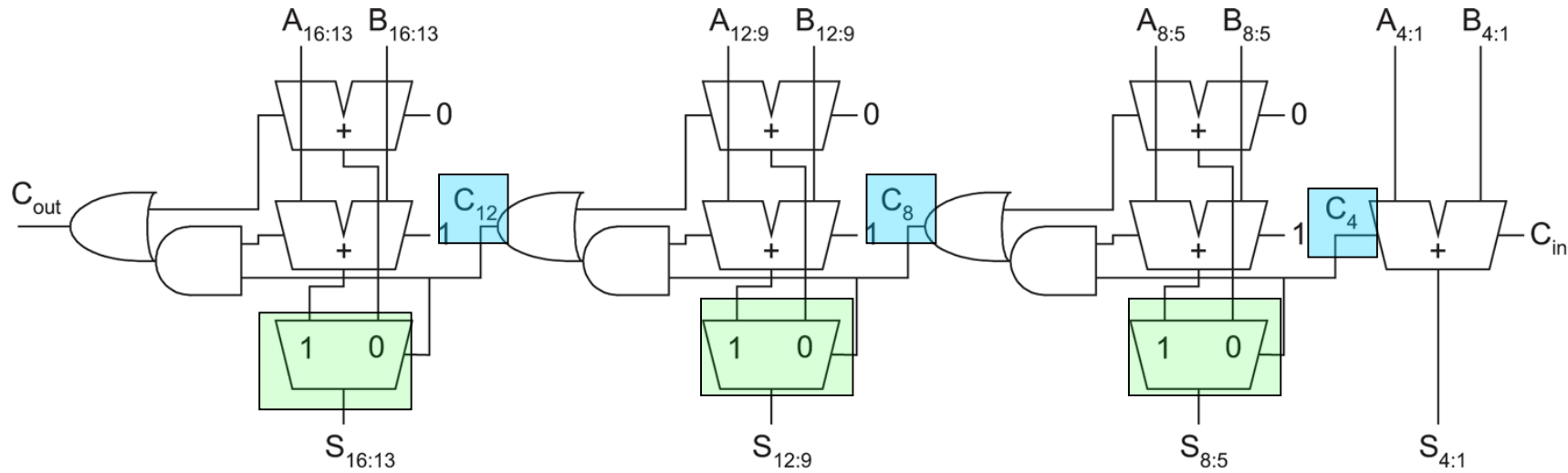

➤ Ένας αθροιστής υπολογίζει το άθροισμα σε περίπτωση που το carry-in είναι 0

➤ Ένας δεύτερος αθροιστής υπολογίζει το άθροισμα σε περίπτωση που το carry-in είναι 1

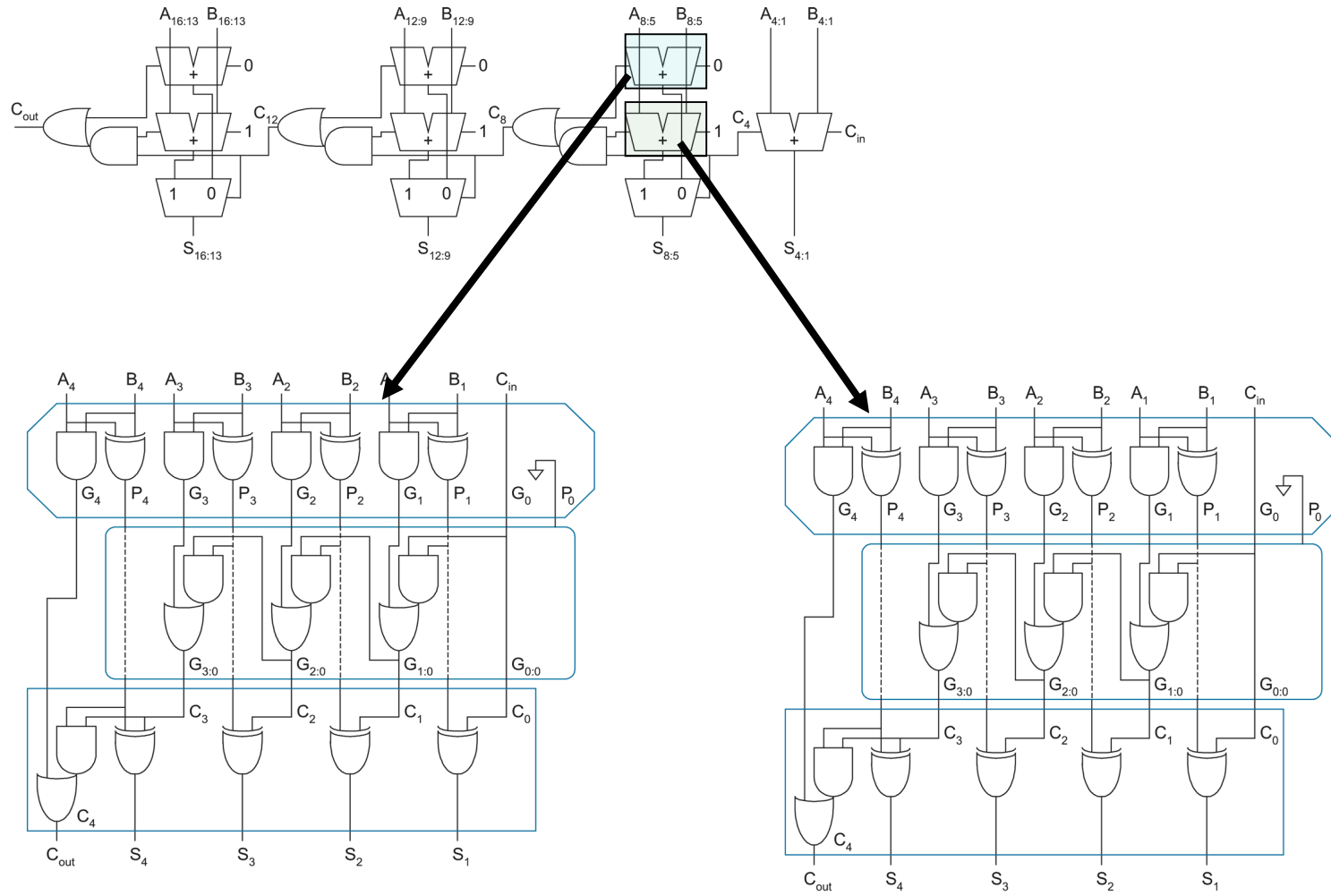
➤ Εκτός από το πρώτο group που έχουμε έναν αθροιστή επειδή το Carry-in είναι ήδη γνωστό, συνήθως 0

Carry-Select Adder (4/12)

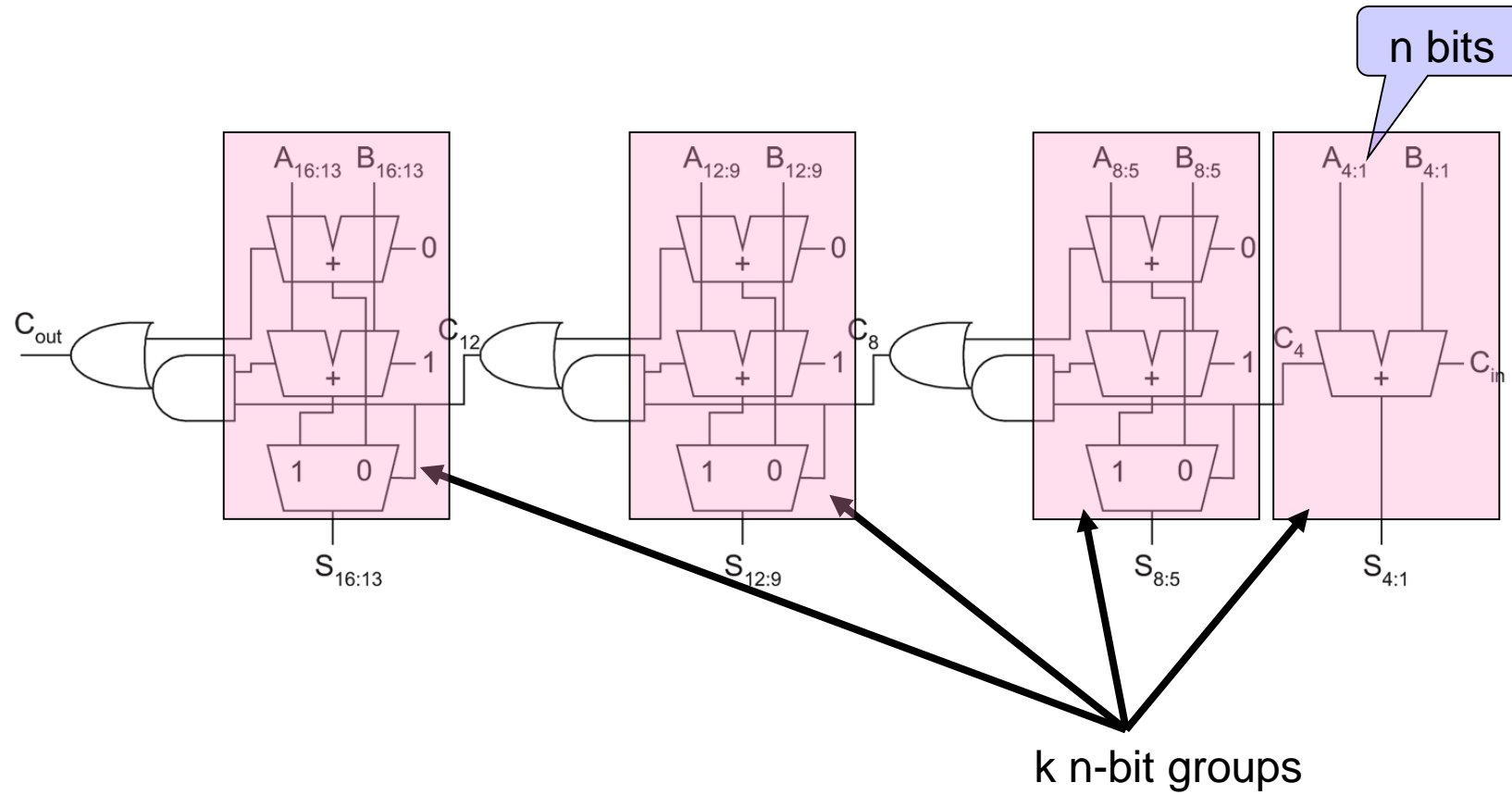

- Με βάση το πραγματικό carry που έρχεται από την προηγούμενη βαθμίδα ο Multiplexer επιλέγει το κατάλληλο άθροισμα που έχει προϋπολογιστεί

Carry-Select Adder (5/12)

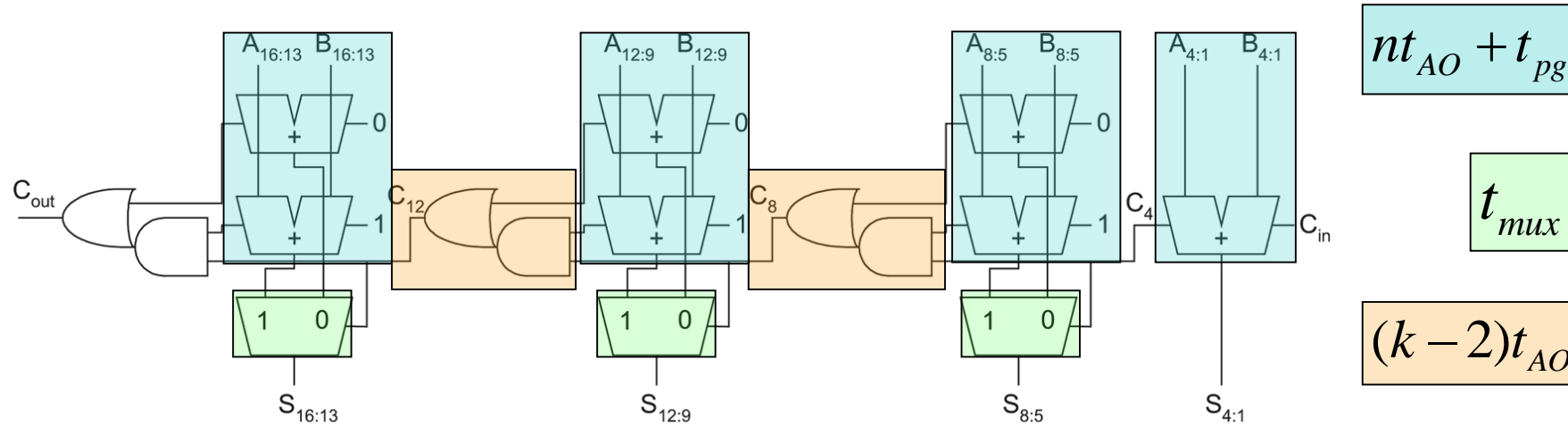

Carry-Select Adder (6/12)

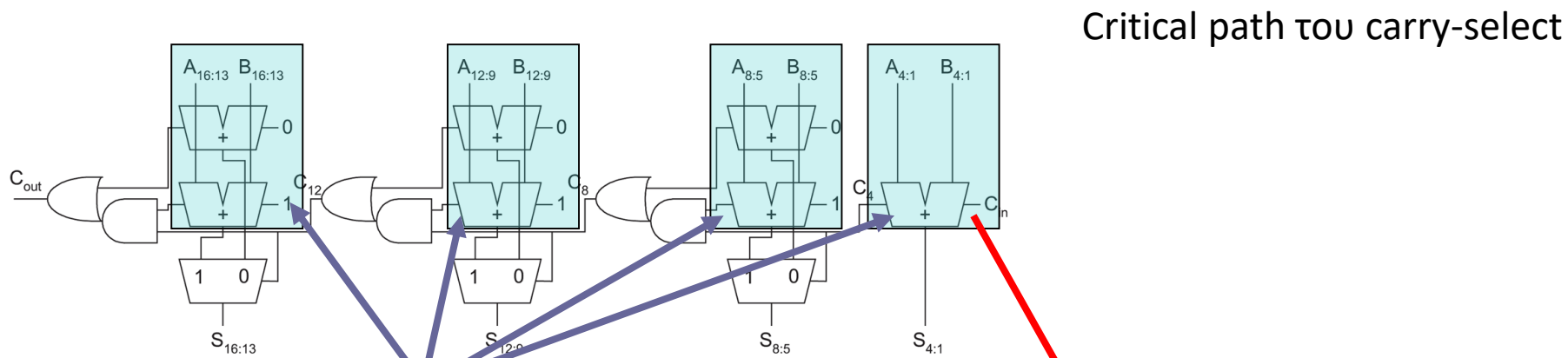
Carry-Select Adder (7/12)

Critical path delay of the carry-select adder

$$t_{select} = t_{pg} + [n + (k - 2)]t_{AO} + t_{mux}$$

Carry-Select Adder (8/12)

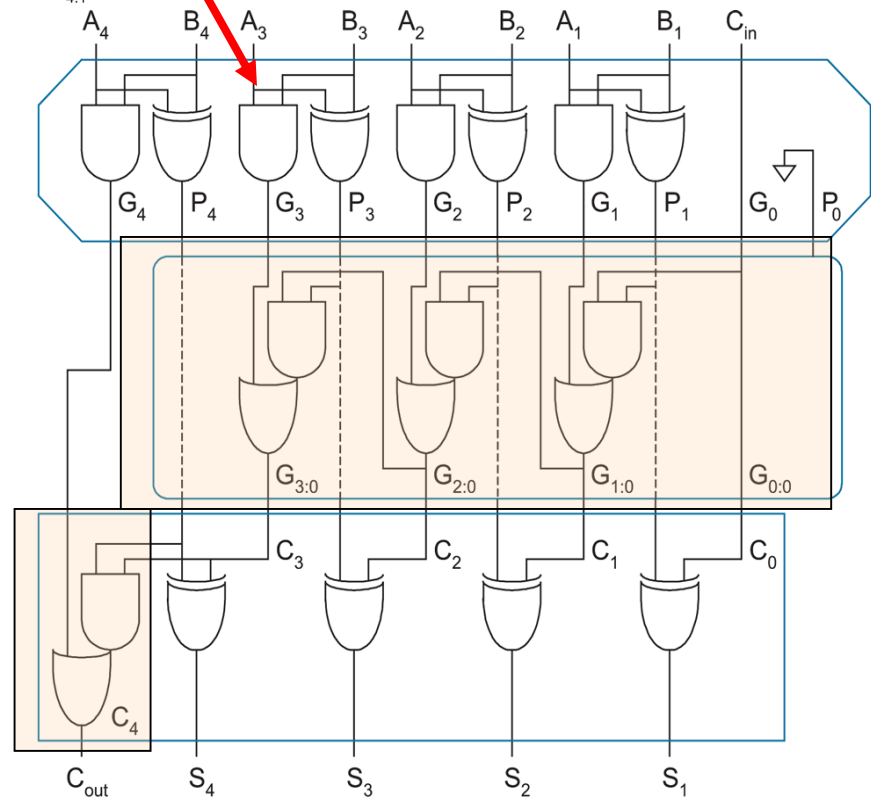

Critical path του carry-select

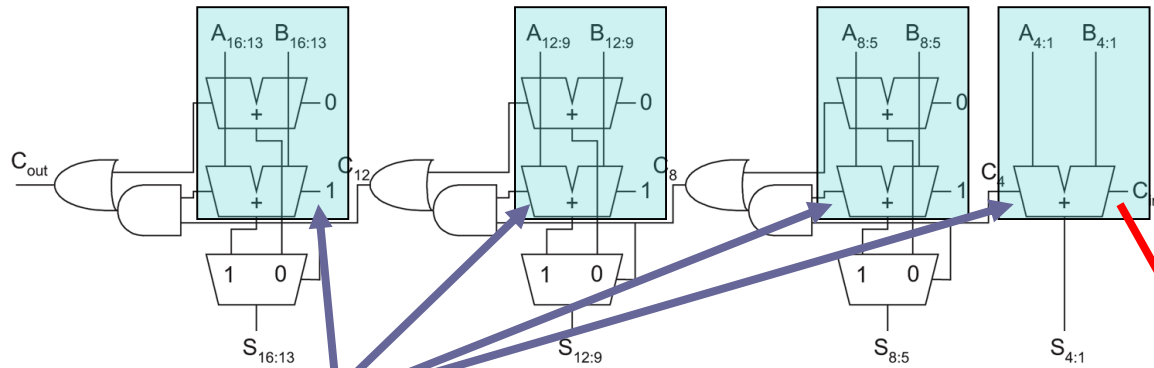
$$t_{select} = t_{pg} + nt_{AO} + (k - 2)t_{AO} + t_{mux}$$

➤ Ο χρόνος για τον υπολογισμό μόνο των Carries για κάθε block

➤ Επειδή το Carry in για κάθε block είναι γνωστό (0 ή 1) ο υπολογισμός των Carries για όλα τα blocks γίνεται ταυτόχρονα => η συνολική καθυστέρηση είναι ίση με την καθυστέρηση ενός block

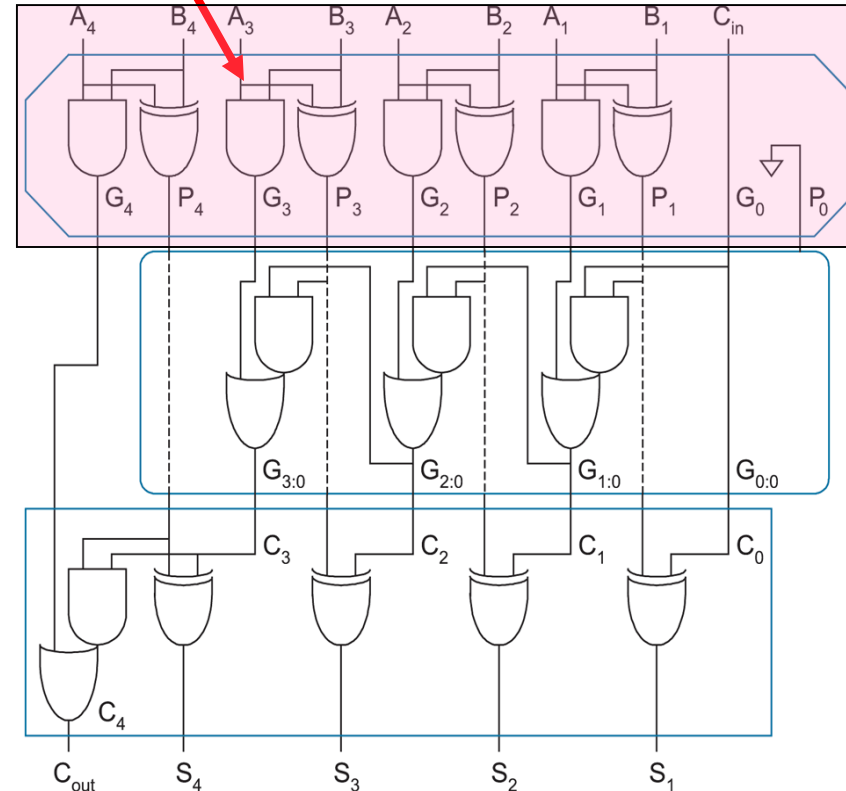
Carry-Select Adder (9/12)

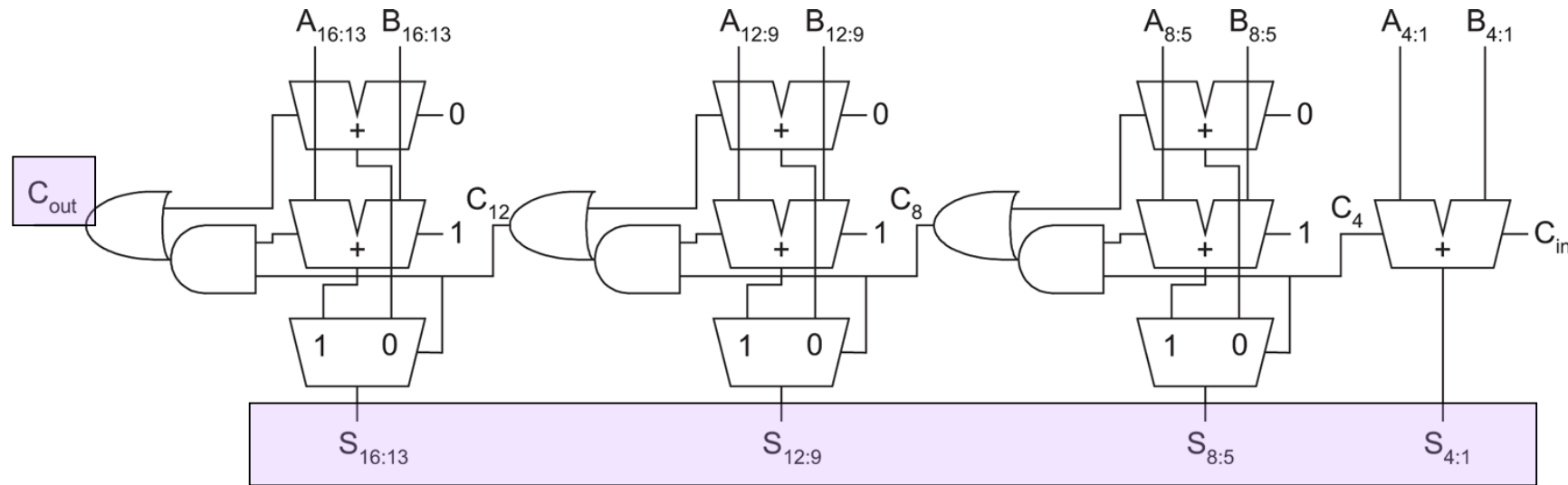
Critical path delay of the carry-select adder

$$t_{select} = t_{pg} + nt_{AO} + (k-2)t_{AO} + t_{mux}$$

- Ο χρόνος για τον υπολογισμό των Propagate και Generate για κάθε block
- Ο υπολογισμός των Propagate και Generate γίνεται σε ένα slot
- Επειδή τα P,G και των k blocks υπολογίζονται ταυτόχρονα => η συνολική καθυστέρηση είναι ίση με αυτή του ενός block, δηλαδή t_{pg}

Carry-Select Adder (10/12)

Στον συγκεκριμένο 16-bit Full Adder έχουμε

n=4

k=4

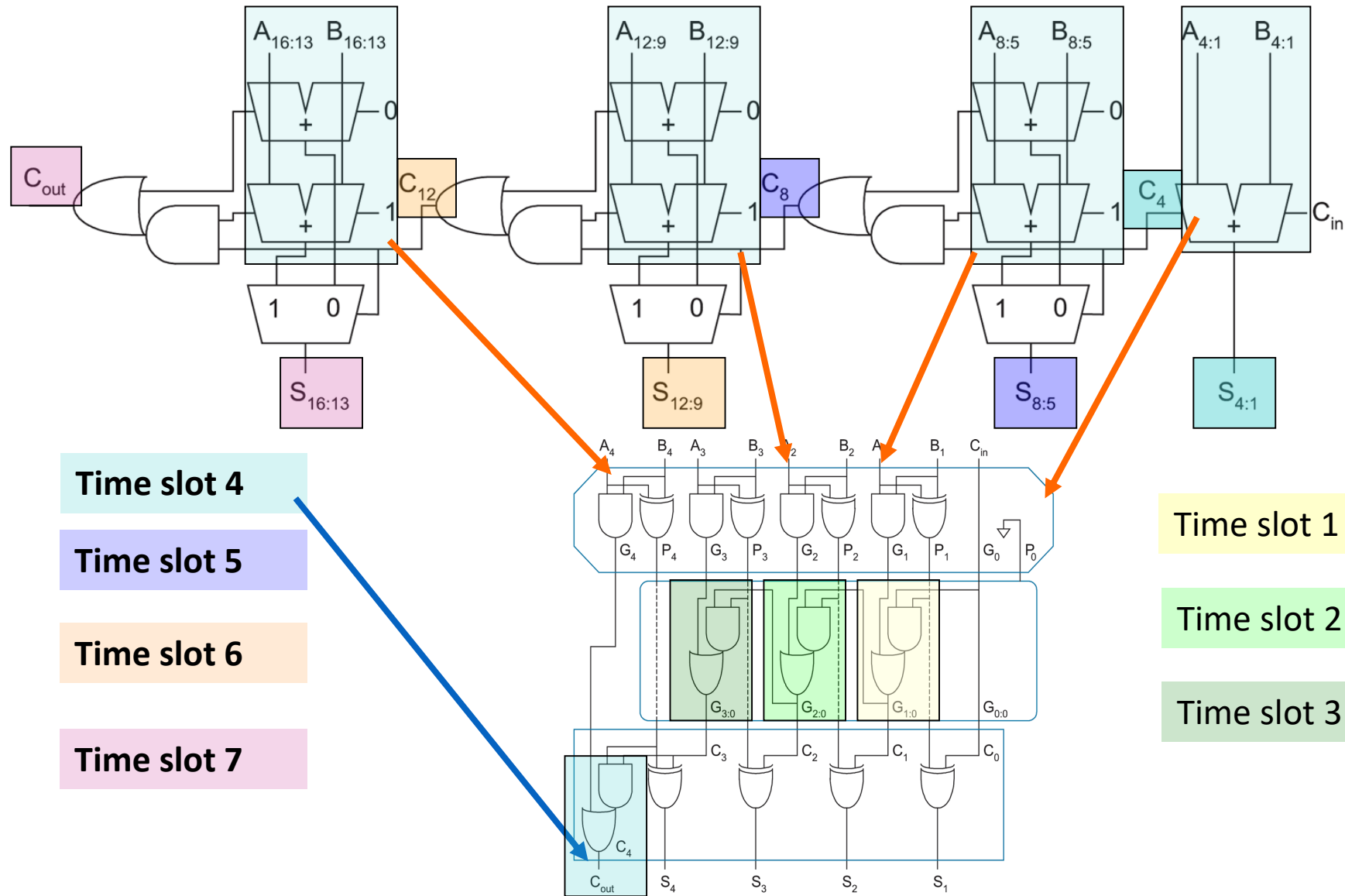
N=16 bits (k·n)

Critical path του carry-select

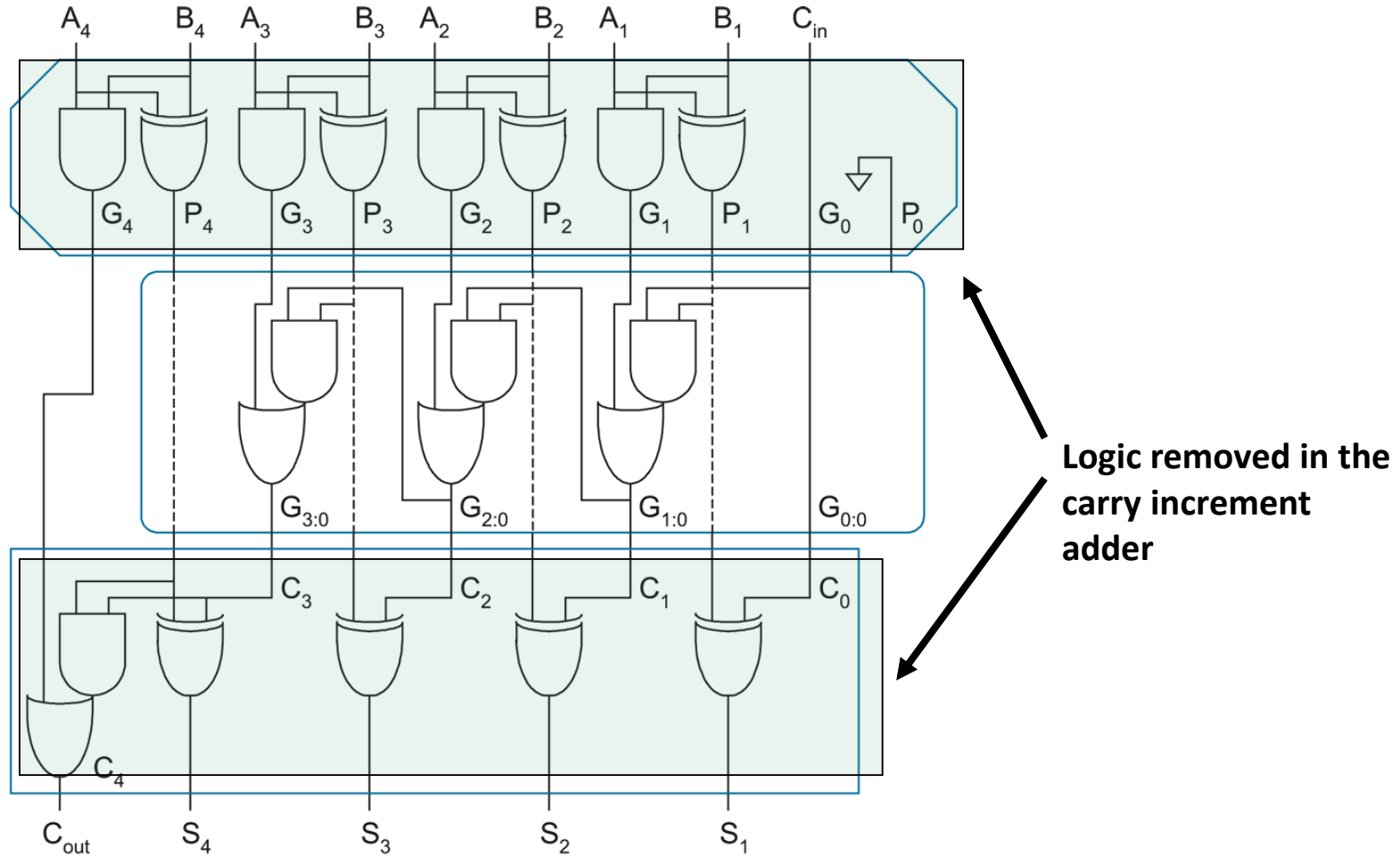
$$t_{select} = t_{pg} + nt_{AO} + (k - 2)t_{AO} + t_{mux}$$

[Click for critical path delay details](#)

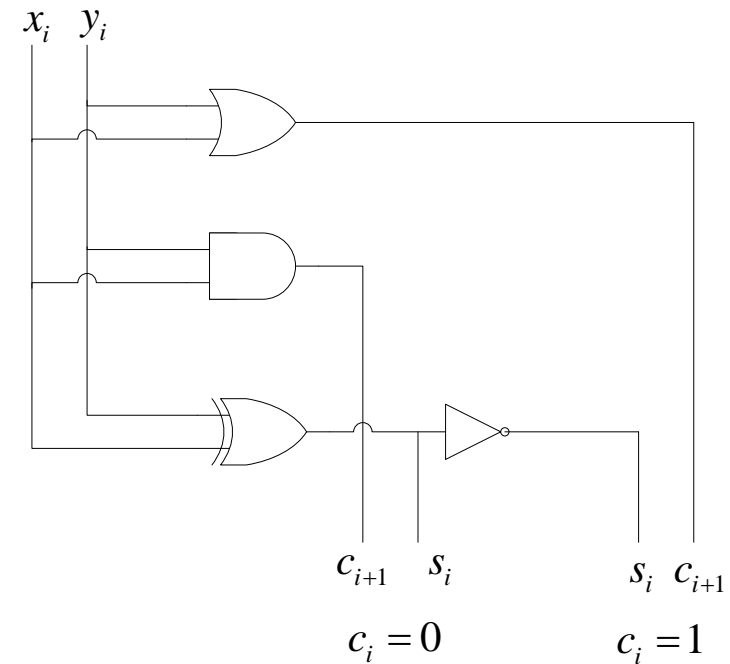
Carry-Select Adder (11/12)

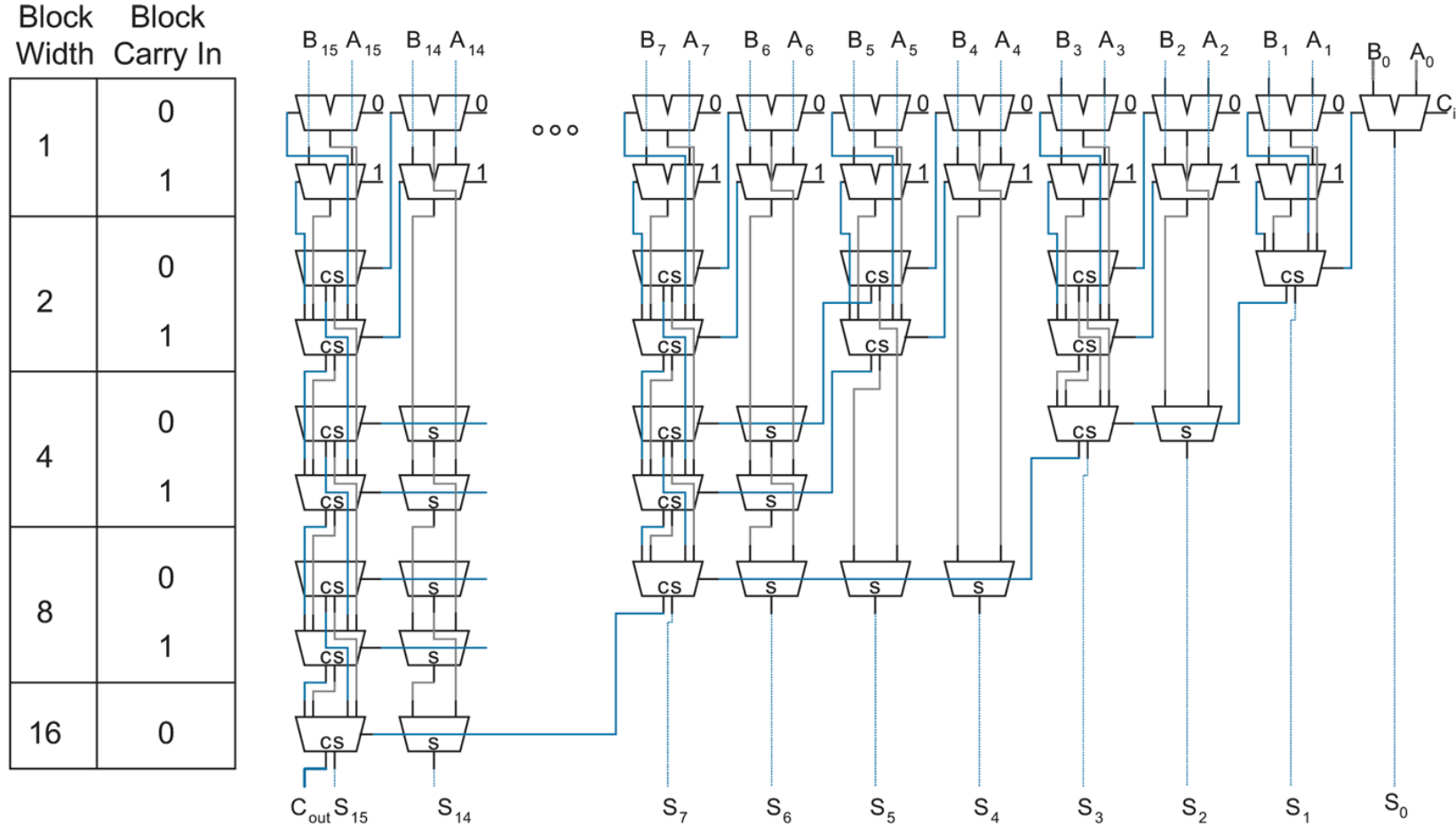
Carry-Select Adder (12/12)

- Το κύκλωμα άθροισης χρησιμοποιεί κοινό hardware για τις δύο περιπτώσεις.

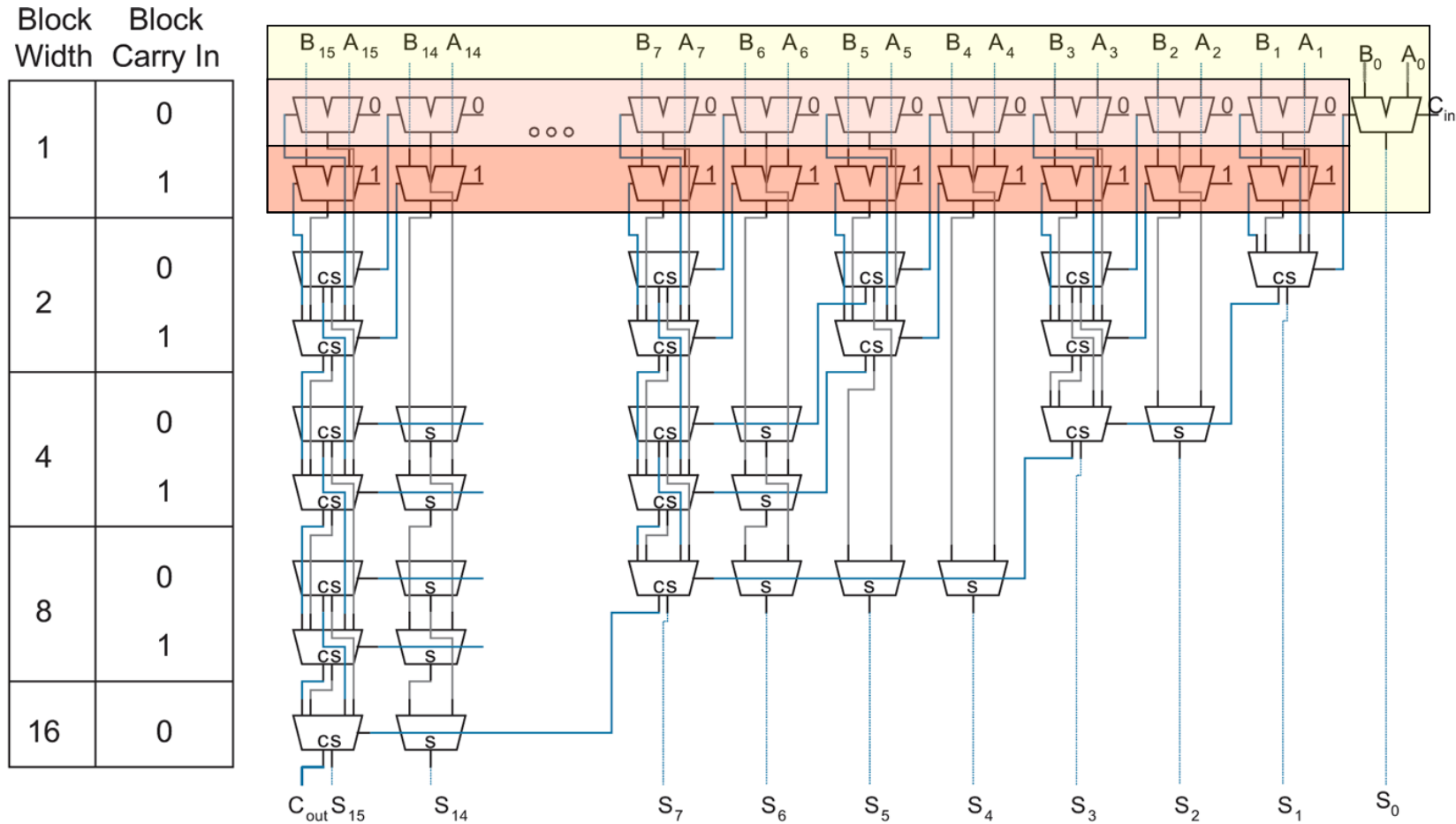
Conditional-Sum Adder (1/7)

➤ Η λειτουργία του στηρίζεται στην λειτουργία του carry select adder

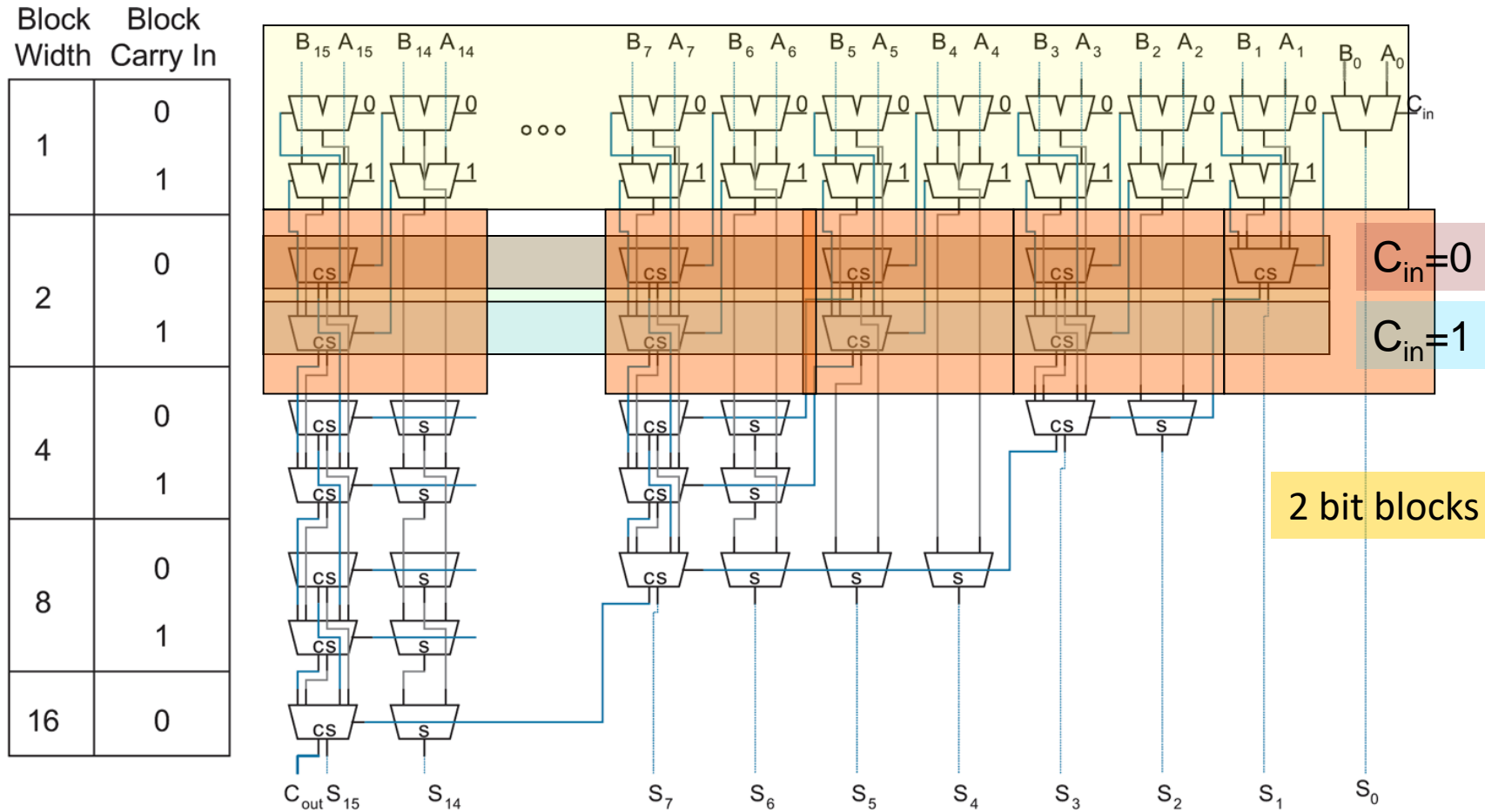

Conditional-Sum Adder (2/7)

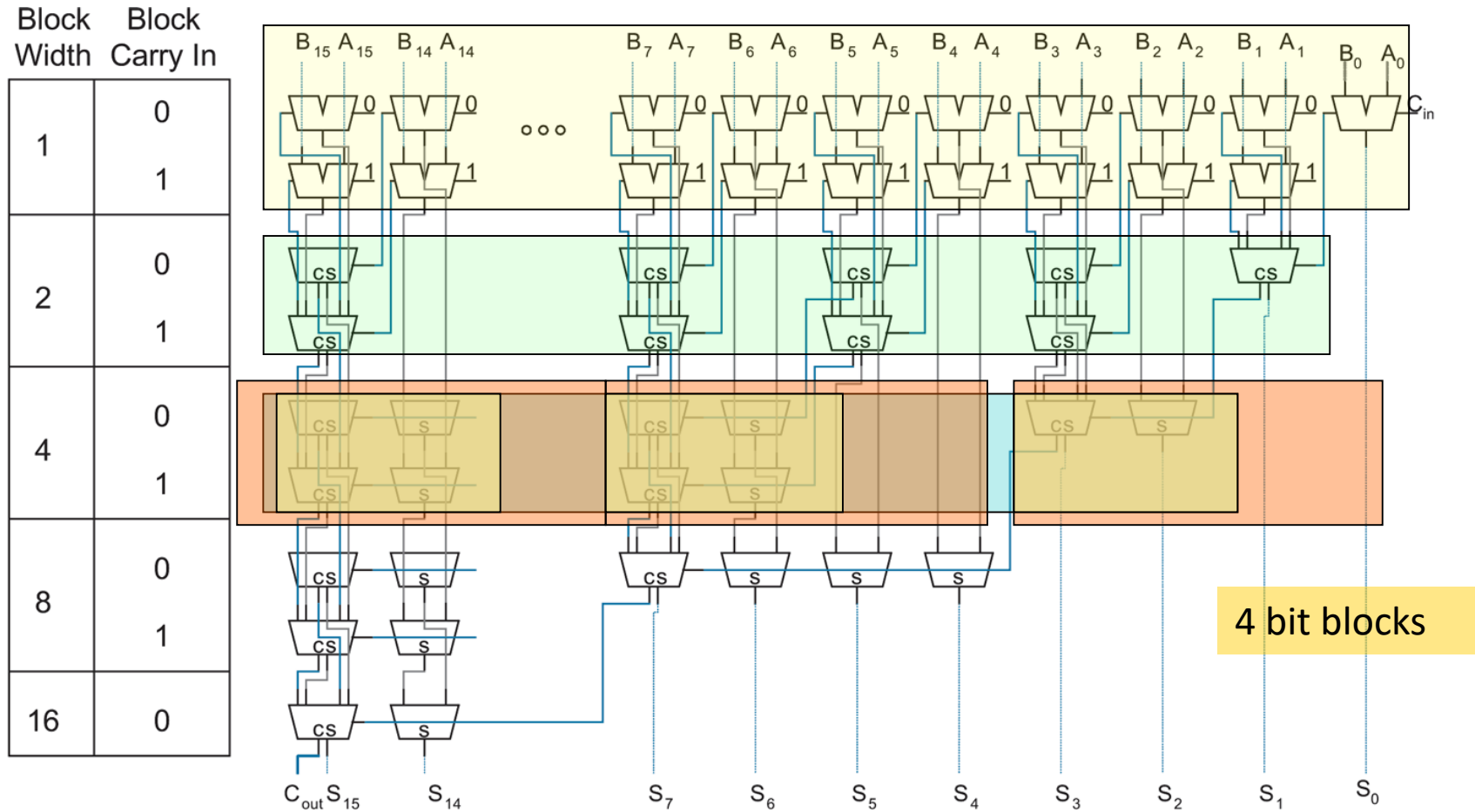
➤ Στις 2 πρώτες γραμμές οι full adders υπολογίζουν το sum και carry-out για κάθε bit υποθέτοντας για carry-in 0 και 1 αντίστοιχα

Conditional-Sum Adder (3/7)

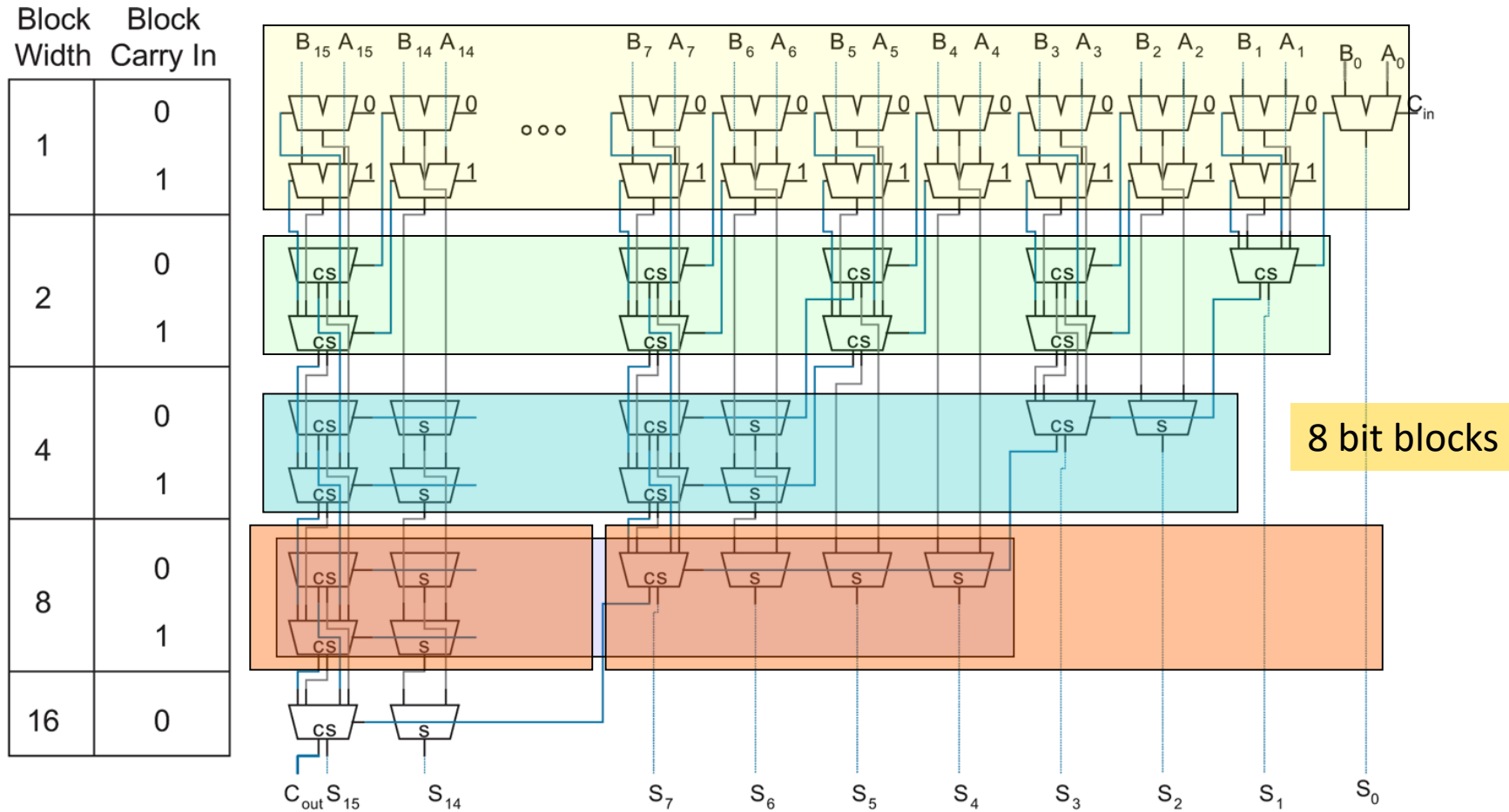
➤ Στις επόμενες 2 γραμμές τα ζεύγη από Multiplexers επιλέγουν το sum και carry-out από το ανώτερο επίπεδο για κάθε block που αποτελείται από 2 bit, υποθέτοντας πάλι για carry-in 0 και 1.

Conditional-Sum Adder (4/7)

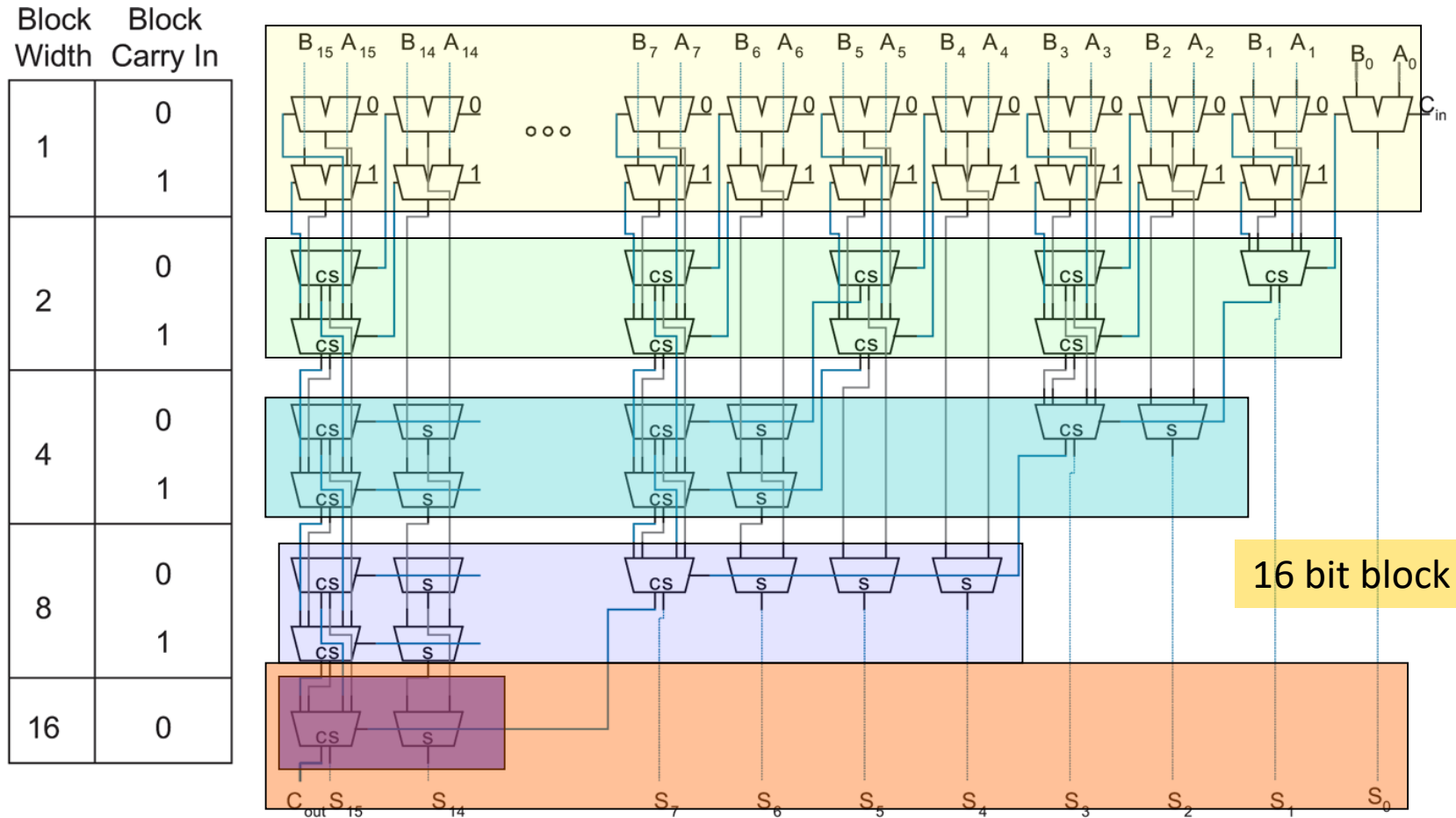
➤ Στις επόμενες 2 γραμμές τα ζεύγη από Multiplexers επιλέγουν το sum και carry-out 2-bits από το προηγούμενο επίπεδο για κάθε 4-bit block

Conditional-Sum Adder (5/7)

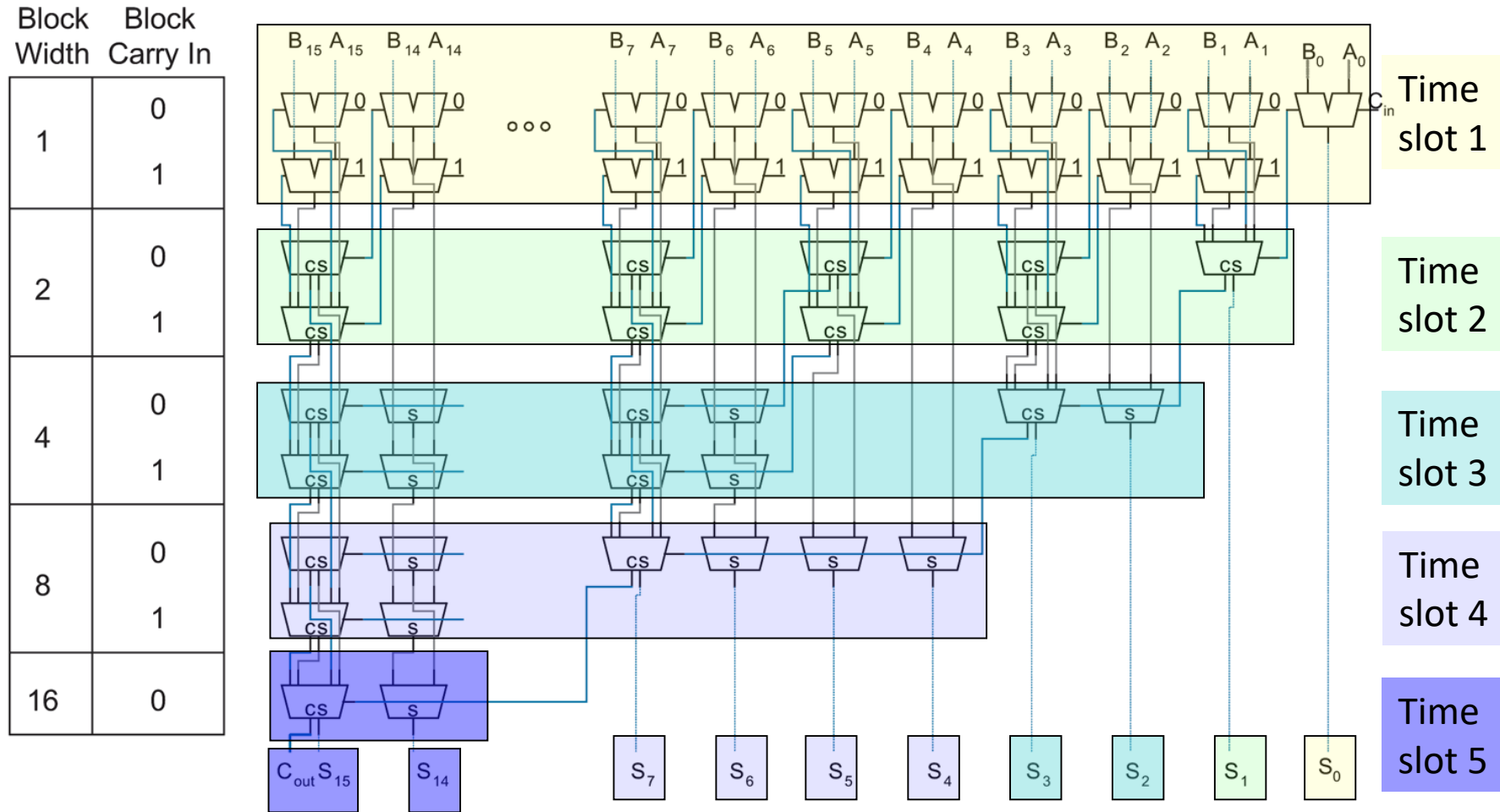
➤ Ομοίως ισχύει και για τα επόμενες 2 γραμμές οι οποίες επιλεγούν sum και carry για block 8-bits

Conditional-Sum Adder (6/7)

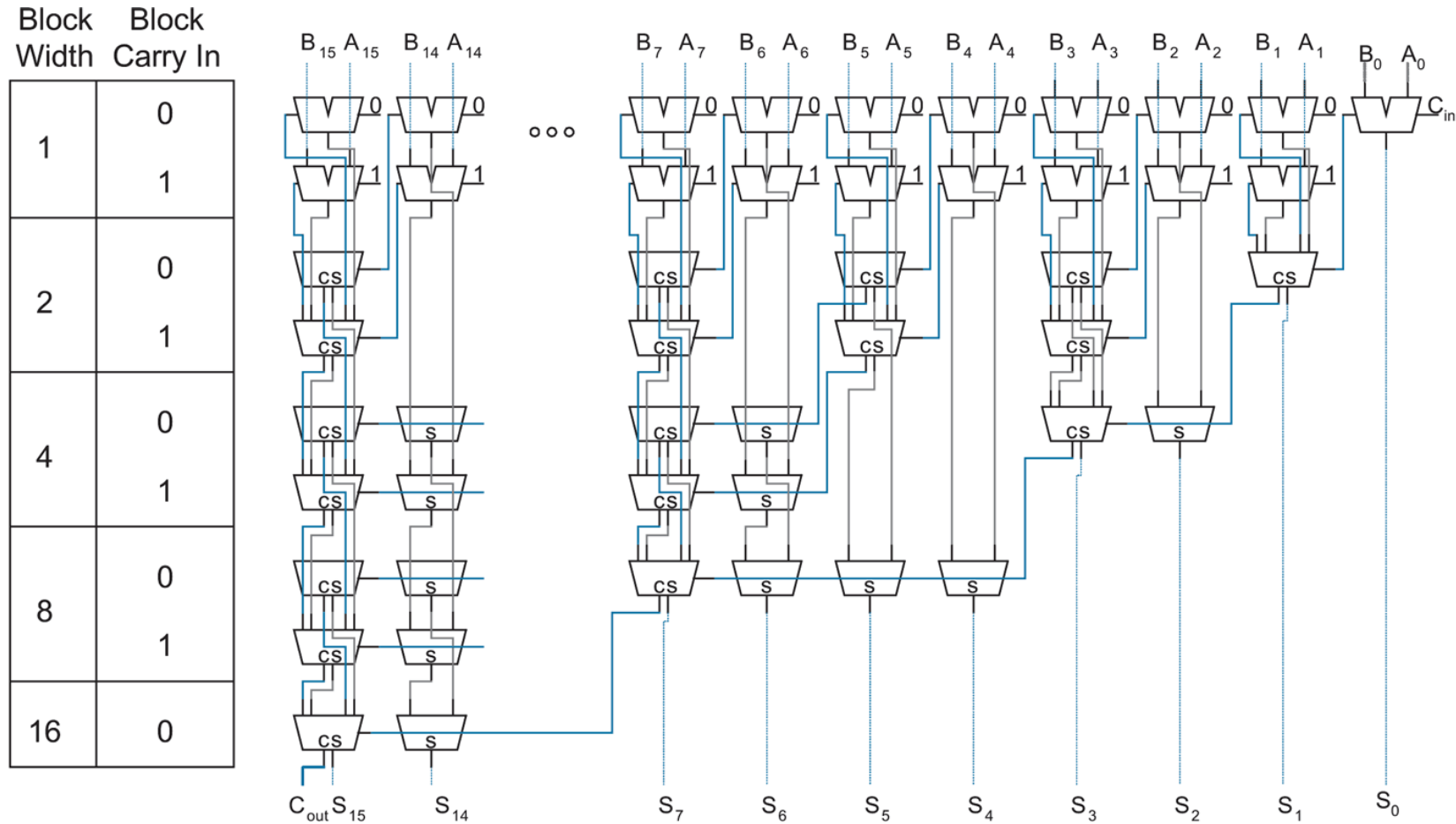
➤ Τέλος η τελευταία γραμμή επιλέγει το τελικό Carry-out και το sum για block 16-bit.

Conditional-Sum Adder (7/7)

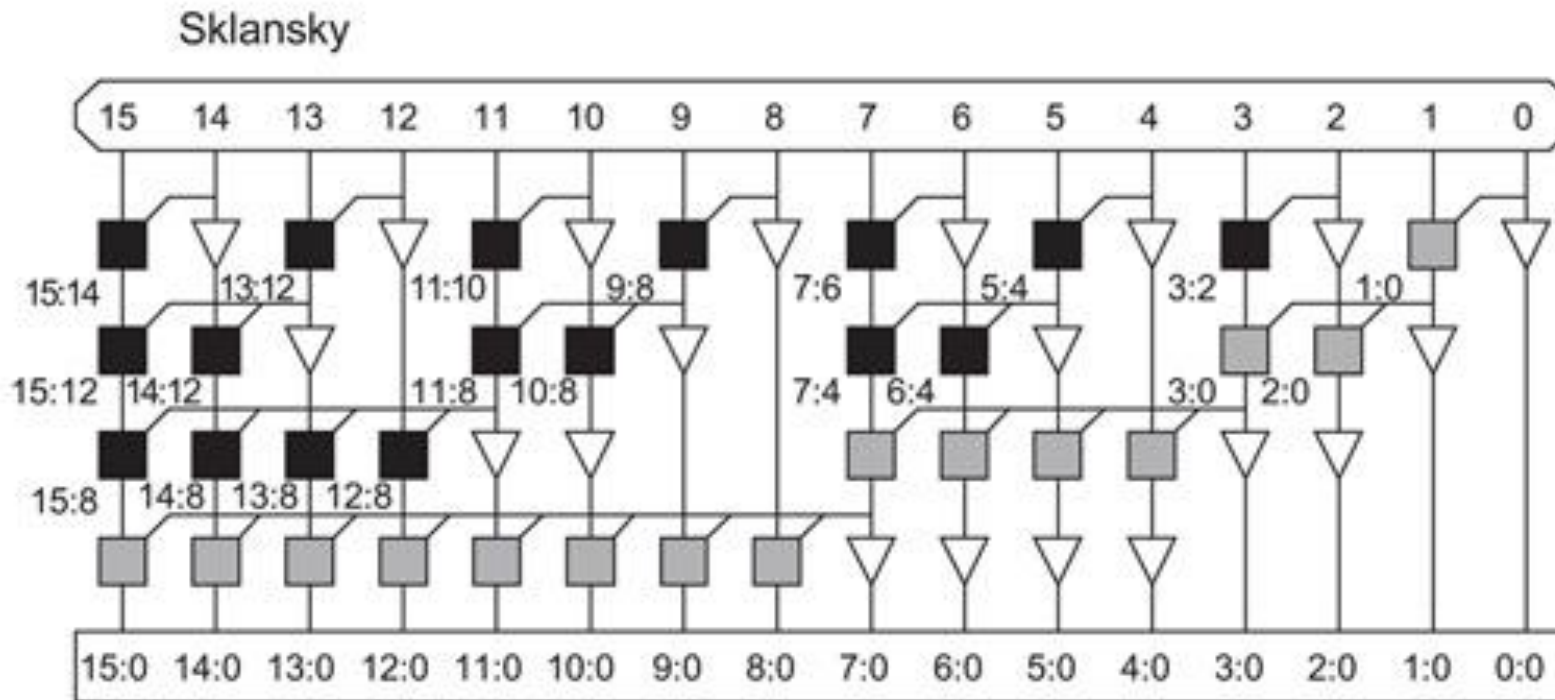
O carry select adder υπολογίζει το άθροισμα 2 16-bit αριθμών σε **7 times slots** ([click for details](#)) ενώ ο conditional sum adder σε **5 times slots**

Conditional-Sum Adder

Ο conditional sum adder περιέχει **$2N$ full adders** και **$2N \log_2 N$ multiplexers**

Conditional-Sum Adder- Βελτιώσεις

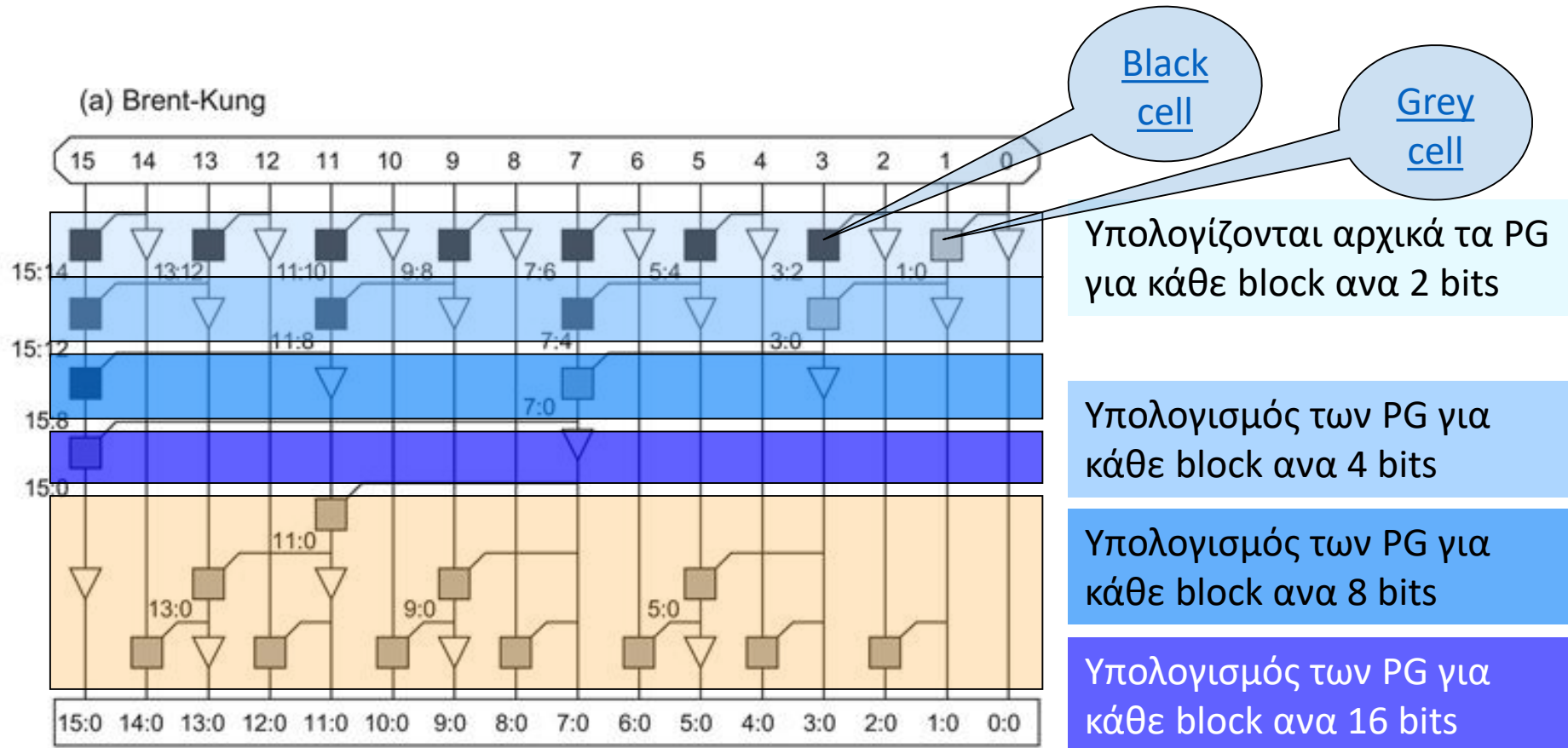
- Όπως με τον carry-select adder έτσι και ο Conditional Sum Adder μπορεί να βελτιωθεί υπολογίζοντας το sum με XORs και αντικαθιστώντας τους multiplexers με AND-OR πύλες.
- Αυτό μας οδηγεί σε Sklansky tree adder (αναλύεται παρακάτω)

Tree Adders

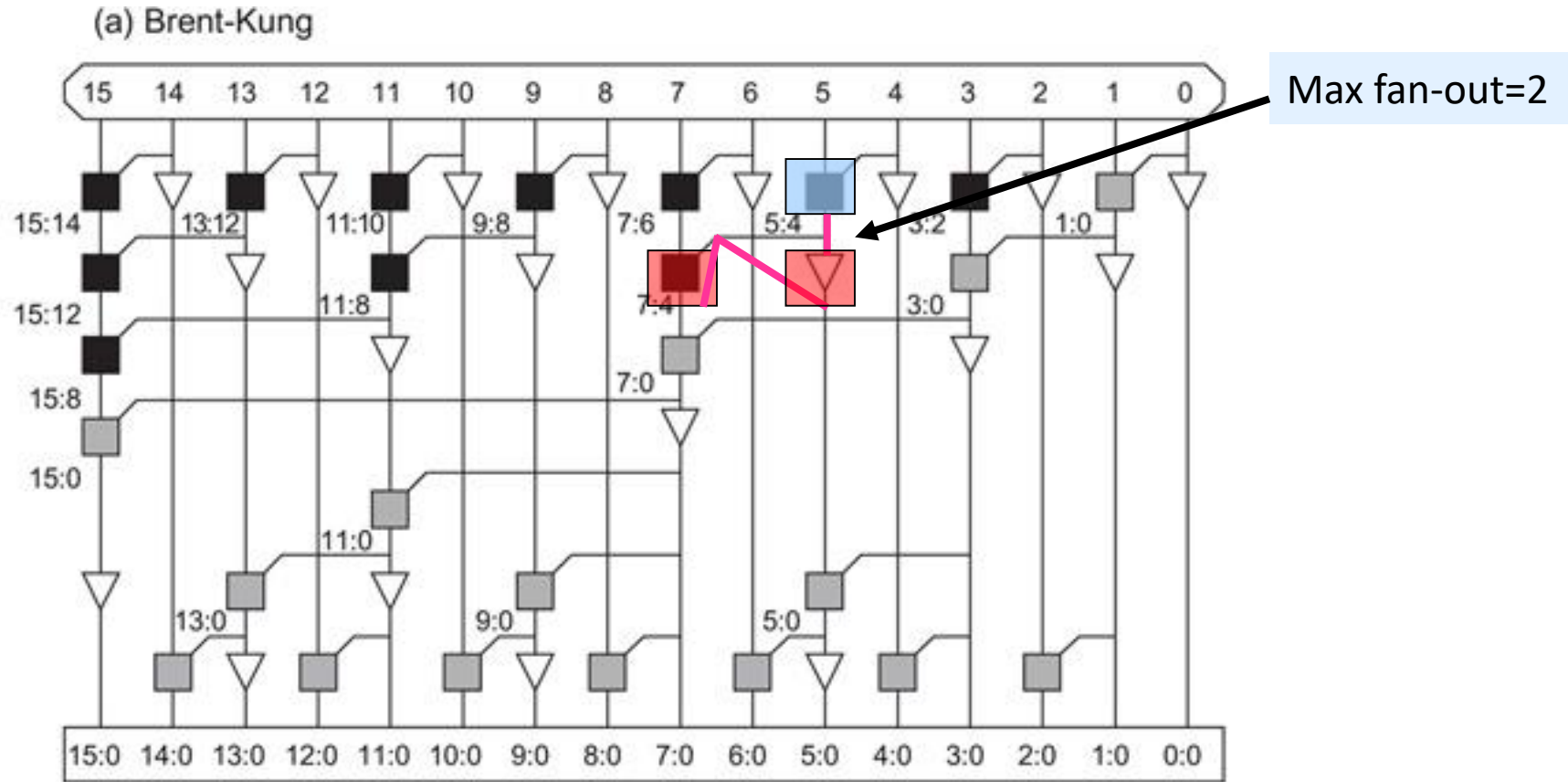
- Για τους αθροιστές μεγάλου μήκους ($N > 16$ bits), η καθυστέρηση εξαρτάται από την καθυστέρηση του διάδοσης του κρατούμενου διαμέσου των σταδίων πρόβλεψης
- Μπορεί να κατασκευαστεί ένα πολυεπίπεδο δένδρο δομών πρόβλεψης => η καθυστέρηση διάδοσης του κρατούμενου να είναι $\log N$
- Τέτοιοι αθροιστές αναφέρονται συνήθως ως *αθροιστές δένδρου*
- Υπάρχουν πολλοί τρόποι κατασκευής του δένδρου πρόβλεψης με συμβιβασμούς ανάμεσα στο
  - πλήθος των επιπέδων λογικής
  - πλήθος των λογικών πυλών
  - μέγιστο βαθμό οδήγησης εξόδου κάθε πύλης και
  - ποσότητα καλωδίωσης μεταξύ των σταδίων
- Τρία θεμελιώδη δένδρα είναι οι αρχιτεκτονικές: **Brent-Kung, Sklansky και Kogge-Stone**

Brent Kung (1/3)

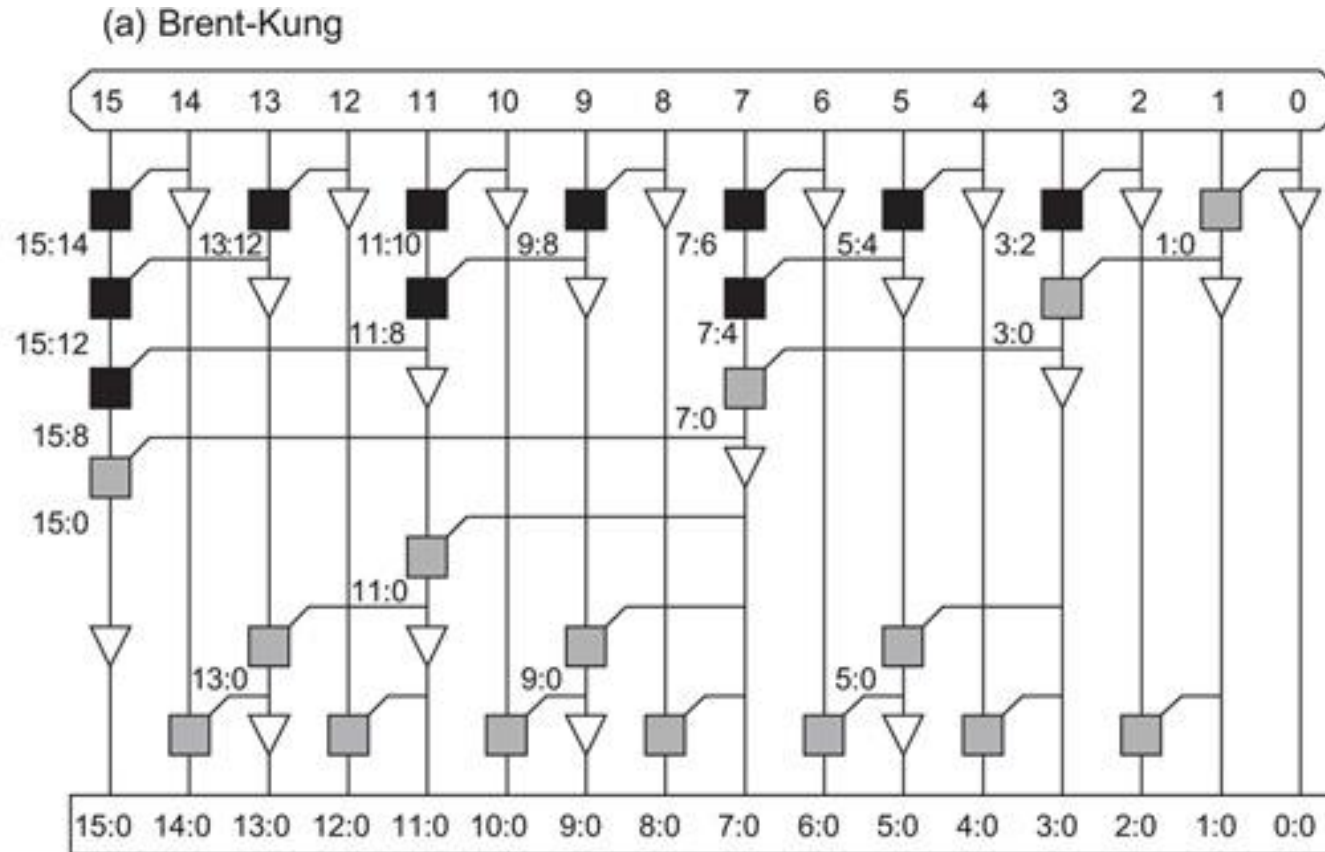

Υπολογισμός σε μορφή δέντρου των απαραίτητων G των ενδιάμεσων bit για το τελικό αποτέλεσμα

Brent Kung (2/3)

Brent Kung (3/3)

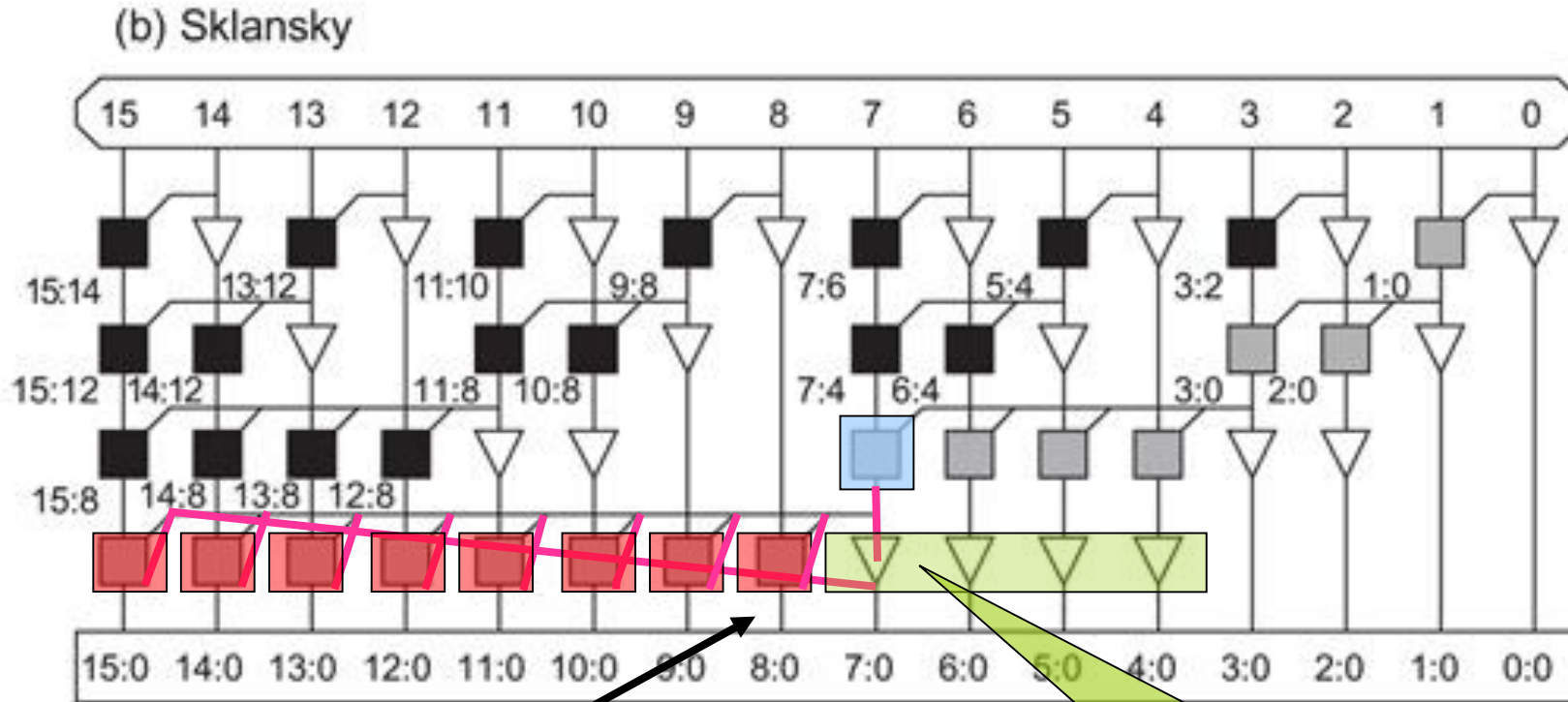
➤ Δεν καταλαμβάνει μεγάλη επιφάνεια

➤ Δεν έχει πρόβλημα πυκνότητας καλωδίων

➤ Απαιτεί $2\log_2 N - 1$ επίπεδα για τον τελικό υπολογισμό – δεν είναι η καλύτερη επιλογή για την καθυστέρηση

Sklansky (2/4)

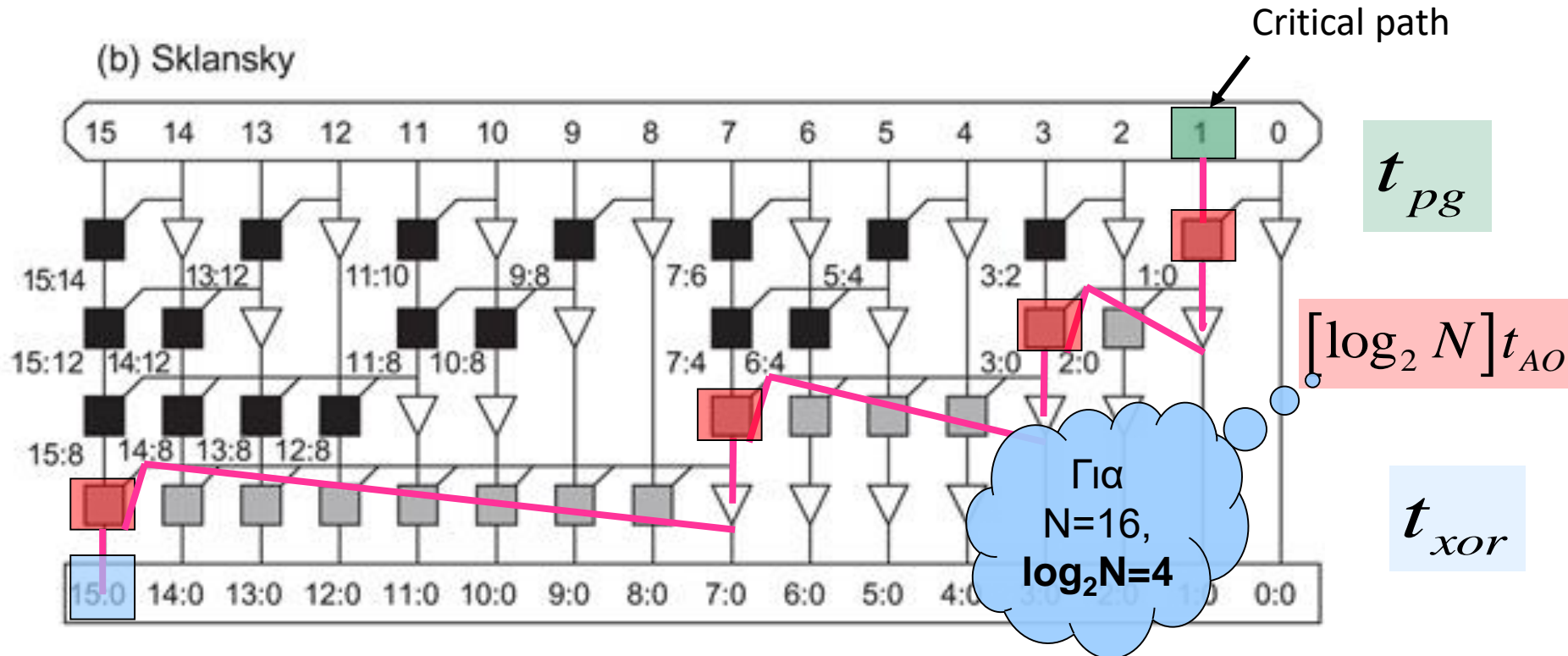

Max fan-out=8

Ο βαθμός οδήγησης εξόδου x2 σε κάθε στάδιο [8, 4, 2, 1]

Χρήση Buffers λόγω μεγάλου fan-out. Αλλιώς θα έχει μεγάλη καθυστέρηση

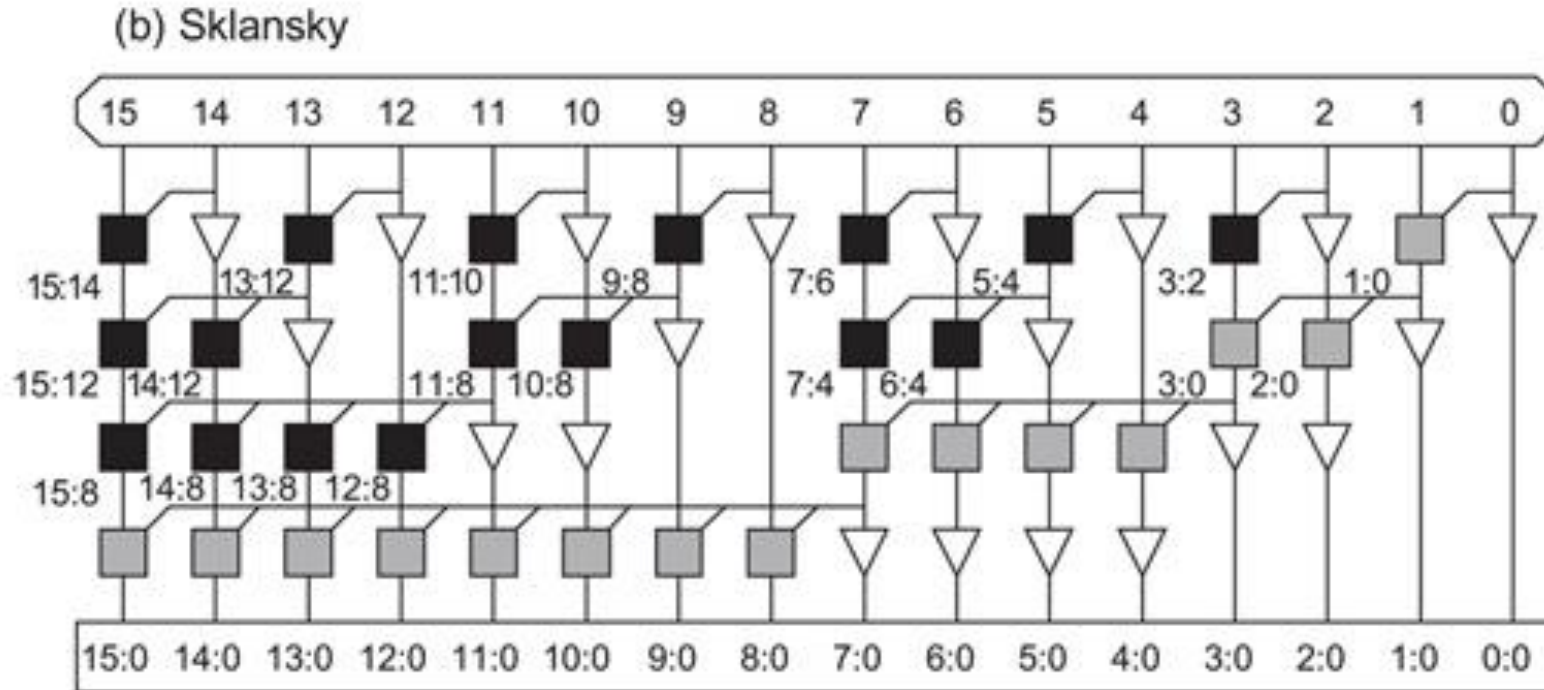
Sklansky (3/4)

Critical path delay του Sklansky (ισχύει και για [Kogge-Stone tree adder](#)):

$$t_{tree} = t_{pg} + [\log_2 N] t_{AO} + t_{xor}$$

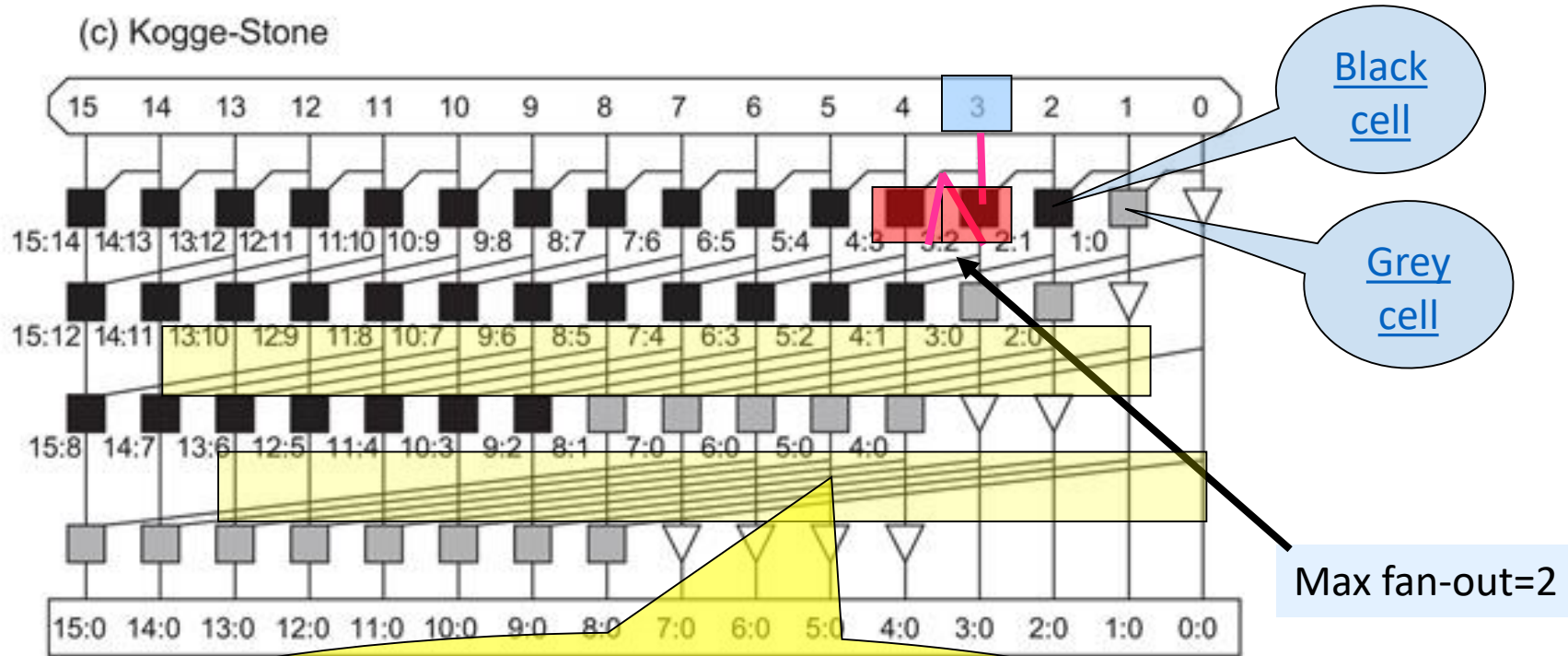
Sklansky (4/4)

- Απαιτεί $\log_2 N$ επίπεδα για τον τελικό υπολογισμό (μικρότερο delay από τον Brent-Kung)
- Καταλαμβάνει μεγαλύτερη επιφάνεια σε σχέση με τον Brent-Kung
- Δεν έχει πρόβλημα πυκνότητας καλωδίων

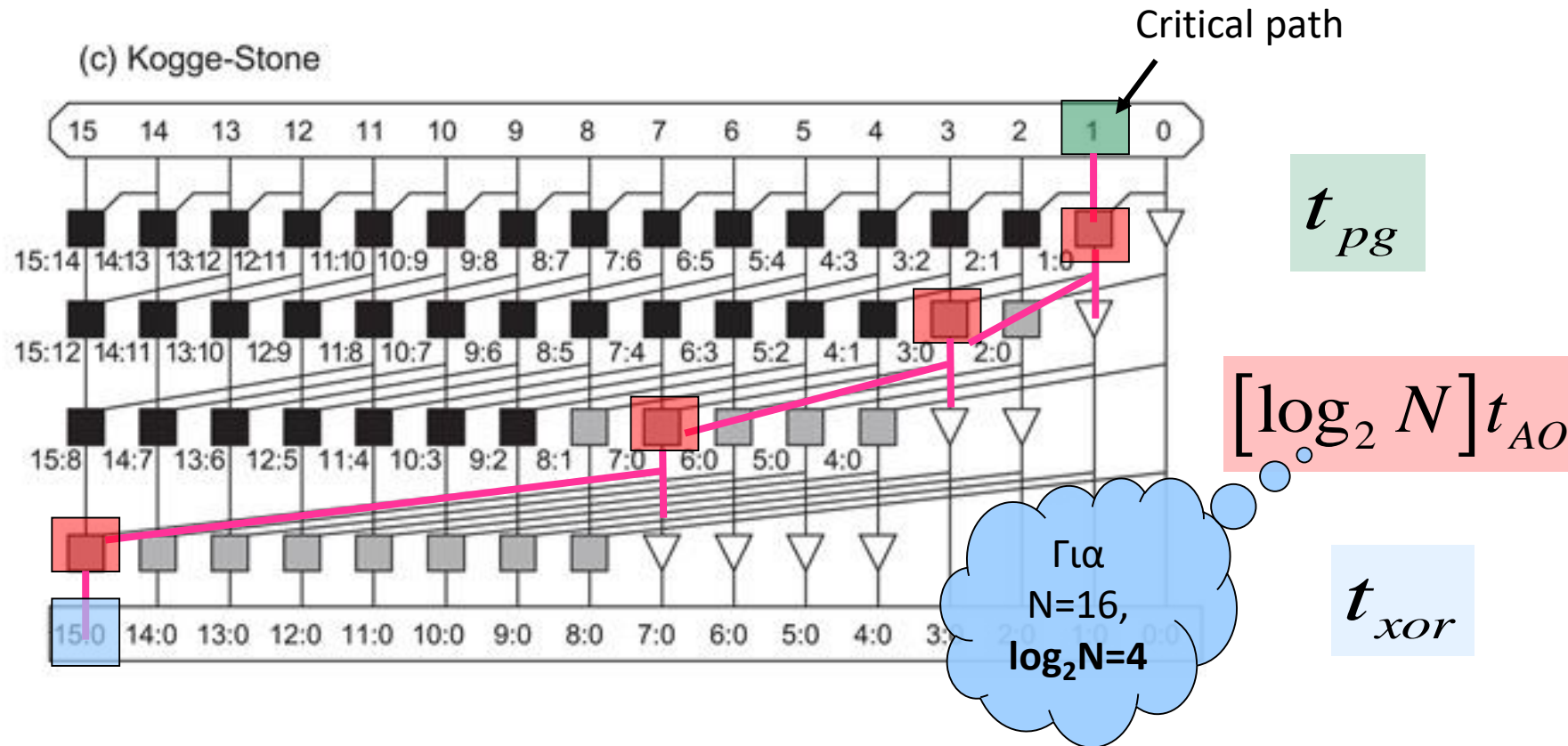
Kogge-Stone (1/3)

Με αντίστοιχο κόστος τη **μεγάλη πυκνότητα των καλωδίων** για τα οποία πρέπει να ευρεθούν διαδρομές (πρόβλημα)

Μειώνει το max fan-out σε 2 (μία από τις διαδρομές με max fan-out)

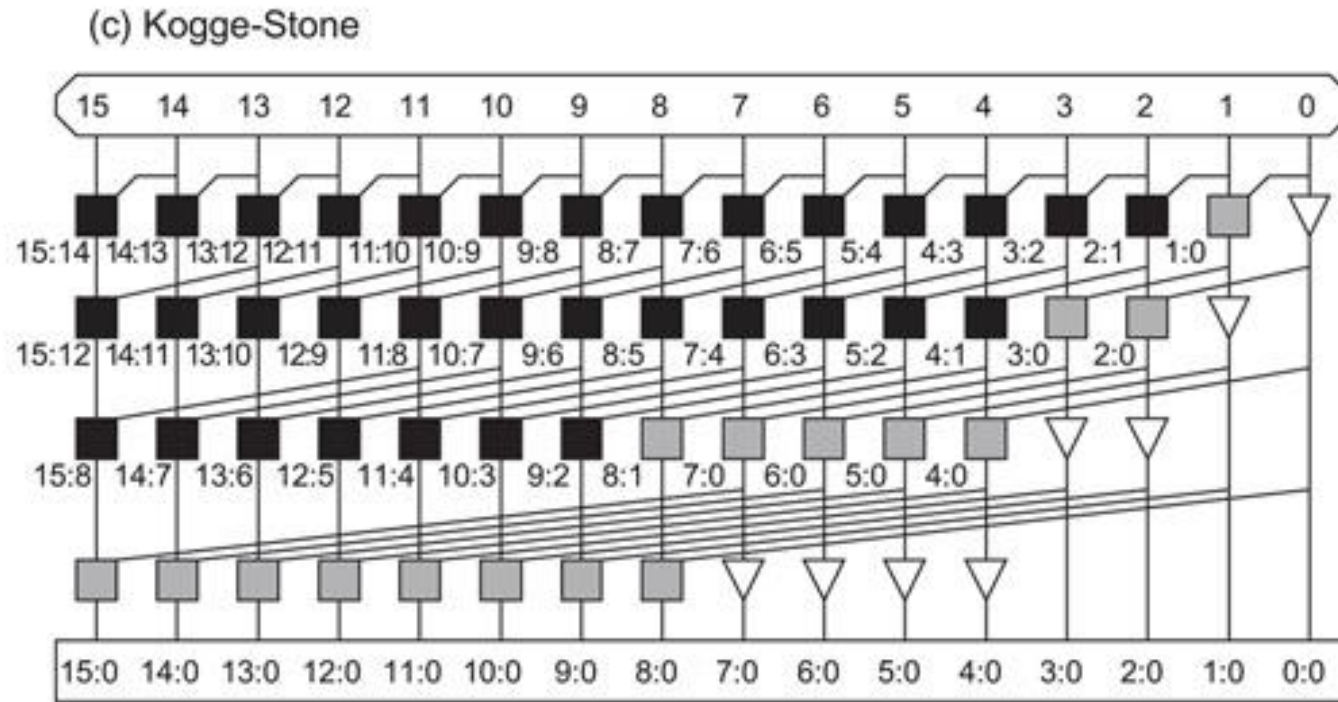
Kogge-Stone (2/3)

Critical path delay του Kogge-Stone tree adder (ισχύει και για [Slansky](#)):

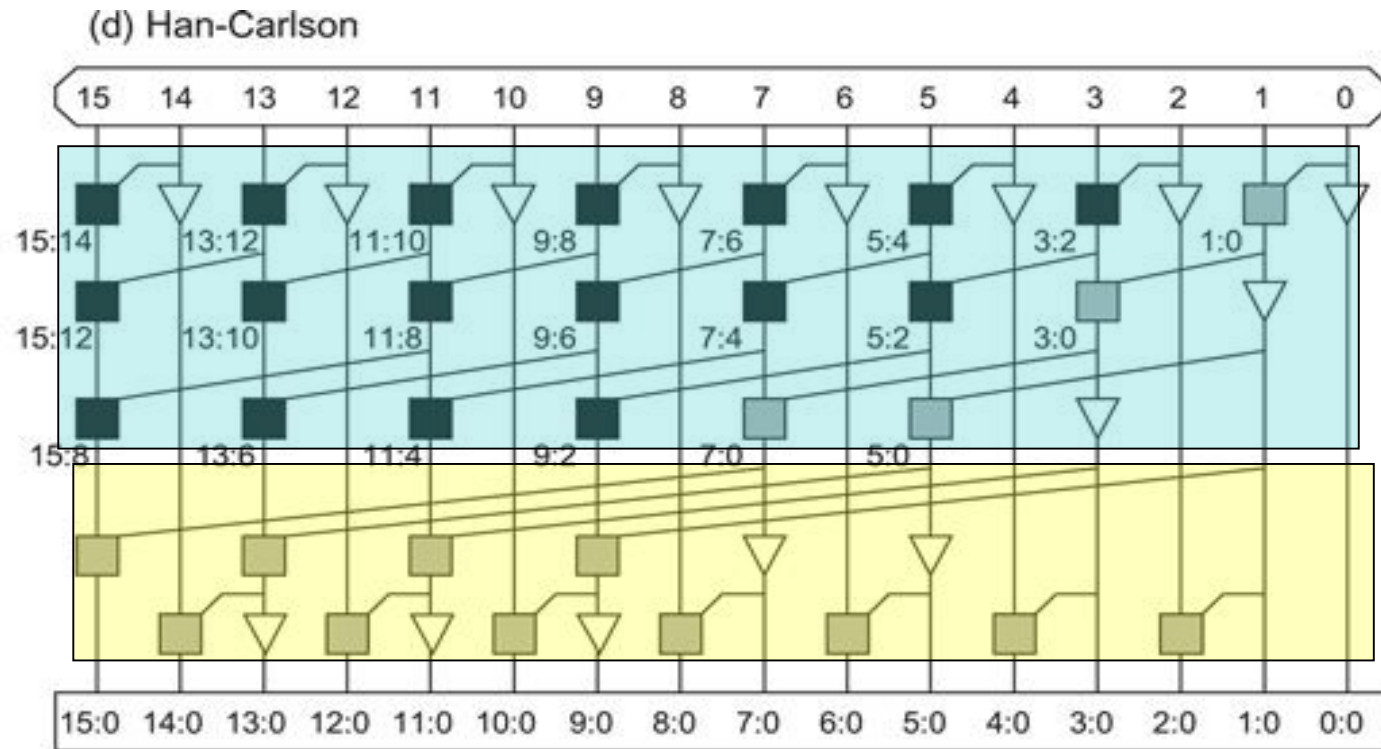
$$t_{tree} = t_{pg} + [\log_2 N] t_{AO} + t_{xor}$$

Kogge-Stone (3/3)

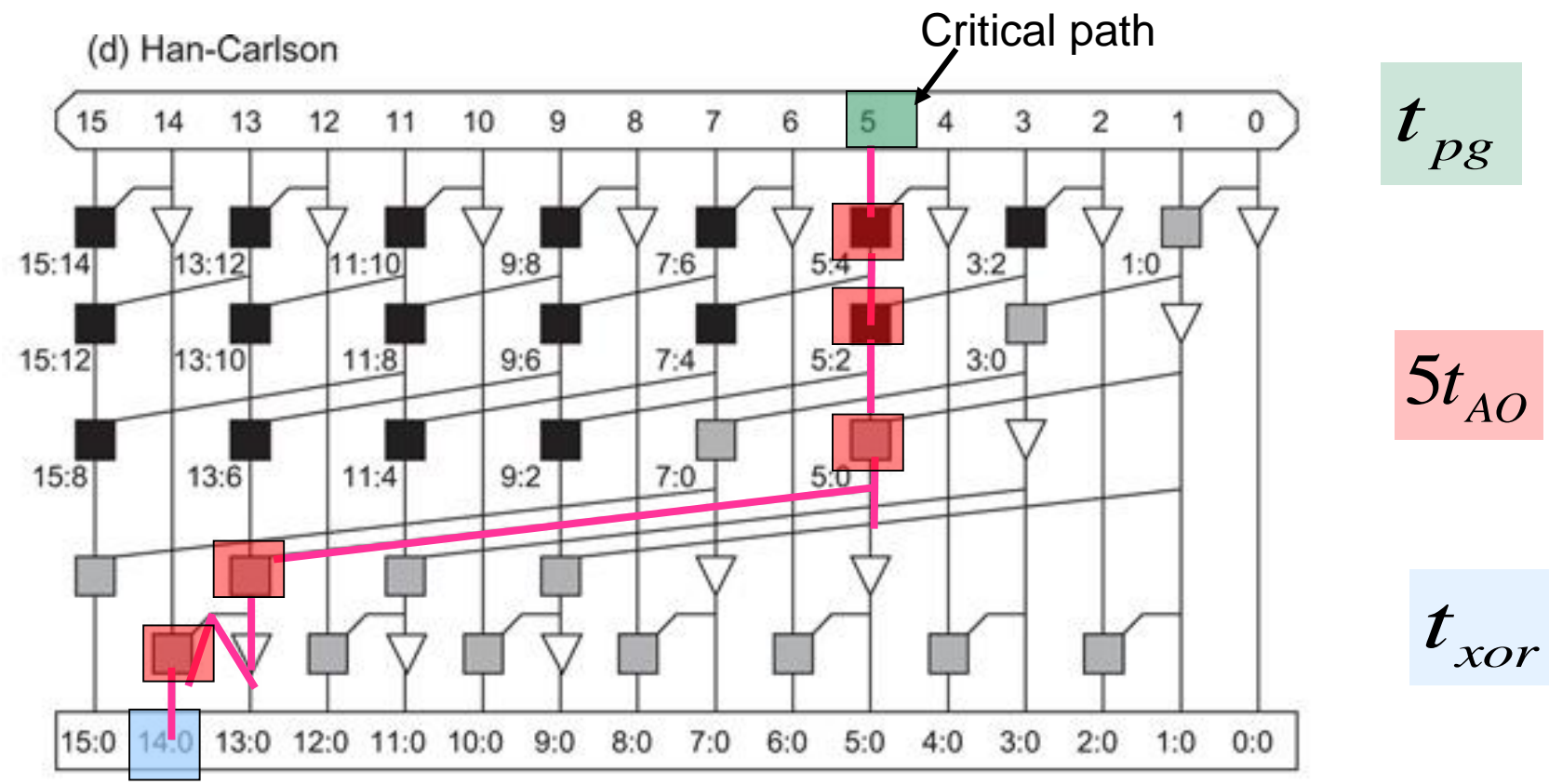
- Απαιτεί $\log_2 N$ επίπεδα για τον τελικό υπολογισμό
- Καταλαμβάνει μεγάλη επιφάνεια (μεγάλος αριθμός από black cells)
- Έχει μεγάλο αριθμό καλωδίων για τα οποία πρέπει να ευρεθούν διαδρομές (πρόβλημα)

Han – Carlson (1/4)

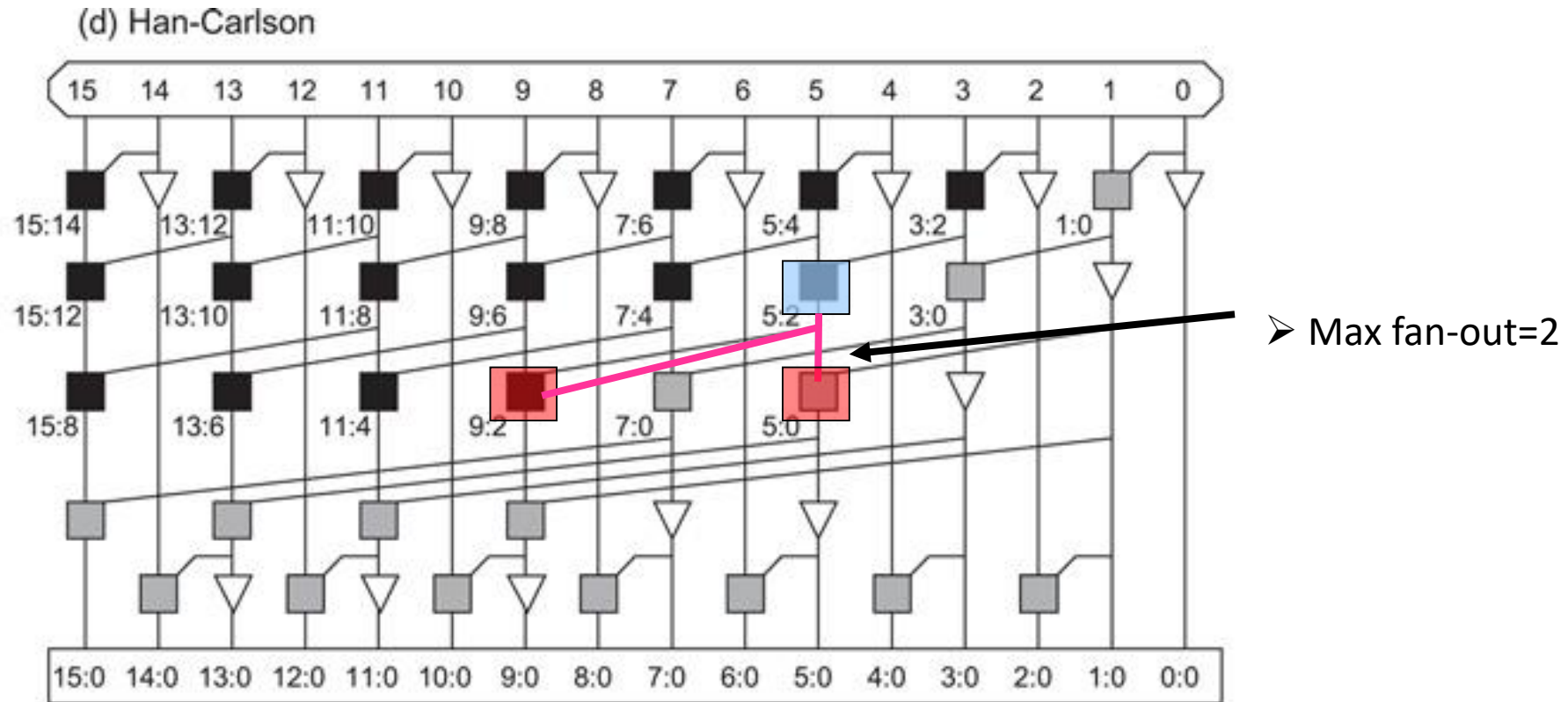

- Οι Han-Carlson trees είναι μία οικογένεια από δίκτυα μεταξύ Kogge-Stone και Brent-Kung
- Στο διάγραμμα χρησιμοποιεί την τεχνική Brent-Kung
- Μείωση επιπέδων με χρήση τεχνικής (μακριών καλωδίων) του Kogge-Stone

Han – Carlson (2/4)

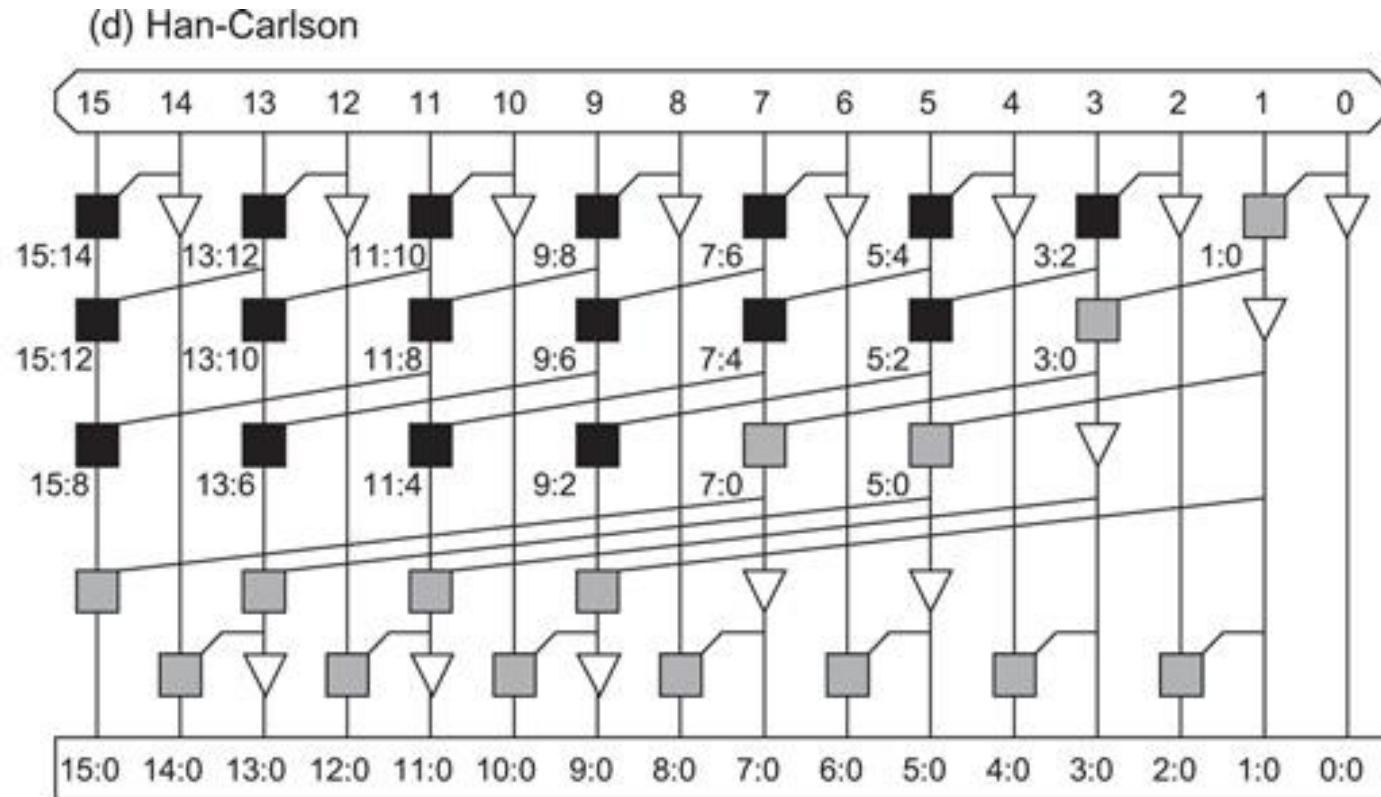

Han – Carlson (3/4)

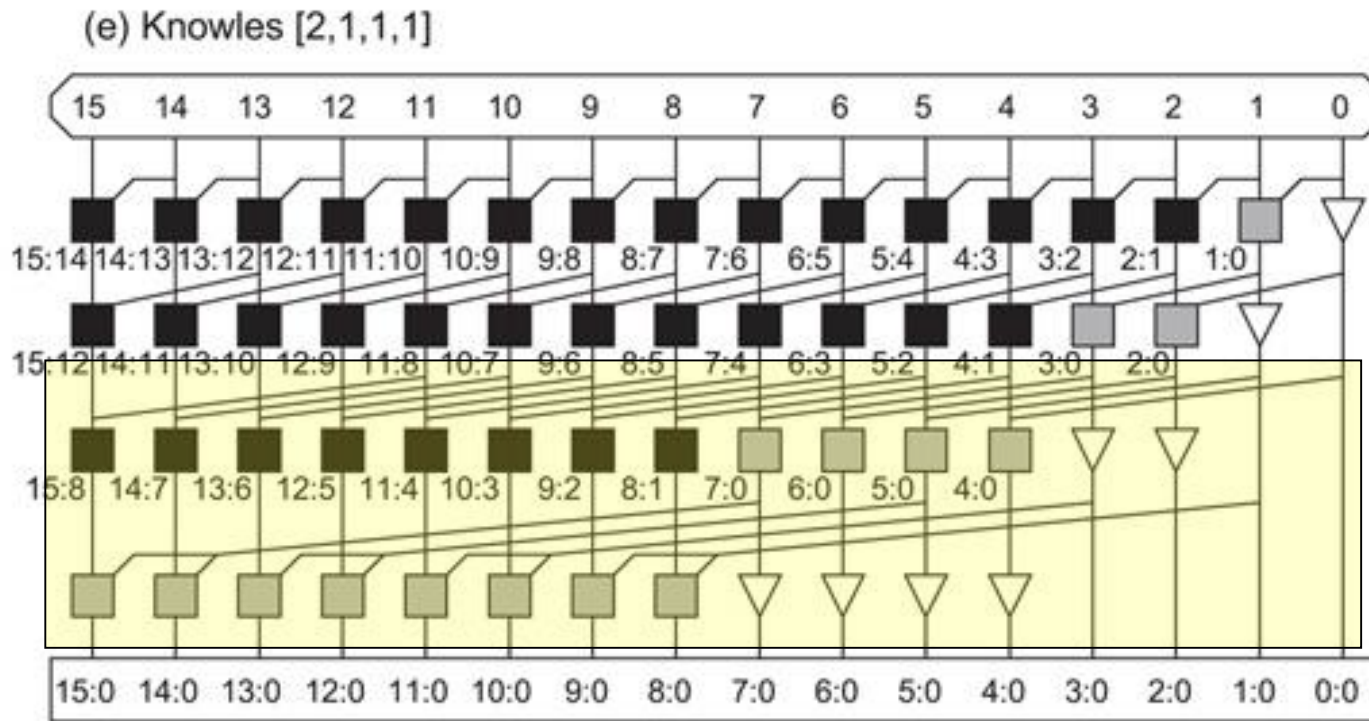
➤ Μία από τις διαδρομές με max fan-out

Han – Carlson (4/4)

- Έχει ικανοποιητική καθυστέρηση
- Δεν καταλαμβάνει μεγάλη επιφάνεια (αριθμός πυλών)
- Δεν έχει μεγάλη πυκνότητα καλωδίων

Knowles (1/4)

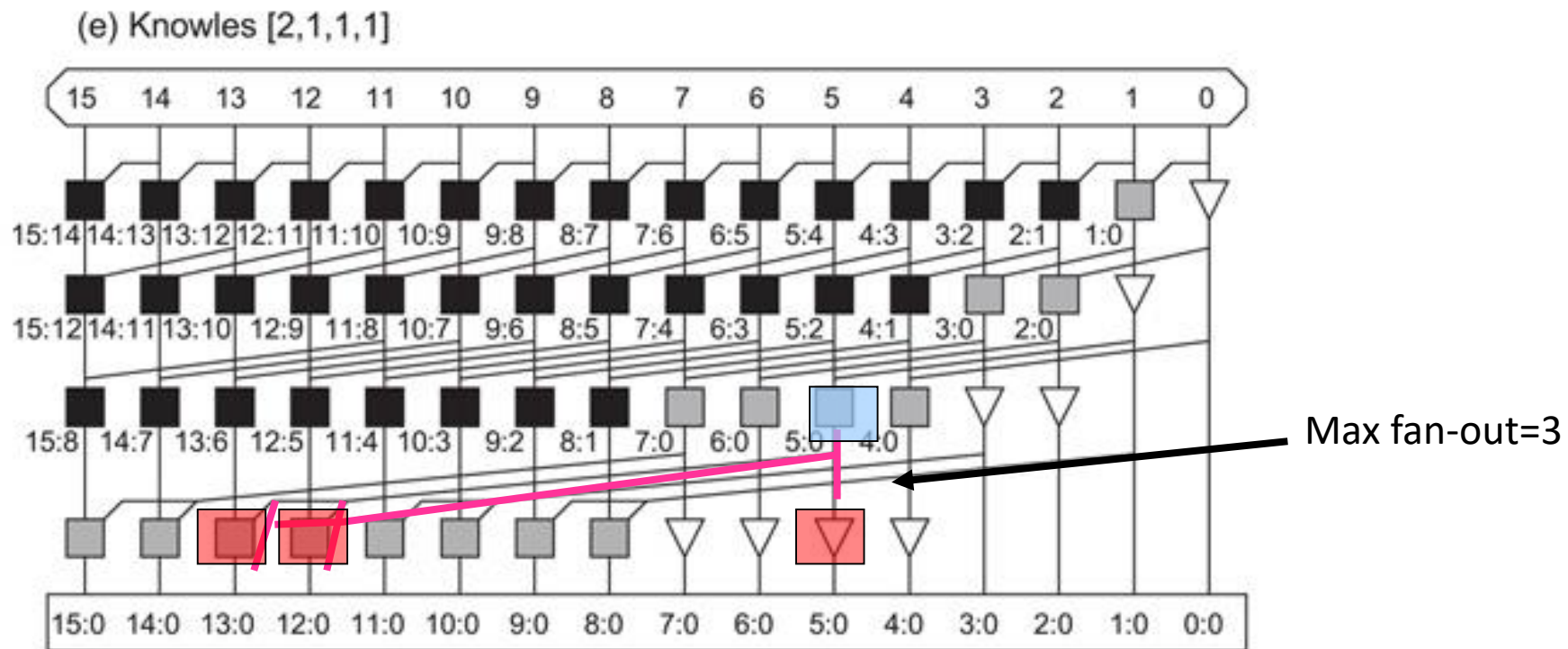

➤ Είναι συνδυασμός Kogge-Stone και Slansky.

➤ Το πρόβλημα του μεγάλου [fan-out που παρουσιάζει ο Slansky](#) επιλύεται με τη μέθοδο [\(μεγάλων καλωδίων\) Kogge-Stone](#)

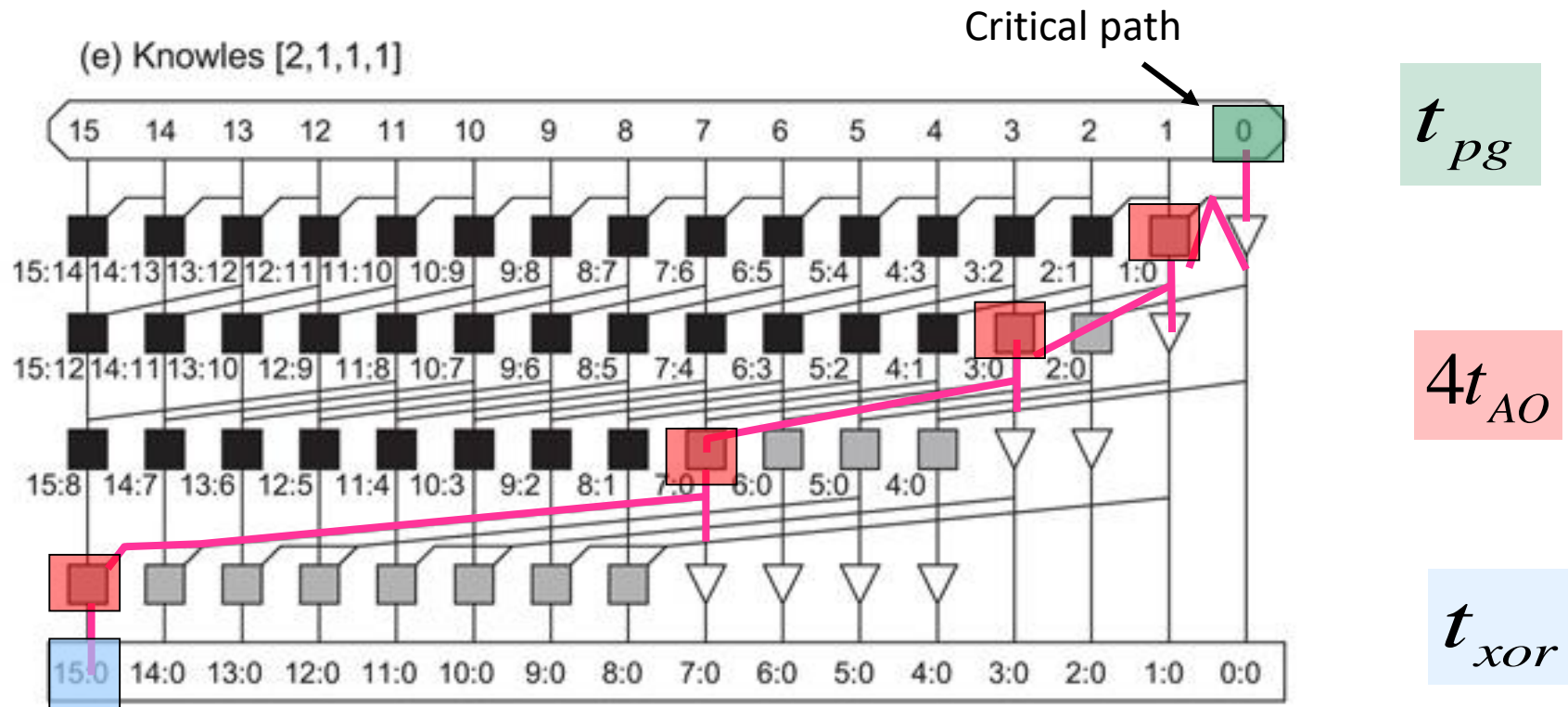

Knowles (2/4)

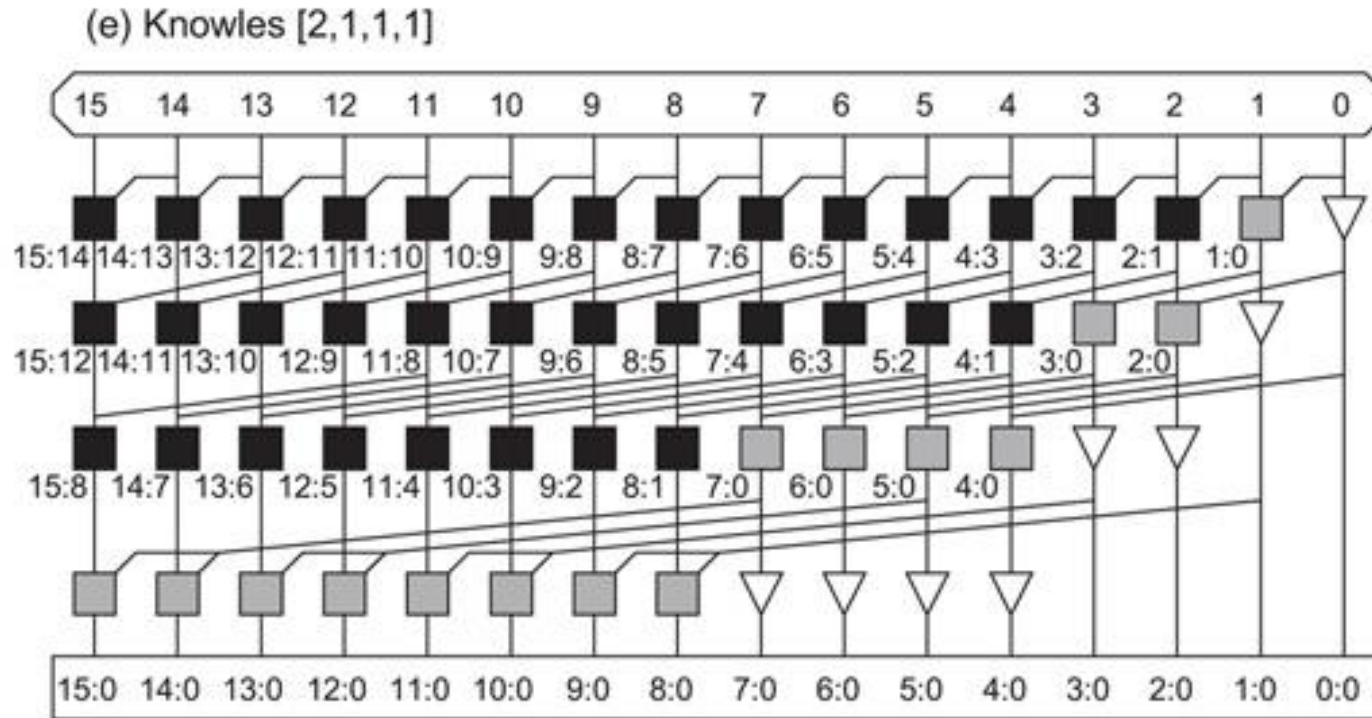
Μία από τις διαδρομές με max fan-out

Knowles (3/4)

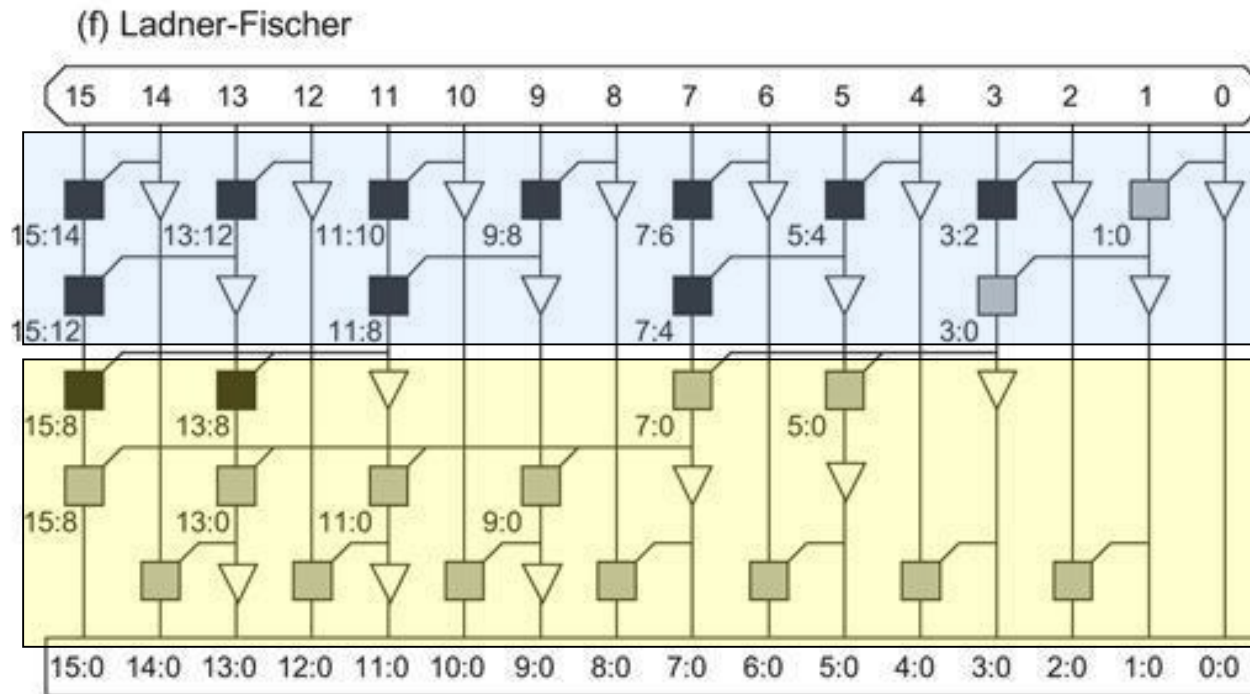
Μία από τις διαδρομές με την μέγιστη καθυστέρηση

Knowles (4/4)

- Απαιτεί $\log_2 N$ επίπεδα για τον τελικό υπολογισμό (η μικρότερη καθυστέρηση)
- Καταλαμβάνει μεγάλη επιφάνεια (αριθμός πυλών)
- Δεν έχει μεγάλο πρόβλημα πυκνότητας καλωδίων

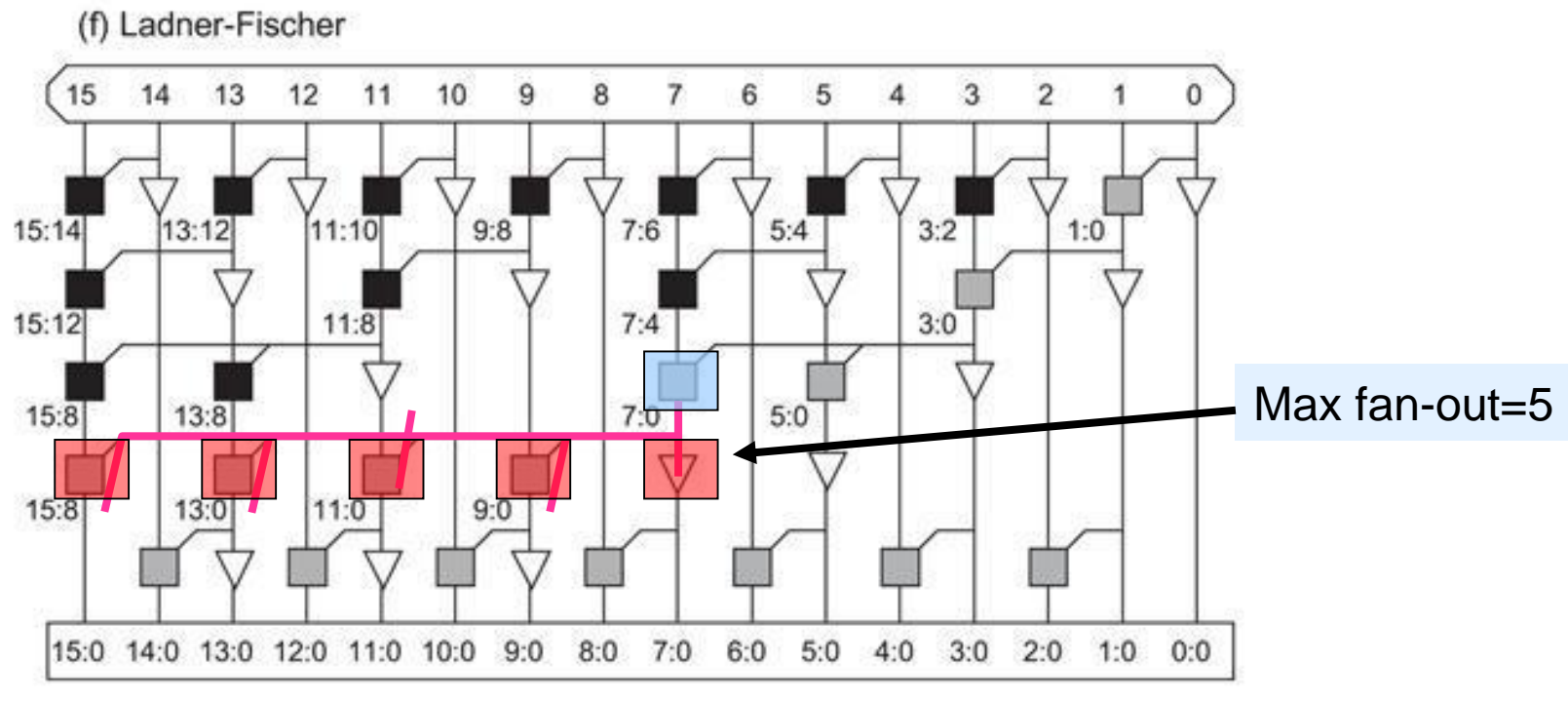
Lander – Fischer (1/4)

➤ Οι Ladner-Fischer trees είναι οικογένεια δικτύων μεταξύ [Slansky](#) και [Brent-Kung](#)

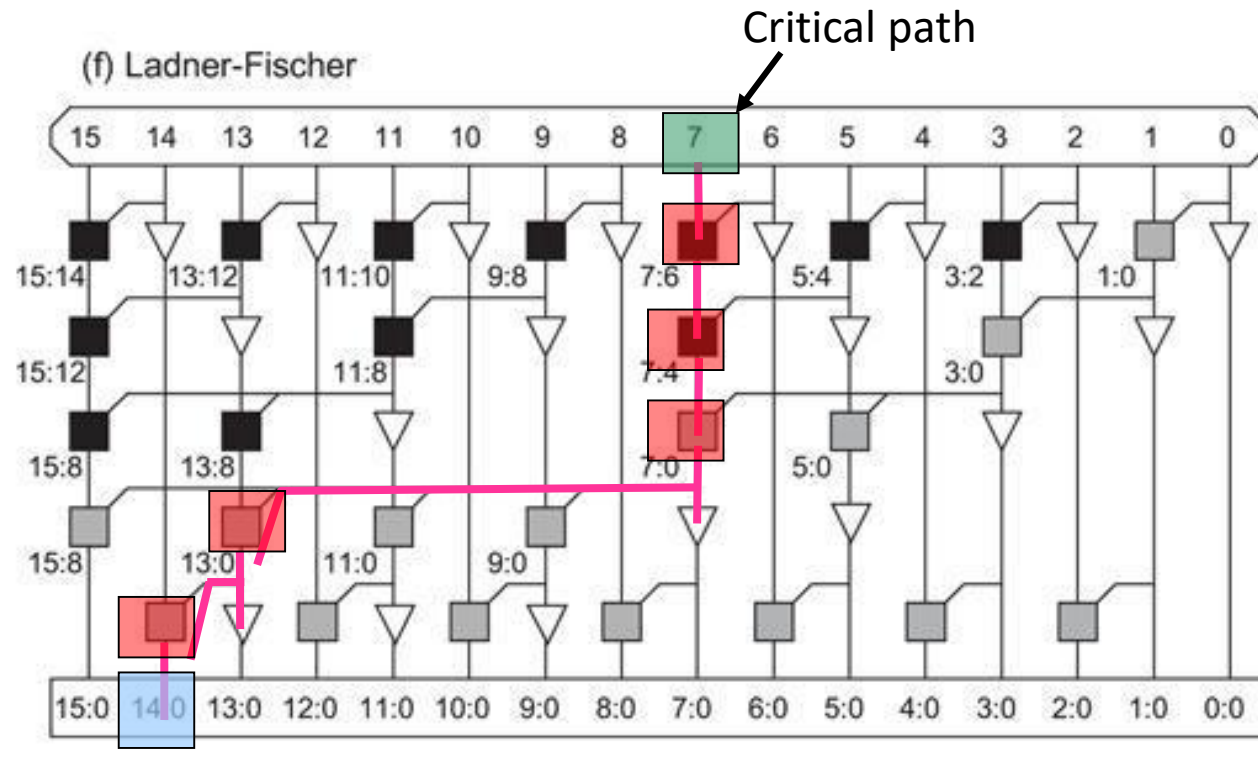
- Αρχικά γίνονται οι υπολογισμοί όπως στους Brent-Kung trees
- Ενώ οι υπόλοιποι υπολογισμοί γίνονται με τη μέθοδο των Slansky trees

Lander – Fischer (2/4)

Η διαδρομή με max fan-out

Lander – Fischer (3/4)

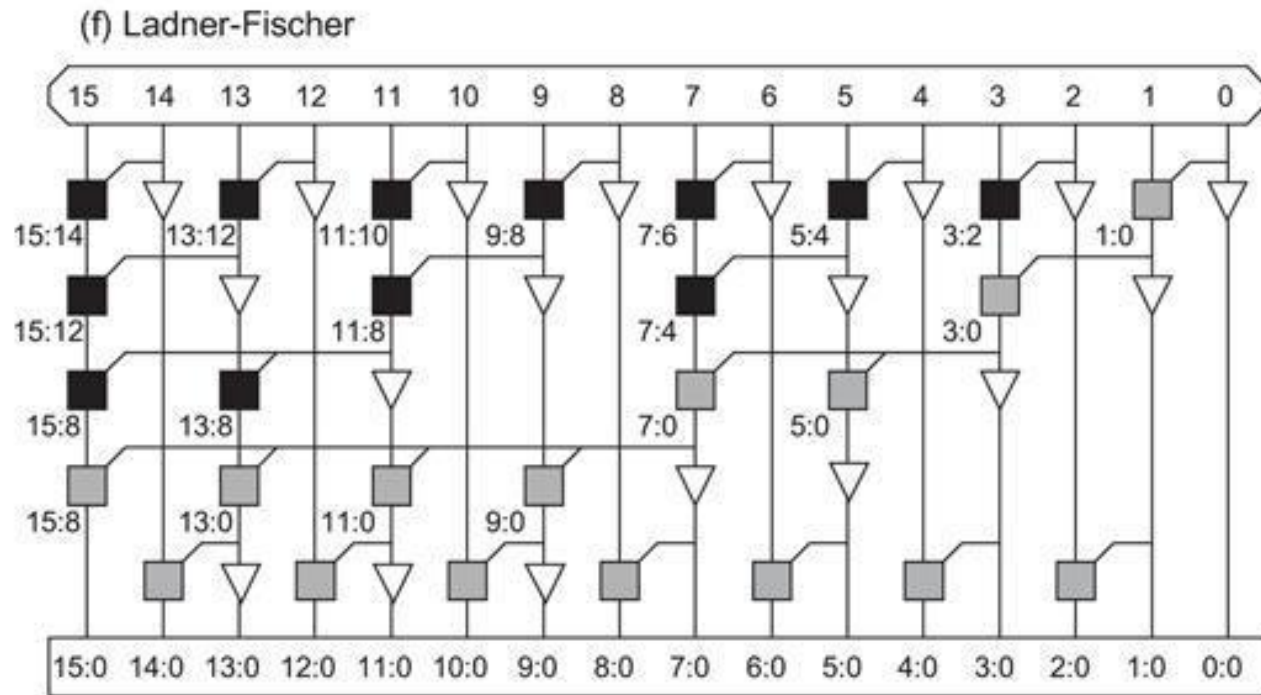

$$t_{pg}$$

$$5t_{AO}$$

$$t_{xor}$$

Lander – Fischer (4/4)

- Απαιτεί $2\log_2 N - 1$ επίπεδα για τον τελικό υπολογισμό (όχι τόσο καλή καθυστέρηση)
- Καταλαμβάνει πολύ μικρή επιφάνεια
- Δεν έχει πρόβλημα πυκνότητας καλωδίων

Ομαδοποίηση tree adders (1/2)

Θέτοντας $L = \log_2 N$ γίνεται η περιγραφή του κάθε tree με 3 μεταβλητές:

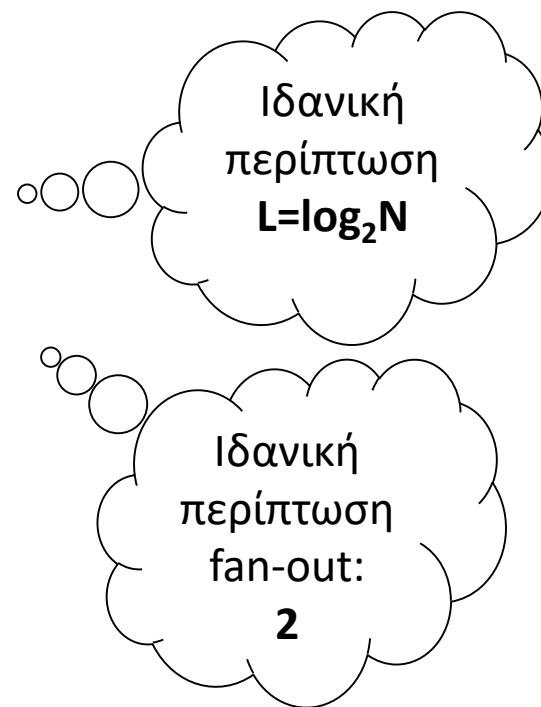
(l, f, t) στο σύνολο $[0, L-1]$

Αντιστοίχιση χαρακτηριστικών με μεταβλητές:

● Λογικά επίπεδα: $L + 1$

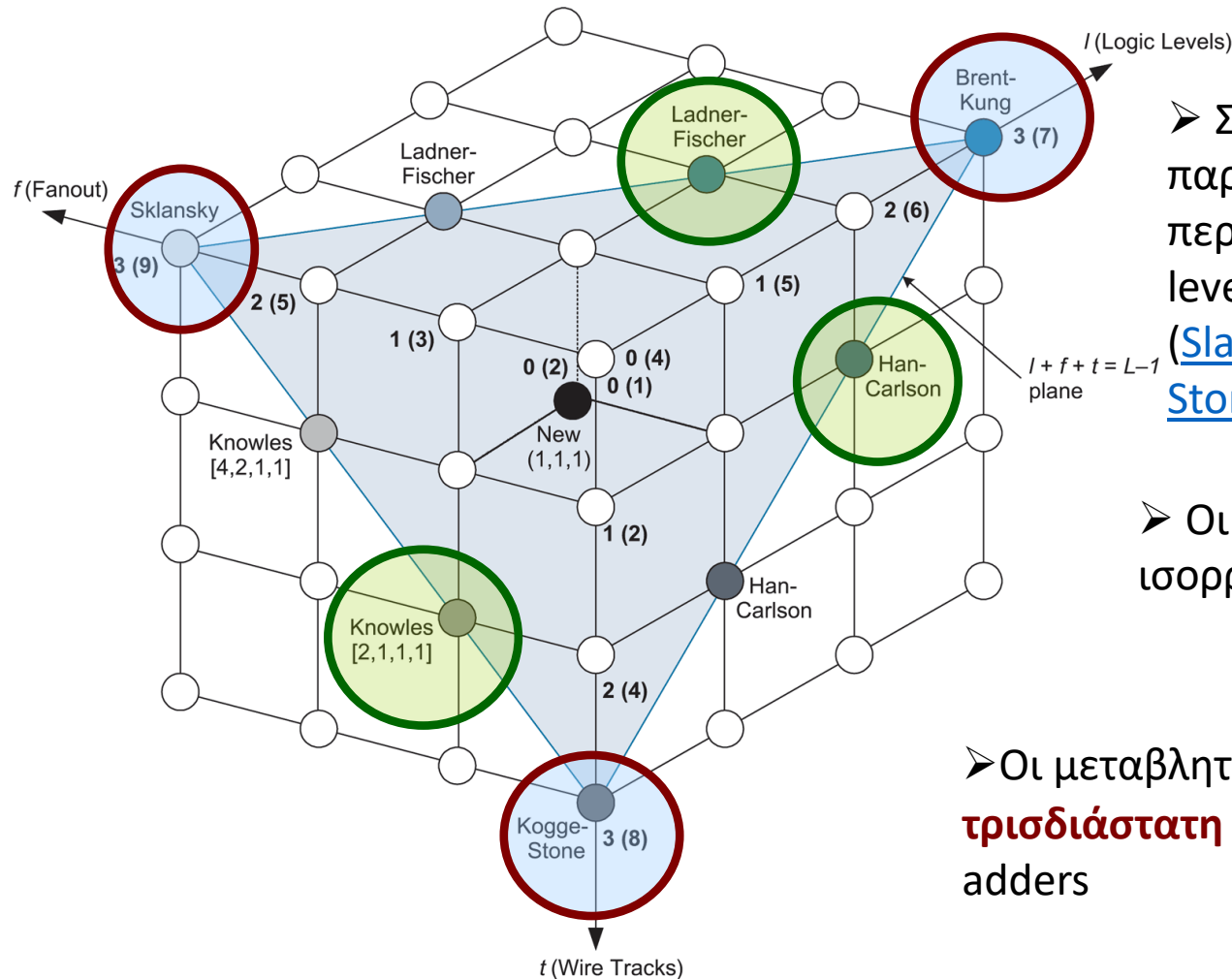
● Fan-out: $2^f + 1$

● Διαδρομή Καλωδίων: 2^t

Ομαδοποίηση tree adders (2/2)

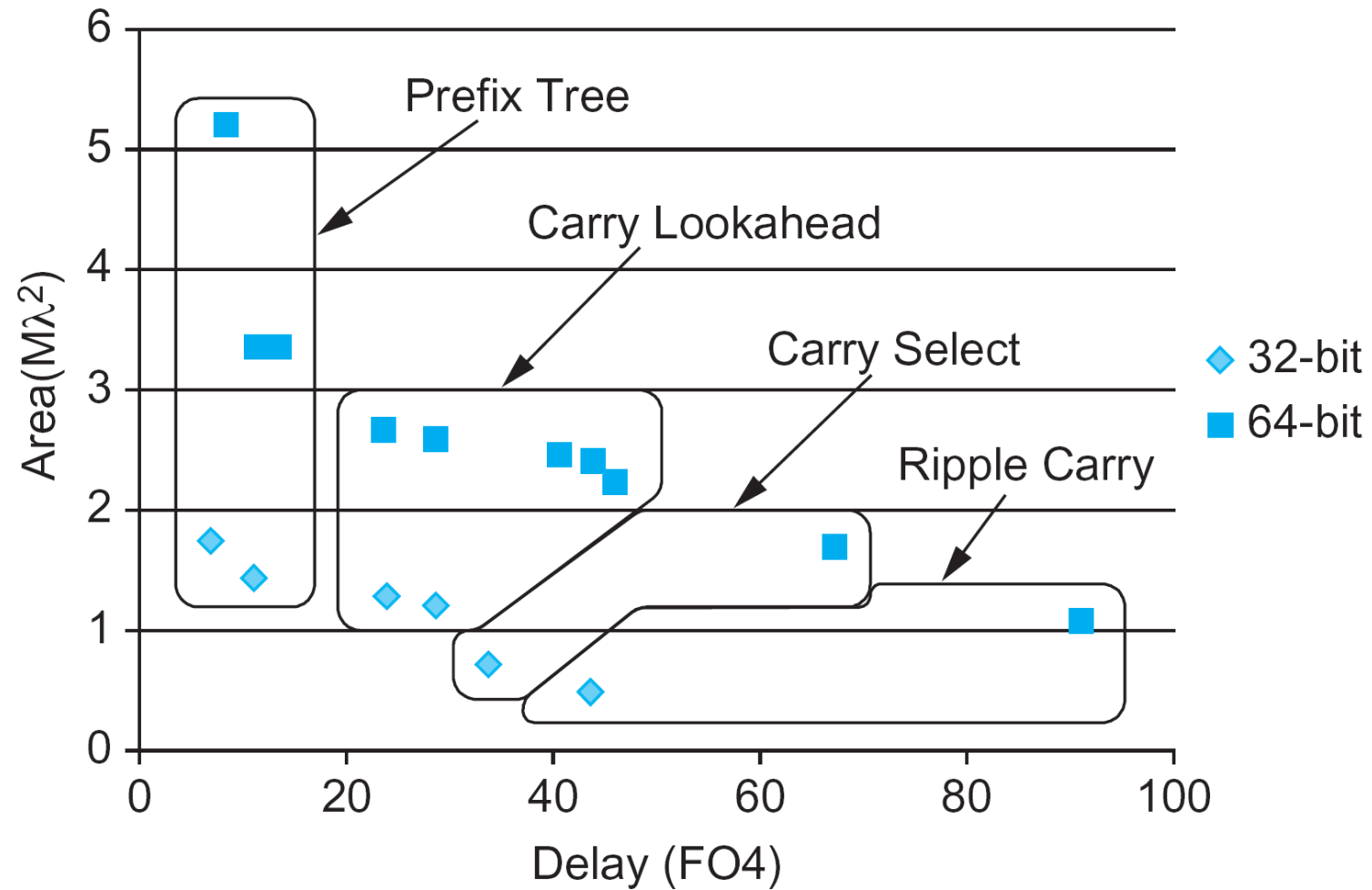
➤ Στις 3 άκρες του κύβου παρουσιάζονται οι ακραίες περιπτώσεις των trees σε Logic levels ([Brent-Kung](#)), Fanout ([Sklansky](#)) και wire Tracks ([Kogge-Stone](#))

➤ Οι υπόλοιποι έχουν πιο ισορροπημένα tradeoffs

➤ Οι μεταβλητές **(l, f, t)** δίνουν μία **τριδιάστατη απεικόνιση** των tree adders

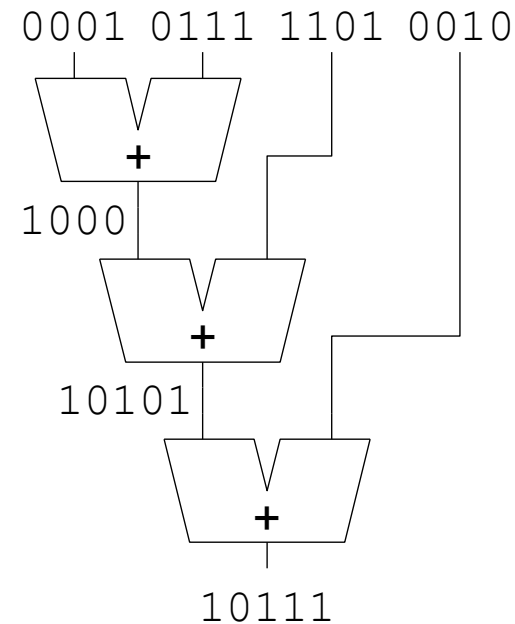
FIG 10.35 Taxonomy of prefix networks

Σύνοψη – Αθροιστών (Επιφάνεια – Καθυστέρηση μετά από σύνθεση)

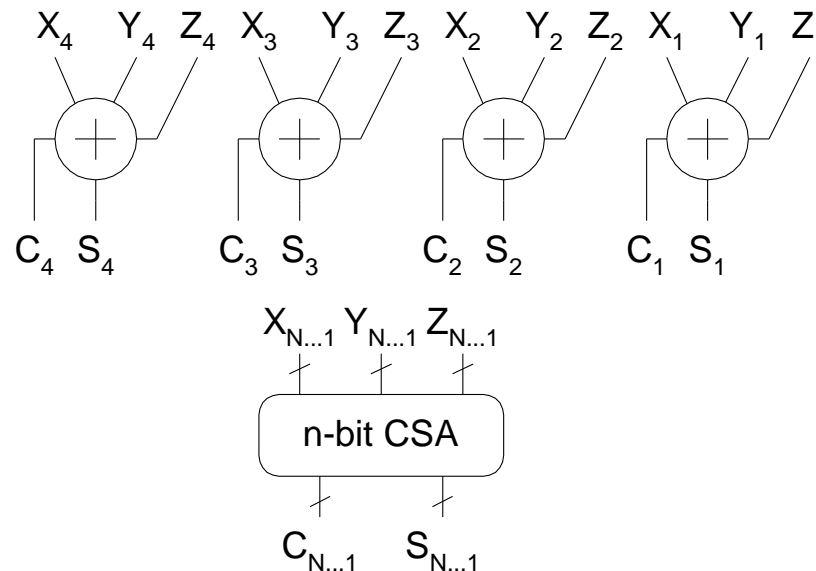
Πρόσθεση Πολλών Εισόδων (Multi-input Adders)

- Υποθέστε ότι θέλουμε να προσθέσουμε k N-bit λέξεις
  - Παράδειγμα: $0001 + 0111 + 1101 + 0010 = 10111$
- Άμεση λύση: k-1 N-input CPAs
  - Μεγάλη επιφάνεια
  - Μεγάλη καθυστέρηση

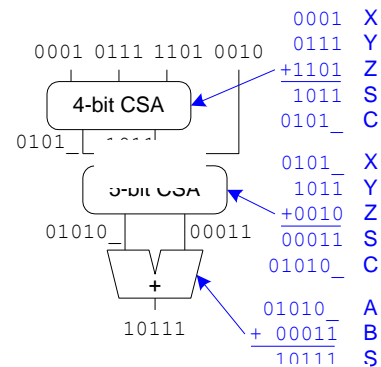
Carry Save Addition

- Ένας A full adder αθροίζει 3 εισόδους και παράγει 2 εξόδους (άθροισμα & κρατούμενο)
  - Το κρατούμενο έχει διπλάσιο βάρος από το άθροισμα
  - $X+Y+Z = S + 2C$
- Χρήση παράλληλων N full adders – η δομή καλείται *carry save adder* ή *[3:2] adders*
  - Παράγει N sums και N carry εξόδους

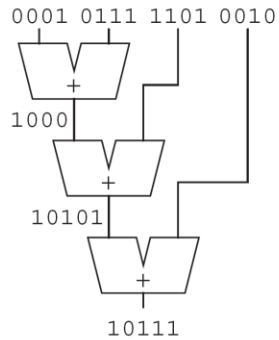
Εφαρμογή Carry Save Addition (CSA)

- Χρήση k-2 βαθμίδων από CSAs
  - Δεν υπάρχει μετάδοση του κρατουμένου
- Χρήση ενός τελικού CPA για τον υπολογισμό του αποτελέσματος
  - Μπορεί να είναι οτιδήποτε: RCA, Carry select, Carry Skip ....
- **Χρήση σε πολ/στές για άθροιση πολλαπλών λέξεων μερικών γινομένων !!!**

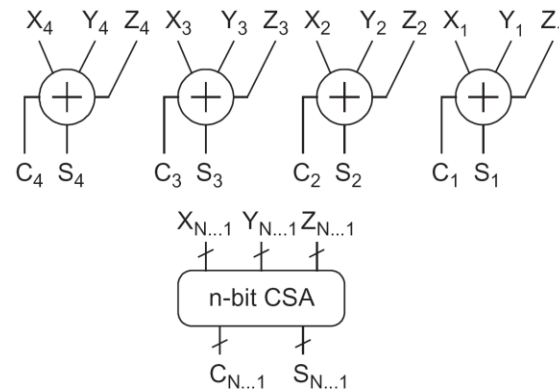

CSA – Κυκλωματική Δομή

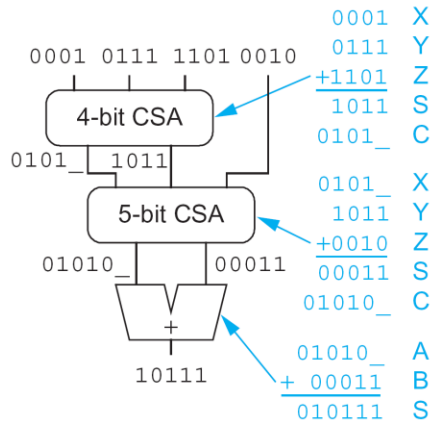
- Χρήση k-2 βαθμίδων από CSAs
  - Δεν υπάρχει μετάδοση του κρατουμένου
- Χρήση ενός τελικού CPA για τον υπολογισμό του αποτελέσματος
  - Μπορεί να είναι οτιδήποτε: RCA, Carry select, Carry Skip ....
- **Χρήση σε πολ/στές για άθροιση πολλαπλών λέξεων μερικών γινομένων !!!**

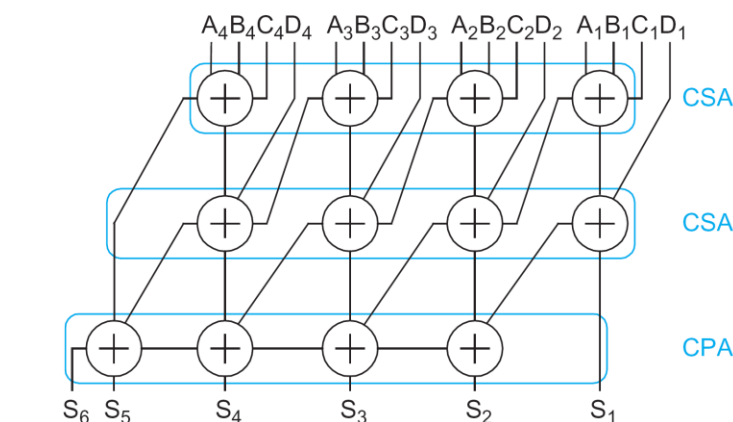
(a)

(b)

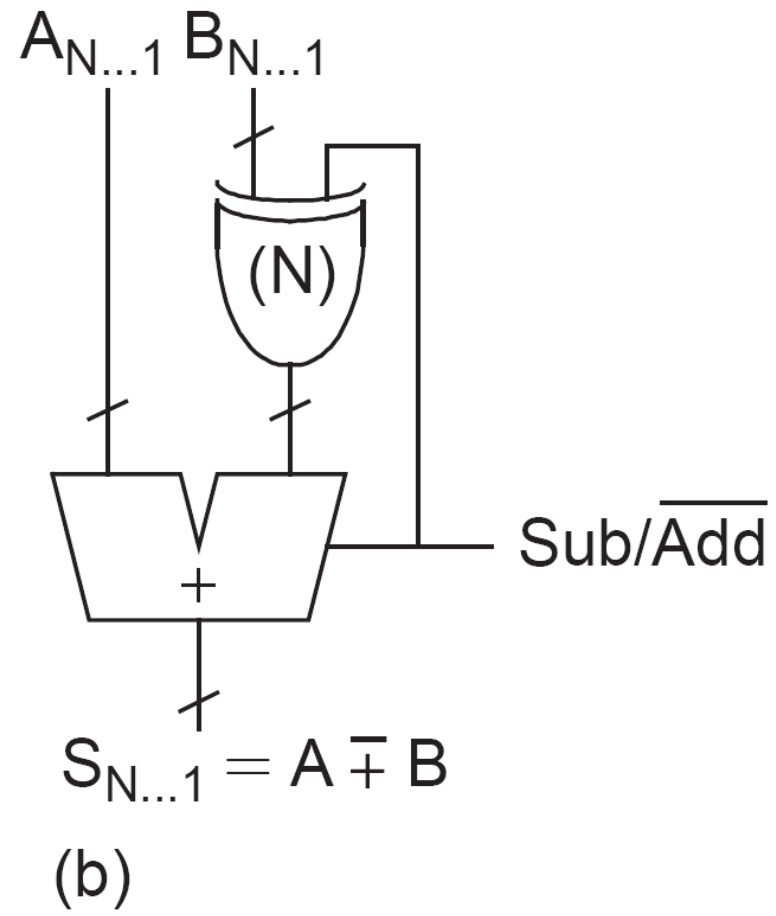
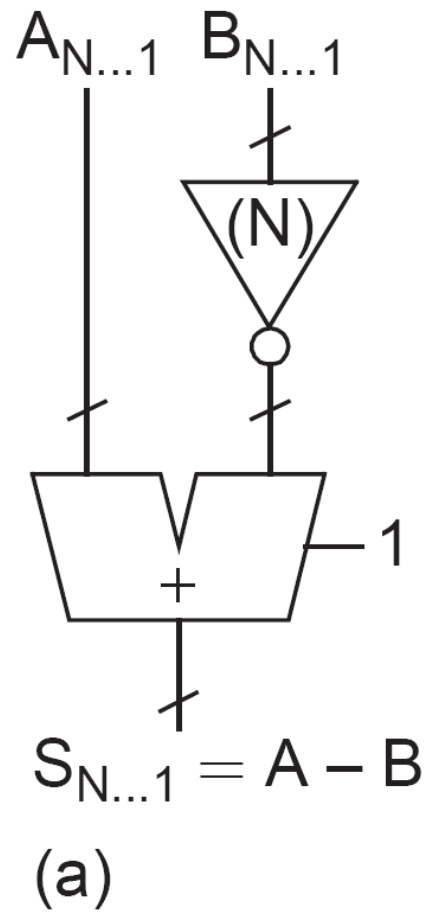

(c)

(d)

Αφαίρεση

Περίγραμμα Διάλεξης

- Πρόσθεση / Αφαίρεση
- Ανιχνευτές 1/0
- Συγκριτές
- Μετρητές
- Κωδικοποίηση
- Ολισθητές
- Πολλαπλασιασμός

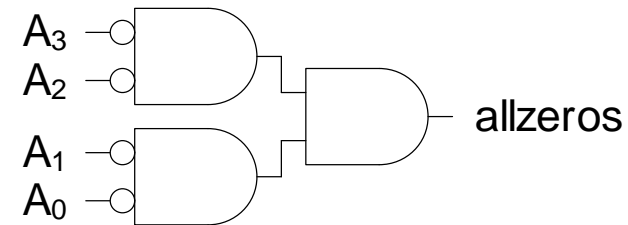
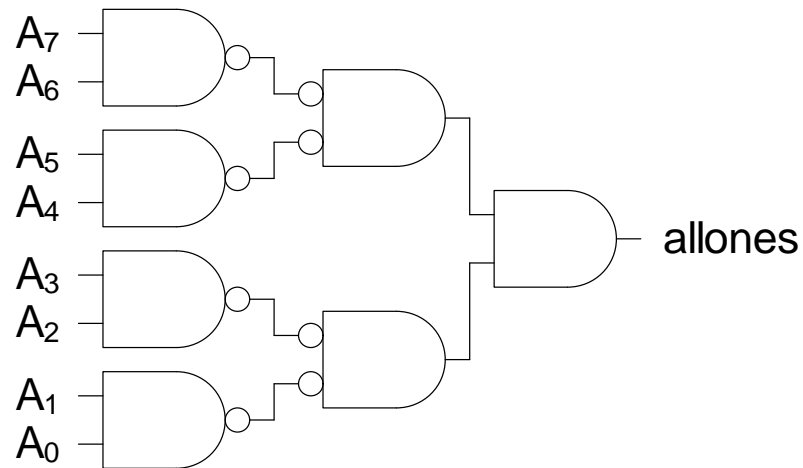

Συγκριτές

- 0's ανιχνευτής : $A = 00\dots000$
- 1's ανιχνευτής : $A = 11\dots111$
- Συγκριτής ισότητας: $A = B$
- Συγκριτής μέτρου: $A < B$

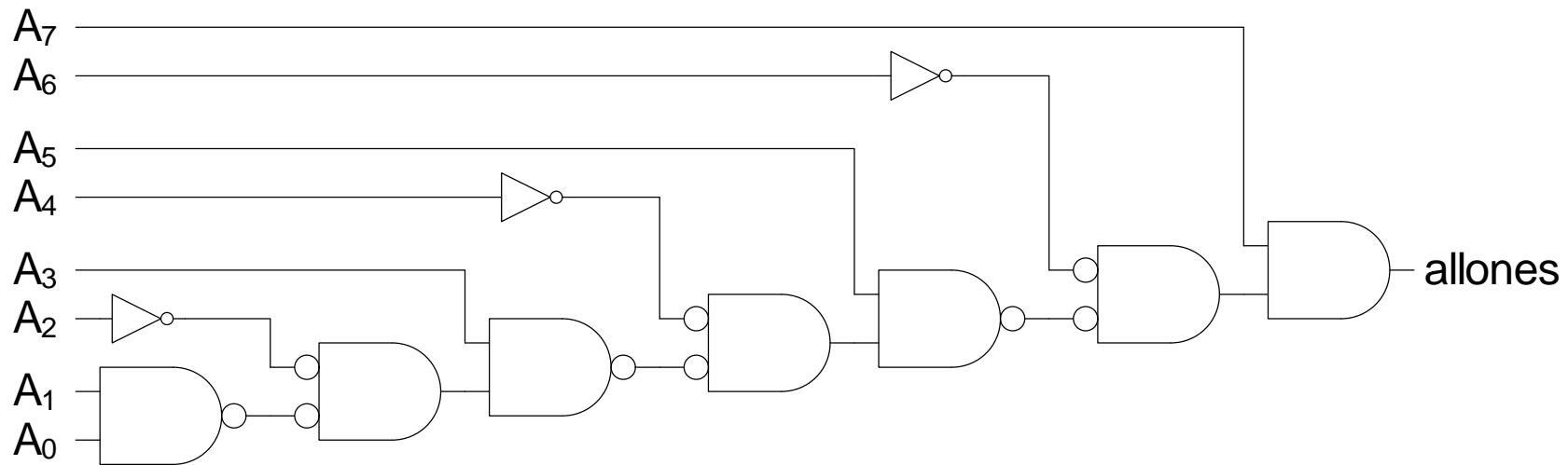
1's & 0's Ανιχνευτές (1/3)

- 1's detector: N-input AND gate
- 0's detector: NOTs + 1's detector (N-input NOR)

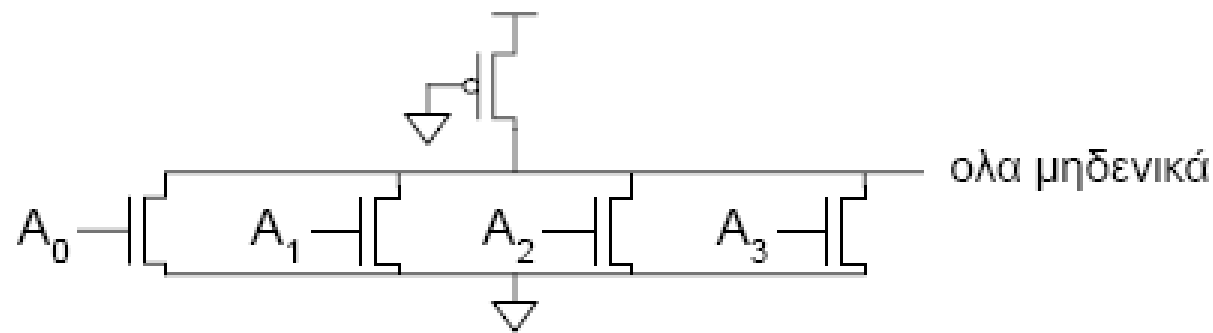
1's & 0's Ανιχνευτές (2/3)

- Αν η λέξη που ελέγχεται έχει μια απόκλιση ως προς το χρόνο άφιξης των εξόδων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μία ασύμμετρη σχεδίαση
- Εδώ, η καθυστέρηση από την τελευταία έξοδο που αλλάζει, A_7 , είναι μια καθυστέρηση ενός κύκλου

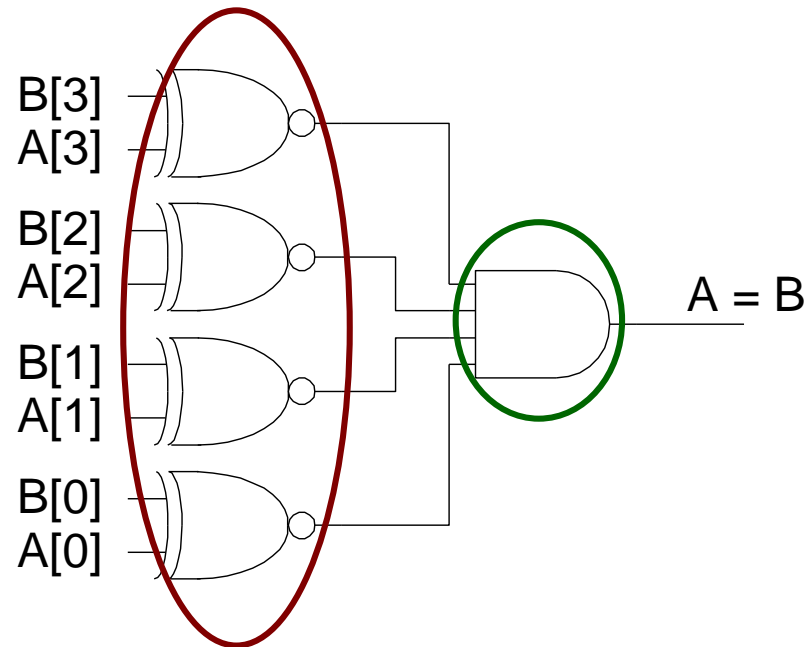
1's & 0's Ανιχνευτές (3/3)

- Χρήση δομής ψευδο-nMOS ή δυναμική NOR για υλοποίηση του καλωδιωμένο-OR
- Ικανοποιητικό για λέξεις ως και 16 bit
- Για μεγαλύτερου μεγέθους λέξεις, οι πύλες μπορούν να χωριστούν σε δομικές μονάδες των 8 με 16 bit
  - μείωση καθυστέρησης παρασιτικών στοιχείων
  - αποφυγή προβλημάτων με το ρεύμα διαρροής της περιοχής υποκατωφλίου.

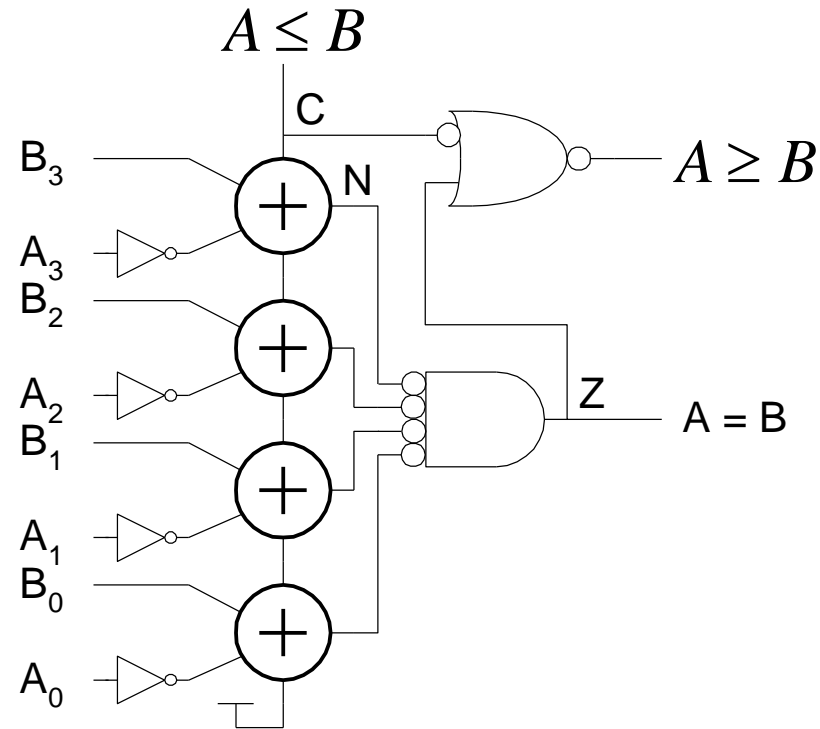
Συγκριτής ισότητας

- Έλεγχος ισότητας ανά ψηφίο (XNOR, aka equality gate)
- 1's ανιχνευτής

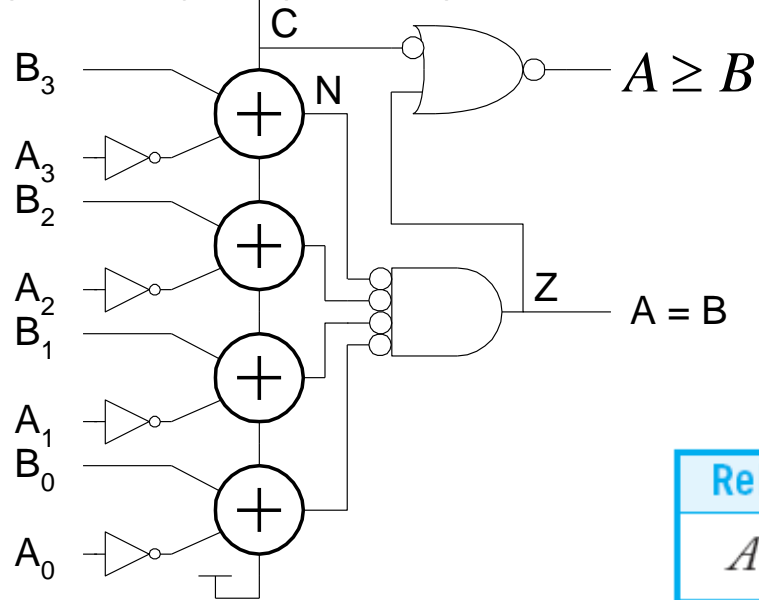

Συγκριτής μέτρου (1/3)

- Για μη προσημασμένους αριθμούς A και B , υπολογίζουμε το $B-A = B + A' + 1$
  - Αν το κρατούμενο εξόδου δεν είναι μηδέν, τότε $A \leq B$
  - Ένας ανιχνευτής του 0 δείχνει ότι οι αριθμοί είναι ίσοι. Το

Συγκριτής μέτρου (2/3)

Relation	Unsigned Comparison	Signed Comparison
$A = B$	Z	Z
$A \neq B$	$\bar{Z}$	$\bar{Z}$
$A < B$	$C \cdot \bar{Z}$	$\bar{S} \cdot \bar{Z}$
$A > B$	C	S
$A \leq B$	C	$\bar{S}$
$A \geq B$	$\bar{C} + Z$	$S + Z$

Συγκριτής μέτρου (3/3)

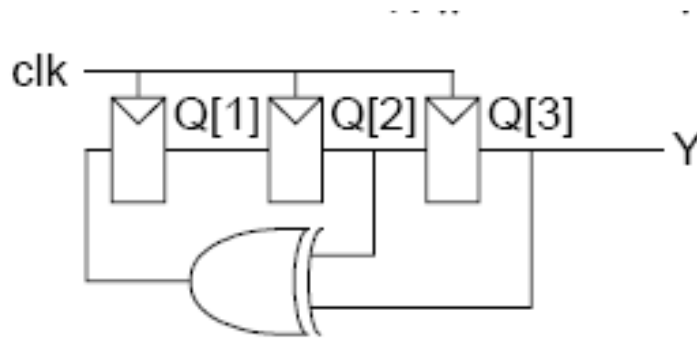
- Η σύγκριση προσημασμένων αριθμών σε συμπλήρωμα ως προς 2 είναι πιο σύνθετη λόγω της εμφάνισης υπερχείλισης
- Αντί να ελέγχεται το κρατούμενο εξόδου, πρέπει να καθοριστεί **αν το αποτέλεσμα είναι αρνητικό** (Negative $-N$)
  - πιο σημαντικό δυαδικό ψηφίο του αποτελέσματος
- **και αν υπάρχει υπερχείλιση** (Overflow $-V$)
  - $V = 1$, αν οι είσοδοι έχουν διαφορετικά πρόσημα (τα MSBs είναι διαφορετικά) και το πρόσημο εξόδου είναι διαφορετικό από το πρόσημο του B
- Το πραγματικό πρόσημο της διαφοράς $B-A$ είναι το $(N \text{ XOR } V)$
  - η υπερχείλιση αναστρέφει το πρόσημο
- Αν το πρόσημο είναι αρνητικό γνωρίζουμε ότι $A > B$
  - Οι άλλες σχέσεις μεταξύ των A και B μπορούν να εξαχθούν από το σήμα που δίνει το πρόσημο και το σήμα Z .

Signed vs. Unsigned

Relation	Unsigned Comparison	Signed Comparison
$A = B$	Z	Z
$A \neq B$	$\bar{Z}$	$\bar{Z}$
$A < B$	$C \cdot \bar{Z}$	$\bar{S} \cdot \bar{Z}$
$A > B$	C	S
$A \leq B$	C	$\bar{S}$
$A \geq B$	$\bar{C} + Z$	$S + Z$

Καταχωρητές ολίσθησης γραμμικής ανατροφοδότησης (LFSR)

Πίνακας 10.6 Ακολουθία LFSR			
Κύκλος	Q[1]	Q[2]	Q[3] / Y
0	1	1	1
1	0	1	1
2	0	0	1
3	1	0	0
4	0	1	0
5	1	0	1
6	1	1	0
7	1	1	1

επαναλαμβάνεται χωρίς τέλος

- Ένας (LFSR –Linear Feedback Shift Register) αποτελείται από N καταχωρητές συνδεδεμένους σε σειρά
- Η είσοδος έρχεται από μια πύλη XOR συγκεκριμένων ψηφίων
- Αυτός ο LFSR είναι ένας μέγιστου μήκους καταχωρητή ολίσθησης
  - η έξοδος του διέρχεται διαδοχικά από όλους τους 2^n-1 συνδυασμούς
- Οι είσοδοι της πύλης XOR ονομάζονται ακολουθία λήψεων και συχνά προσδιορίζονται από ένα χαρακτηριστικό πολυώνυμο
  - χαρακτηριστικό πολυώνυμο $1+x^2+x^3$ (οι είσοδοι από το 2^ο και 3^ο καταχωρητή)

Καταχωρητές ολίσθησης γραμμικής ανατροφοδότησης

- Η έξοδος Y προκύπτει από την ακολουθία 7 bit [1110010]
  - παράδειγμα μιας ψευδοτυχαίας ακολουθίας
- Οι LFSRs χρησιμοποιούνται ως:
  - μετρητές υψηλής ταχύτητας
  - γεννήτριες ψευδοτυχαίων αριθμών
- Οι ψευδοτυχαίες ακολουθίες είναι βολικές για ενσωματωμένη αυτοδοκιμή και έλεγχο του ρυθμού μετάδοσης λαθών σε τηλεπικοινωνιακές συνδέσεις

Περίγραμμα Διάλεξης

- Πρόσθεση / Αφαίρεση
- Ανιχνευτές 1/0
- Συγκριτές
- Μετρητές
- Κωδικοποίηση
- **Ολισθητές**
- Πολλαπλασιασμός

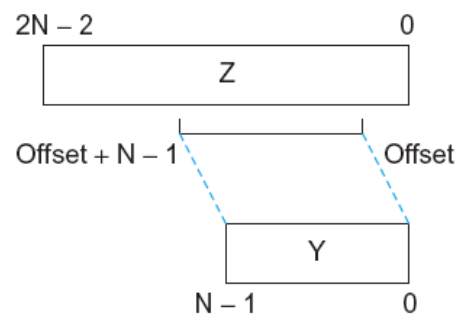
Ολισθητές (Shifters)

- Λογική ολίσθηση (Logical Shift):
  - Shifts number left or right and fills with 0's
    - 1011 LSR 1 = 0101   1011 LSL
- Αριθμητική Ολίσθηση (Arithmetic Shift):
  - Shifts number left or right. Rt shift sign extends
    - 1011 ASR1 = 1101   1011 ASL1 = 0110
- Περιστροφή (Rotate):
  - Shifts number left or right and fills with lost bits
    - 1011 ROR1 = 1101   1011 ROL1 = 0111

Ολισθητής Χαάνης (Funnel Shifter)

Πίνακας 10.11 Απλοποιημένος ολισθητής συγκερασμού

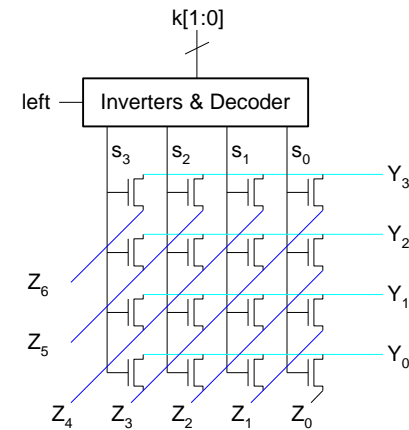
Shift Type	Z	Offset
Logical Right	$0..0, A_{N-1}..A_0$	k
Logical Left	$A_{N-1}..A_0, 0..0$	$\bar{k}$
Arithmetic Right	$A_{N-1}..A_{N-1}, A_{N-1}..A_0$	k
Arithmetic Left	$A_{N-1}..A_0, 0..0$	$\bar{k}$
Rotate Right	$A_{N-2}..A_0, A_{N-1}..A_0$	k
Rotate Left	$A_{N-1}..A_0, A_{N-1}..A_1$	$\bar{k}$

- Δημιουργεί μία λέξη $2N-1$ bits και επιλέγει ένα υπό-πεδίο Y των N bits
  - Ο πίνακας δείχνει τη χρήση των εισόδων για ολίσθηση μιας λέξης A των N bit κατά k bit.

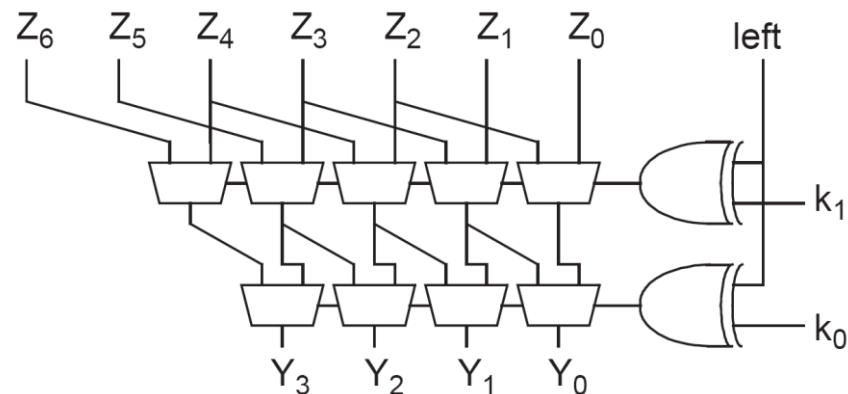
Array Funnel Shifter

- N N-input multiplexers
  - Use 1-of-N hot select signals for shift amount
  - nMOS pass transistor design (V_t drops!)

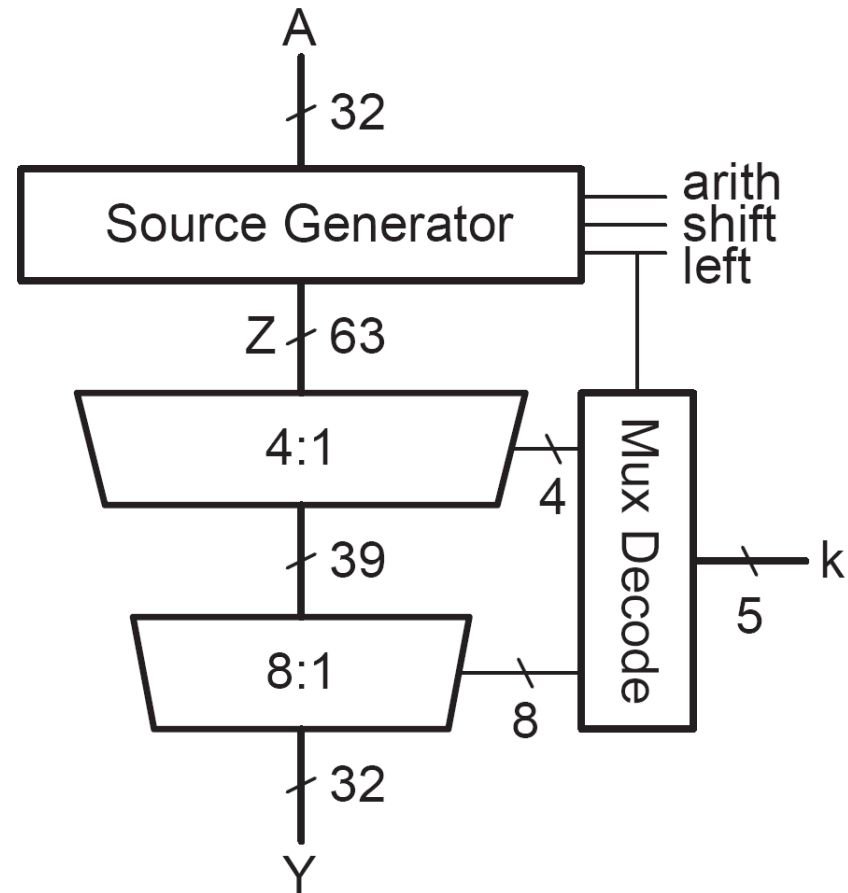
Logarithmic Funnel Shifter

- Η προηγούμενη διάταξη λειτουργεί καλά για μεσαίου μεγέθους ολισθητές αλλά έχει υψηλή παρασιτική χωρητικότητα σε μεγαλύτερους ολισθητές
- Λογαριθμικός ολισθητής χοάνης – **Βασίζεται σε πολλαπλά επίπεδα μικρότερων πολυπλεκτών**
  - το πρώτο επίπεδο ολισθαίνει κατά $N/2$, το δεύτερο κατά $N/4$ κοκ, μέχρι το τελευταίο επίπεδο να ολισθήσει κατά 1 – δε χρειάζεται κωδικοποιητής
- Οι πύλες XOR στις εισόδους ελέγχου αναστρέφουν υπό συνθήκη το μέγεθος που υφίσταται ολίσθηση, όταν πρόκειται για αριστερές ολισθήσεις

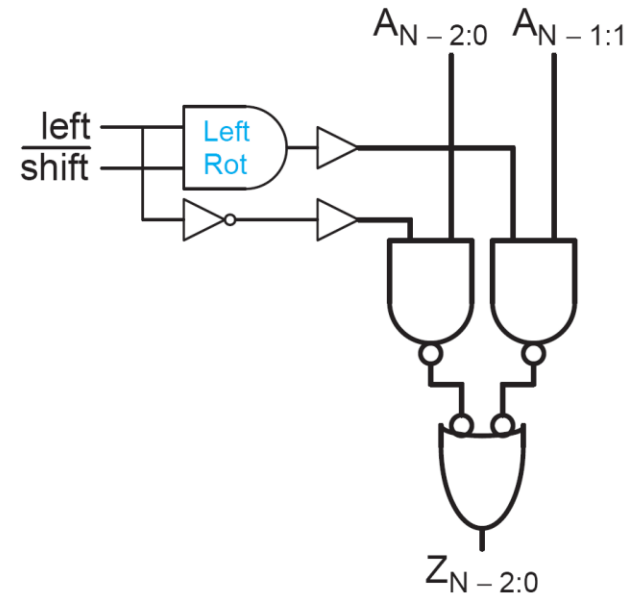
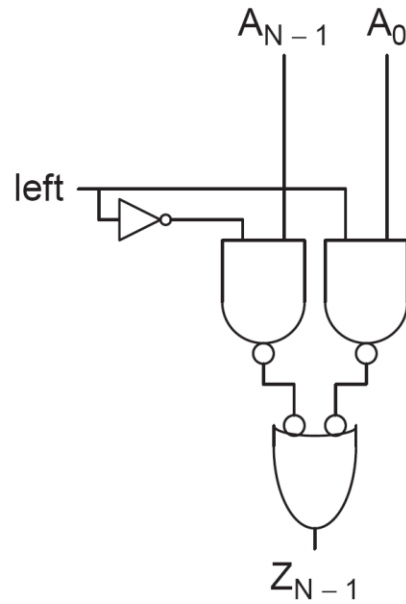
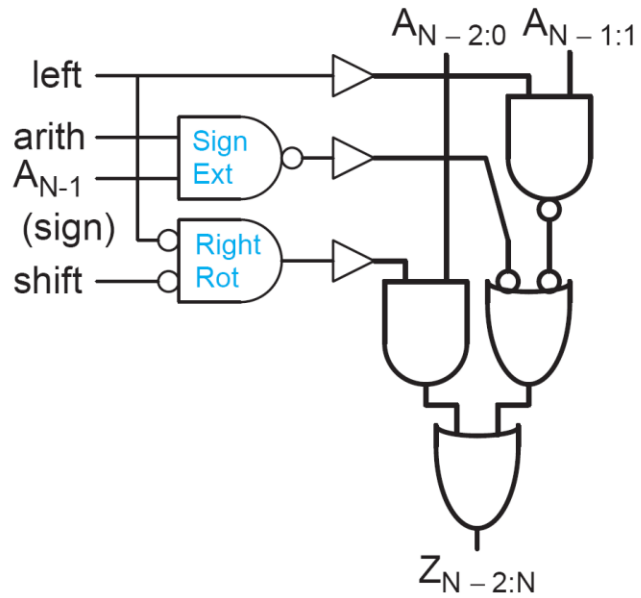

32-bit Logarithmic Funnel Shifter

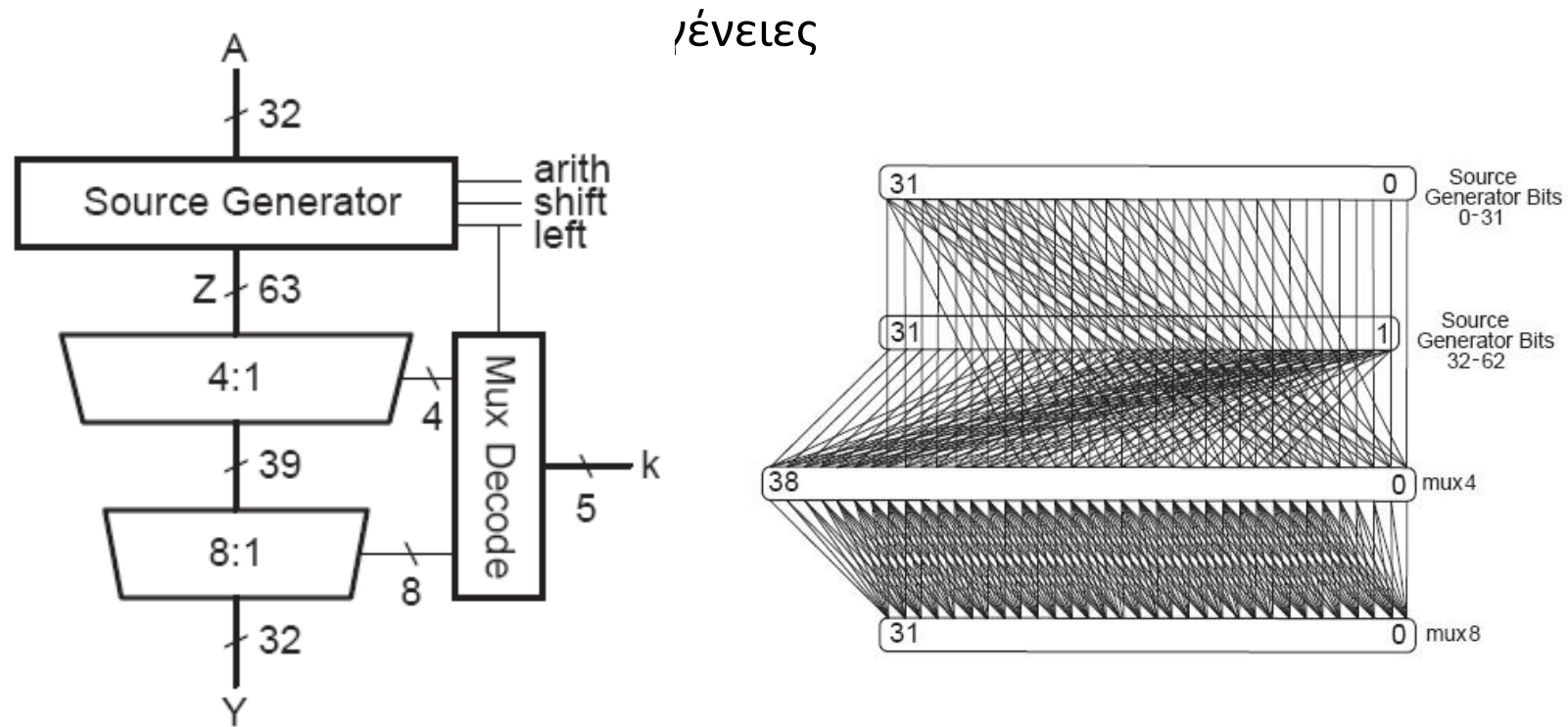

Γεννήτρια λέξεων

32-bit Logarithmic Funnel

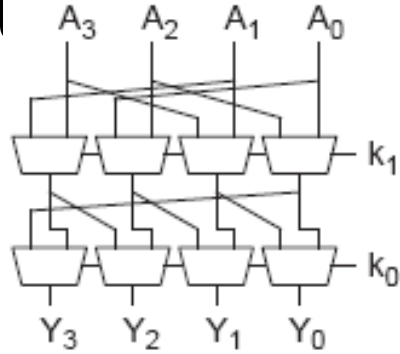
- Μεγάλοι πολυπλέκτες για μείωση καθυστέρησης και κατανάλωσης
- Λέξεις με ελάχιστες

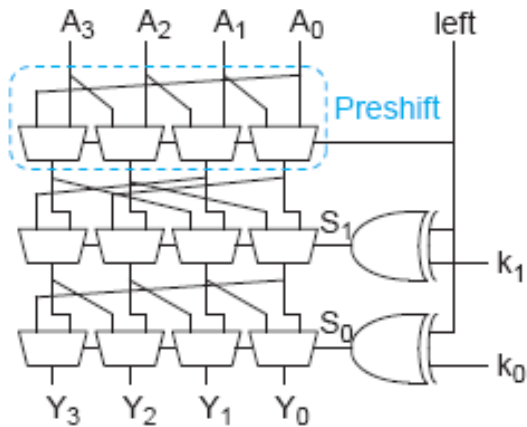
Περιστροφικός Ολισθητής – Barrel Shifter

- Εκτελεί δεξιές περιστροφές
- Χειρίζεται τις αριστερές περιστροφές χρησιμοποιώντας το συμπληρωματικό του ποσού ολίσθησης
- Οι ολισθήσεις γίνονται με περιστροφές όταν έχουν το κατάλληλο κύκλωμα για masking
- Υλοποιούνται σε δομή πίνακα αλλά και λογαριθμική
- Η λογαριθμική είναι κατάλληλη για μεγάλες ολισθήσεις

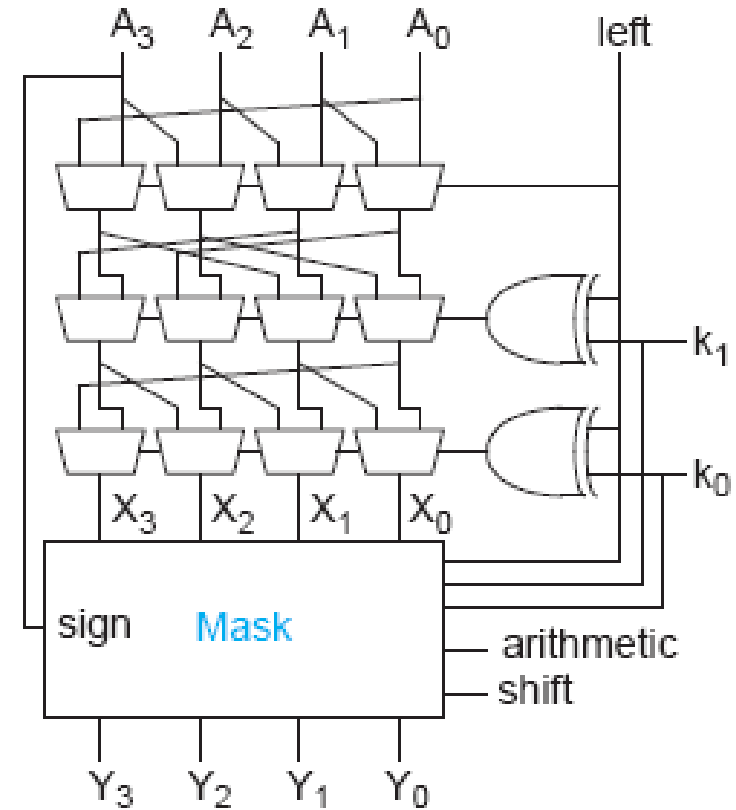
Λογαριθμικό Barrel Shifter

Right shift only

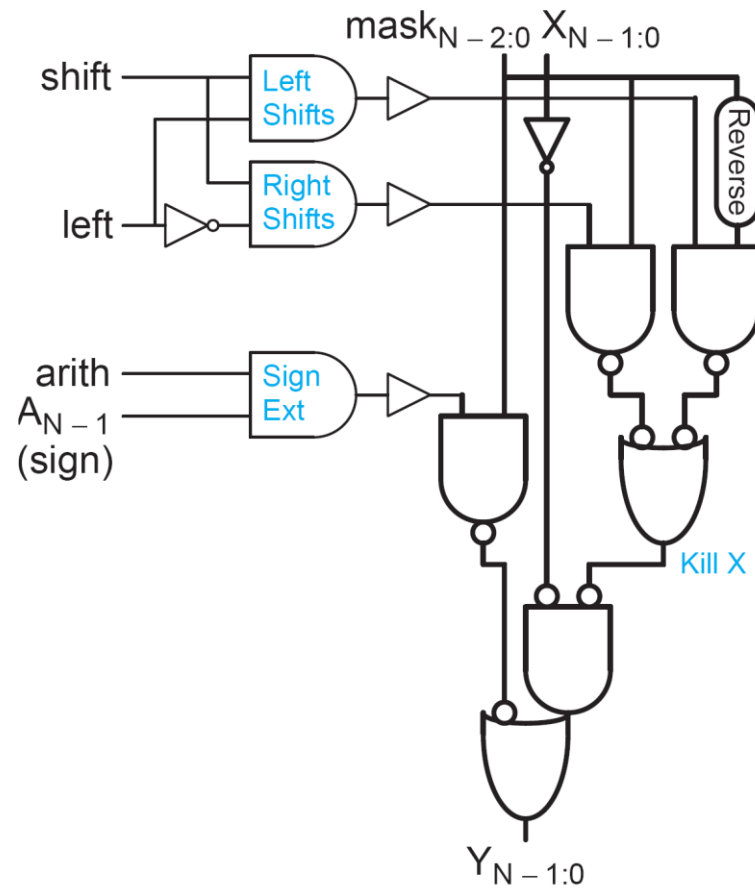

Right/Left shift

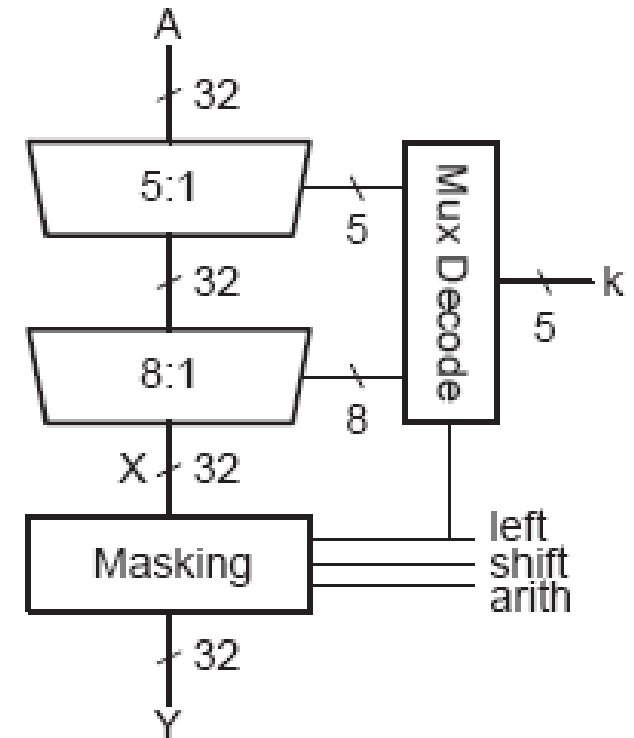
Right/Left Shift & Rotate

Κύκλωμα μάσκας Barrel Shifter

32-bit Logarithmic Barrel

- Datapath never wider than 32 bits
- First stage preshifts by 1 to handle left shifts

Περίγραμμα Διάλεξης

- Πρόσθεση / Αφαίρεση
- Ανιχνευτές 1/0
- Συγκριτές
- Μετρητές
- Κωδικοποίηση
- Ολισθητές
- Πολλαπλασιασμός

Πολλαπλασιασμός (1/2)

- Ο πολλαπλασιασμός είναι μια λιγότερο συνηθισμένη πράξη απ' ότι η πρόσθεση
  - είναι όμως βασική για μP, ψηφιακούς επεξεργαστές σήματος και γραφικά
- Η βασικότερη μορφή αφορά στο σχηματισμό του γινομένου δύο μη προσημασμένων (θετικών) δυαδικών αριθμών
  - μπορεί να γίνει με την παραδοσιακή τεχνική στη βάση του 2
  - παράδειγμα, ο πολ/σμός δύο θετικών αριθμών των 4 bit

011001	:	25 ₁₀	multiplicand	
× 100111	:	39 ₁₀		multiplier
<hr/>				
011001			partial products	
011001				
000000				
000000				
+011001				
<hr/>			product	
001111001111	:	975 ₁₀		

Πολλαπλασιασμός (2/2)

- Ο πολλαπλασιασμός $M \times N$ bit μπορεί να θεωρηθεί ως:
  - Σχηματισμός N μερικών γινομένων M bits το καθένα
  - Κατάλληλη ολίσθηση και μερικών γινομένων
  - Παραγωγή αποτελέσματος P **$M+N$ bits**
- Ο δυαδικός πολλαπλασιασμός ισοδυναμεί με τη λογική πράξη AND
  - τα μερικά γινόμενα είναι το AND των ψηφίων του πολ/στή και του πολ/στέου
- Κάθε στήλη μερικών γινομένων πρέπει να προστεθεί και κάθε κρατούμενο περνά στην επόμενη στήλη
- Ορίζουμε τον πολλαπλασιαστέο ως $Y = (y_{M-1}, y_{M-2}, \dots, y_1, y_0)$ και τον πολλαπλασιαστή ως $X = (x_{N-1}, x_{N-2}, \dots, x_1, x_0)$

- Για πολλαπλασιασμό μη προσημασμένων αριθμών ισχύει
$$\left(\sum_{j=0}^{M-1} y_j 2^j \right) \left(\sum_{i=0}^{N-1} x_i 2^i \right) = \sum_{i=0}^{N-1} \sum_{j=0}^{M-1} x_i y_j 2^{i+j}$$

Πολλαπλασιασμός – Γενική μορφή

- Multiplicand: $Y = (y_{M-1}, y_{M-2}, \dots, y_1, y_0)$
- Multiplier: $X = (x_{N-1}, x_{N-2}, \dots, x_1, x_0)$

- Product:
$$P = \left(\sum_{j=0}^{M-1} y_j 2^j \right) \left(\sum_{i=0}^{N-1} x_i 2^i \right) = \sum_{i=0}^{N-1} \sum_{j=0}^{M-1} x_i y_j 2^{i+j}$$

						y_5	y_4	y_3	y_2	y_1	y_0		
						x_5	x_4	x_3	x_2	x_1	x_0		
						$x_0 y_5$	$x_0 y_4$	$x_0 y_3$	$x_0 y_2$	$x_0 y_1$	$x_0 y_0$		
					$x_1 y_5$	$x_1 y_4$	$x_1 y_3$	$x_1 y_2$	$x_1 y_1$	$x_1 y_0$			
					$x_2 y_5$	$x_2 y_4$	$x_2 y_3$	$x_2 y_2$	$x_2 y_1$	$x_2 y_0$			
					$x_3 y_5$	$x_3 y_4$	$x_3 y_3$	$x_3 y_2$	$x_3 y_1$	$x_3 y_0$			
					$x_4 y_5$	$x_4 y_4$	$x_4 y_3$	$x_4 y_2$	$x_4 y_1$	$x_4 y_0$			
					$x_5 y_5$	$x_5 y_4$	$x_5 y_3$	$x_5 y_2$	$x_5 y_1$	$x_5 y_0$			
	p_{11}	p_{10}	p_9	p_8	p_7	p_6	p_5	p_4	p_3	p_2	p_1	p_0	

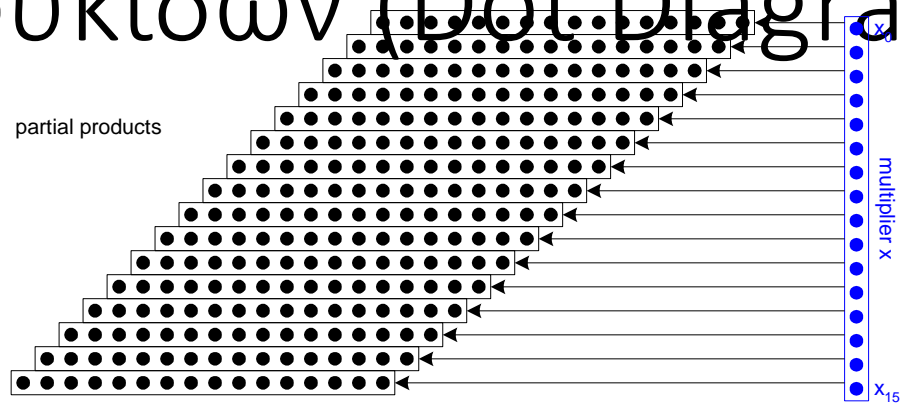
multiplicand

multiplier

partial products

product

Διάγραμμα κουκίδων (Dot Diagram)

- Πολ/σμοί μεγάλων αριθμών απεικονίζονται ευκολότερα με τα διαγράμματα κουκίδων
- Κάθε κουκίδα αντιπροσωπεύει μια θέση για ένα ψηφίο που μπορεί να είναι 0 ή 1
- Τα μερικά γινόμενα αναπαριστώνται από ένα οριζόντιο κουτί γραμμής κουκίδων, ολισθημένο σύμφωνα με το βάρος τους
- Τα δυαδικά ψηφία του πολ/στή που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των μερικών γινομένων φαίνονται στα δεξιά

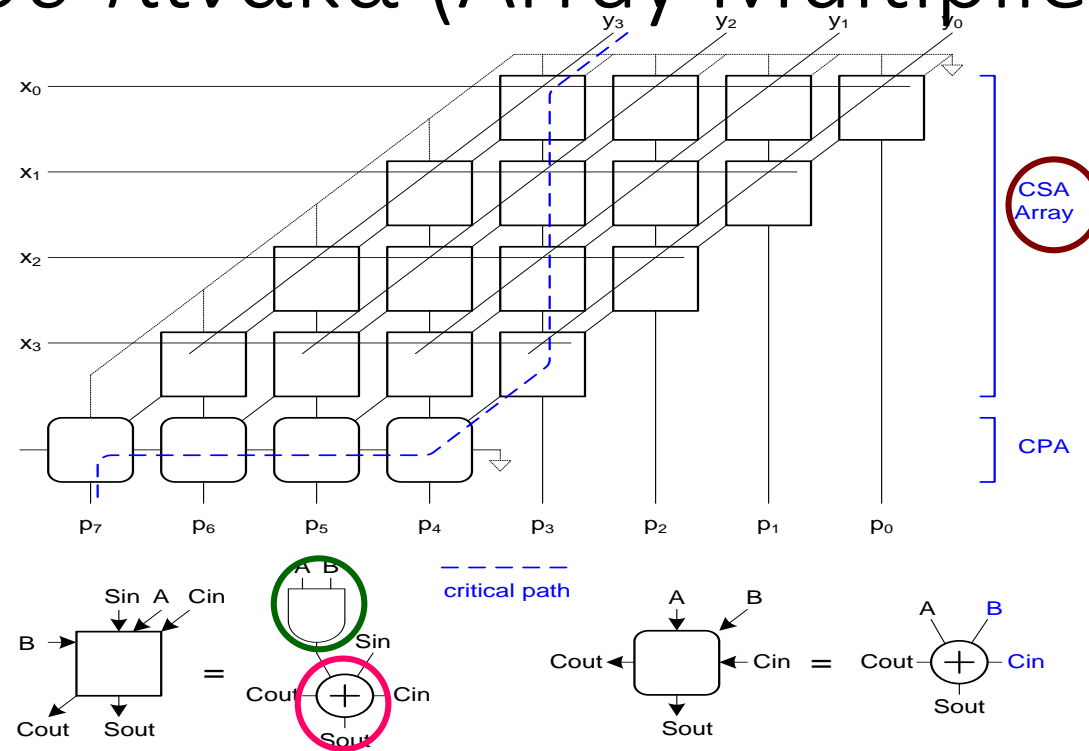
Γενικές αρχές υλοποίησης πολ/σμού (1/2)

- Πλήθος τεχνικών για την εκτέλεση του πολλαπλασιασμού
- Η επιλογή βασίζεται πάνω σε μετρικές σχεδιασμού
  - η καθυστέρηση, ο ρυθμός λειτουργίας (throughput), επιφάνεια και πολυπλοκότητα
- Η προφανής λύση είναι η χρήση αθροιστή διάδοσης κρατουμένου (CPA) $M+1$ bits σε δομή αλυσίδας
  - Χρειάζεται $N-1$ CPAs και είναι αργή, ακόμα κι αν χρησιμοποιηθεί ένας γρήγορος CPA
- Αποδοτικότερες δομές με χρήση ορισμένου τύπου πίνακες ή δένδρα αθροιστών για την πρόσθεση των μερικών γινομένων

Γενικές αρχές υλοποίησης πολ/σμού (2/2)

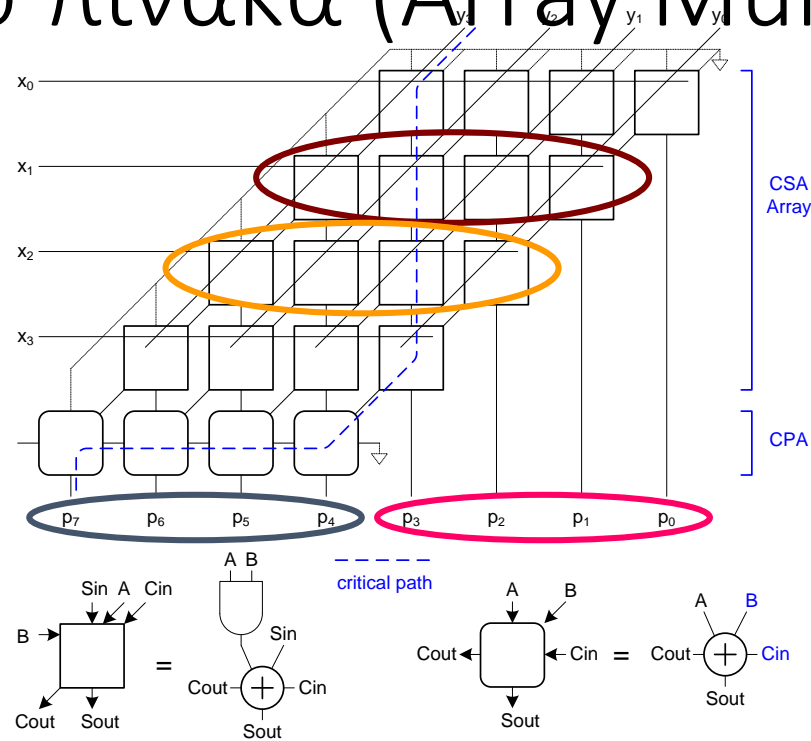
- Κλασσική δομή πίνακα για μη προσημασμένους αριθμούς
- Τροποποίηση πίνακα για προσημασμένους αριθμούς σε συμπλήρωμα ως προς 2 – αλγόριθμος **Baugh-Wooley**
- **Κωδικοποίησης Booth** για μείωση πλήθους μερικών γινομένων
- **Δένδρα Wallace** για μείωση λογικών επιπέδων πρόσθεσης
  - Τα δένδρα Wallace οδηγούν σε πολύπλοκα layouts και έχουν μεγάλου μήκους, μη κανονικές διασυνδέσεις
- **Υβριδικές δομές πινάκων / δένδρων**

Πολ/στής τύπου πίνακα (Array Multiplier) (1/3)

- Χρήση CSAs για την πρόσθεση των μερικών γινομένων
- Κάθε κύτταρο περιέχει μια πύλη AND δύο εισόδων
  - σχηματίζει ένα μερικό γινόμενο,
- και έναν αθροιστή CSA – πρόσθεση μερικού γινομένου στο τρέχον άθροισμα

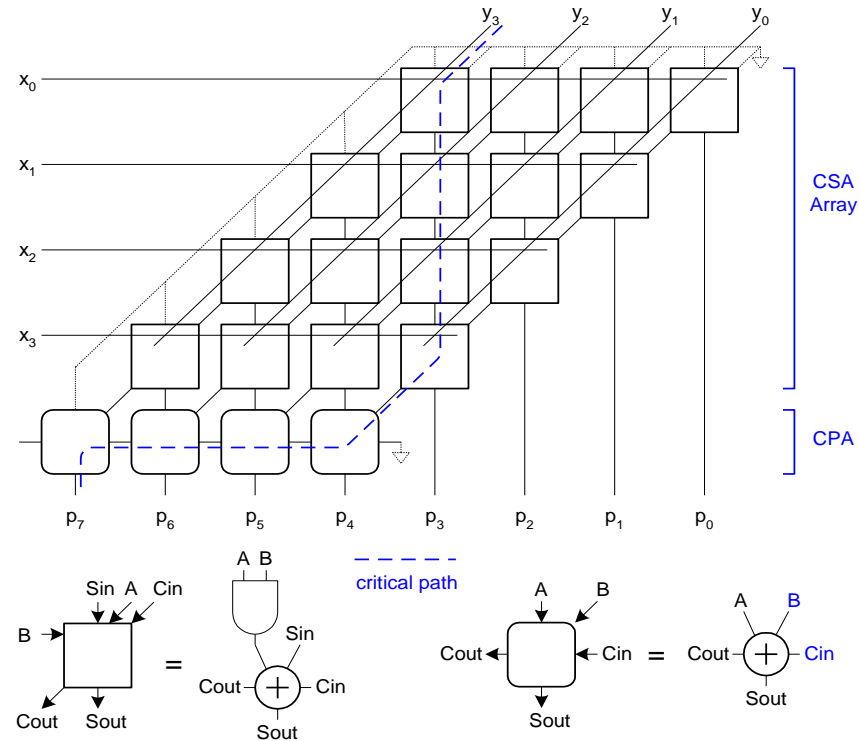
Πολ/στής τύπου πίνακα (Array Multiplier) (2/3)

- Κάθε γραμμή χρησιμοποιεί CSAs για πρόσθεση μερικού γινομένου στο αποτέλεσμα της προηγούμενης και παραγωγή ένα τρέχοντος αθροίσματος-κρατουμένου
- Τα N LSBs είναι διαθέσιμα ως έξοδοι αθροίσματος κατευθειάν από τους CSA
- Τα MSBs παράγονται σε **πλεονάζουσα μορφή αθροίσματος-κρατουμένου**
  - χρήση M -bit CPA για μετατροπή σε κανονική δυαδική μορφή

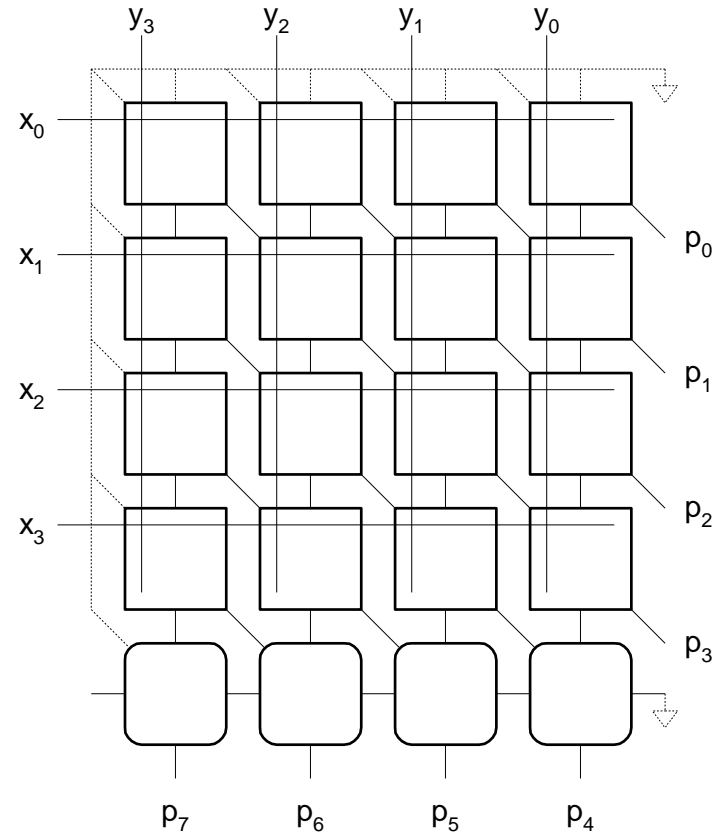

Πολ/στής τύπου πίνακα (Array Multiplier) (3/3)

- Υποθέτοντας ότι σε έναν CSA η έξοδος κρατουμένου είναι γρηγορότερη από αυτή του αθροίσματος, **το κρίσιμο μονοπάτι σημειώνεται με τη διακεκομμένη γραμμή**
- Μπορεί εύκολα να εφαρμοστεί pipeline
  - καταχωρητές ανάμεσα στις γραμμές
- Χρήση ενός μόνο τύπο κυττάρου => **εύκολη σχεδίαση & παραγωγή layout**

Rectangular Array

- Ίδιοι αθροιστές μετατοπισμένοι για να ταιριάζουν σε ένα ορθογώνιο σχήμα

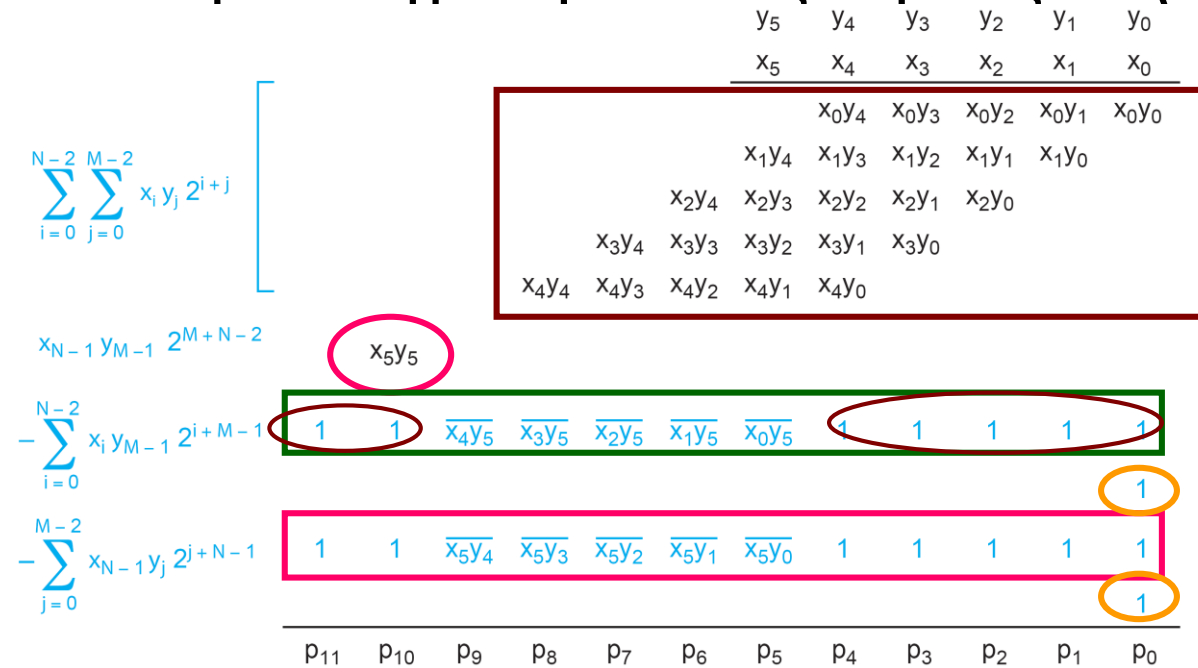
Πολ/σμός σε συμπλήρωμα ως προς 2 (1/4)

- Στον πολ/σμό σε συμπλήρωμα ως προς 2 κάποια μερικά γινόμενα είναι αρνητικά και πρέπει να αφαιρεθούν
  - Το πιο MSB ενός αριθμού σε συμπλήρωμα ως προς 2 έχει αρνητική αξία

$$P = \left(-y_{M-1}2^{M-1} + \sum_{j=0}^{M-2} y_j 2^j \right) \left(-x_{N-1}2^{N-1} + \sum_{i=0}^{N-2} x_i 2^i \right)$$
$$= \sum_{i=0}^{N-2} \sum_{j=0}^{M-2} x_i y_j 2^{i+j} + x_{N-1} y_{M-1} 2^{M+N-2} - \left(\sum_{i=0}^{N-2} x_i y_{M-1} 2^{i+M-1} + \sum_{j=0}^{M-2} x_{N-1} y_j 2^{j+N-1} \right)$$

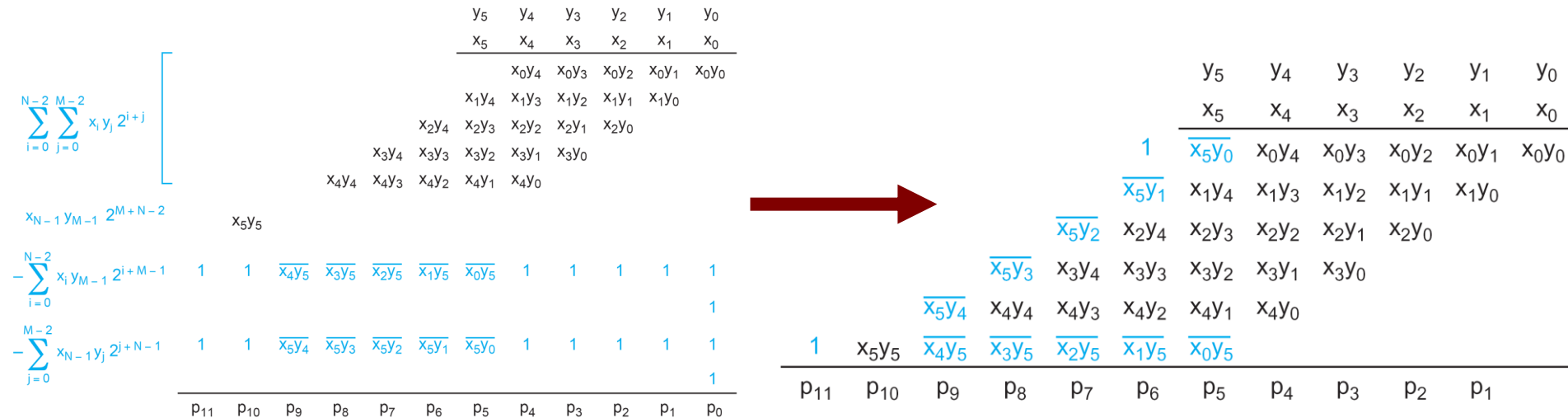
- Δύο από τα μερικά γινόμενα έχουν αρνητικό βάρος => πρέπει να αφαιρεθούν και όχι να προστεθούν
- Ο αλγόριθμος **Baugh-Wooley** χειρίζεται την αφαίρεση λαμβάνοντας το συμπλήρωμα ως προς 2 των όρων που πρόκειται να αφαιρεθούν
  - Αναστρέφοντας τα δυαδικά ψηφία και προσθέτοντας το 1

Πολ/σμός σε συμπλήρωμα ως προς 2 (2/4)

- Το επάνω παραλληλόγραμμο αντιστοιχεί στο μη προσημασμένο πολλαπλασιασμό των δυαδικών ψηφίων, εκτός από τα MSBs
- Η επόμενη γραμμή έχει ένα μόνο ψηφίο, που αντιστοιχεί στο γινόμενο MSBs
- Οι δύο επόμενες γραμμές είναι οι ανεστραμμένοι όροι που πρόκειται να αφαιρεθούν
  - Κάθε όρος έχει μηδενικά που βρίσκονται στην αρχή και στο τέλος του που με την αναστροφή γίνονται μονάδες
- Μια επιπλέον μονάδα προστίθεται LSB για λήψη συμπληρώματος ως προς 2

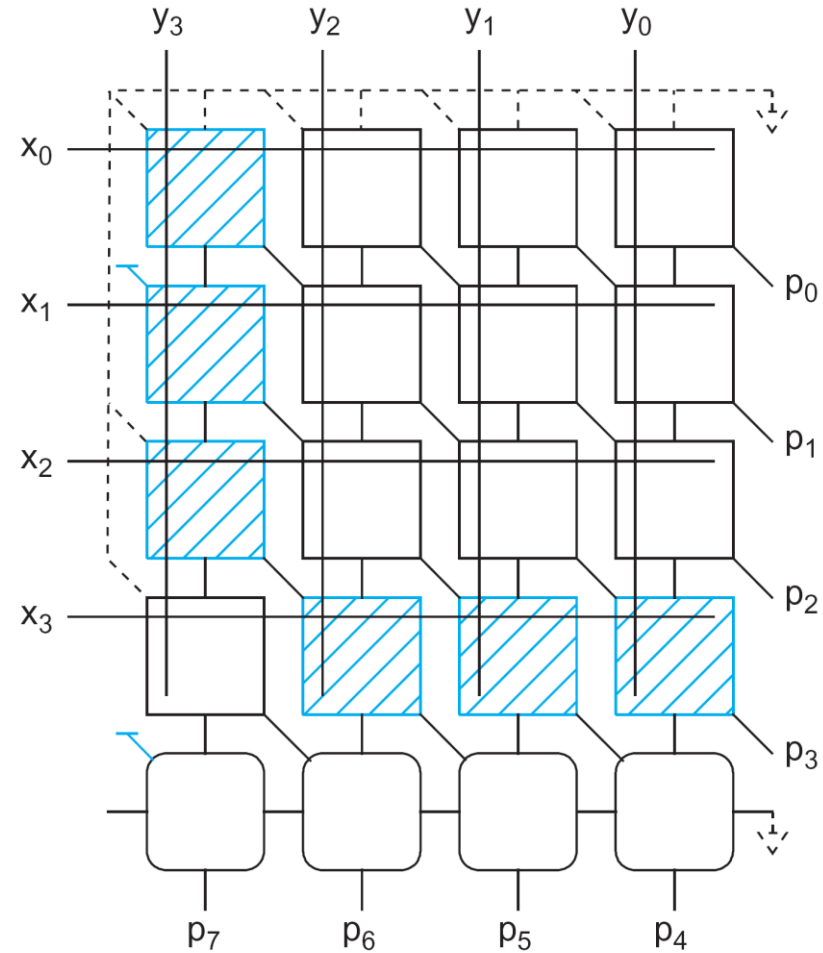
Πολ/σμός σε συμπλήρωμα ως προς 2 (3/4)

- Η καθυστέρηση εξαρτάται από τον αριθμό των γραμμών των μερικών γινομένων που θα προστεθούν
- Ο τροποποιημένος πολλαπλασιαστής Baugh-Wooley μειώνει τον αριθμό των μερικών γινομένων προ-υπολογίζοντας τα αθροίσματα των σταθερών 1 και μεταθέτοντας κάποιους προς τα πάνω σε επιπλέον στήλες

Πολ/σμός σε συμπλήρωμα ως προς 2 (4/4)

						y_5	y_4	y_3	y_2	y_1	y_0
						x_5	x_4	x_3	x_2	x_1	x_0
					1	$\overline{x_5 y_0}$	$x_0 y_4$	$x_0 y_3$	$x_0 y_2$	$x_0 y_1$	$x_0 y_0$
						$\overline{x_5 y_1}$	$x_1 y_4$	$x_1 y_3$	$x_1 y_2$	$x_1 y_1$	$x_1 y_0$
						$\overline{x_5 y_2}$	$x_2 y_4$	$x_2 y_3$	$x_2 y_2$	$x_2 y_1$	$x_2 y_0$
						$\overline{x_5 y_3}$	$x_3 y_4$	$x_3 y_3$	$x_3 y_2$	$x_3 y_1$	$x_3 y_0$
						$\overline{x_5 y_4}$	$x_4 y_4$	$x_4 y_3$	$x_4 y_2$	$x_4 y_1$	$x_4 y_0$
						$\overline{x_5 y_5}$	$\overline{x_4 y_5}$	$\overline{x_3 y_5}$	$\overline{x_2 y_5}$	$\overline{x_1 y_5}$	$\overline{x_0 y_5}$
						p_{11}	p_{10}	p_9	p_8	p_7	p_6
						p_5	p_4	p_3	p_2	p_1	

Κωδικοποίηση Booth

- Με τον κλασικό αλγόριθμο κάθε ψηφίο του πολ/στή παράγει ένα μερικό γινόμενο που πρέπει να προστεθεί =>
  - μεγάλο πλήθος προσθέσεων μερικών γινομένων (για μεγάλους ποσ/στές)
  - αύξηση της καθυστέρησης
- Ο αλγόριθμος του Booth κωδικοποιεί τον πολ/στή ώστε να δημιουργήσει πολλές και μεγάλου μήκους ακολουθίες από “00...00”
- Τα παραγόμενα μερικά γινόμενα έχουν μηδενική τιμή (είναι “00...00”)
- Σημαντική μείωση των προσθέσεων & των χρησιμοποιούμενων αθροιστών

Κωδικοποίηση Booth – Βασική ιδέα

- Έστω μια δυαδική ακολουθία

Θέση		$i+k$	$i+k-1$	$i+k-2$	...	$i+1$	i	$i-1$	...	...
Τιμή		0	1	1	...	1	1	0		

k συνεχόμενοι "1"

- Με βάση τη σχέση $2^{i+k} - 2^i = 2^{i+k-1} + 2^{i+k-2} + \dots + 2^{i+1} + 2^i$

Θέση		$i+k$	$i+k-1$	$i+k-2$	...	$i+1$	i	$i-1$	...	...
Τιμή		1	0	0	0	0	-1	0		

Πρόσθεση

k συνεχόμενα "0"

Αφαίρεση

- Απαιτούνται κατάλληλες ολισθήσεις και **1 πρόσθεση (+A)** και **1 αφαίρεση (-A)** αντί **k προσθέσεις (A+A+...+A)** του πολ/στέου A

- Η διαδικασία είναι πιο κατανοητή αν 2 dummy bits $b_n = b_{-1} = 0$ εισαχθούν στο $B = b_{n-1}, b_{n-2}, \dots, b_1, b_0$

Πίνακας κωδικοποίησης Booth (1/2)

Multiplier		
Bit i	Bit i+1	Λειτουργία
0	0	0 x multiplicand (0xA)
0	1	+1 x multiplicand (+1xA)
1	0	-1 x multiplicand (-1xA)
1	1	0 x multiplicand (0xA)

➤ Χρησιμοποιεί μόνο τους όρους **0**, **+A**, **-A** και κατάλληλες ολισθήσεις

➤ Με βάση τον παραπάνω πίνακα ο αριθμός 0011110 (+30) κωδικοποιείται σε 0+1000-10 (32-2=30)

Πίνακας κωδικοποίησης Booth (2/2)

Worst case	0	1	0	1	0	1	0	1
Κωδικοποίηση	+1	-1	+1	-1	+1	-1	+1	-1
Best case	0	0	1	1	1	1	0	0
Κωδικοποίηση	0	+1	0	0	0	-1	0	0

Πολλαπλασιασμός Booth – Παράδειγμα

$$\begin{array}{r}
 0101011 \\
 0011110 \\
 \hline
 0000000 \\
 0101011 \\
 0101011 \\
 0101011 \quad 2's \\
 0101011 \quad complement \\
 0000000 \\
 0000000 \\
 \hline
 0010100001010
 \end{array}$$

Συμβατικός

$$\begin{array}{r}
 0101011 \\
 0+1000-10 \\
 \hline
 000000000000000 \\
 1111111010101 \\
 0000000000000 \\
 0000000000000 \\
 0000000000000 \\
 000101011 \\
 000000000 \\
 \hline
 00010100001010
 \end{array}$$

Booth

Κωδικοποίηση Booth – Radix 4 (1/3)

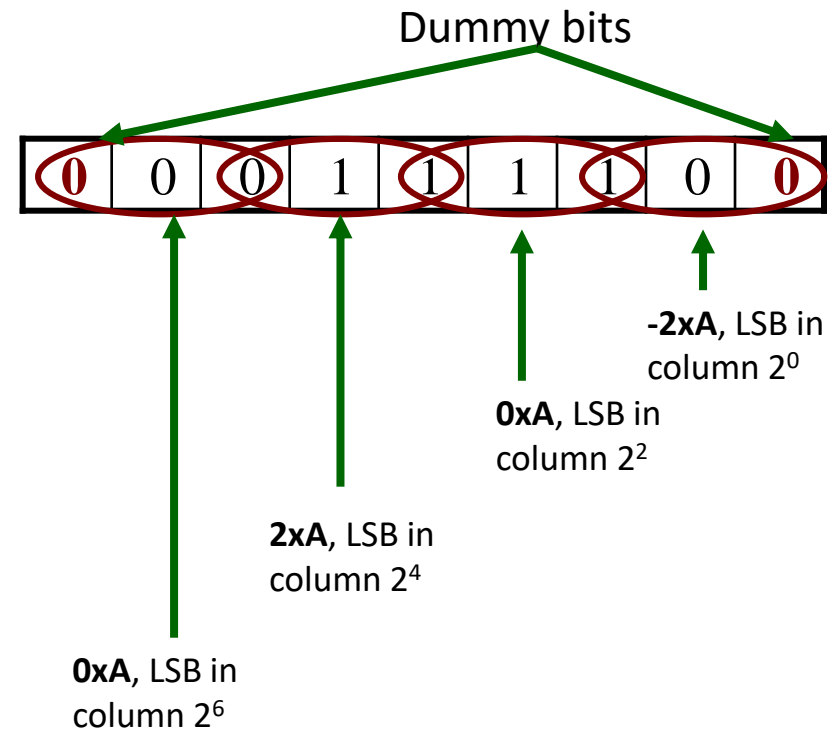
- Η προηγούμενη κωδικοποίηση επιταχύνει τον πολλαπλασιασμό υπερπηδώντας ακολουθίες από συνεχόμενους “1.....1”
- Η διαδικασία μπορεί να επιταχυνθεί ακόμη περισσότερο συνδυάζοντας 3-αδες ψηφίων του πολ/στή
  - Στην ουσία εξετάζει ένα ζεύγος ψηφίων λαμβάνοντας υπόψη το αμέσως προηγούμενο ψηφίο δεξιά
- Οδηγεί στην παραγωγή το πολύ $n/2$ μερικών γινομένων για έναν n -bit πολ/στή
- Όπως και η προηγούμενη κωδικοποίηση ισχύει για προσημασμένους και μη προσημασμένους αριθμούς

Πίνακας κωδικοποίησης Booth radix 4 (2/3)

Ζεύγος ψηφίων πολ/στή		Ψηφίο δεξιά	Λειτουργία	Εξήγηση
2^1	2^0			
$i+1$	i	$i-1$		
0	0	0	$0xA$	No string
0	0	1	$+1xA$	End of string
0	1	0	$+1xA$	Single 1 (+2-1)
0	1	1	$+2xA$	End of string
1	0	0	$-2xA$	Beginning of string
1	0	1	$-1xA$	End/ beginning of string
1	1	0	$-1xA$	Beginning of string
1	1	1	$0xA$	String of 1s

Κωδικοποίηση Radix-4 (3/3)

Ζεύγος ψηφίων πολ/στή			Λειτουργία	Εξήγηση
2^1	2^0			
$i+1$	i	$i-1$		
0	0	0	0xA	No string
0	0	1	+1xA	End of string
0	1	0	+1xA	Single 1 (+2-1)
0	1	1	+2xA	End of string
1	0	0	-2xA	Beginning of string
1	0	1	-1xA	End/beginning of string
1	1	0	-1xA	Beginning of string
1	1	1	0xA	String of 1s

Πολλαπλασιασμός Booth – Παράδειγμα

$$\begin{array}{r}
 000011 \\
 011101 \\
 \hline
 000011 \\
 000000 \\
 000011 \\
 000011 \\
 000011 \\
 000000 \\
 \hline
 00001010111
 \end{array}$$

Συμβατικός

Booth Radix2

$$\begin{array}{r}
 000011 \\
 +100-101 \\
 \hline
 00000000000011 \\
 00000000000000 \\
 1111111101 \\
 0000000000 \\
 00000000 \\
 0011 \\
 \hline
 0000001010111
 \end{array}$$

2's complement

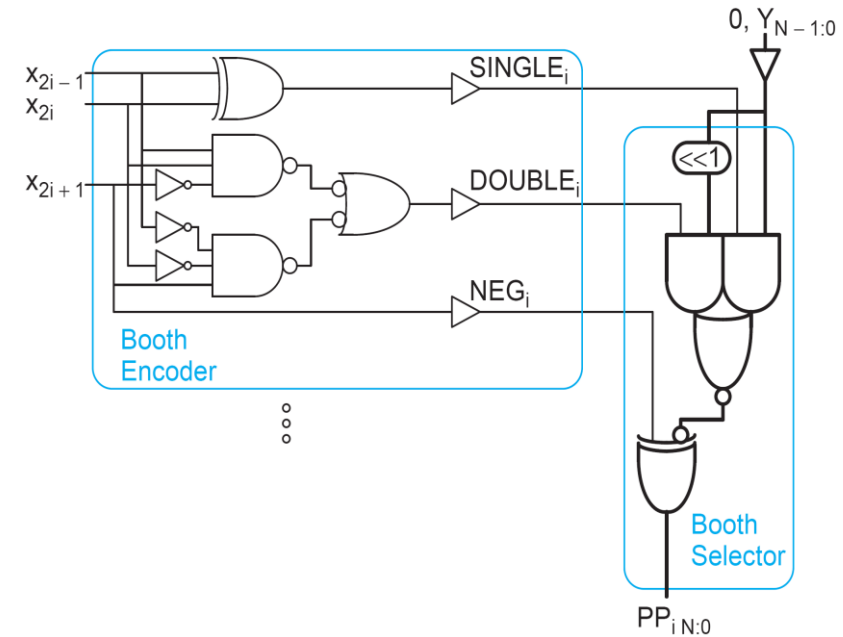
$$\begin{array}{cccccc}
 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\
 \hline
 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\
 \hline
 & 2xA & -1xA & 1xA & & &
 \end{array}$$

Booth Radix4

$$\begin{array}{r}
 0000000000011 \\
 1111111101 \\
 00000110 \\
 \hline
 0000001010111
 \end{array}$$

Κυκλώματα Κωδικοποίησης & Επιλογής Booth

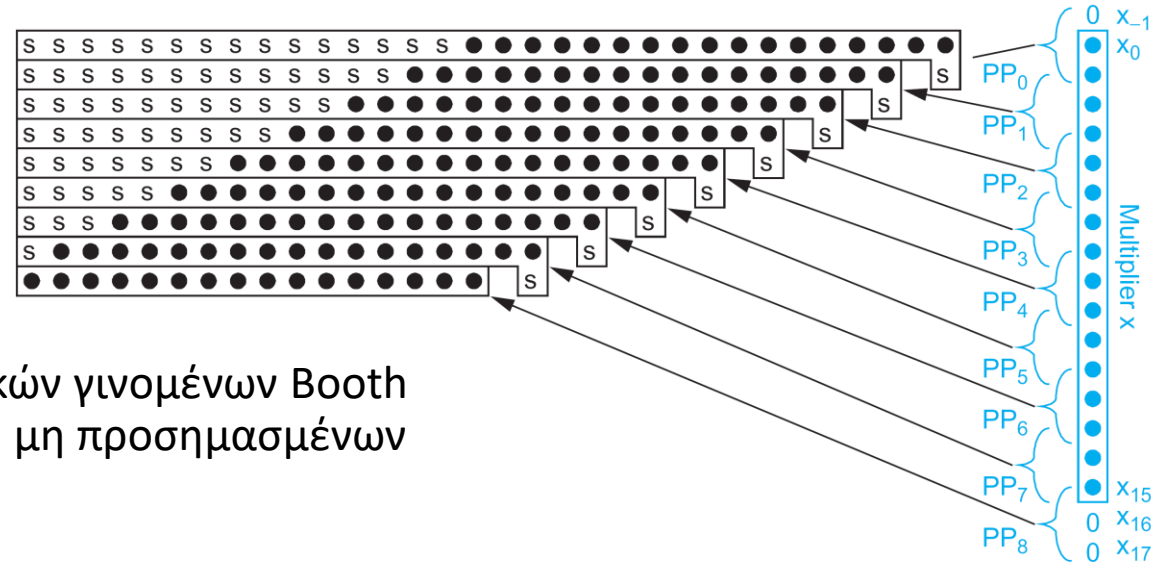
Inputs			Partial Product	Booth Selects		
x_{2i+1}	x_{2i}	x_{2i-1}	PP_i	$SINGLE_i$	$DOUBLE_i$	NEG_i
0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	Y	1	0	0
0	1	0	Y	1	0	0
0	1	1	2Y	0	1	0
1	0	0	-2Y	0	1	1
1	0	1	-Y	1	0	1
1	1	0	-Y	1	0	1
1	1	1	-0 (= 0)	0	0	1

- Το κύκλωμα κωδικοποίησης παράγει τα σήματα (single, double, neg)
- Το κύκλωμα επιλογής δέχεται τα σήματα (single, double, neg) και τον πολ/στεο Y επεκταμένο ως προς το μηδέν σε N+1 bits –έξοδος τιμές 0, Y, 2Y
- Αν το μερικό γινόμενο είναι αρνητικό (neg=1) χρηση complement

Επέκταση προσήμου

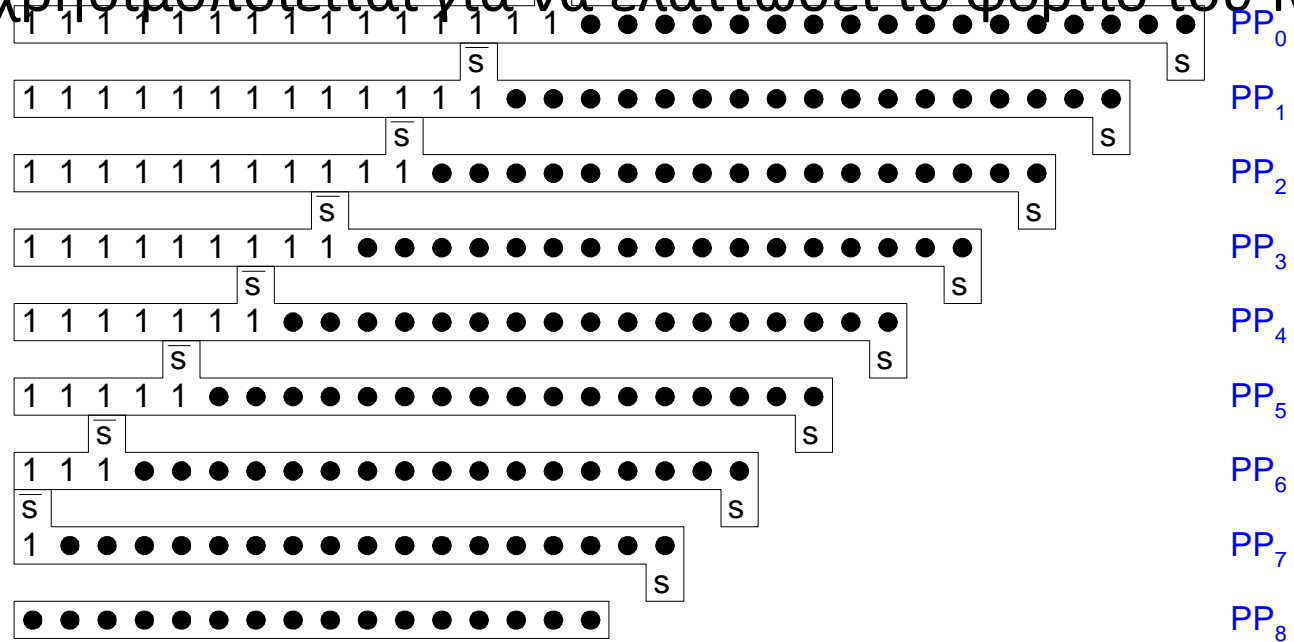

16-bit πίνακας μερικών γινομένων Booth τάξης-4 για πολ/στή μη προσημασμένων αριθμών

- Ακόμα και σε μη προσημασμένους αριθμούς τα αρνητικά μερικά γινόμενα πρέπει να επεκταθούν ως προς το πρόσημο για να προστεθούν σωστά
- Κάθε μερικό γινόμενο επεκτείνεται ως προς το πρόσημο με βάση το σήμα neg_i
- Ένας 1 προστίθεται στο LSB στην επόμενη γραμμή (το συμπλήρωμα ως προς 2)
- Μεγάλες απαιτήσεις fanout για τα MSBs

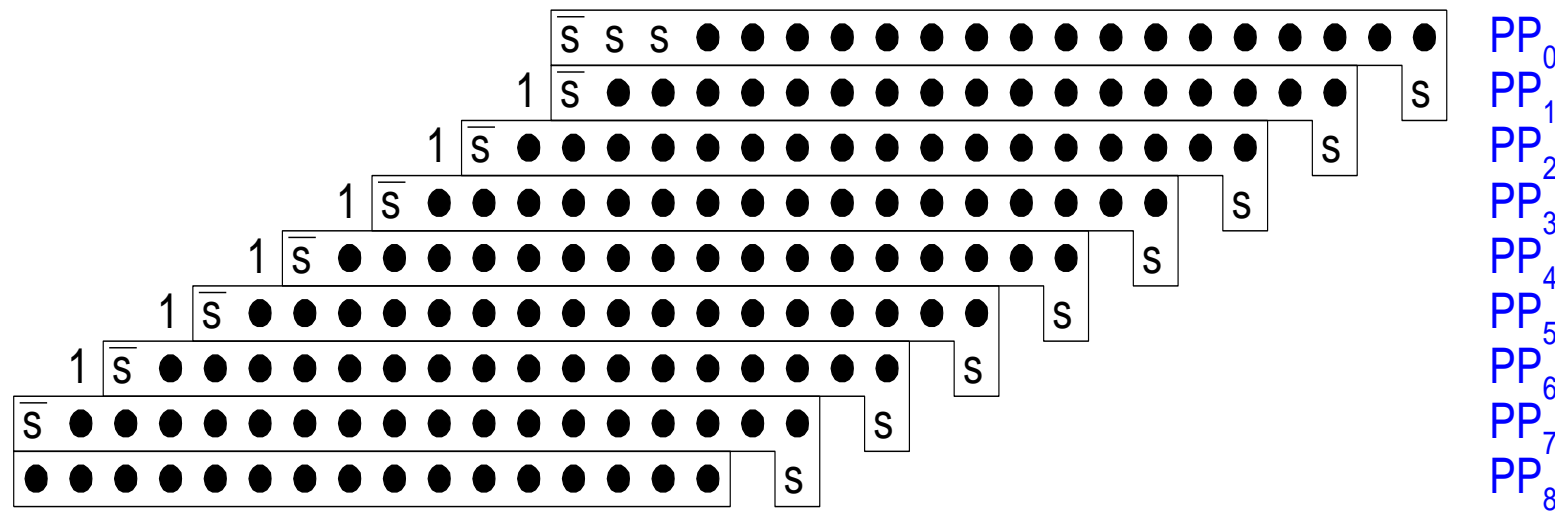
Απλοποιημένη επέκταση προσήμου (1/2)

- Τα Sign bits είναι είτε όλα 0's είτε όλα 1's
  - Όμως το όλα 0's είναι ισοδύναμο με το όλα 1's + 1 στην κατάλληλη στήλη
  - Η ιδέα αυτή χρησιμοποιείται για να ελαττώσει το φορτίο του MSB

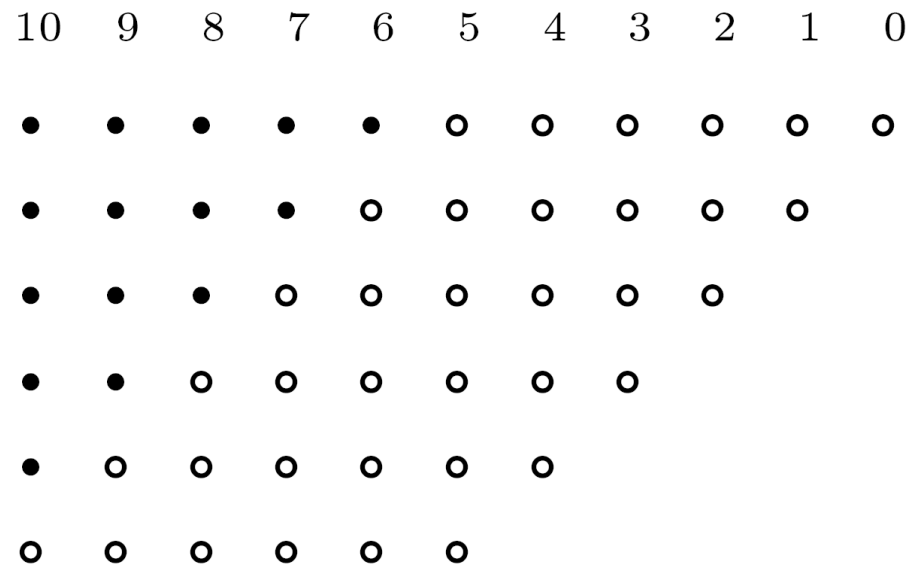
Απλοποιημένη επέκταση προσήμου (2/2)

- Δε χρειάζεται να γίνονται όλες οι προσθέσεις των 1's in hardware
  - Προϋπολογισμός έξω από τον πίνακα

Τροποποιημένος πίνακας για αρνητικούς αριθμούς

- Τα ψηφία προσήμου πρέπει να επεκταθούν κατάλληλα
  - Στη 1^η γραμμη έχουμε 11 αντί 6 ψηφία κοκ
- Αυξάνει την πολυπλοκότητα των multi-operand adder
- Αν χρησιμοποιηθεί 1's complement και πρόσθεση 1 στο LSB => ακόμη μεγαλύτερη αύξηση των στηλών και πολυπλοκότητα των multi-operand adder

Μείωση πολυπλοκότητας

- Two's complement αριθμός $s s s s s s z_4 z_3 z_2 z_1 z_0$ με τιμή

$$-s \cdot 2^{10} + s \cdot 2^9 + s \cdot 2^8 + s \cdot 2^7 + s \cdot 2^6 + s \cdot 2^5 + z_4 \cdot 2^4 + z_3 \cdot 2^3 + z_2 \cdot 2^2 + z_1 \cdot 2^1 + z_0$$

- Αντικαθίσταται από $00000 (-s) z_4 z_3 z_2 z_1 z_0$ αφού

$$\begin{aligned} & -s \cdot 2^{10} + s \cdot (2^9 + 2^8 + 2^7 + 2^6 + 2^5) \\ &= -s \cdot 2^{10} + s \cdot (2^{10} - 2^5) = -s \cdot 2^5. \end{aligned}$$

Νέος πίνακας ψηφίων

- Για την παραγωγή του $-s$ στη στήλη 5, συμπλήρωμα του αρχικού s σε $(1-s)$ και πρόσθεση 1
  - Κρατούμενο 1 στη στήλη 6 λειτουργεί ως το επιπλέον 1 που χρειάζεται για ψηφίο προσήμου στο δεύτερο μερικό γινόμενο κ.ο.κ.
- Ο νέος πίνακας έχει λιγότερα ψηφία αλλά έχει στήλες με μεγαλύτερο ύψος (7 αντί 6)

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
					1					
					$\overline{s_1}$	o	o	o	o	o
					$\overline{s_2}$	o	o	o	o	o
					$\overline{s_3}$	o	o	o	o	o
					$\overline{s_4}$	o	o	o	o	o
					$\overline{s_5}$	o	o	o	o	o
					$\overline{s_6}$	o	o	o	o	o

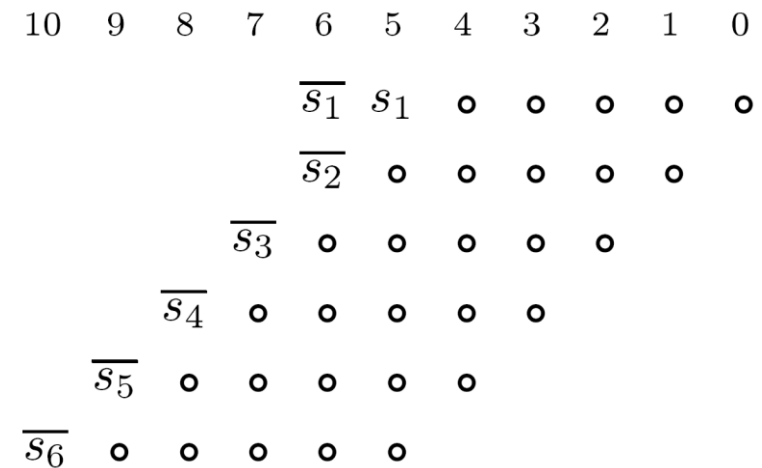
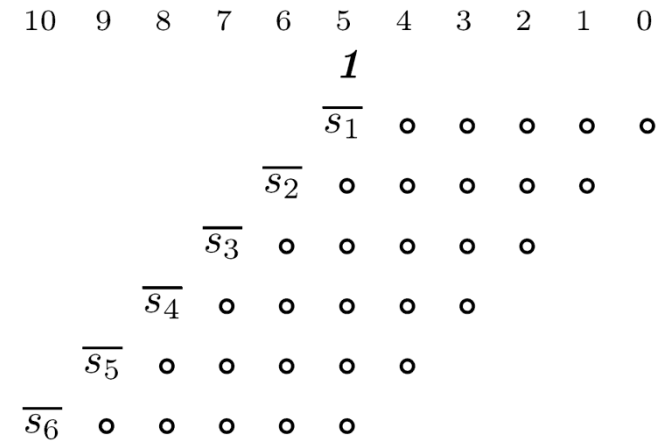
Εξάλειψη του επιπλέον 1 στη στήλη 5

- Τοποθέτηση των δύο sign bits S_1 , S_2 στην ίδια στήλη

- $(1-s_1)+(1-s_2) = 2 -s_1 -s_2$
  - Το 2 είναι το carry out για την επόμενη στήλη

- Επιτυγχάνεται επεκτείνοντας αρχικά το sign bit S_1

- Το μέγιστο ύψος της στήλης είναι πάλι 6 αντί 7

Χρήση One's Complement & Carry

- Αν το αρνητικό μερικό γινόμενο προκύπτει από 1's complement +1 τα επιπλέον carries εισέρχονται όπως φαίνεται στον πίνακα
- Οι κύκλοι δηλώνουν ότι τα συμπληρώματα των αντίστοιχων ψηφίων λαμβάνονται όταν $s_i=1$
- Το επιπλέον s_6 στη στήλη 5 αυξάνει το ύψος σε 7
- Αν το τελευταίο μερικό γινόμενο είναι θετικό (ο πλο/στής είναι θετικός) s_6 μπορεί να απαληφθεί

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
				$\overline{s_1}$	s_1	•	•	•	•	•
				$\overline{s_2}$	•	•	•	•	•	s_1
			$\overline{s_3}$	•	•	•	•	•	s_2	
		$\overline{s_4}$	•	•	•	•	•	s_3		
	$\overline{s_5}$	•	•	•	•	•	s_4			
$\overline{s_6}$	•	•	•	•	•	s_5				
						s_6				

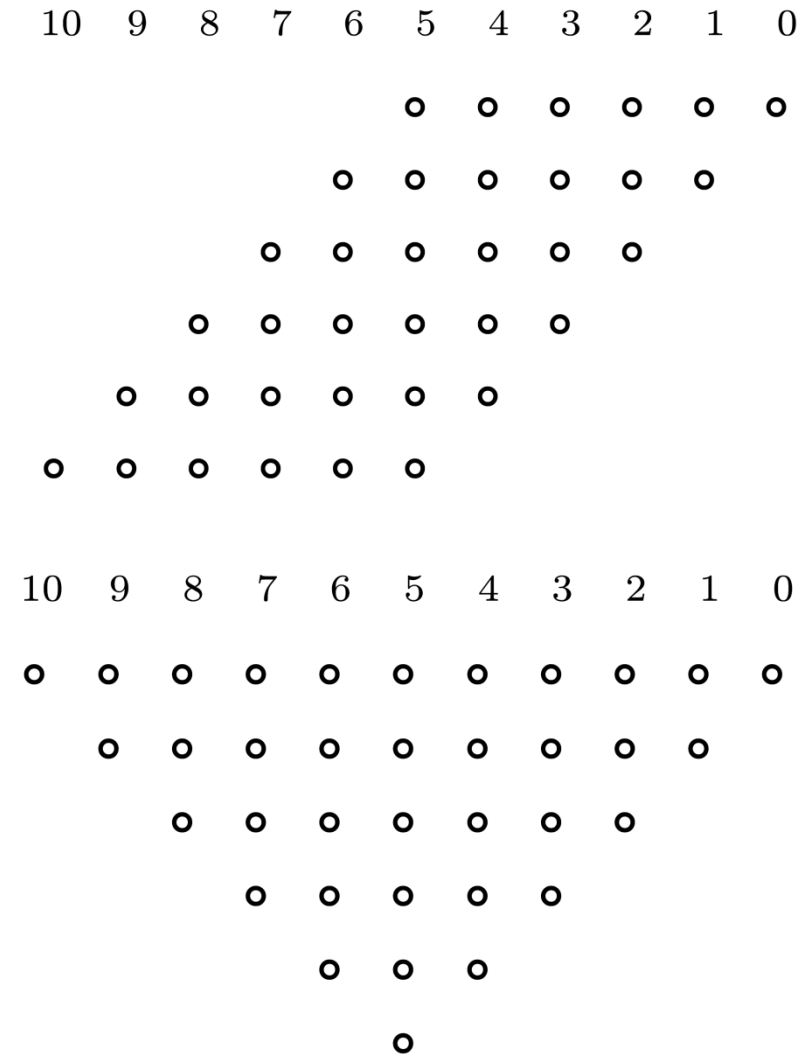

Πρόσθεση μερικών γινομένων

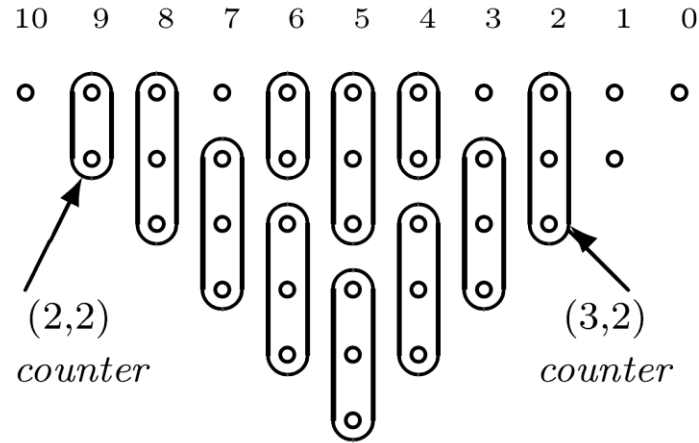
- Τα μερικά γινόμενα πρέπει να προστεθούν για την παραγωγή του τελικού αποτελέσματος
- Χρήση αθροιστών πολλαπλών ορισμάτων
  - Fast multi-operand adder
- Η δομή των μερικών γινομένων πρέπει να ληφθεί υπόψη ώστε να ελαττωθεί η πολυπλοκότητα
- Μερικά μερικά γινόμενα έχουν μικρότερο πλήθος ψηφίων από το μέγιστο
  - πρέπει να ευθυγραμμιστούν κατάλληλά
  - απαιτούν λιγότερους και απλούστερους αθροιστές / μετρητές

Παράδειγμα - 6 Partial Products

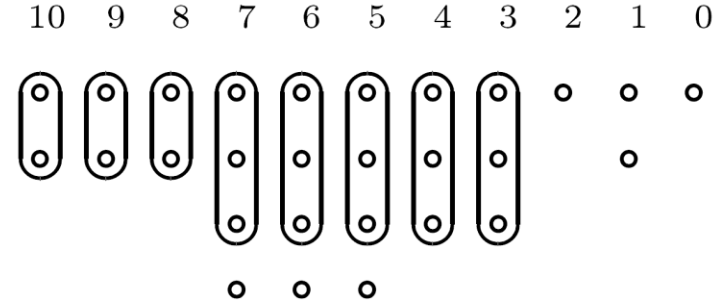
- Παράγονται όταν πολ/νται μη προσημασμένοι 6-bit αριθμοί
- 6 operands μπορούν να προστεθούν χρησιμοποιώντας 3 επίπεδα CSAs (Wallace tree)
- Το πλήθος των (3,2) μετρητών μπορεί να μειωθεί δραστικά εκμεταλλευόμενοι το γεγονός ότι μόνο μια στήλη έχει 6 ψηφία
- Επανασχεδίαση του διαγράμματος κουκίδων για την επιλογή των (3,2) μετρητών

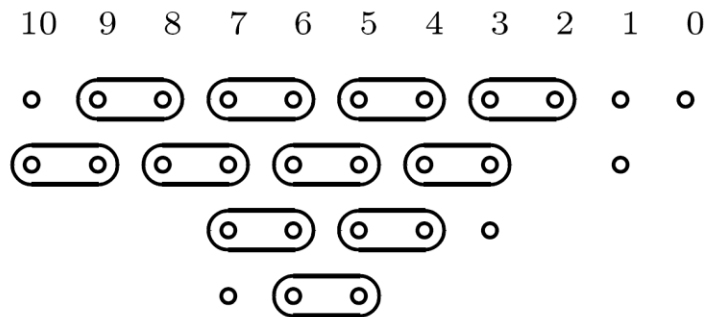
Μείωση πολυπλοκότητας - Χρήση (2,2) Counters (HAs)

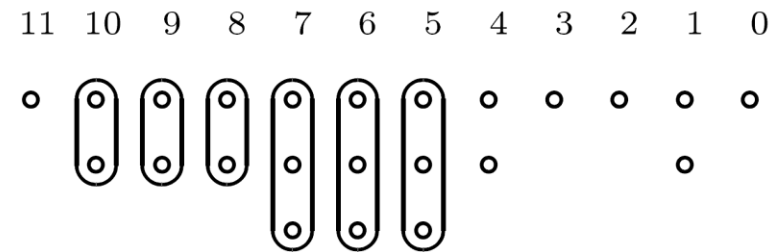
(a) Level 1 carry-save addition.

(c) Level 2 carry-save addition.

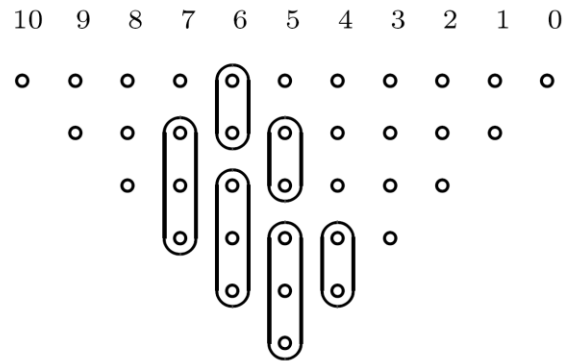
(b) Results of level 1.

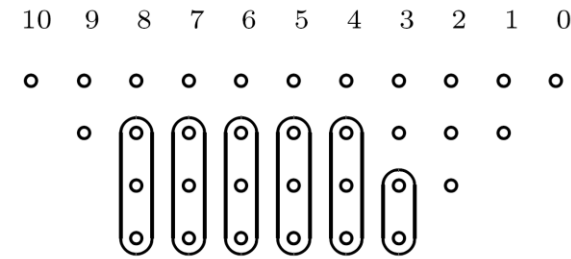
(d) Level 3 carry-save addition.

- Ο αριθμός των επιπέδων παραμένει 3 αλλά λιγότεροι counters

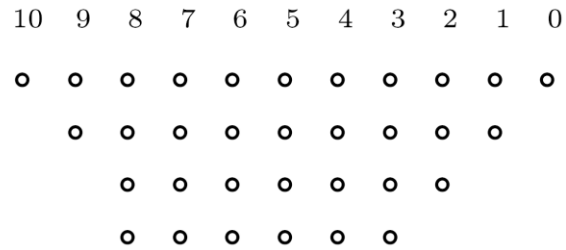
Επιπλέον μείωση του πλήθους των μετρητών

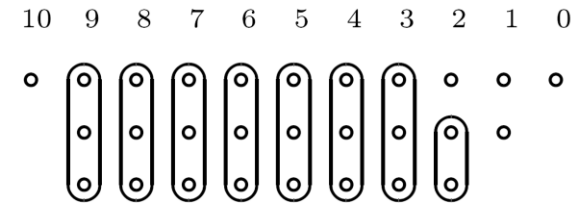
(a) Level 1 carry-save addition.

(c) Level 2 carry-save addition.

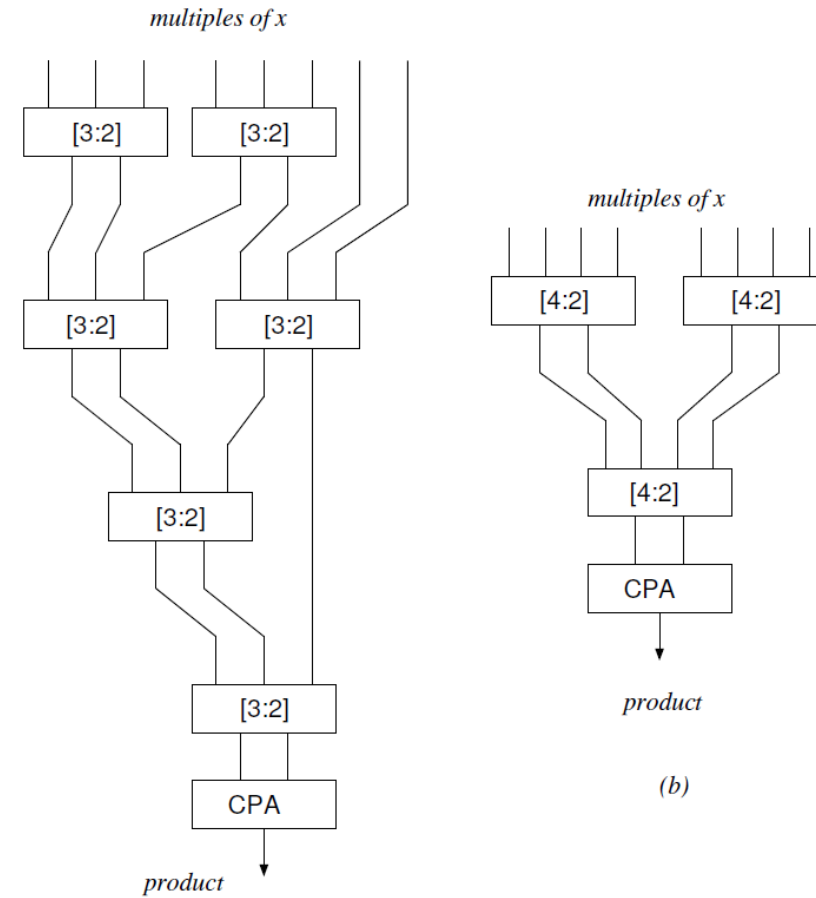
(b) Results of level 1.

(d) Level 3 carry-save addition.

- Reduce # of bits to closest element of 3,4,6,9,13,19,...
- 15 (3,2) and 5 (2,2) vs. 16 (3,2) and 9 (2,2) counters

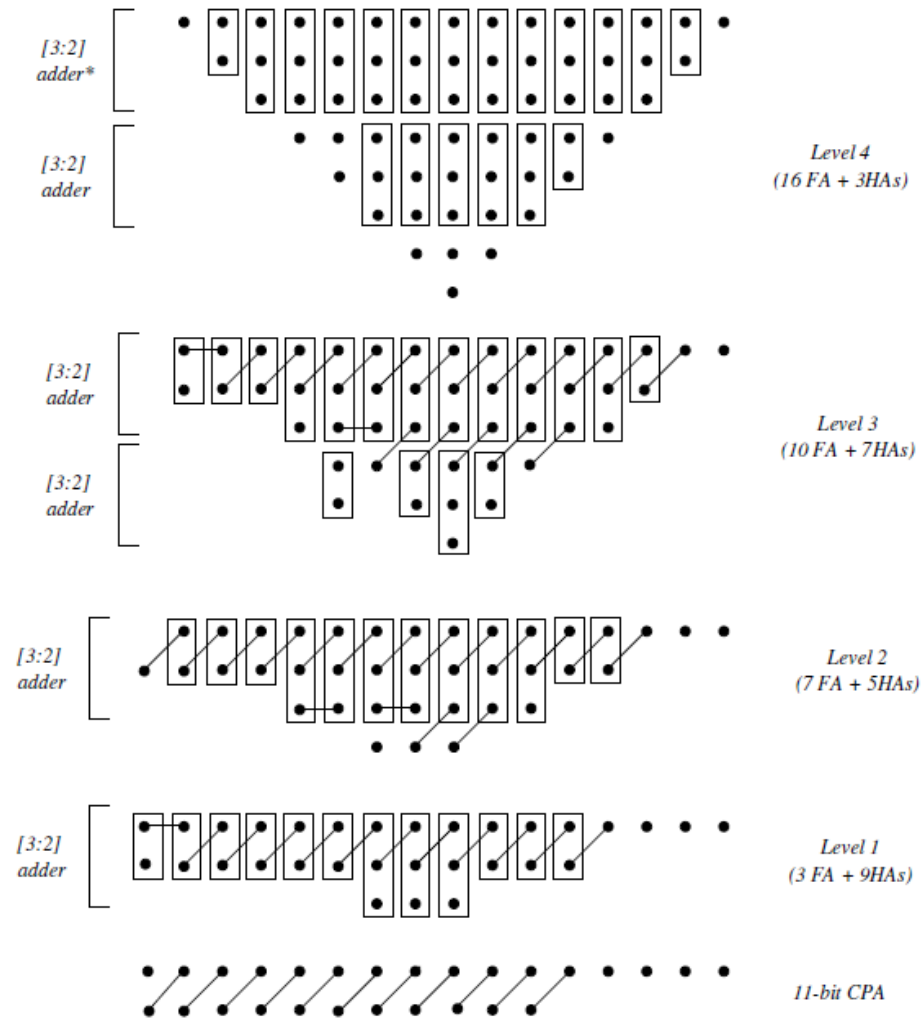
Reduction by Rows – Adders Trees

(a)

(b)

Reduction by Rows – Adders Trees

* [3:2] adder uses HAs when possible.

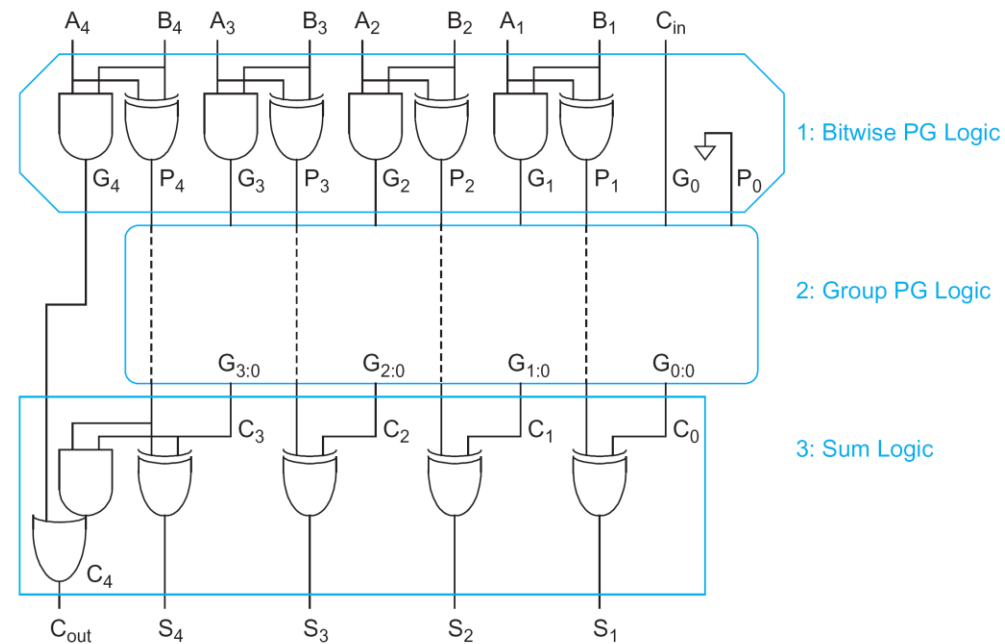
REDUCTION BY ROWS USING FAs AND HAs ($n = 8$): Cost 36 FAs, 24 HAs, 11-bit CPA

Υπολογισμοί παράλληλου προθέματος (1/2)

- Πολλές λειτουργίες χειριστών δεδομένων περιλαμβάνουν υπολογισμό μιας ομάδας εξόδων από μια ομάδα εισόδων
  - κάθε ψηφίο εξόδου εξαρτάται από όλα τα προηγούμενα ψηφία εισόδου
- Η πρόσθεση δύο εισόδων N bit είναι ένα κλασικό παράδειγμα
  - Κάθε έξοδος Y_i εξαρτάται από ένα κρατούμενο εισόδου c_{i-1} από το προηγούμενο δυαδικό ψηφίο, το οποίο με τη σειρά του εξαρτάται από ένα κρατούμενο εισόδου c_{i-2} από το δυαδικό ψηφίο που προηγείται αυτού κοκ
- Με μονάδες πρόβλεψης κρατουμένου αυξανόμενου μεγέθους μπορούμε να κατασκευάσουμε αθροιστές που έχουν $\log N$ επίπεδα

Υπολογισμοί παράλληλου προθέματος (2/2)

- Η πρόσθεση είναι ένας προθεματικός υπολογισμός που περιλαμβάνει
  - Έναν προ-υπολογισμό σε επίπεδο bit,
  - Ένα δένδρο λογικής ομάδας για το σχηματισμό των προθεμάτων και
  - Ένα τελικό επίπεδο εξόδου, το οποίο
- Επέκταση τεχνικής σε άλλους προθεματικούς υπολογισμούς με σχετιζόμενες λογικές λειτουργίες ομάδας

Κωδικοποιητής προτεραιότητας (1/4)

- Η συνήθης εφαρμογή είναι να διαιτητεύει ανάμεσα σε N μονάδες που ζητούν πρόσβαση σε ένα κοινό πόρο
- Κάθε μονάδα i στέλνει ένα δυαδικό ψηφίο A_i (δηλώνει αίτηση) και λαμβάνει ένα δυαδικό ψηφίο Y_i , (δηλώνει του δόθηκε πρόσβαση)
- Σε πολλαπλή αίτηση ακολουθείται σειρά προτεραιότητας
- Αν το λιγότερο σημαντικό δυαδικό ψηφίο της εισόδου αντιστοιχεί στη υψηλότερη προτεραιότητα, η λογική μπορεί να εκφρασθεί ως εξής

$$Y_1 = A_1$$

$$Y_2 = A_2 \cdot \overline{A_1}$$

$$Y_3 = A_3 \cdot \overline{A_2} \cdot \overline{A_1}$$

...

$$Y_N = A_N \cdot \overline{A_{N-1}} \cdot \dots \cdot \overline{A_1}$$

Κωδικοποιητής προτεραιότητας (2/4)

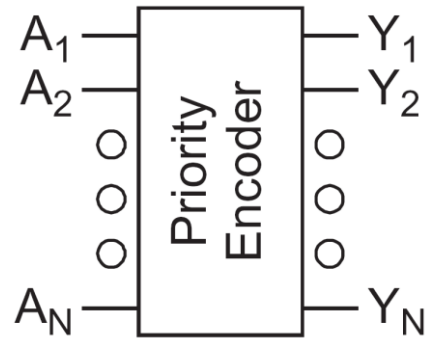
- Μπορούμε να εκφράσουμε την κωδικοποίηση προτεραιότητας ως μια λειτουργία προθέματος, καθορίζοντας ένα πρόθεμα $X_{i:j}$ που δηλώνει ότι καμία από τις εισόδους $A_i \dots A_j$ δεν έχουν τεθε.
- Η κωδικοποίηση προτεραιότητας καθορίζεται με προ-υπολογισμούς σε επίπεδο ψηφίου, λογικής ομάδας και λογικής εξόδου με $i \geq k \geq j$:

$$X_{i:i} = \overline{A_i}$$
$$X_{i:j} = X_{i:k} \cdot X_{k-1:j}$$
$$Y_i = A_i \cdot X_{i-1:1}$$

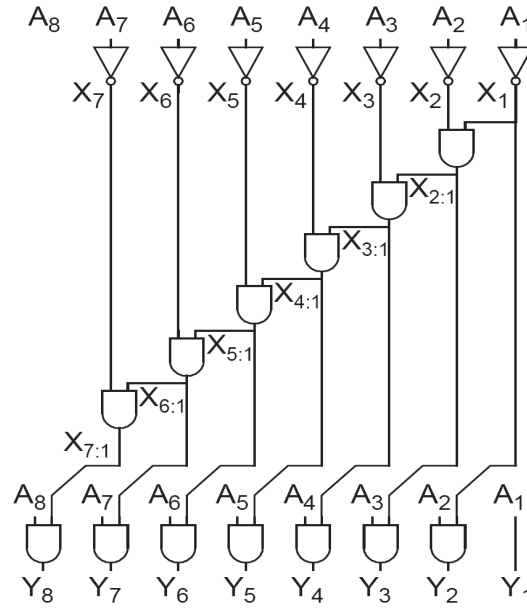
Κωδικοποιητής προτεραιότητας (3/4)

- Οποιοδήποτε από τα δίκτυα ομάδας (π.χ, κύματος, παράκαμψης, πρόβλεψης, επιλογής, αύξησης, δένδρου) της πρόσθεσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της λογικής ομάδας υπολογισμού του προθέματος $X_i:0$
- Οι κωδικ. μικρού μήκους κωδικοποιητές χρησιμοποιούν δομή κύματος, οι μεσαίου μήκους μπορούν να χρησιμοποιούν μια δομή παράκαμψης, πρόβλεψης, επιλογής ή αύξησης
- Οι μεγάλου μήκους κωδικοποιητές χρησιμοποιούν δένδρα για να πετυχαίνουν καθυστέρηση $\log N$

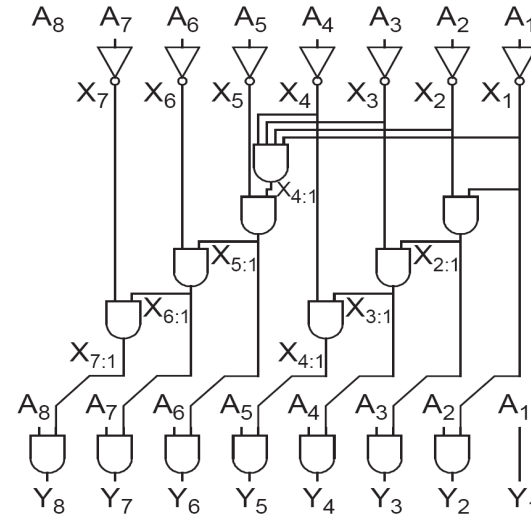
Κωδ

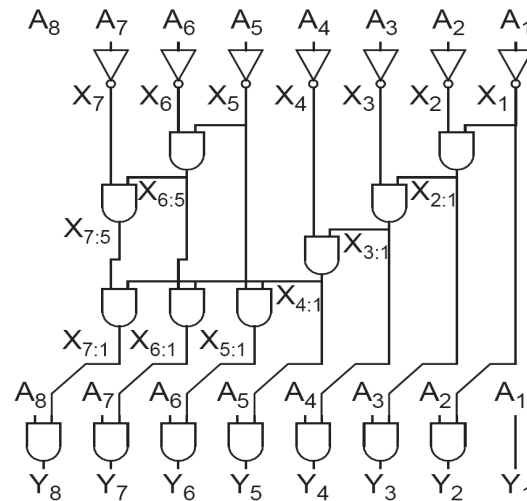
ίς

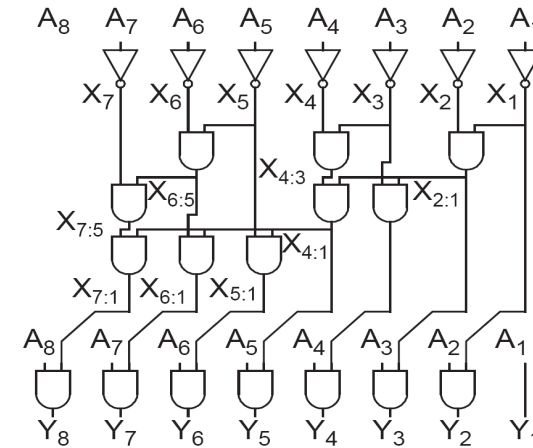
(a) Ripple

(b) Lookahead

(c) Increment

(d) Sklansky